

13

Sistema d'Indicadors d'Educació de Catalunya

Barcelona, desembre de 2009

13

Sistema d'Indicadors d'Educació de Catalunya

Barcelona, desembre de 2009

Consell Superior
d'AVALUACIÓ
del Sistema Educatiu

© Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació
1a edició: desembre de 2009
Tiratge: 1.000 exemplars
Impressió: Orriols, SA
Dipòsit legal: B-5.660-2010

No és permesa la reproducció total ni parcial d'aquest document per cap mitjà electrònic, per a cap propòsit, sense l'aprovació expressa del Departament d'Educació.

PRESENTACIÓ

Com cada any en aquestes dates, i des del 1995, el Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu publica el *Sistema d'Indicadors d'Educació de Catalunya*, que s'homologa als sistemes d'indicadors estatals i internacionals, tant en la selecció dels principals indicadors que s'analitzen com en la metodologia emprada per obtenir-los.

Els indicadors de l'educació ofereixen referències precises i comparables de la situació educativa dels diferents països i proporcionen informació del nivell de formació de la població, de la inversió pública i privada en educació, de les retribucions del professorat, de les hores lectives de l'alumnat, dels nivells d'eficiència dels respectius sistemes educatius, etc. Tots aquests elements permeten comparar la situació d'un país respecte a un altre.

Aquest volum tretzè actualitza les edicions anteriors. Inclou els indicadors propis de Catalunya, els indicadors que ens informen de la situació de l'educació als països de l'OCDE i dels països que formen part de la Unió Europea i incorpora també sèries temporals que són molt il·lustradores, ja que proporcionen informació de l'evolució del nostre sistema educatiu.

Els indicadors s'agrupen en les quatre categories habituals: indicadors de context, indicadors de recursos, indicadors de processos i escolarització i indicadors de resultats. Entre els indicadors de resultats s'inclouen els obtinguts en diversos estudis recents, com són els de la prova de sisè d'educació primària, feta per primer cop el maig de 2009, i els resultats de l'educació postobligatòria a Catalunya de l'any 2008. També s'inclouen els resultats obtinguts per Catalunya en l'estudi internacional SITES de l'any 2006. Com en l'edició anterior, s'inclouen indicadors sobre la despesa en beques i ajuts per a l'estudi i s'inclouen per primera vegada els indicadors de la formació del professorat en TAC (tecnologia per a l'aprenentatge i el coneixement).

Com ja és habitual, el volum recull informació dels indicadors que ens informen del progrés que es fa a Catalunya en relació amb l'obtenció de les fites europees, conegudes arreu com els objectius de Lisboa 2010.

Les dades d'aquest informe han estat proporcionades per les fonts usuals, que són l'Institut d'Estadística de Catalunya i el mateix Departament d'Educació. Es complementen lògicament amb indicadors que s'han extret d'estudis d'avaluació del Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu i amb d'altres que s'han obtingut de la col·laboració amb organismes d'avaluació estatals (IE del MEC) o internacionals (OCDE i EUROSTAT).

Per acabar aquesta presentació, vull manifestar el meu agraïment a totes les persones que —amb el seu esforç constant— han fet possible l'elaboració d'aquest volum, que és útil perquè proporciona una visió de conjunt de la situació de l'educació a Catalunya, en un context internacional.

JOAQUIM PRATS I CUEVAS
President del Consell Superior
d'Avaluació del Sistema Educatiu

Introducció	7
1. Indicadors de context	11
1.1. Nivell general de formació.....	11
1.2. Nivell de formació de la població activa segons el gènere	21
1.3. Percentatge de la població jove d'edat compresa entre els 5 i els 29 anys que hi ha en el conjunt de la població de Catalunya.....	24
1.4. Percentatge de persones d'edat compresa entre els 20 i els 24 anys, ambdós inclosos, que han completat amb èxit, com a mínim, l'educació secundària postobligatòria.....	28
1.5. PIB per habitant a preus constants, paritats de poder de compra, convertits en dòlars	31
2. Indicadors de recursos	33
2.1. Despeses d'educació amb relació al PIB	33
2.2. Participació de l'educació en la despesa pública de Catalunya	39
2.3. Despeses d'educació per nivell de govern	41
2.4. Despeses de funcionament i despeses de capital.....	43
2.5. Despeses per alumne o alumna i curs escolar per nivell educatiu	45
2.6. Evolució de la despesa educativa total a Catalunya	52
2.7. Retribucions del professorat	54
2.8. Ràtio d'alumnes per professor o professora i per nivell educatiu	58
2.9. Percentatge de personal (docent i no docent) en relació amb el total de la població activa	62
2.10. Equipament TIC (tecnologies de la informació i la comunicació) als centres docents d'educació primària i secundària de Catalunya.....	64
2.11. Despeses de beques i nombre de becaris i becàries	74
2.12. Formació del professorat en TAC	79
3. Indicadors de processos i d'escolarització	81
3.1. Escolarització a l'ensenyament reglat	82
3.2. Taxa neta d'escolarització a l'educació infantil	87
3.3. Escolarització a l'ensenyament secundari	89
3.4. Percentatges d'escolarització de l'alumnat de batxillerat i de formació professional, a Catalunya	90
3.5. Taxa d'idoneïtat de l'alumnat	92
3.6. Percentatge de població d'edat compresa entre els 18 i 24 anys, amb educació secundària obligatòria, que no continua els estudis posteriors a Catalunya.....	96
3.7. Escolarització de l'alumnat estranger a Catalunya	99
3.8. Hores lectives de l'alumnat	114
3.9. Temps de docència i de permanència del professorat d'educació primària i el d'educació secundària obligatòria	116
3.10. Participació a les eleccions als consells escolars de tots els sectors i en especial de les famílies	119
4. Indicadors de resultats	125
4.1. Resultats de la prova feta per l'alumnat de sisè curs d'educació primària de Catalunya el curs 2008-2009	126
4.2. Resultats de l'estudi SITES 2006 a Catalunya	136
4.3. Resultats de l'educació postobligatòria a Catalunya. Eixos de desigualtat en les trajectòries formatives més enllà de l'ESO.....	139
4.4. Avaluació del progrés i de la promoció de l'alumnat d'educació primària a Catalunya. Curs 2007-2008	142

4.5.	Avaluació del progrés i de la promoció de l'alumnat d'educació secundària obligatòria a Catalunya. Curs 2006-2007	144
4.6.	Resultats acadèmics de l'alumnat de batxillerat a Catalunya. Curs 2006-2007	147
4.7.	Persones graduades de secundària postobligatòria. Ensenyaments generals i professionals. Curs 2007-2008	150
4.8.	Taxa d'activitat de la població d'edat compresa entre els 25 i els 64 anys segons el nivell d'estudis..	151
5.	Indicadors europeus de referència. Europa 2010	155
5.1.	Percentatge d'alumnat que té un nivell baix en competència lectora a l'escala PISA.....	156
5.2.	Percentatge de població de joves d'edat compresa entre els 18 i els 24 anys, amb educació secundària obligatòria, i que no continua estudis posteriors.....	163
5.3.	Percentatge de joves d'edat compresa entre els 20 i els 24 anys, ambdós inclosos, que han completat amb èxit, com a mínim, l'educació secundària postobligatòria.....	169
5.4.	Nombre de persones graduades en matemàtiques, ciències i tecnologia per cada 1.000 habitants de la població d'edat compresa entre els 20 i els 29 anys	173
5.5.	Percentatge de persones adultes que participen en cursos de formació sobre el total de la població d'edat compresa entre els 25 i els 64 anys	178
6.	Consideracions finals	183
6.1.	Característiques generals dels sistemes d'indicadors d'educació	183
6.2.	Actualitzacions successives	183
6.3.	Sistema d'indicadors d'educació propis de Catalunya	183
	Glossari de sigles	187
	Relació de publicacions de la mateixa col·lecció	189
	Relació de taules	191
	Índex analític	195

INTRODUCCIÓ

I. Contextualització bàsica

I.1. Els indicadors dels sistemes educatius

L'elaboració d'un sistema d'indicadors de l'educació és una tasca que ja compta amb l'experiència adquirida mitjançant l'anàlisi comparativa de projectes semblants que s'han dut a terme a diversos països i l'elaboració dels anteriors informes d'indicadors de Catalunya. La informació que proporcionen els treballs desenvolupats arreu constitueix una font important per a la construcció d'un sistema d'indicadors de l'educació.

No és fàcil definir de forma unívoca què entenem per *indicador*, però sí que hi ha un consens ampli del propòsit bàsic, que és proporcionar informació rellevant i significativa sobre la realitat.

Subratllem, de manera resumida, dos trets fonamentals dels indicadors:

- Són dades quantitatives o quantificables d'un sistema.
- Ens proporcionen informació de l'estat i la situació del sistema esmentat.

Els primers sistemes moderns d'indicadors van sorgir en el camp econòmic. L'èxit que van tenir aquests indicadors econòmics va animar les i els científics socials a ampliar-ne el camp d'aplicació a altres àmbits socials, incloent-hi l'educatiu. A final dels anys vuitanta del segle passat, en països com els Estats Units, van sorgir també propostes d'indicadors internacionals de l'educació, promogudes per l'OCDE, les quals van impulsar el projecte «Indicators of Education Systems» (INES).

La versió en llengua anglesa dels indicadors de l'OCDE es publica cada any amb el nom *Education at a Glance: OECD Indicators*; la versió en llengua francesa ho fa amb el nom *Regards sur l'éducation: les indicateurs de l'OCDE*. A l'edició de l'any 2009 d'aquestes publicacions de l'OCDE, en les quals es fonamenta aquest estudi d'indicadors, podem trobar-hi vint-i-cinc indicadors i molts subindicadors que proporcionen dades de trenta-sis països de tot el món. Aquestes dades s'agrupen de la manera següent:

1	Indicadors de resultats d'ensenyament i aprenentatge	9 indicadors
2	Indicadors de recursos econòmics i humans	7 indicadors
3	Indicadors d'escolarització i participació a l'ensenyament	3 indicadors
4	Indicadors de processos pedagògics i organització escolar	6 indicadors

Les fonts estadístiques són dues: l'estadística oficial de cada estat, centralitzada a l'Eurostat, i les enquestes específiques d'àmbit internacional. La coordinació interestatal del projecte es duu a terme mitjançant un comitè científic i diverses xarxes amb objectius específics, en les quals hi ha representants dels països membres.

I.II. Els indicadors del sistema educatiu de Catalunya

Des de fa anys, Catalunya elabora també un informe d'indicadors d'educació a partir dels indicadors de l'OCDE. L'elaboració dels indicadors del sistema educatiu de Catalunya té un objectiu doble:

- **A llarg termini:** definir, fixar i elaborar el *Sistema d'Indicadors d'Educació de Catalunya* sobre la base d'un nucli d'indicadors (comparables en àmbit internacional), seleccionats d'entre els que proposi l'OCDE, i un nucli d'indicadors «interns», propis de Catalunya i, tant com sigui possible, coordinats i comparables amb els d'altres sistemes educatius d'àmbit estatal i no estatal.
- **A curt termini:** elaborar els indicadors d'educació de Catalunya, d'acord amb el model proposat pel Centre for Educational Research and Innovation (CERI), concretat en les successives edicions d'*Education at a Glance: OECD Indicators* i d'acord amb la metodologia aplicada pel Projecte INES.

Cal tenir en compte, però, que Catalunya no pot oferir dades comparables d'alguns indicadors perquè no va participar, en el seu moment, en les enquestes com a país, sinó com a part de tot el territori espanyol. Tampoc no les podrà oferir en el futur si no participa com a tal en les xarxes del Projecte INES, que estudien i decideixen la realització d'enquestes internacionals.

I.III. El Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu

El 9 de desembre de 1993 el Departament d'Ensenyament crea, sobre les bases del Consell Assessor, derogat a partir d'aquest moment (Decret 305/1993), el Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu. Dins dels «Objectius i Pla de treball del Consell», es proposa «elaborar un sistema d'indicadors d'Ensenyament que donin informació sobre el grau d'eficàcia i eficiència del sistema educatiu català i que permetin la comparació estatal i internacional sobre el context, el funcionament i els resultats del sistema educatiu català».

Aquest informe d'indicadors ja és el tretzè i, de manera semblant als anteriors, les seves dades fan referència a les publicacions de l'OCDE (la majoria són del curs 2006-2007). Respecte a Catalunya, es fa l'estudi evolutiu d'alguns indicadors educatius fins a l'any 2008 per actualitzar-los.

II. Els objectius europeus per al 2010

El Consell Europeu de Lisboa, celebrat el març de l'any 2000, va ser l'inici d'un llarg camí cap a l'obtenció d'uns objectius educatius europeus comuns que, previsiblement, s'han d'assolir a final de l'any 2010. A les conclusions del Consell Europeu de març de l'any 2005 es va reafirmar la importància dels indicadors com a eines de coneixement, que permeten situar cada sistema educatiu en el context internacional. El fet d'estar al corrent de quin és el grau de consecució a Catalunya dels cinc punts de referència (*benchmarks*) que es van establir com a fites el maig de l'any 2003, ens possibilitarà conèixer quina és la situació del nostre sistema educatiu en el context europeu. Per això, tant en aquesta publicació com en les futures del mateix caire, aquests indicadors de referència hi tindran un lloc destacat i en seran objecte d'estudi detallat.

Tanmateix, en aquest informe d'indicadors d'educació de Catalunya també es continua actualitzant i s'adapta tota la informació que ja es proporcionava en els informes anteriors, elaborats des del Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu de Catalunya.

III. Guia de lectura

Aquest recull d'indicadors d'educació de Catalunya té com a referent l'obra ja citada *Education at a Glance. OECD Indicators*, edició del 2009. Les dades corresponents a les referències «Tots els països», «Espanya», «Zona euro», «Unió Europea-19» i «Unió Europea-27» estan fonamentalment extretes de l'obra abans esmentada. En algun cas també hi ha dades de la publicació *Les chiffres clés de l'éducation en Europe* de la Comissió Europea/Eurydice/Eurostat. Cal esmentar que:

- «Tots els països» correspon a la mitjana no ponderada dels països que aporten una determinada dada per a un determinat indicador, tal com figura en la publicació de l'OCDE; per tant, el seu valor és molt relatiu.

- Per matisar i complementar aquesta informació, afegim la mitjana no ponderada dels països de la nostra àrea: la «Unió Europea-19» i la «Zona euro».
- S'observarà que, de vegades, hi ha una certa distorsió entre els valors de les mitjanes de la columna «Total» i els valors reflectits a les altres columnes d'un mateix quadre. Això es deu al fet que no tots els països que hi participen aporten dades a cada una de les columnes.
- Les dades globals d'Espanya inclouen també les dades de Catalunya.
- Quant a Catalunya, s'ha estudiat l'evolució d'alguns indicadors al llarg dels darrers cinc anys per conèixer dades actuals que facin més útil l'informe.

IV. Fonts estadístiques. Agraïments

Les dades de Catalunya que es publiquen han estat facilitades pel Departament d'Educació (Secretaria General, Inspecció d'Educació i Consell Escolar de Catalunya), i per l'Institut d'Estadística de Catalunya, o bé són d'elaboració pròpia.

Volem manifestar el nostre agraïment més sincer a totes les persones i unitats que ens han ajudat en l'elaboració d'aquest informe.

1. INDICADORS DE CONTEXT

Per tenir una idea clara de quines són les característiques principals del sistema educatiu d'un país cal tenir molt present quin és el context socioeconòmic i cultural on es troba ubicat. Per entendre millor la situació educativa d'un país és important conèixer dades com les que proporcionen els indicadors de context. En el cas de Catalunya, l'estudi dels indicadors de context del nostre país i la seva comparació amb altres països del nostre entorn ens facilita informació significativa dels factors que condicionen el sistema educatiu català.

Alguns d'aquests indicadors, com ara el nivell general de formació de la població, són molt importants a l'hora d'explicar i valorar els resultats obtinguts en les proves de rendiment de l'alumnat comparatives entre països, mentre que d'altres indicadors de context, com pot ser el percentatge més o menys elevat de població que ha acabat els estudis secundaris, ens poden ajudar a tenir una visió global de la situació educativa del nostre país i comparar-la amb la d'altres països del nostre entorn i de l'OCDE.

El nivell de formació assolit pels habitants d'un país determinat és, també, una referència important del capital humà i del nivell de competències que ha aconseguit la seva població. Aquest és un indicador que pot ser important per explicar els resultats de cada sistema educatiu i atès que la formació de les famílies és molt influent en el procés educatiu de l'alumnat i cal tenir-la molt present a l'hora d'interpretar-los.

A més del nivell de formació de la població, també cal conèixer altres dades importants, com ara l'estructura demogràfica de la població; de manera especial, és molt convenient saber quin és el percentatge de joves que hi ha a cada país, perquè, en definitiva, aquesta població jove és la que obté un profit directe dels recursos que el país dedica a l'educació, i la seva grandària relativa determinarà els fons unitaris que el sistema educatiu podrà oferir a cada alumne o alumna.

Un altre indicador de context que pot ser interessant és el que ens informa del valor del producte interior brut (PIB) de cada país, ja que el seu coneixement ens proporcionarà informació sobre el nivell de riquesa del país i, si el comparem amb el d'altres països, també ens pot ajudar a situar-nos dins del context internacional. Tota aquesta informació pot ser útil i, juntament amb d'altres, pot ajudar-nos a entendre la situació del sistema educatiu de Catalunya en el context internacional.

1.1. Nivell general de formació

Als països de l'OCDE hi ha grans diferències en el nivell de formació de la població adulta. A Catalunya i a Espanya, encara ara, tenim un dèficit de formació elevat i, tot i que actualment la població jove ja va assolint uns nivells de formació més alts, les dades comparatives encara no ens són gaire favorables. Cal també tenir molt present que conèixer de manera detallada els percentatges de cada nivell de formació màxim assolit per la població pot ajudar-nos a avaluar el capital humà de què disposa cada país.

A la majoria de països de l'OCDE, l'any 2007, el 71% de la població adulta d'edat compresa entre els 25 i els 64 anys ja havia acabat l'educació secundària postobligatòria; a Catalunya (tot i la millora produïda en els darrers anys) la mitjana era només del 53% i encara trigarà uns anys a assolir nivells més propers als de la majoria de països de l'OCDE.

Per classificar els sistemes educatius s'ha adoptat el sistema de classificació internacional de tipus d'ensenyament (CITE), que es revisa periòdicament. Aquest sistema intenta homogeneïtzar les estadístiques d'ensenyament

quant als nivells educatius, perquè les dades de cada país siguin comparables. La darrera revisió, adoptada per tots els països de l'OCDE des del 1999, és l'anomenada CITE 97. Pel que fa a Catalunya, la correspondència de cada nivell educatiu és la següent:

- CITE 0: educació preprimària. Es defineix com la primera etapa d'ensenyament organitzat dins d'una escola.
- CITE 1: ensenyament primari i educació especial. Comença als 6 anys i és un ensenyament obligatori que té una durada de sis anys.
- CITE 2: ensenyament secundari obligatori. Completa l'educació bàsica obligatòria i té una durada de quatre anys.
- CITE 3: batxillerat, cicles formatius de grau mitjà, escoles d'idiomes i escoles d'arts aplicades i oficis artístics; comença als 16 anys, quan ha finalitzat l'ensenyament obligatori, i té una durada de dos anys.
- CITE 4: ensenyament postsecundari no superior.
- CITE 5: ensenyament superior universitari de primer nivell, diplomatures, enginyeries tècniques i arquitectura tècnica, llicenciatures, enginyeries i arquitectura.
- CITE 6: ensenyament superior universitari de segon nivell, com ara doctorats.

El grau de formació de la població adulta del nostre país i la seva comparació amb la formació d'altres països es considera un indicador molt important per conèixer el grau de desenvolupament i de qualificació personal al qual ha arribat el conjunt de la població.

Nota: Els estudis de cicles formatius professionals de grau superior estan actualment assignats a l'ensenyament superior i, per tant, al nivell CITE 5. Això comporta que en alguns indicadors hi pugui haver una variació sobtada d'un any respecte al següent.

1.1.1. Distribució de la població d'edat compresa entre els 25 i els 64 anys, d'acord amb el nivell de formació màxim assolit

La formació de la població adulta de Catalunya i la seva comparació amb la d'altres països del nostre entorn i de l'OCDE són la base d'aquest indicador. Està expressat en percentatge de població adulta d'edat compresa entre els 25 anys i els 64 anys que ja ha completat un nivell de formació determinat.

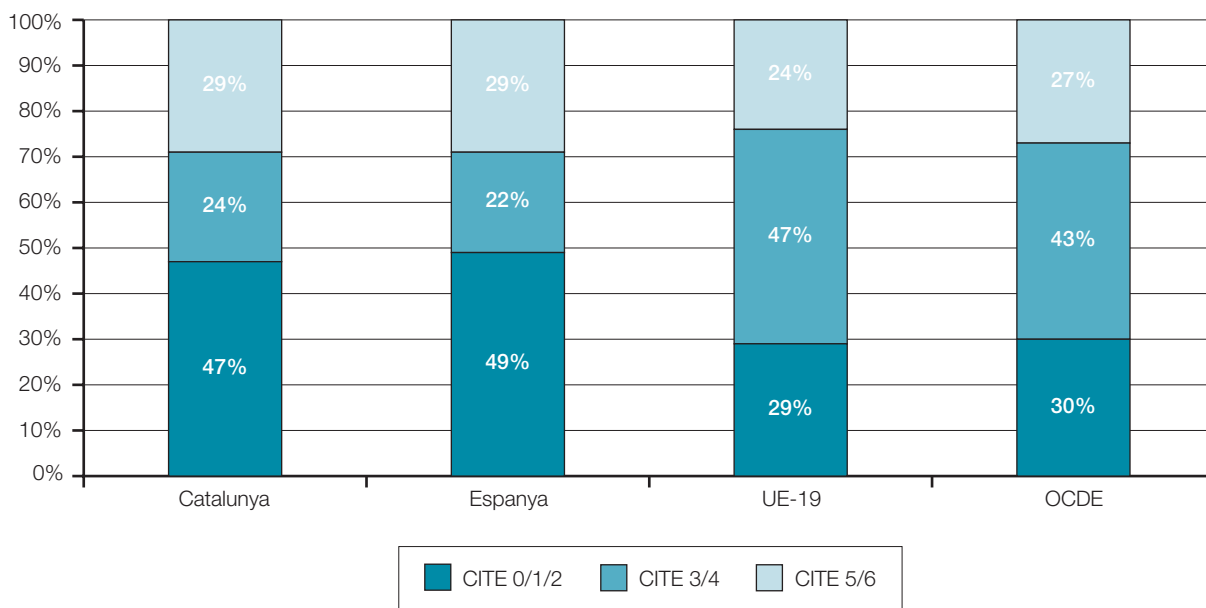
A Catalunya, el 47% de la població adulta d'edat compresa entre els 25 anys i els 64 anys ha assolit, com a màxim, estudis obligatoris i, per tant, el 53% ja ha assolit estudis secundaris postobligatoris o superiors.

Recordem que el primer nivell de formació considerat (CITE 0/1/2) inclou totes les persones que, com a màxim, tenen acabat l'ensenyament secundari obligatori; el segon nivell de formació (CITE 3/4) inclou totes les persones que ja han acabat l'ensenyament secundari postobligatori, i el tercer nivell (CITE 5/6) inclou tota la població que té estudis de nivell superior.

Taula 1.1. Percentatge de la població, d'edat compresa entre els 25 anys i els 64 anys, d'acord amb el nivell de formació màxim assolit per àmbit territorial

Nivell de formació	Àmbit territorial			
	Catalunya	Espanya	UE-19	OCDE
CITE 0/1/2	47%	49%	29%	30%
CITE 3/4	24%	22%	47%	43%
CITE 5/6	29%	29%	24%	27%

FONTS: Institut d'Estadística de Catalunya (dades de l'any 2007) i *Education at a Glance: OECD, 2009* (any de referència: 2007).

El nivell de formació de la població adulta de Catalunya encara presenta diferències importants respecte dels nivells de formació de la població adulta d'altres països del nostre entorn i de l'OCDE. Si observem, però, amb més detall aquest indicador i el desagreguem per trams d'edat, com es farà a l'indicador 1.1.2, s'observa una millora important i es veu que la població jove de Catalunya ja presenta uns nivells de formació més propers als dels i de les joves de països del nostre entorn.

● **Distribució de la població d'edat compresa entre els 25 i els 64 anys, d'acord amb el nivell de formació màxim assolit, per àmbit territorial**

A Catalunya, la població adulta que té, com a màxim, l'educació secundària obligatòria presenta encara percentatges inferiors respecte a la mitjana dels països de la Unió Europea-19, però en canvi, a l'educació terciària els percentatges són similars a la mitjana europea.

En l'àmbit de l'educació terciària, la població adulta de Catalunya d'edat compresa entre 25 i 64 anys té percentatges similars o superiors respecte a la mitjana de la Unió Europea-19.

Els nivells de formació en la població adulta dels països de la Unió Europea-19 presenten diferències notables entre ells, tal com es pot comprovar en el quadre següent.

Taula 1.2. Percentatge de població adulta que té el nivell màxim de formació a la UE-19

Àmbit territorial	Nivell de formació		
	CITE 0/1/2	CITE 3/4	CITE 5/6
Catalunya	47%	24%	29%
Alemanya	16%	60%	24%
Àustria	19%	62%	17%
Bèlgica	32%	36%	33%
Dinamarca	25%	43%	33%
Espanya	49%	22%	29%
Finlàndia	20%	44%	36%
França	31%	42%	27%
Grècia	40%	37%	22%
Hongria	20%	61%	17%
Irlanda	32%	36%	33%
Itàlia	48%	38%	14%
Luxemburg	34%	40%	27%
Països Baixos	27%	42%	31%
Polònia	14%	68%	19%
Portugal	72%	14%	14%
Regne Unit	32%	37%	32%
República d'Eslovàquia	13%	73%	14%
República Txeca	9%	76%	14%
Suècia	16%	53%	32%
Mitjana UE-19	29%	47%	24%

FONTS: Institut d'Estadística de Catalunya (dades de l'any 2007) i *Education at a Glance: OECD, 2009* (any de referència: 2007).

Cal indicar, però, que els programes d'ensenyament que hi ha a cada país són difícils de classificar i de comparar i que, a més, els continguts corresponents a un determinat nivell de la classificació CITE poden variar d'un país a un altre.

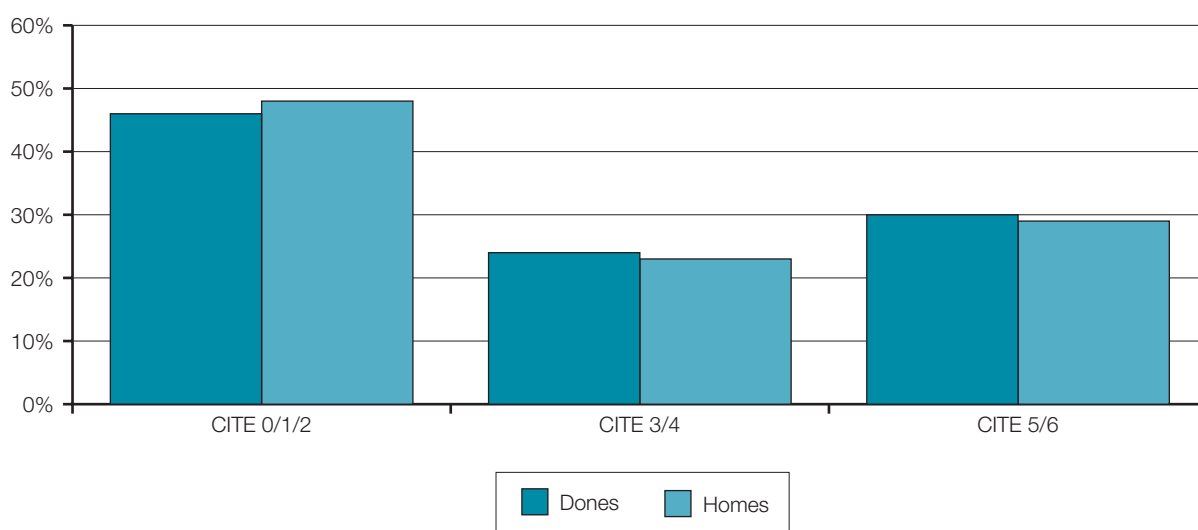
● **Distribució de la població d'edat compresa entre els 25 i els 64 anys, d'acord amb el nivell de formació màxim assolit l'any 2008 a Catalunya, i segons el gènere**

Els nivells de formació màxims assolits per la població adulta presenten percentatges molt similars dins de cada gènere. En la formació superior (CITE 5/6) hi ha una petita diferència en el percentatge de dones (30%) que l'han assolida respecte al d'homes (29%).

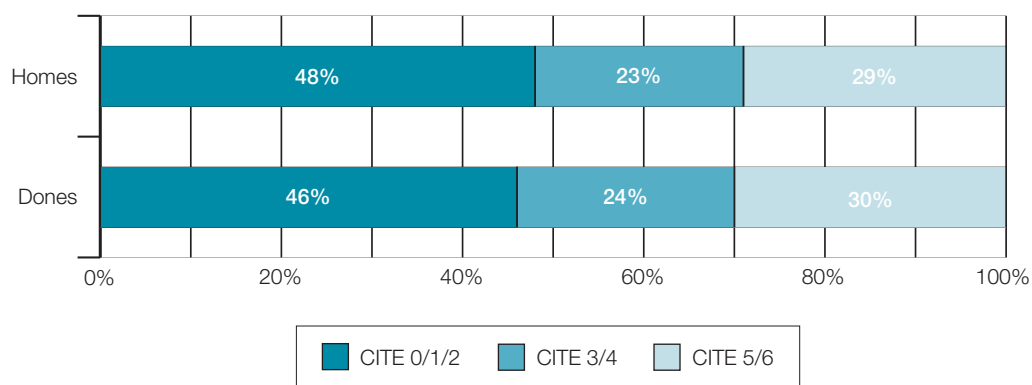
Taula 1.3. Percentatge de població adulta que té el nivell màxim de formació, per sexes

Sexe	Nivell de formació		
	CITE 0/1/2	CITE 3/4	CITE 5/6
Dones	46%	24%	30%
Homes	48%	23%	29%
Total	47%	23%	30%

FONT: Institut d'Estadística de Catalunya (dades de l'any 2008).

A la població adulta de Catalunya, encara hi ha un percentatge del 48% d'homes i del 46% de dones que només han assolit, com a màxim, l'educació secundària obligatòria.

● **Evolució de l'indicador «Distribució de la població d'edat compresa entre els 25 i els 64 anys, d'acord amb el nivell de formació màxim assolit», des de l'any 2004 fins a l'any 2008, a Catalunya**

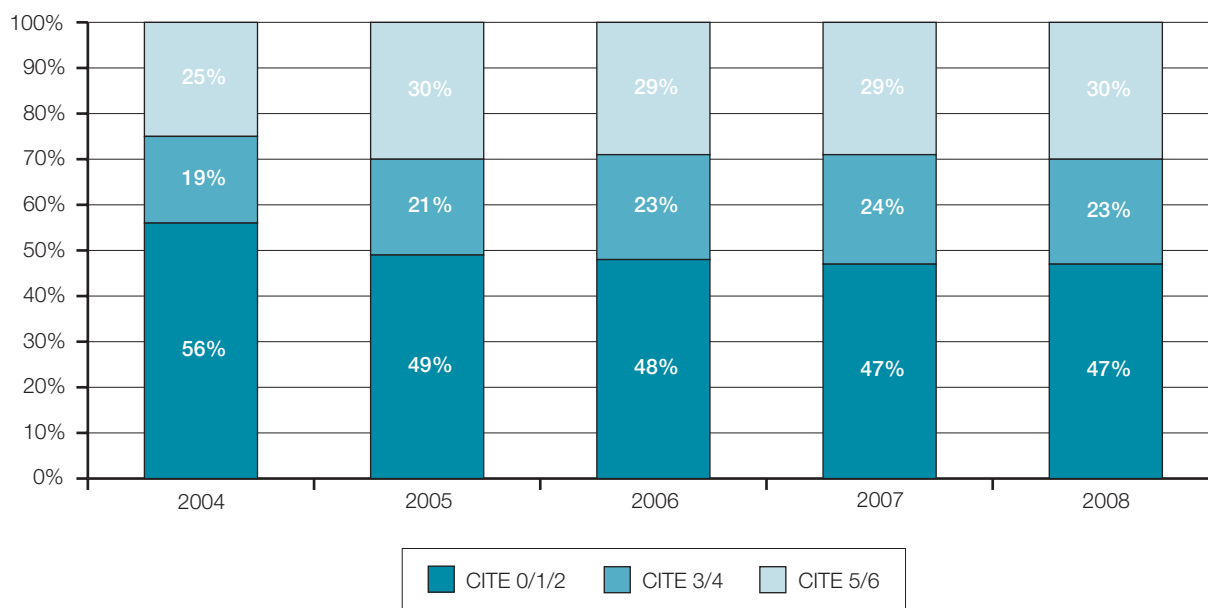
L'evolució d'aquest indicador ens permet observar la variació que ha experimentat el nivell de formació de la població adulta de Catalunya en els darrers cinc anys.

A Catalunya, el percentatge de la població adulta que com a màxim té l'educació secundària obligatòria (CITE 0/1/2) evoluciona any rere any de manera positiva, i presenta una millora de 9 punts percentuals des de l'any 2004 fins a l'any 2008.

Taula 1.4. Evolució del percentatge de població adulta amb el nivell màxim de formació assolit

Nivell de formació	Evolució des de l'any 2004 fins al 2008				
	2004	2005	2006	2007	2008
CITE 0/1/2	56%	49%	48%	47%	47%
CITE 3/4	19%	21%	23%	24%	23%
CITE 5/6	25%	30%	29%	29%	30%

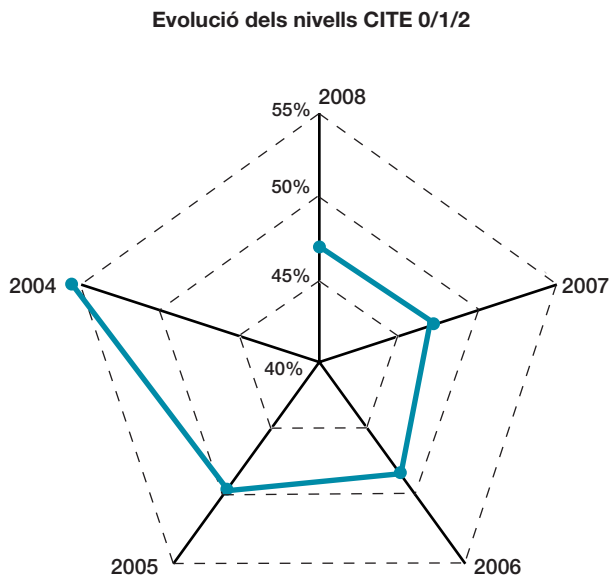
FONT: Institut d'Estadística de Catalunya (dades d'anys diversos).

L'estudi d'evolució de l'indicador a Catalunya ens aporta una informació tant o més valuosa que la comparació d'aquest indicador amb valors calculats en altres països, ja que en aquest estudi evoluciona la font i la metodologia emprades són idèntiques.

Des de l'any 2004 fins a l'any 2008, hi ha hagut variacions positives en l'evolució a Catalunya en els nivells de formació de la població, de manera que ha millorat el percentatge de la població adulta que ha assolit, com a màxim, l'educació secundària obligatòria. Però tot i la millora d'aquest percentatge (nou punts percentuals), encara queda allunyat dels valors mitjans de països de la Unió Europea-19 i de la mitjana de l'OCDE.

El gràfic següent mostra l'evolució en els darrers anys de la població adulta que, com a màxim, només ha assolit estudis obligatoris. S'observa l'evolució de la línia poligonal des del 56% de l'any 2004 fins al 47% de l'any 2008 i, per tant, la millora any rere any d'aquest indicador.

El percentatge de població adulta de Catalunya que ha assolit el nivell de formació superior (30%) és actualment comparable amb el de la mitjana dels països de l'OCDE.

A l'hora de valorar les dades anteriors, però, s'ha de considerar que els percentatges que ens ha facilitat l'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat) s'han obtingut utilitzant la classificació nacional d'educació (CNED-2000) a l'Enquesta de població activa, on es recull el nivell de formació assolit per la població.

Fins a l'any 1999 s'havien emprat les correspondències amb la classificació CITE (classificació internacional de tipus d'ensenyament) a les taules sobre el nivell de formació. La diferència principal entre les dues classificacions rau en el tractament de la formació professional de grau superior, que ara ja s'inclou com a formació de nivell superior.

1.1.2. Distribució de la població d'edat compresa entre els 25 i els 64 anys que ha acabat, almenys, l'ensenyament secundari postobligatori (per trams d'edat)

Aquest indicador mostra la composició, en percentatges i per trams d'edat, de la població adulta catalana que l'any 2007 tenia, com a mínim, estudis secundaris postobligatoris i fa la comparació amb les dades corresponents del mateix any publicades als *Education at a Glance: les indicadors de l'OCDE*.

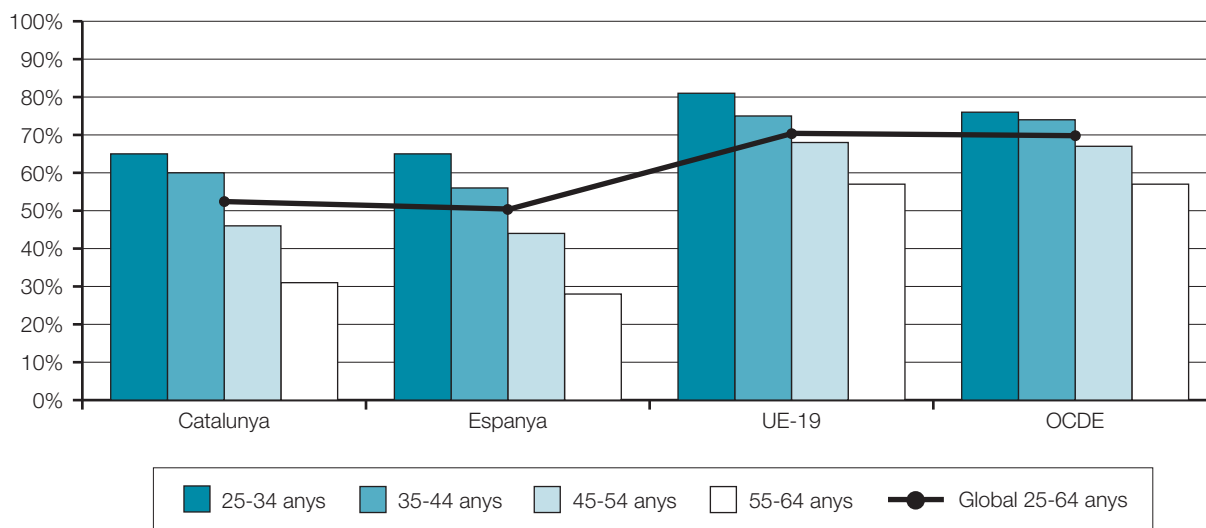
A Catalunya, el nivell de formació de la població adulta que ha acabat, almenys, l'educació secundària postobligatòria presenta, en general, diferències importants entre els trams de la població jove de 25 a 34 anys (65%) i els de la població de 55 a 64 anys (31%).

A Catalunya i a Espanya les diferències de formació de la població segons les edats són encara elevades. Tanmateix, en els trams de població més jove els percentatges de població amb un nivell de formació determinat s'apropen més als valors mitjans de l'OCDE.

Taula 1.5. Percentatge de població adulta amb estudis iguals o superiors als secundaris postobligatoris

Trams d'edat	Àmbit territorial			
	Catalunya	Espanya	UE-19	OCDE
25-34 anys	65%	65%	81%	79%
35-44 anys	60%	56%	75%	74%
45-54 anys	46%	44%	68%	67%
55-64 anys	31%	28%	57%	57%
Global 25-64 anys	53%	51%	71%	70%

FONTS: Institut d'Estadística de Catalunya (dades de l'any 2007) i *Education at a Glance: OECD, 2009* (any de referència: 2007).

L'indicador ens informa que a Catalunya el problema del baix nivell de formació general sembla que està en procés de lenta solució, de manera especial en els trams de població més jove, atès que mentre només un 31% del segment de la població d'edat compresa entre els 55 i 64 anys havia assolit, l'any 2007, com a mínim, una titulació de secundària, aquest percentatge s'elevava al 65% en el segment de població d'edat compresa entre els 25 i els 34 anys.

Tot i així, encara hi ha una diferència de setze punts percentuals respecte de la mitjana dels països de la UE-19. La informació que ens proporciona aquest indicador amplia i complementa la de l'indicador anterior.

● **Distribució de la població d'edat compresa entre els 25 i els 64 anys que ha acabat, almenys, l'ensenyament secundari postobligatori (per trams d'edat i a la Unió Europea-19)**

Com és lògic, s'observa que, a tots els països, en els trams d'edat de les i dels més joves (de 25 a 34 anys), el percentatge de població que ha assolit, com a mínim, estudis secundaris postobligatoris és més elevat que en els altres trams d'edat i, amb algunes comptades excepcions, els resultats entre països tendeixen a equilibrar-se.

Taula 1.6. Percentatge de població adulta amb estudis iguals o superiors als secundaris postobligatoris, per trams d'edat i àmbit territorial

Àmbit territorial	Trams d'edat				Global 25-64 anys
	25-34 anys	35-44 anys	45-54 anys	55-64 anys	
Catalunya	65%	60%	46%	31%	53%
Alemanya	85%	86%	85%	81%	84%
Àustria	87%	84%	78%	70%	80%
Bèlgica	82%	75%	63%	50%	68%
Dinamarca	85%	80%	71%	66%	75%
Espanya	65%	56%	44%	28%	51%
Finlàndia	90%	87%	81%	65%	81%
França	83%	74%	63%	53%	69%
Grècia	75%	67%	53%	37%	60%
Hongria	85%	83%	79%	68%	79%
Irlanda	83%	72%	60%	42%	68%
Itàlia	68%	56%	48%	34%	52%
Luxemburg	77%	67%	62%	53%	66%
Països Baixos	83%	77%	71%	61%	73%
Polònia	92%	90%	86%	74%	86%
Portugal	44%	27%	20%	13%	27%
Regne Unit	75%	69%	66%	61%	68%
República d'Eslovàquia	94%	92%	86%	71%	87%
República Txeca	94%	94%	89%	85%	91%
Suècia	91%	90%	83%	74%	85%
Mitjana UE-19	81%	75%	68%	57%	71%

FONTS: Institut d'Estadística de Catalunya (dades de l'any 2007) i *Education at a Glance: OECD, 2009* (any de referència: 2007).

És prou clar el progrés general i la tendència anivelladora entre tots aquests països de la Unió Europea-19. Cal valorar de manera positiva la dada de la primera columna de Catalunya (65%) de la població més jove respecte a la de l'última (31%), que correspon a la població d'edat compresa entre 55 i 64 anys.

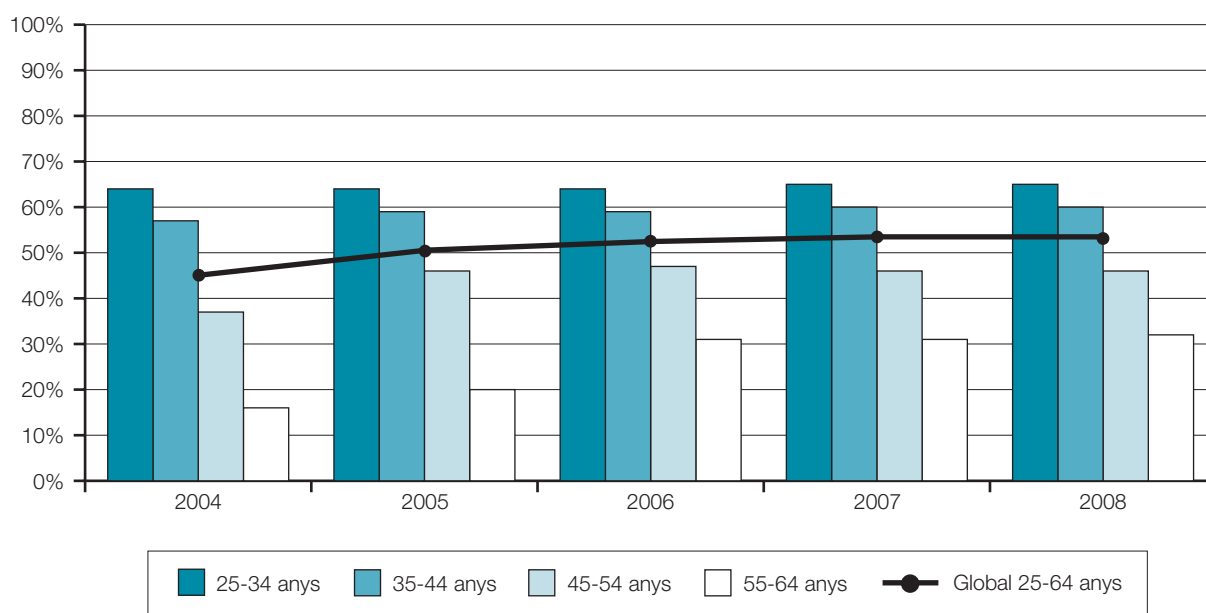
● **Evolució de l'indicador «Distribució de la població d'edat compresa entre els 25 i els 64 anys que ha acabat, almenys, l'ensenyament secundari postobligatori (per trams d'edat)» des de l'any 2004 fins a l'any 2008, a Catalunya**

L'evolució de l'indicador facilita informació complementària i aclaridora de la població que ha acabat els estudis secundaris postobligatoris. S'observa una millora aquests darrers anys, però cal assenyalar que l'augment produït no és uniforme i que en els grups de persones d'edats compreses entre els 45 i 64 anys hi ha hagut una variació força important en els darrers anys.

Taula 1.7. Evolució del percentatge de població adulta amb estudis iguals o superiors als secundaris postobligatoris, a Catalunya

Trams d'edat/any	2004	2005	2006	2007	2008
25-34 anys	64%	64%	64%	65%	65%
35-44 anys	57%	59%	59%	60%	60%
45-54 anys	37%	46%	47%	46%	46%
55-64 anys	16%	20%	31%	31%	32%
Global 25-64 anys	44%	51%	52%	53%	53%

FONT: Institut d'Estadística de Catalunya (dades d'anys diversos).

Si valorem les dades anteriors podem adonar-nos que, a Catalunya, entre el 60% i el 65% de la població jove d'edat compresa entre els 25 i els 44 anys tenia, com a mínim, estudis de nivell secundari postobligatori, l'any 2008.

S'observa una evolució positiva d'aquesta dada any rere any i també l'augment que ha experimentat el percentatge de la població d'edat compresa entre els 45 i els 64 anys que ha acabat almenys l'ensenyament secundari postobligatori en els darrers cinc anys. Això passa, en més o menys grau, en tots els trams d'edat estudiats.

1.2. Nivell de formació de la població activa segons el gènere

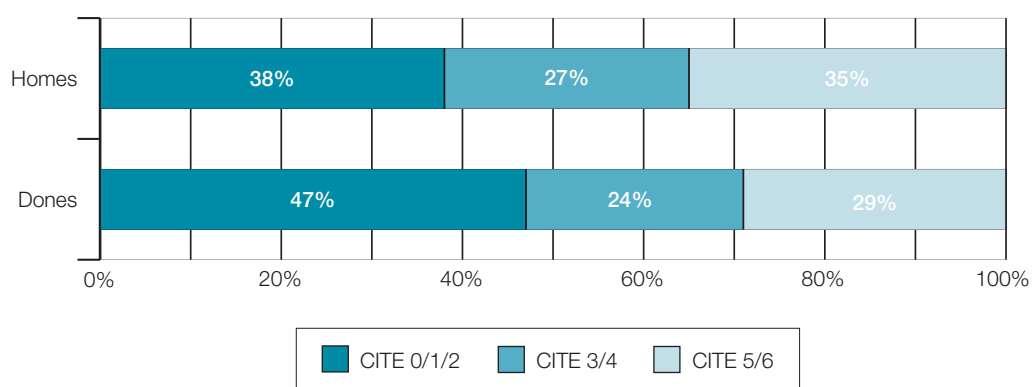
Aquest indicador facilita el percentatge de població activa que ha assolit un determinat nivell de formació i també ho especifica per gèneres.

A Catalunya, el 35% de les dones i el 29% dels homes de la població activa tenen un nivell de formació superior.

Taula 1.8. Percentatge de població activa amb el nivell màxim de formació assolit, per gèneres

Nivell de formació	Gènere		Total
	Homes	Dones	
CITE 0/1/2	47%	38%	43%
CITE 3/4	24%	27%	25%
CITE 5/6	29%	35%	32%

FONT: Institut d'Estadística de Catalunya (dades de l'any 2008).

Segons les dades, el 53% d'homes de la població activa tenen estudis iguals o superiors als postobligatoris, mentre que en el cas de les dones aquest percentatge s'eleva fins al 62%.

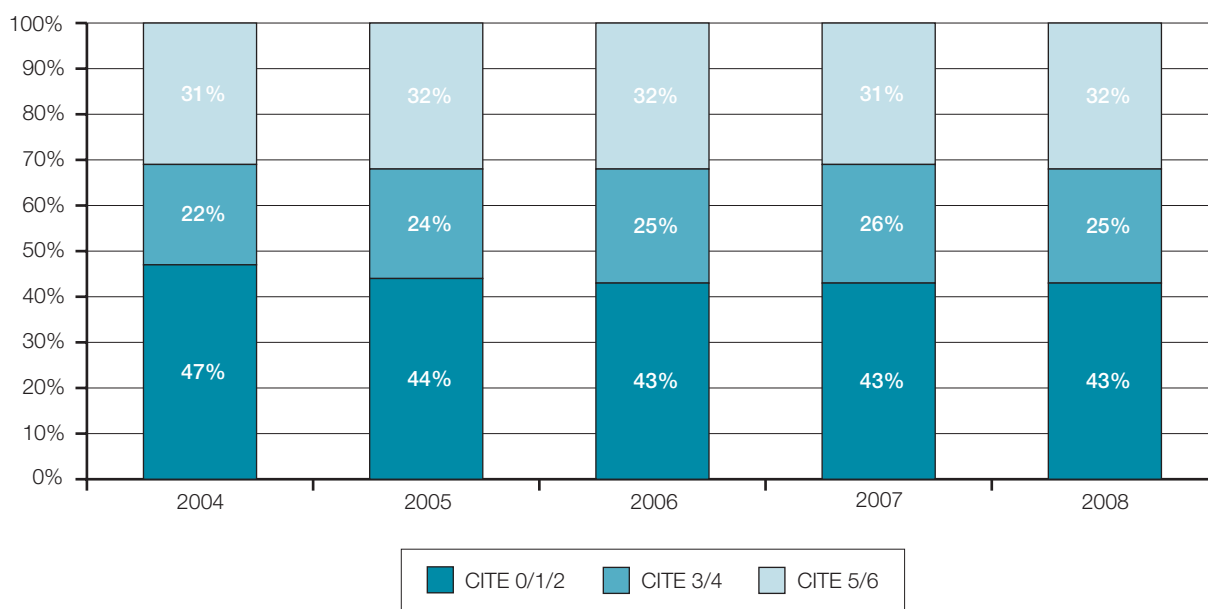
● **Evolució de l'indicador «Percentatge de la població activa que ha assolit un nivell específic de formació» des de l'any 2004 fins a l'any 2008, a Catalunya**

Les dades de l'evolució d'aquest indicador mostren que, en els nivells alts de formació (CITE 5 i 6), el percentatge de població activa que ha assolit aquest nivell (32%) és manté molt estable aquests darrers cinc anys i, en els nivells inferiors (CITE 0/1/2), el percentatge de població activa que ha assolit aquest nivell ha disminuït, de manera positiva, quatre punts percentuals.

Taula 1.9. Evolució del percentatge de població activa amb nivell màxim de formació assolit

Nivell de formació	Evolució des de l'any 2004 fins al 2008				
	2004	2005	2006	2007	2008
CITE 0/1/2	47%	44%	43%	43%	43%
CITE 3/4	22%	24%	25%	26%	25%
CITE 5/6	31%	32%	32%	31%	32%

FONT: Institut d'Estadística de Catalunya (dades d'anys diversos).

A l'hora de valorar les dades anteriors s'ha de considerar que els percentatges que ens ha facilitat l'Institut d'Estadística de Catalunya s'han obtingut utilitzant la classificació CITE (classificació internacional de tipus d'ensenyament), adoptada per tots els països de l'OCDE des del 1999.

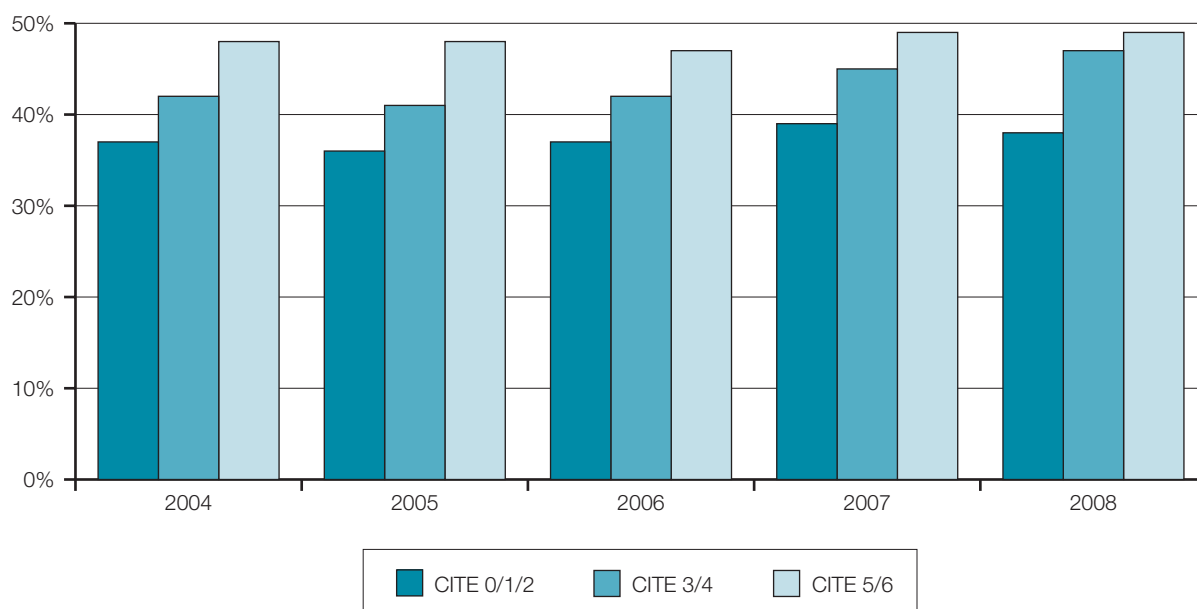
● **Evolució de l'indicador «Proporció de dones, dins de la població activa, segons el nivell específic de formació» des de l'any 2004 fins a l'any 2008, a Catalunya**

La proporció de dones dins de la població activa és més gran en els nivells de formació elevats.

Taula 1.10. Evolució del percentatge de dones de la població activa amb el nivell màxim de formació assolit

Nivell de formació	Evolució des de l'any 2004 fins al 2008				
	2004	2005	2006	2007	2008
CITE 0/1/2	37%	36%	37%	39%	38%
CITE 3/4	42%	41%	42%	45%	47%
CITE 5/6	48%	48%	47%	49%	49%

FONT: Institut d'Estadística de Catalunya (dades d'anys diversos).

1.3. Percentatge de la població jove d'edat compresa entre els 5 i els 29 anys, que hi ha al conjunt de la població de Catalunya

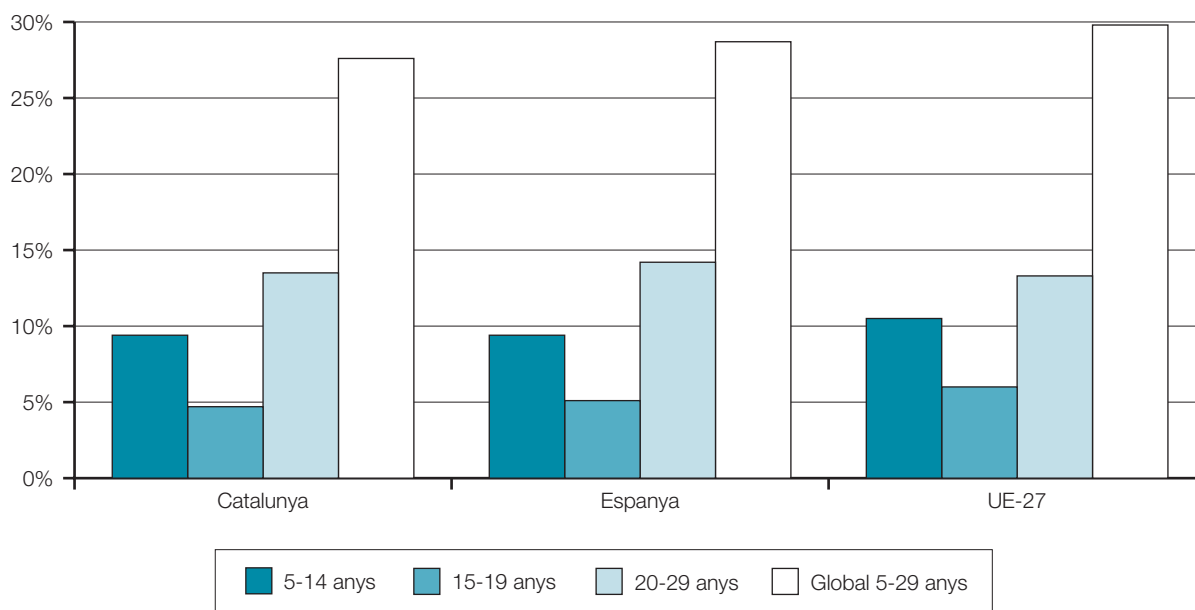
La població jove d'un país és la perceptora més directa dels recursos econòmics i humans que es dediquen a l'educació. Tenir un percentatge elevat de joves implica la necessitat de dedicar una important quantitat de recursos al sector educatiu per poder proporcionar-los l'educació que tant ells com el país necessiten, és important conèixer el percentatge de població jove per poder programar adequadament les necessitats.

A Catalunya, l'any 2008, el percentatge de població jove amb edat compresa entre els 5 i els 29 anys era del 27,6%, molt semblant al d'Espanya (28,7%) i lleugerament inferior al dels països de la Unió Europea-27 (29,8%).

Taula 1.11. Percentatge de població jove, per trams d'edat, respecte al total de la població i per àmbit territorial

Tram d'edat	Àmbit territorial		
	Catalunya	Espanya	UE-27
5-14 anys	9,4%	9,4%	10,5%
15-19 anys	4,7%	5,1%	6,0%
20-29 anys	13,5%	14,2%	13,3%
Global 5-29 anys	27,6%	28,7%	29,8%

FONTS: Institut d'Estadística de Catalunya, Institut Nacional d'Estadística (INE) i Eurostat (dades del 2008).

A Catalunya, el percentatge de població jove que hi ha és relativament baix, la qual cosa implica que hi ha un percentatge més alt de població adulta. Alguns resultats d'altres indicadors, com el nivell general de formació de la població adulta (de manera especial per a aquells trams d'edat més elevats), es poden explicar a partir de la informació que ens proporciona aquest indicador.

Seguidament, es mostra el percentatge de població jove i la població total que hi havia l'any 2008 als països de la UE-19; del seu estudi, en podem extreure conclusions que poden ajudar a percebre algunes diferències importants entre aquests països.

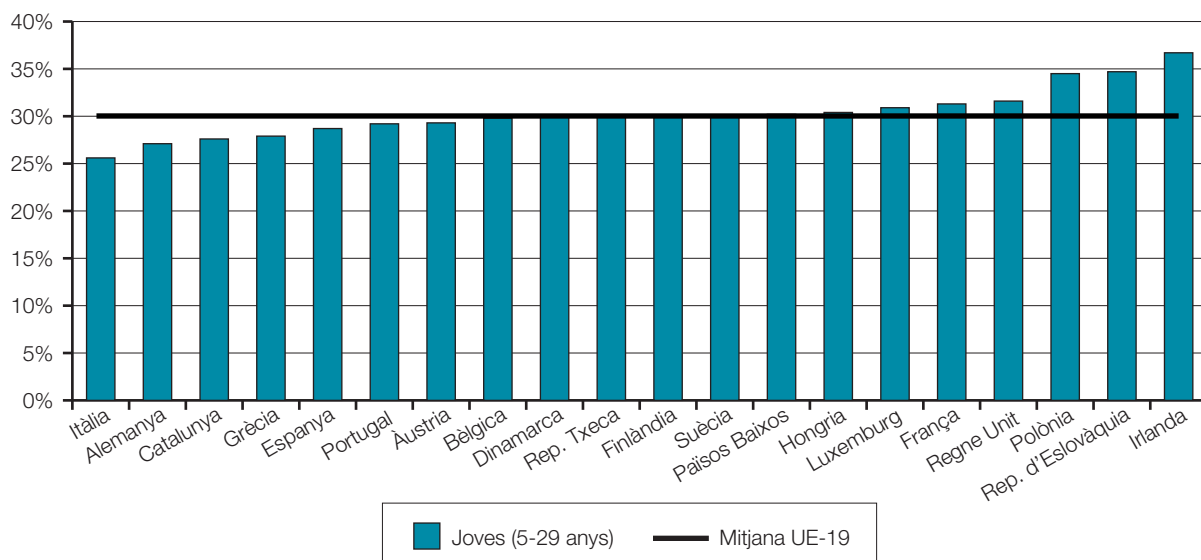
● **Població jove, d'edat compresa entre els 5 i els 29 anys, com a percentatge de la població total, a la Unió Europea-19**

Taula 1.12. Percentatge de població jove, per trams d'edat respecte del total de la població a la Unió Europea-19

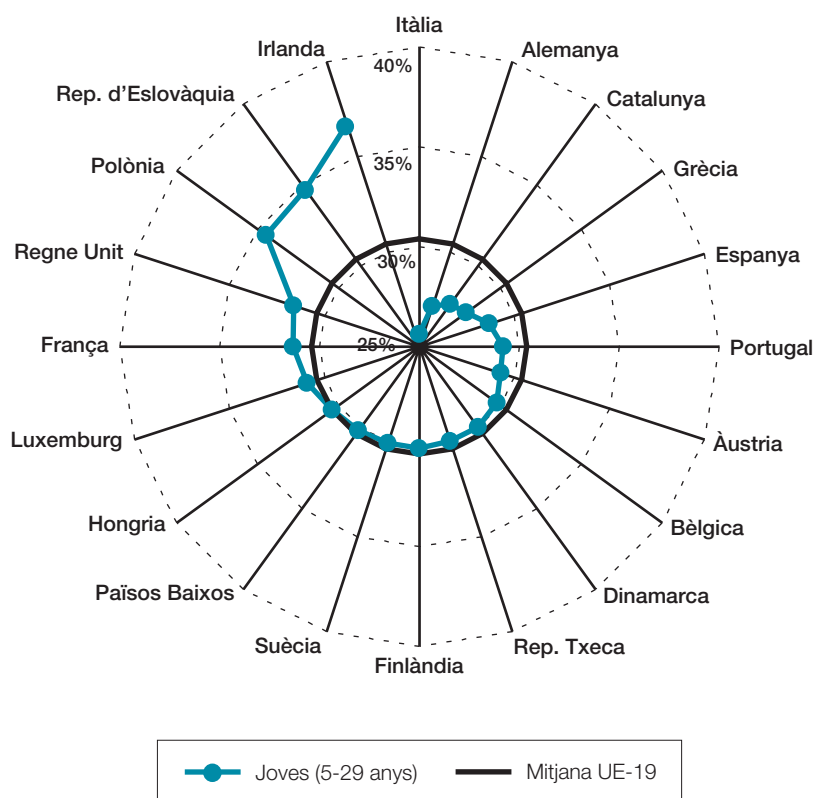
Àmbit territorial	Joves (de 5 a 29 anys)	Població total (milers d'habitants)
Catalunya	27,6%	7.242
Alemanya	27,1%	82.217
Àustria	29,3%	8.331
Bèlgica	29,8%	10.666
Dinamarca	30,0%	5.475
Espanya	28,7%	46.157
Finlàndia	30,1%	5.300
França	31,3%	63.753
Grècia	27,9%	11.213
Hongria	30,4%	10.045
Irlanda	36,7%	4.401
Itàlia	25,6%	59.619
Luxemburg	30,9%	483
Països Baixos	30,2%	16.405
Polònia	34,5%	38.115
Portugal	29,2%	10.617
Regne Unit	31,6%	61.175
República d'Eslovàquia	34,7%	5.400
República Txeca	30,0%	10.381
Suècia	30,1%	9.182
Mitjana de la UE-19	30,4%	458.935

FONT: Institut d'Estadística de Catalunya, Institut Nacional d'Estadística (INE) i Eurostat (dades de l'any 2008).

Els percentatges de població jove (de 5 a 29 anys) a la UE-19 se situen en valors lleugerament inferiors al 30% de la població total. Per països, cal destacar Itàlia que, amb un percentatge del 25,6%, és el país de la UE-19 que té el percentatge més baix de població jove i, en l'extrem oposat, Irlanda, que presenta el percentatge més elevat de població jove de la Unió Europea (36,7%).

Si prenem com a referència la circumferència que ens indica la mitjana de la UE-19, observem que els països que estan dins del cercle (Itàlia, Alemanya, Catalunya i Grècia) tenen percentualment valors inferiors a la mitjana.

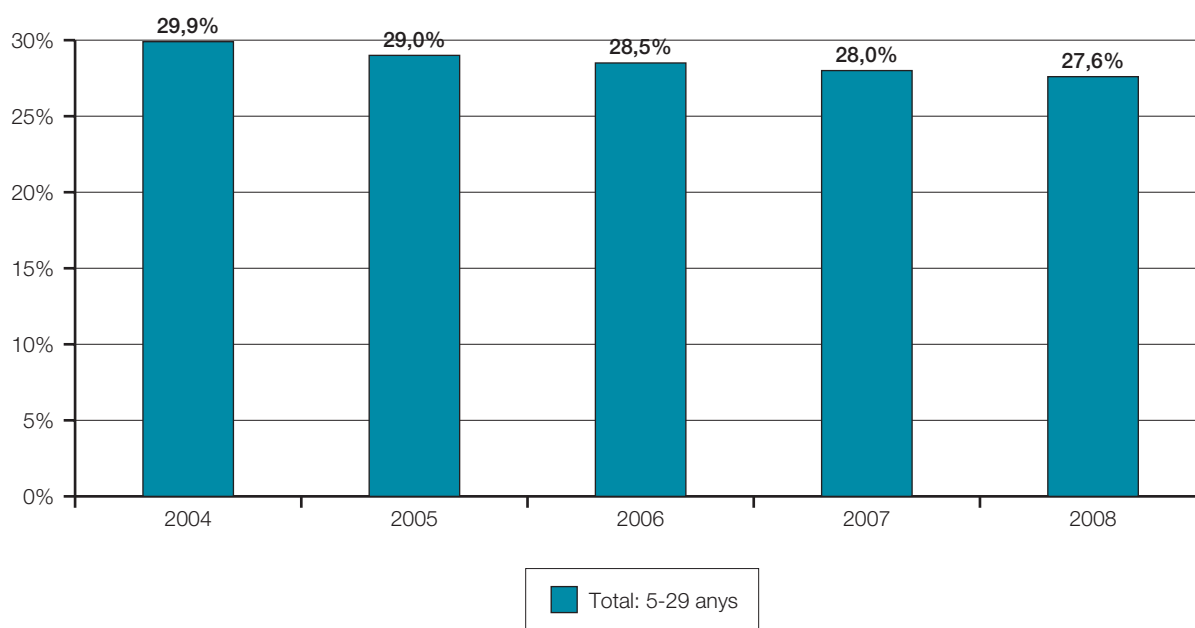
● **Evolució de l'indicador «Percentatge de la població jove d'edat compresa entre els 5 i els 29 anys en el conjunt de la població», des de l'any 2004 fins a l'any 2008, a Catalunya**

El percentatge de la població jove amb edats compreses entre els 5 i els 29 anys continua disminuint a Catalunya. Cal esmentar, però, que aquesta davallada encara hauria estat més gran si no s'hagués produït un increment de la població amb edats compreses entre els 0 i els 14 anys, que en part ha estat propiciat pel fenomen migratori, que ha ocasionat un alentiment del descens de la població de joves que hi ha al nostre país.

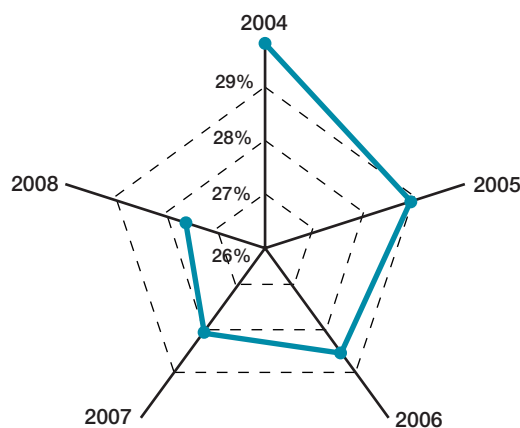
Taula 1.13. Evolució del percentatge de població jove respecte del total de la població a Catalunya

Joves de 5 a 29 anys	Evolució des de l'any 2004 fins al 2008				
	2004	2005	2006	2007	2008
Total: 5-29 anys	29,9%	29,0%	28,5%	28,0%	27,6%

FONT: Institut d'Estadística de Catalunya. Estimació de població (dades d'anys diversos).

Al gràfic següent, s'observa la disminució dels percentatges des de l'any 2004 (29,9%) fins a l'any 2008 (27,6%).

1.4. Percentatge de persones d'edat compresa entre els 20 i els 24 anys, ambdós inclosos, que han completat amb èxit, com a mínim, l'educació secundària postobligatòria

A Lisboa, després de la reunió del Consell de caps d'estat europeus, celebrada el març de l'any 2000, es van marcar uns objectius educatius europeus comuns que, previsiblement, s'haurien d'assolir a finals de l'any 2010. Un d'aquests objectius està relacionat amb l'indicador que ara tractarem.

Aquest indicador, que es va considerar com un dels punts de referència, es va marcar com a fita per a l'any 2010 i preveu que el 85% o més del segment de la població d'edats compreses entre els 20 i els 24 anys hauria de tenir, com a mínim, una formació superior a l'ESO. A Catalunya, en aquests moments encara estem lluny d'assolir aquest objectiu i sembla difícil que arribem a assolir-lo abans de l'any 2010.

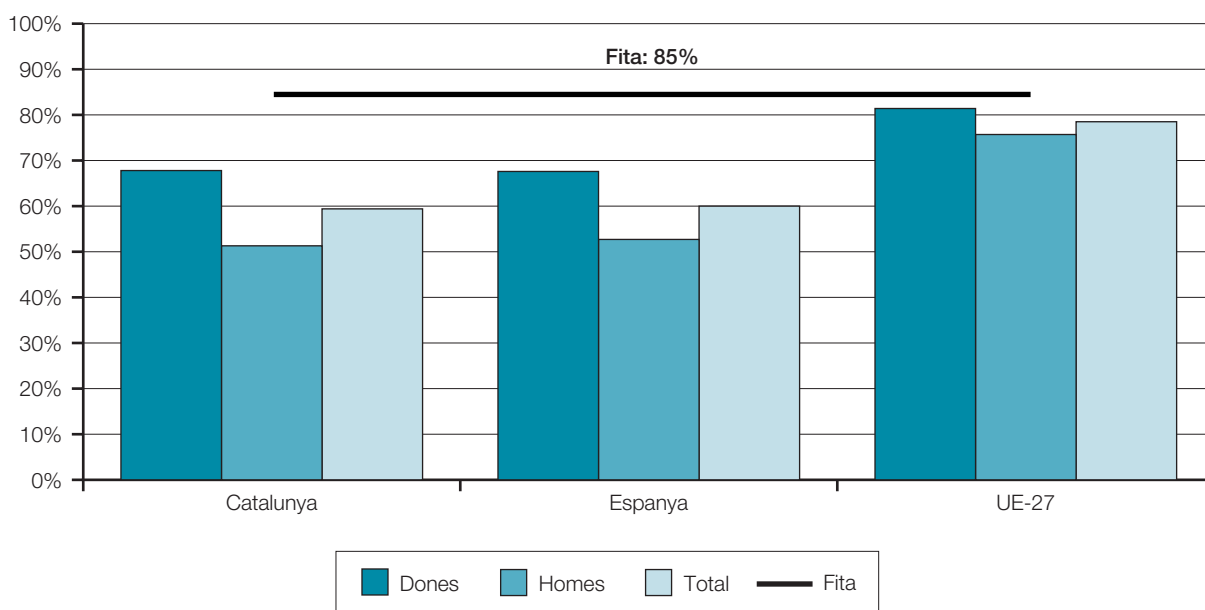
L'indicador es calcula considerant, en el numerador, el nombre de persones d'edats compreses entre els 20 i els 24 anys que tenen com a mínim l'educació secundària postobligatòria i, en el denominador, la població de Catalunya del tram d'edat compresa entre els 20 i els 24 anys.

A Catalunya, el percentatge de persones joves amb edats compreses entre els 20 i els 24 anys que tenen estudis postobligatoris és del 59,4%, percentatge que és inferior a la fita marcada per a l'any 2010, que és del 85%.

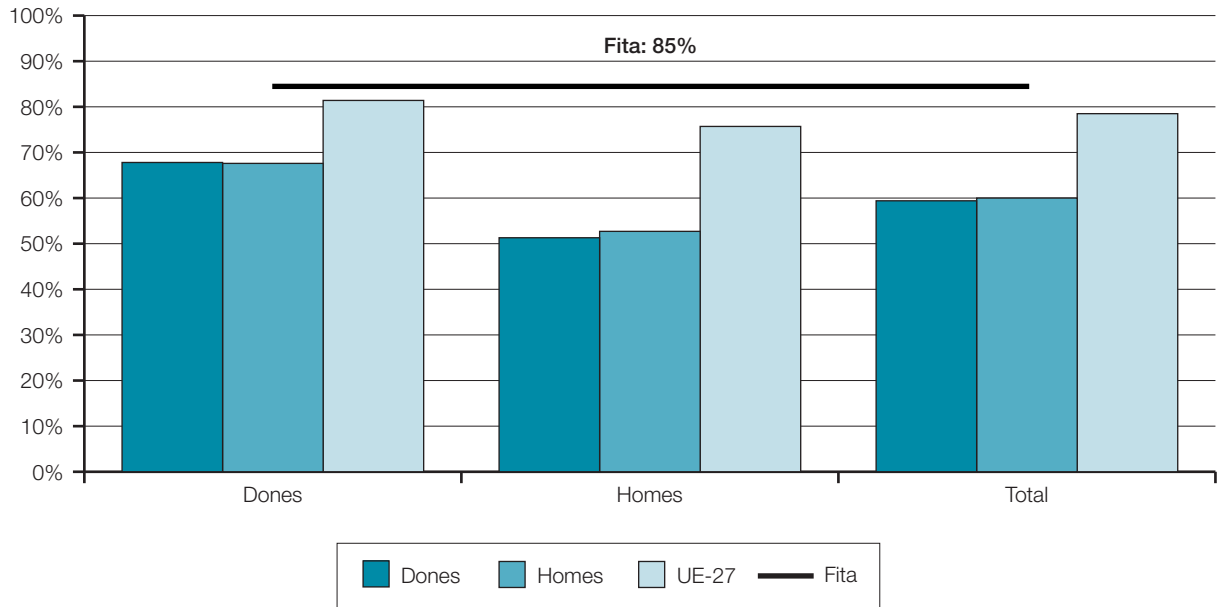
Taula 1.14. Percentatge de persones d'edat compresa entre els 20 i els 24 anys, ambdós inclosos, que han completat amb èxit, com a mínim, l'educació secundària postobligatòria, segons el gènere. Any 2008

Sexe	Àmbit territorial		
	Catalunya	Espanya	UE-27
Dones	67,8%	67,6%	81,4%
Homes	51,3%	52,7%	75,7%
Total	59,4%	60,0%	78,5%

FONTS: Institut d'Estadística de Catalunya i Eurostat (dades de l'any 2008).

El percentatge de dones amb edats compreses entre els 20 i els 24 anys que han assolit, com a mínim, l'educació secundària postobligatòria presenta, en aquests àmbits territorials estudiats (Catalunya, Espanya, i l'Europa dels 27), resultats molt superiors als dels homes.

Si considerem les dades desagregades per gènere, el grup de dones de la Unió Europea (81,4%) és el que més s'apropa a l'objectiu previst pel 2010 (85%).

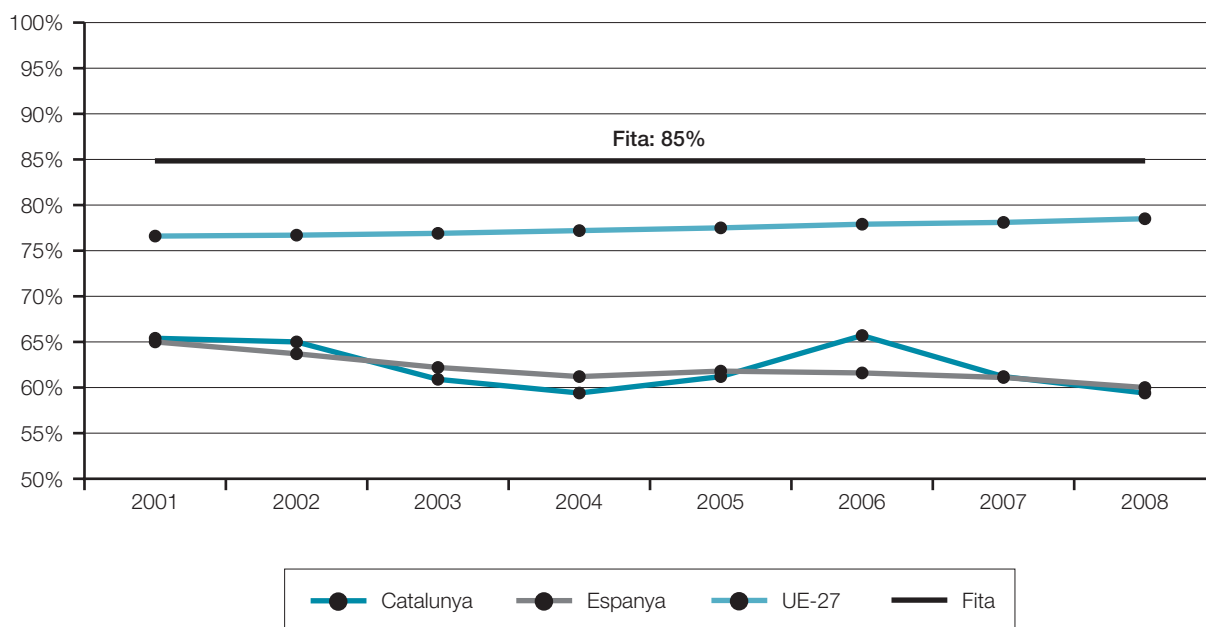
● **Evolució de l'indicador «Percentatge de persones d'edat compresa entre els 20 i els 24 anys que han completat amb èxit, com a mínim, l'educació secundària postobligatòria»**

Taula 1.15. Evolució del percentatge de persones d'edat compresa entre els 20 i els 24 anys, ambdós inclosos, que han completat amb èxit, com a mínim, l'educació secundària postobligatòria, segons l'àmbit territorial

Any	Àmbit territorial		
	Catalunya	Espanya	UE-27
2001	65,4%	65,0%	76,6%
2002	65,0%	63,7%	76,7%
2003	60,9%	62,2%	76,9%
2004	59,4%	61,2%	77,2%
2005	61,2%	61,8%	77,5%
2006	65,7%	61,6%	77,9%
2007	61,2%	61,1%	78,1%
2008	59,4%	60,0%	78,5%

FONTS: Institut d'Estadística de Catalunya i Eurostat (diversos anys).

A partir de l'evolució d'aquest indicador s'observa que l'augment d'aquest percentatge encara no permet arribar a la fita del 85%; fins i tots hi ha països com Catalunya i Espanya que presenten retrocessos i, per tant, sembla difícil que puguin aconseguir la fita assenyalada anteriorment.

A Catalunya i a Espanya, encara ara, s'està lluny d'assolir els objectius previstos; en canvi, a l'Europa dels 27, tot i que no arriben a la fita marcada del 85%, hi ha un increment sostingut d'aquest percentatge.

1.5. PIB¹ per habitant a preus constants, paritats de poder de compra,² convertits en dòlars

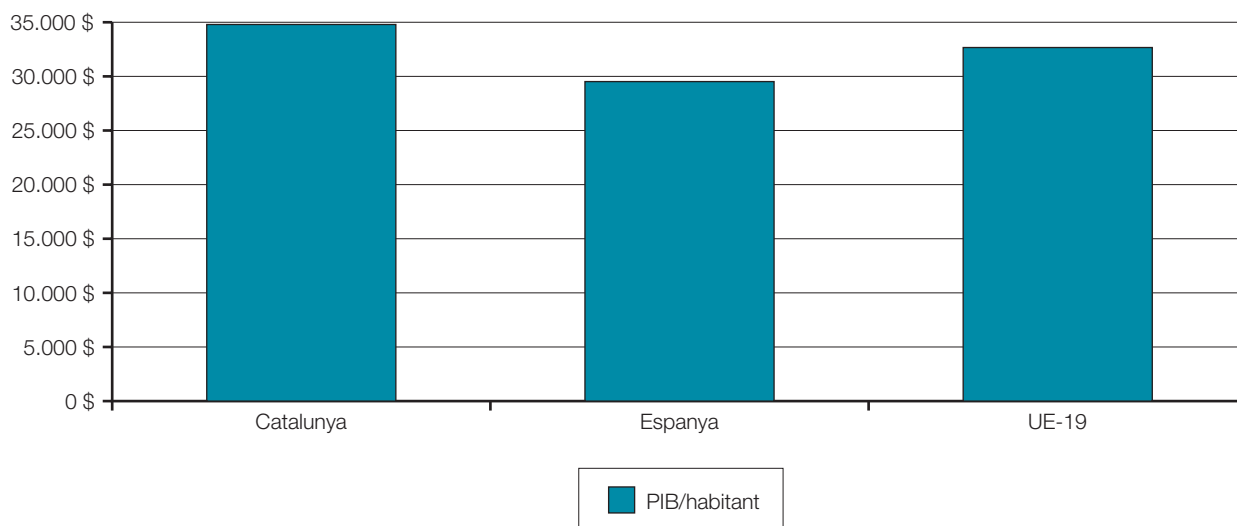
El producte interior brut d'un país és una dada que s'acostuma a prendre com a base de la riquesa d'un país i, molt sovint, com a referent d'altres indicadors. Per tal que la referència sigui més homogènia es consideren altres indicadors deduïts, com el PIB per habitant, i per fer comparacions, el PIB per habitant a preus constants, paritats de poder de compra.

A Catalunya, el PIB per habitant a preus constants, paritats de poder de compra convertits en dòlars, és molt semblant al de la mitjana dels països de la Unió Europea-19.

Taula 1.16. PIB per habitant a preus constants, paritats de poder de compra en dòlars per àmbit territorial

	Catalunya	Espanya	UE-19
PIB / habitant	34.793 \$/h	29.520 \$/h	32.666 \$/h

FONTS: Institut d'Estadística de Catalunya (dades de l'any 2006) i *Education at a Glance: OECD, 2009* (any de referència: 2006).

1. *PIB*: El producte interior brut és la suma dels valors dels béns i serveis produïts en un espai econòmic i un període de temps determinats. *Per habitant (o per càpita)*: És la relació d'una magnitud macroeconòmica amb el nombre d'habitants d'un determinat espai econòmic.

2. *Paritat del poder de compra (PPC)*: És una taxa de conversió monetària que permet expressar en una unitat comuna el poder adquisitiu de diferents monedes; elimina, doncs, les diferències de nivell de preus que hi ha entre països. És a dir, una determinada quantitat de PPC convertida en moneda nacional permetria adquirir els mateixos béns i serveis en tots aquests països.

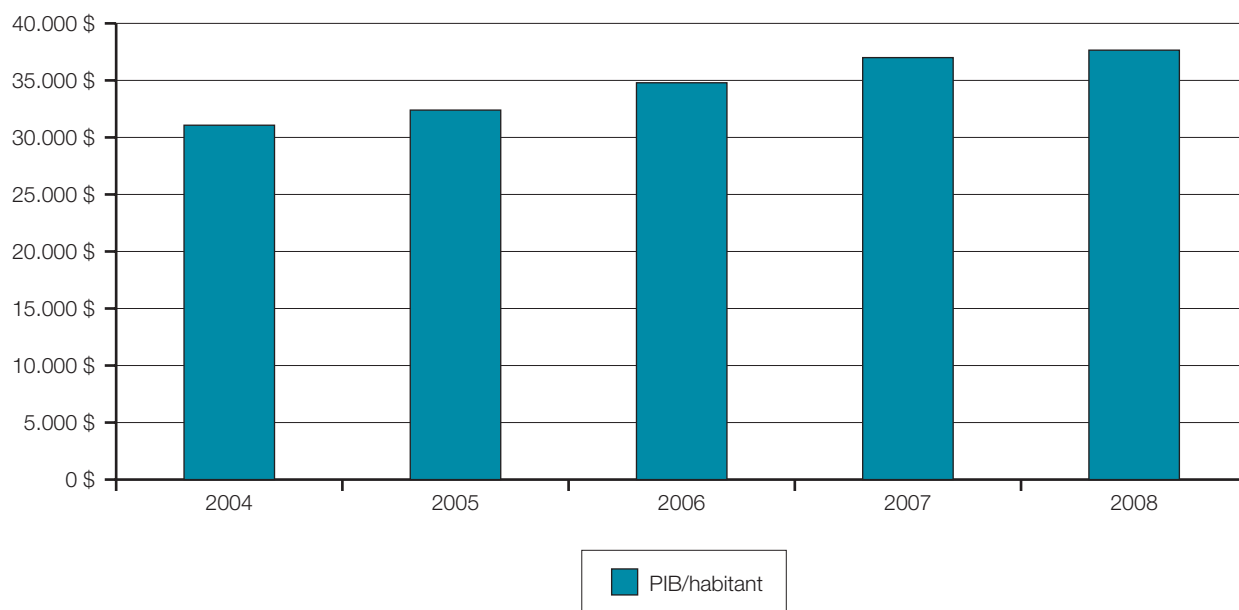
● **Evolució del PIB per habitant a preus constants, paritats de poder de compra, convertits en dòlars**

A Catalunya, l'any 2004, el PIB per habitant a preus constants, paritats de poder de compra, convertits en dòlars era de 31.071 \$ i la seva evolució fins a l'any 2008 és la següent:

Taula 1.17. Evolució del PIB per habitant a preus constants, paritats de poder de compra en dòlars, a Catalunya

Any	2004	2005	2006	2007	2008
PIB/habitant	31.071 \$	32.397 \$	34.793 \$	36.999 \$	37.652 \$

FONT: Institut d'Estadística de Catalunya (dades de l'any 2008).

Des de l'any 2004 fins a l'any 2008 l'increment percentual del PIB/habitant ha estat del 21,2%.

2. INDICADORS DE RECURSOS

Una part molt important dels pressupostos nacionals dels països més desenvolupats es dediquen a costejar conceptes directament relacionats amb la despesa educativa. Els indicadors de recursos ens proporcionen molta informació per conèixer i avaluar el nivell i la distribució d'aquesta despesa i un dels indicadors de recursos més utilitzat per valorar-la és el que ens informa de la despesa educativa total amb relació al PIB del país.

2.1. Despeses d'educació amb relació al PIB

Aquest indicador relaciona el nivell de riquesa d'un país i la seva despesa educativa i ens informa del percentatge que representa la despesa educativa total d'un país amb relació al seu PIB. A l'hora de valorar-lo cal tenir molt present que s'obté de la relació entre aquests dos conceptes.

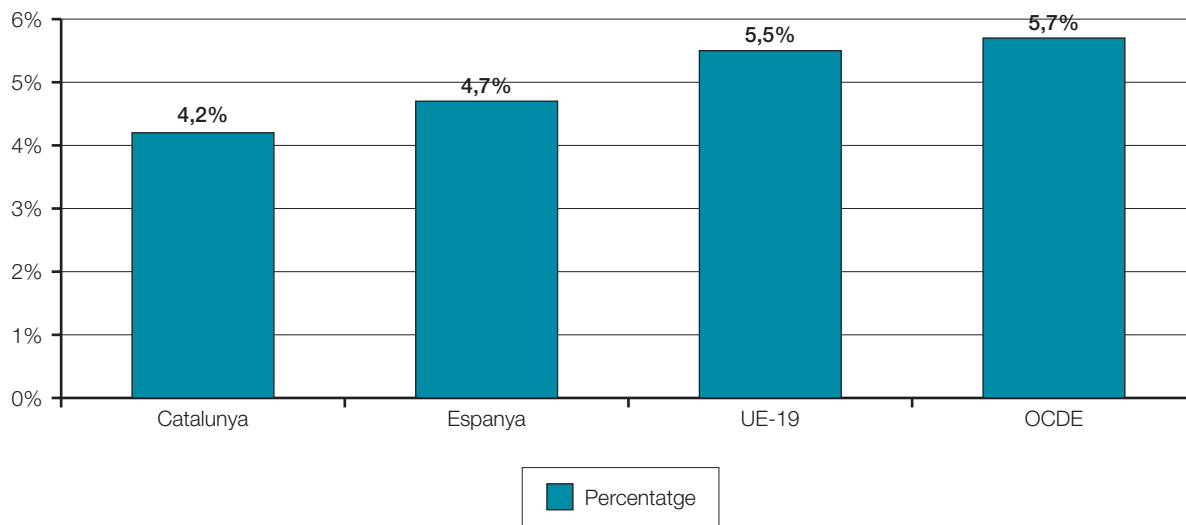
La despesa educativa de l'any 2006, amb relació al PIB de Catalunya, va ser del 4,2%.

● Despeses d'educació amb relació al PIB segons l'àmbit territorial

Taula 2.1. Percentatge de la despesa en educació amb relació al PIB segons l'àmbit territorial

Àmbit territorial	Catalunya	Espanya	UE-19	OCDE
Percentatge	4,2%	4,7%	5,5%	5,7%

FONTS: Direcció de Serveis del Departament d'Educació (dades del 2006) i *Education at a Glance: OECD, 2009* (dades del 2006).

El càlcul de la despesa educativa respecte del PIB pot resultar enganyós a Catalunya pel fet de tenir un PIB elevat, atès que a l'Estat espanyol els recursos destinats a sufragar la despesa educativa són semblants en cada comunitat autònoma, la comparació dels recursos esmerçats amb relació al PIB fa que les comunitats amb un PIB més alt —com és el cas de Catalunya— semblin que dediquin menys recursos per alumne/alumna que les comunitats que tenen un PIB més baix. No és estrany, en aquest sentit, que Catalunya —que té un PIB per habitant superior a la mitjana de l'Estat espanyol— tingui una despesa en educació en percentatge del PIB lleugerament per sota de la mitjana espanyola.

Si el càlcul es fes a partir de la relació entre la despesa educativa i el PIB mitjà d'Espanya, el resultat seria de 4,9%, semblant, com és lògic, a la despesa mitjana espanyola.

2.1.1. Despeses d'educació en percentatge del PIB per sectors (públic i privat)

A més de conèixer la despesa educativa total, també és interessant conèixer la distribució de la despesa entre el sector públic i el sector privat als diferents àmbits territorials i a Catalunya.

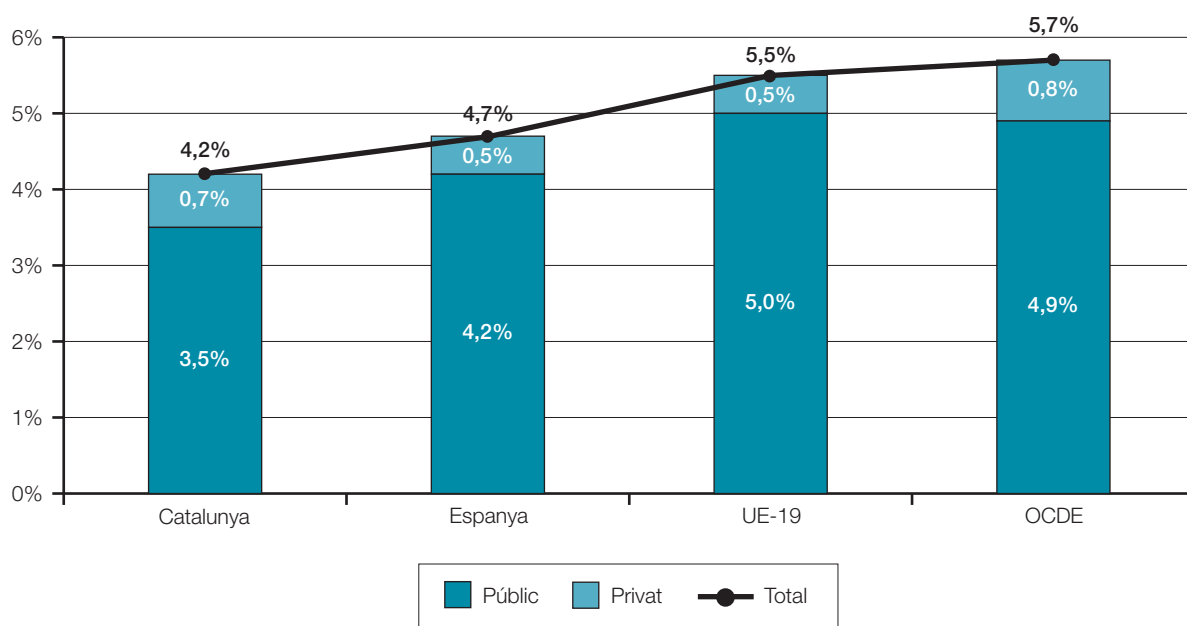
L'any 2006 la despesa educativa, amb relació al PIB de Catalunya, va ser del 4,2%: 3,5% al sector públic i 0,7% al sector privat.

● Despeses d'educació en percentatge del PIB per sectors (públic i privat), segons l'àmbit territorial

Taula 2.2. Percentatge de la despesa en educació amb relació al PIB per sectors i àmbit territorial

Sector	Àmbit territorial			
	Catalunya	Espanya	UE-19	OCDE
Públic	3,5%	4,2%	5,0%	4,9%
Privat	0,7%	0,5%	0,5%	0,8%
Total	4,2%	4,7%	5,5%	5,7%

FONTS: Direcció de Serveis del Departament d'Educació (dades de l'any 2006) i *Education at a Glance: OECD, 2009* (any de referència: 2006).

Cal insistir que el càlcul d'aquest percentatge de despesa educativa no es fa d'una manera homogènia a tots els països i per tant les comparacions poden provocar errors.

El concepte *despesa pública* té diverses interpretacions i no és la mateixa segons els països considerats. A Catalunya, en el concepte *despesa pública* s'inclou tant el finançament de l'escola pública com el destinat a l'escola privada concertada. Aquesta circumstància no és homogènia a tots els països de l'OCDE.

La distribució de les despeses entre el sector públic i el sector privat és un indicador de l'esforç que fa cada part en l'àmbit de l'educació. L'any 2006, als països de la UE-19, es va dedicar una mitjana d'un 5,5% del PIB a la despesa educativa. Alguns països com Catalunya (4,2%) i Espanya (4,7%) tenien un nivell de despesa que els situava per sota d'aquesta mitjana.

● Despeses d'educació en percentatge del PIB per sectors, a la Unió Europea-19

La majoria de països de la Unió Europea-19 tenen un nivell de despesa educativa que és majoritàriament pública i que es mou entre el 4% i 6% del seu PIB.

Taula 2.3. Percentatge, per sectors, de la despesa en educació amb relació al PIB a la Unió Europea-19

Àmbit territorial*	% de despeses			PIB/habitant
	Públiques	Privades	Total**	
Catalunya	3,5%	0,7%	4,2%	34.793 \$/h
Alemanya	4,1%	0,7%	4,8%	32.835 \$/h
Àustria	5,2%	0,4%	5,5%	35.259 \$/h
Bèlgica	5,9%	0,2%	6,1%	33.608 \$/h
Dinamarca	6,7%	0,6%	7,3%	34.871 \$/h
Espanya	4,2%	0,5%	4,7%	29.520 \$/h
Finlàndia	5,7%	0,1%	5,8%	32.586 \$/h
França	5,5%	0,4%	5,9%	31.055 \$/h
Grècia	–	–	–	26.701 \$/h
Hongria	5,1%	0,5%	5,6%	18.030 \$/h
Irlanda	4,4%	0,3%	4,7%	41.803 \$/h
Itàlia	4,6%	0,3%	4,9%	29.356 \$/h
Luxemburg	3,3%	–	–	75.754 \$/h
Països Baixos	4,8%	0,8%	5,6%	37.130 \$/h
Polònia	5,2%	0,5%	5,7%	14.842 \$/h
Portugal	5,1%	0,4%	5,6%	21.656 \$/h
Regne Unit	5,2%	0,7%	5,9%	34.137 \$/h
República d'Eslovàquia	3,6%	0,6%	4,3%	18.020 \$/h
República Txeca	4,2%	0,6%	4,8%	21.966 \$/h
Suècia	6,2%	0,2%	6,3%	34.456 \$/h
Mitjana UE-19	5,0%	0,5%	5,5%	31.768 \$/h

FONTS: Institut d'Estadística de Catalunya (dades de l'any 2006) i *Education at a Glance: OECD, 2009* (dades de l'any 2006).

* No es disposa de dades de Grècia i Luxemburg.

** La suma de sector públic més sector privat varia, a vegades, en una xifra decimal.

Els càlculs d'aquests percentatges de despesa no es fan d'una manera homogènia, atès que hi ha països que inclouen les despeses en recerca i altres no, d'altres no tenen present l'escola privada, etc. S'han d'utilitzar totes les dades amb molta prudència i cal considerar tota la casuística abans d'extreure'n conclusions. S'ha inclòs una columna amb el PIB per habitant de cada país, en dòlars convertits a la PPC (paritat del poder de compra), per complementar la informació.

● Evolució de les despeses d'educació en percentatge del PIB per sectors (públic i privat) a Catalunya

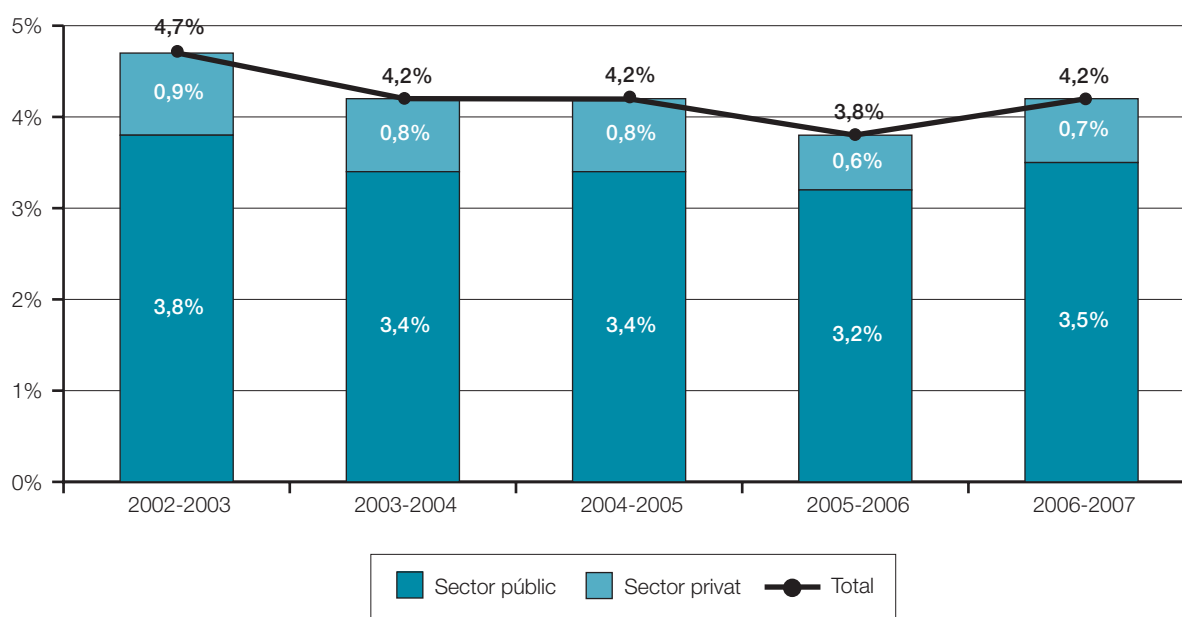
A la taula següent podem trobar l'evolució de les despeses d'educació en percentatge del PIB; cal assenyalar que en el concepte de despesa educativa s'inclou la despesa de tots els nivells educatius i també la despesa universitària.

La despesa educativa en relació amb el PIB de Catalunya el curs 2006-2007 va ser del 4,2%, lleugerament superior a la del curs anterior (3,8%).

Taula 2.4. Evolució de la despesa en educació amb relació al PIB per sectors, a Catalunya

Sector	Evolució des del curs 2002-2003 fins al curs 2006-2007				
	2002-2003	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007
Públic	3,8%	3,4%	3,4%	3,2%	3,5%
Privat	0,9%	0,8%	0,8%	0,6%	0,7%
Total	4,7%	4,2%	4,2%	3,8%	4,2%

FONT: Departament d'Educació. Direcció de Serveis.

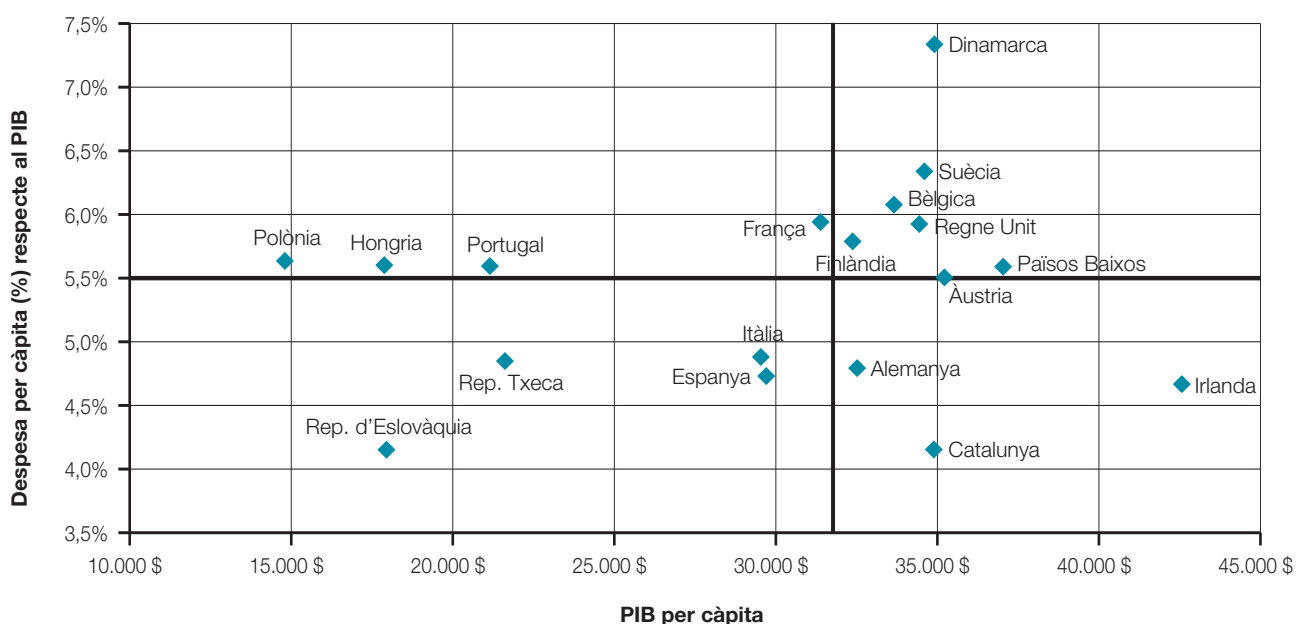
D'altra banda, aquesta despesa es reparteix entre el sector públic i el sector privat i, en el cas del sector públic, representa el 84,2% de la despesa educativa total, mentre que en el sector privat només en representa el 15,8%.

2.1.2. Relació entre el PIB per habitant i el percentatge de despesa total d'educació en percentatge del PIB, a la Unió Europea-19

A més de saber el percentatge de despesa que cada país dedica a l'educació, també pot ser interessant estudiar la relació que hi ha entre el PIB per càpita i el percentatge de despesa total d'educació en percentatge del PIB a tots els països de la Unió Europea-19.

Tal com es pot veure en el gràfic següent, hi ha una gran diversitat de situacions entre aquests països i també es pot comprovar que un PIB per habitant més elevat no implica necessàriament una despesa en educació més elevada.

Observant el gràfic, podem veure que hi ha països com ara Polònia i Hongria que tenen un PIB per habitant molt inferior al d'altres països com són Finlàndia, Àustria o França i, en canvi, el seu percentatge de despesa d'educació respecte del PIB és molt similar. De tota manera, sembla clar que el percentatge de despesa d'Espanya i de Catalunya encara és massa baix, i és obvi que hauria d'augmentar de manera considerable per estar al mateix nivell que la majoria d'aquests països del nostre entorn.

FONTS: Institut d'Estadística de Catalunya (dades de l'any 2006) i *Education at a Glance: OECD, 2009* (dades de l'any 2006). No es disposa de dades de Grècia i Luxemburg.

Els eixos del gràfic corresponen als valors mitjans de cada magnitud: l'eix horitzontal, 31.768 \$/h, i l'eix vertical, 5,5%.

Així, per exemple, es pot veure que un país com França està situat per sobre de la mitjana de percentatge del PIB dedicat a l'educació i lleugerament per sota de la mitjana del PIB per càpita.

2.2. Participació de l'educació en la despesa pública de Catalunya

El càlcul de la participació de l'educació en la despesa pública total que es fa a Catalunya és el resultat que s'obté de la relació percentual entre la despesa pública en educació i la despesa pública total esmerçada per les administracions autonòmica i local. La informació que ens proporciona aquest indicador depèn molt del valor del denominador, on hi ha considerada la despesa conjunta d'un gran nombre d'entitats entre les quals podem comptar la resta de departaments, consells comarcals, etc.

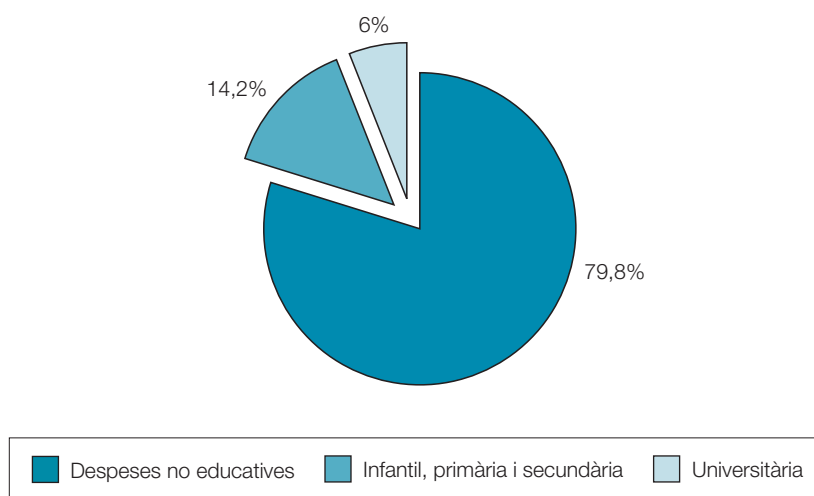
A Catalunya, la taxa de participació de la despesa educativa respecte a la despesa pública total el curs 2006-2007 va ser del 20,2%.

També és important conèixer i valorar la distribució de la despesa pública entre els diferents nivells educatius i el percentatge de despesa que correspon a cada administració.

Taula 2.5. Percentatge de la despesa en educació respecte a la despesa pública total segons el nivell d'educació

Despesa	Nivell educació		
	Infantil, primària i secundària	Universitària	Total
% de despesa educativa	14,2%	6,0%	20,2%

FONT: Departament d'Educació. Direcció de Serveis. Curs 2006-2007.

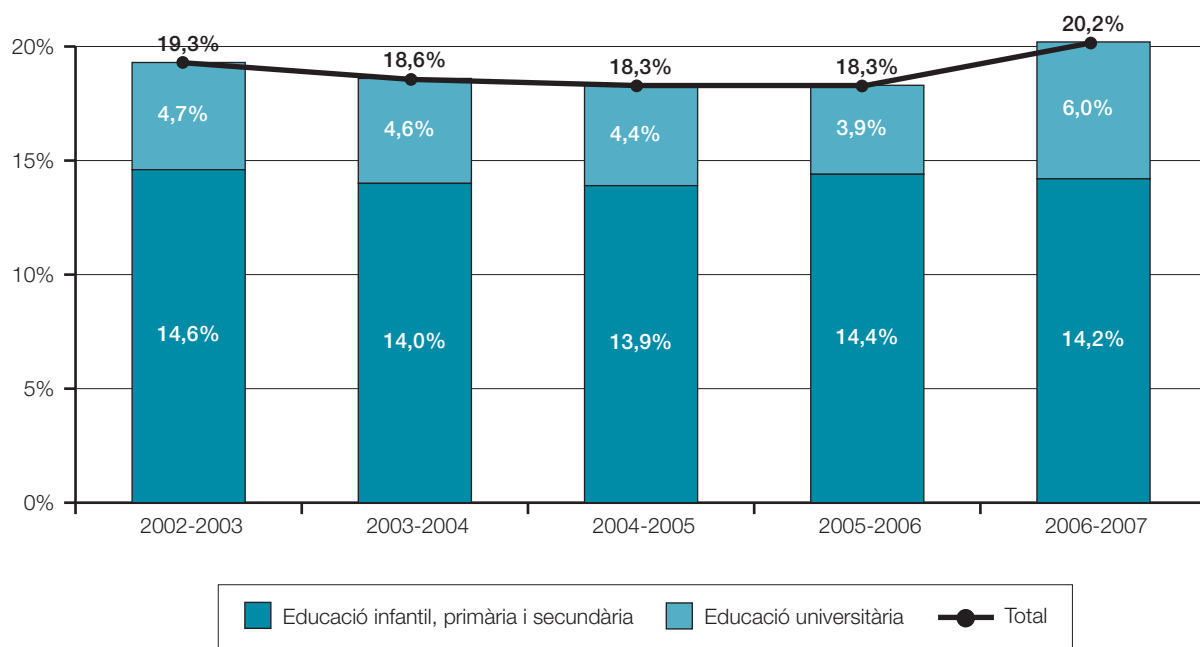
● Evolució de l'indicador «Participació de l'educació en la despesa pública de Catalunya»

Tot i que sembla que es manté una certa estabilitat, la mateixa definició de l'indicador, atès que és una relació entre quantitats, fa que pugui presentar variacions elevades i, en el cas d'un augment de despesa, no sempre s'hi pot veure reflectida. Així, quan la resta d'entitats incrementen els seus pressupostos, la participació de l'educació en la despesa pública pot quedar afectada, tot i que s'hi hagin produït increments.

Taula 2.6. Evolució del percentatge de la despesa en educació respecte a la despesa pública total segons el nivell d'educació

Nivell educació	Curs				
	2002-2003	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007
Infantil, primària i secundària	14,6%	14,0%	13,9%	14,4%	14,2%
Universitària	4,7%	4,6%	4,4%	3,9%	6,0%
Total	19,3%	18,6%	18,3%	18,3%	20,2%

FONT: Departament d'Educació. Direcció de Serveis.

2.3. Despeses d'educació per nivell de govern

Una situació d'autonomia com la que tenim a Catalunya fa que la part més important de la despesa educativa tingui caràcter autonòmic, però també hi ha una part de despesa que prové d'altres administracions. L'objectiu d'aquest indicador és conèixer el percentatge de la despesa educativa finançada per les diverses administracions (central, autonòmica i local) en relació amb el total de la despesa.

La comparació amb la d'altres països és difícil perquè l'estructura administrativa es diferent, però la seva informació pot ser útil perquè permet particularitzar la situació d'autonomia de Catalunya pel que fa al tractament de la despesa educativa.

2.3.1. Evolució de l'indicador «Despeses d'educació per font inicial de finançament»

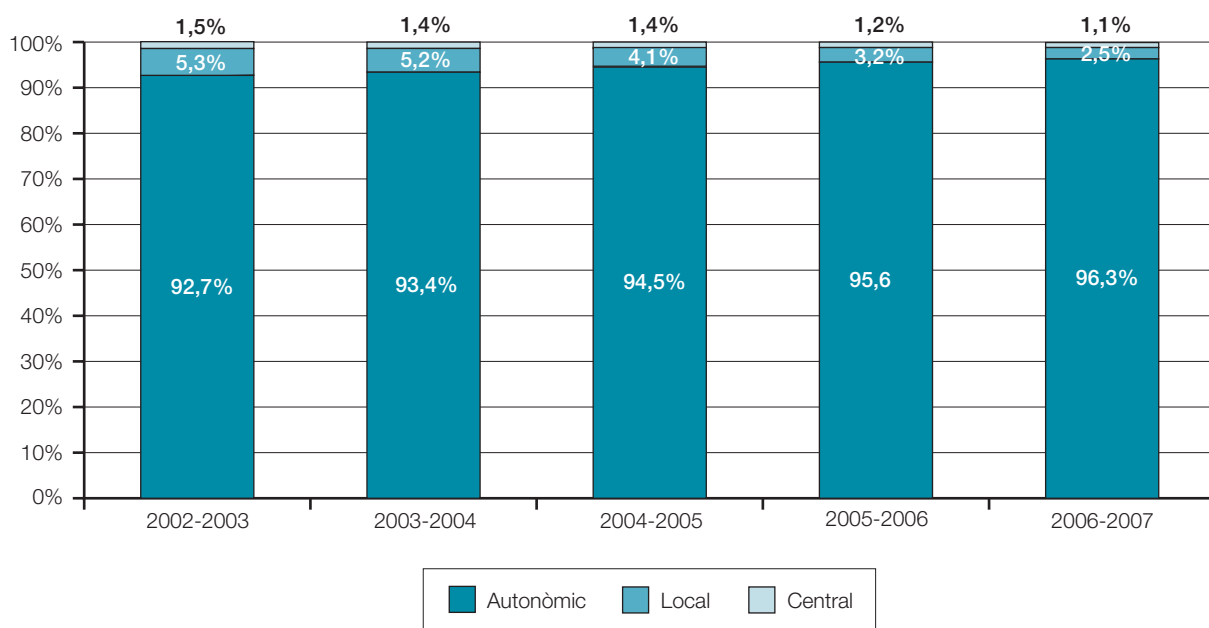
S'entén per *font inicial de finançament* la font de finançament abans de les transferències entre nivells administratius. Indica, doncs, quina administració finança el servei.

La font principal de finançament de la despesa educativa és l'Administració autonòmica, que aporta el percentatge més elevat de recursos (96,3%).

Taula 2.7. Evolució del percentatge de despeses d'educació per la font inicial de finançament segons nivell de govern

Nivell de govern	Curs				
	2002-2003	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007
Autonòmic	92,7%	93,4%	94,5%	95,6%	96,3%
Local	5,8%	5,2%	4,1%	3,2%	2,5%
Central	1,5%	1,4%	1,4%	1,2%	1,1%

FONT: Departament d'Educació. Direcció de Serveis.

Cal tenir present que, en la despesa local, s'hi han comptabilitzat, entre d'altres, la part dedicada a les llars d'infants municipals i al manteniment dels centres docents de l'ensenyament primari i la dels centres de règim especial, com les escoles de música i dansa.

2.3.2. Evolució de l'indicador «Despeses d'educació per font final de finançament»

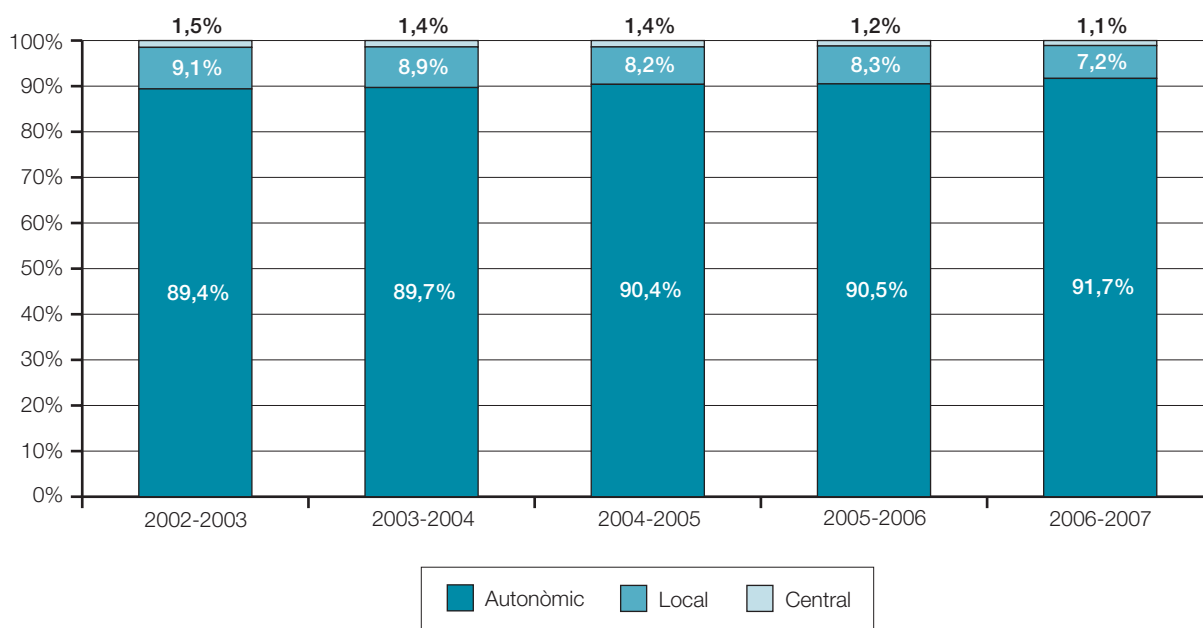
La font que finança la despesa educativa una vegada s'han fet les transferències entre nivells administratius és l'anomenada *font final de finançament*. El total de despesa educativa que s'ha utilitzat és la dels agents finançadors.

A la taula següent, s'observa l'evolució d'aquestes despeses a Catalunya i es pot comprovar que es manté un cert equilibri entre les diferents administracions després del curs 2002-2003, en què l'administració local va incrementar la seva participació percentual.

Taula 2.8. Evolució del percentatge de despeses d'educació per la font final de finançament segons nivell de govern

Nivell de govern	Curs				
	2002-2003	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007
Autonòmic	89,4%	89,7%	90,4%	90,5%	91,7%
Local	9,1%	8,9%	8,2%	8,3%	7,2%
Central	1,5%	1,4%	1,4%	1,2%	1,1%

FONT: Departament d'Educació. Direcció de Serveis.

2.4. Despeses de funcionament i despeses de capital

Per despeses de funcionament entenem els recursos totals que es consumeixen al llarg d'un curs escolar: sous dels professionals, serveis, material fungible i altres conceptes que són imprescindibles per mantenir en funcionament els diferents serveis educatius. Per despeses de capital entenem els recursos destinats a inversions en béns de més llarga durada: construccions, equipaments, reparacions, etc.

2.4.1. Repartiment, en percentatge, de les despeses de funcionament i de capital per nivell educatiu i per àmbit territorial

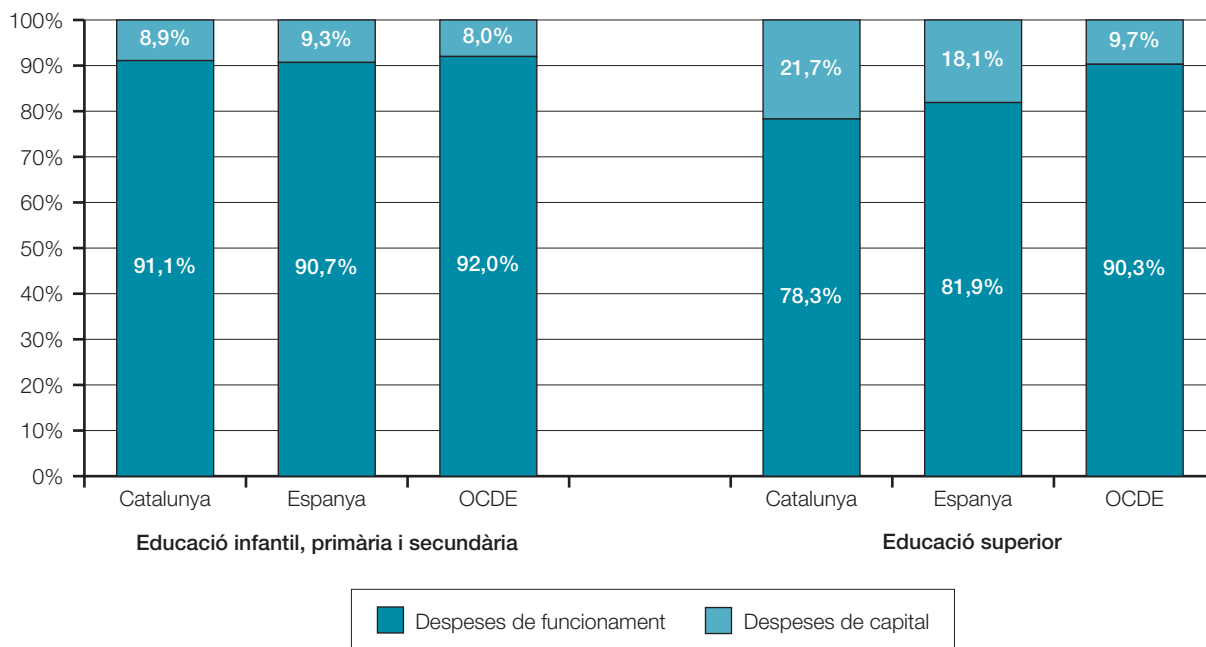
Deslligant les despeses de funcionament i les despeses de capital coneixem la distribució i l'esforç que es fa a cada partida respecte del total; també serà interessant veure el seu desglossament posterior segons els diferents nivells educatius. Aquests valors són molt similars a Catalunya, a Espanya i a l'OCDE.

En els nivells d'educació infantil, primària i secundària s'observa que el 91% dels recursos totals que s'hi destinen són despeses de funcionament.

Taula 2.9. Percentatge de la despesa en funcionament i capital respecte a la despesa d'educació per nivell educatiu i per àmbit territorial

Nivell educatiu	Àmbit territorial					
	Catalunya		Espanya		OCDE	
	% despesa		% despesa		% despesa	
	Funcionament	Capital	Funcionament	Capital	Funcionament	Capital
Infantil, primària i secundària	91,1%	8,9%	90,7%	9,3%	92%	8%
Superior	78,3%	21,7%	81,9%	18,1%	90,3%	9,7%

FONTS: Departament d'Educació. Curs 2005-2006 i *Education at a Glance: OECD, 2009* (any de referència: 2006).

A Catalunya, el valor de la despesa de capital també inclou la despesa financera. Cal advertir que aquest indicador no és interpretat igual a tots els països, de manera que alguns faciliten les xifres de la despesa total (pública i privada) i d'altres —com Espanya—, només les de la pública.

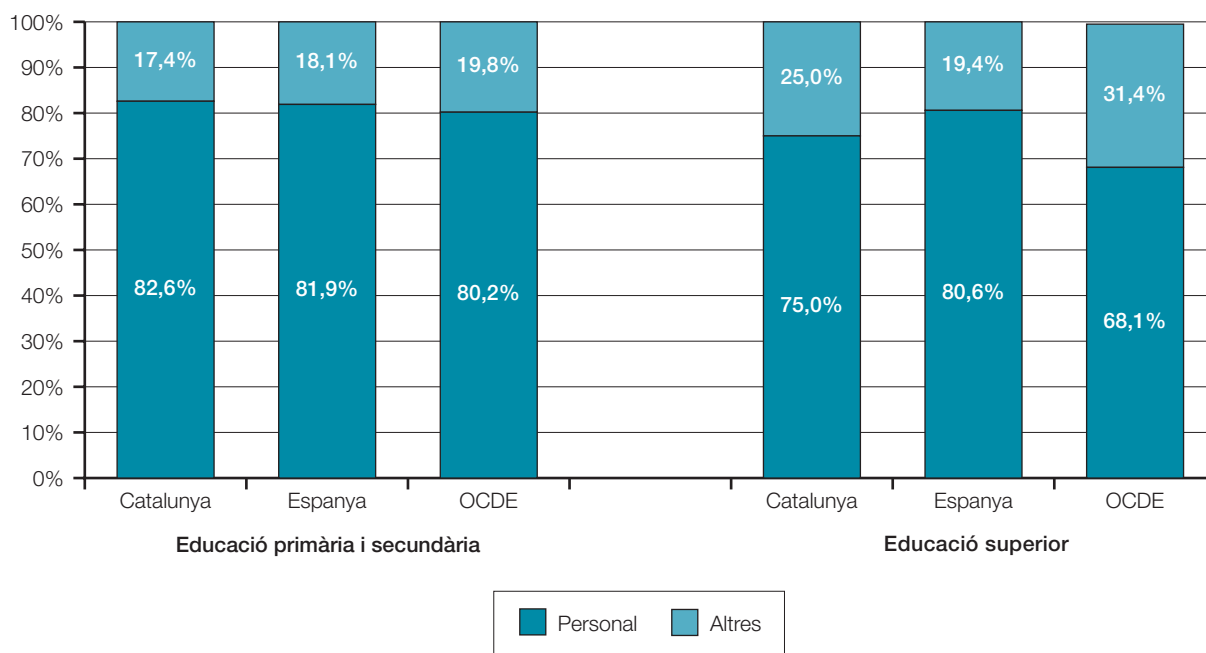
2.4.2. Distribució de les despeses de funcionament per partides i per nivell educatiu

A Catalunya, com a la majoria de països, la partida dedicada a les despeses de personal és la més elevada (82,6%) de totes les despeses de funcionament en els centres de primària i secundària, i és molt semblant als percentatges que es dediquen a aquest mateix concepte a Espanya i a l'OCDE.

Taula 2.10. Percentatge de la despesa de funcionament per partides i per àmbit territorial i per nivell educatiu

Partida	Àmbit territorial					
	Catalunya		Espanya		OCDE	
	Nivell educatiu		Nivell educatiu		Nivell educatiu	
	Primària i secundària	Universitat	Primària i secundària	Universitat	Primària i secundària	Universitat
Personal	82,6%	75,0%	81,9%	80,6%	80,2%	68,1%
Altres	17,4%	25,0%	18,1%	19,4%	19,8%	31,4%

FONTS: Departament d'Educació. Curs 2005-2006 i *Education at a Glance: OECD, 2009* (any de referència: 2006).

En el cas de Catalunya, les despeses de manteniment i les de transport, que cada vegada són més importants en l'àmbit de l'ensenyament obligatori, no estan incloses dins de l'apartat de les despeses de funcionament i, a més, el concepte «Altres despeses» inclou les compres de béns i serveis i les transferències corrents.

També cal advertir que hi ha països que presenten disparitats importants a l'hora de comptabilitzar les despeses de funcionament. Així, n'hi ha alguns que només comptabilitzen (a la casella de personal) el personal docent, mentre que d'altres també hi inclouen el personal no docent.

2.5. Despeses per alumne o alumna i curs escolar per nivell educatiu

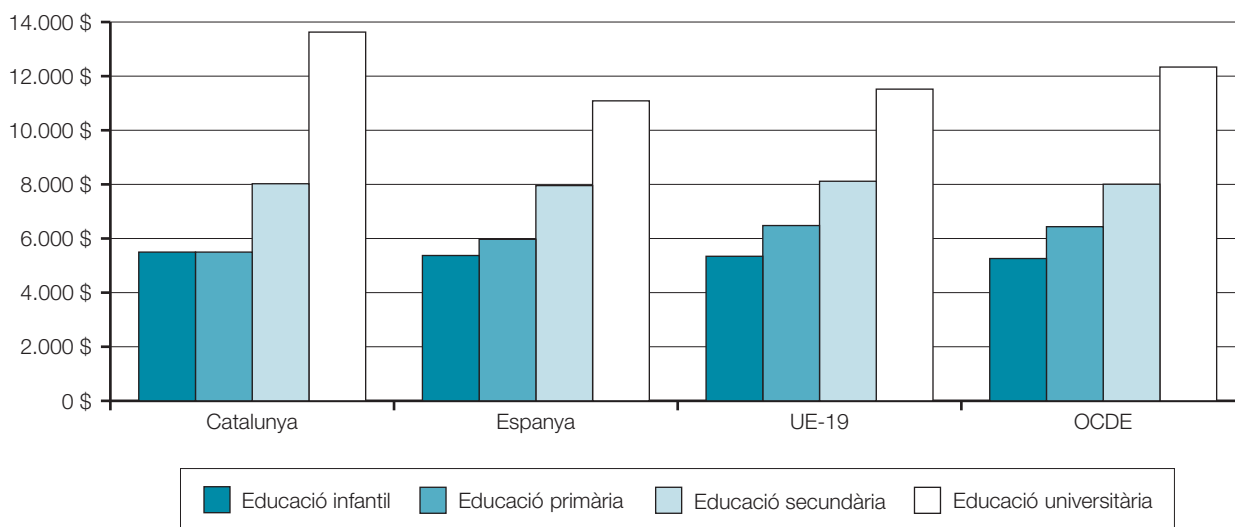
2.5.1. Despeses per alumne o alumna i curs escolar, per nivell educatiu, expressades en dòlars EUA convertits en paritat de poder de compra (PPC)

Aquest indicador s'ha calculat dividint les despeses totals de cada nivell educatiu pel nombre d'alumnes a temps complet que hi ha en aquest nivell educatiu. Cal indicar que hi ha poca uniformitat en la metodologia utilitzada en els diferents països a l'hora de calcular aquestes dades, que ells mateixos proporcionen a l'OCDE. Així, per exemple, alguns països inclouen dins del càlcul esmentat totes les despeses d'investigació en institucions d'ensenyament superior, i d'altres, no. Per això també cal ser molt prudents a l'hora de fer valoracions amb aquestes dades.

Taula 2.11. Despesa per alumne o alumna segons nivell d'educació i per àmbit territorial

Nivell educació	Àmbit territorial			
	Catalunya	Espanya	UE-19	OCDE
Infantil	5.498 \$	5.372 \$	5.343 \$	5.260 \$
Primària	5.498 \$	5.970 \$	6.479 \$	6.437 \$
Secundària	8.024 \$	7.955 \$	8.116 \$	8.006 \$
Universitària	13.628 \$	11.087 \$	11.520 \$	12.336 \$

FONTS: Departament d'Educació. Direcció de Serveis. Curs 2005-2006 i *Education at a Glance: OECD, 2009* (any de referència: 2006).

Cal advertir que a Catalunya la despesa per alumne o alumna i curs d'educació infantil i de primària es calcula conjuntament; per tant, no està desagregada i s'ha repetit el mateix valor, de 5.498 dòlars EUA convertits en PPC, per a l'educació infantil i per a la primària.

L'any 2006 la despesa per alumne o alumna a Catalunya en els nivells universitaris era lleugerament superior a la mitjana dels països de la Unió Europea-19.

Les dades d'aquest indicador estan expressades en dòlars convertits en paritat de poder de compra, perquè així hi consten a la font base que és la publicació de l'OCDE *Education at a Glance 2009*. D'aquesta manera, s'eliminen les diferències de nivell de preus entre països i es poden fer comparacions entre diversos països: una determinada quantitat de PPC convertida en moneda nacional permetria adquirir els mateixos béns i serveis a tots aquests països.

● **Despeses per alumne o alumna i curs escolar per nivell educatiu, expressades en dòlars EUA convertits en PPC, a la Unió Europea-19**

Taula 2.12. Despesa per alumne o alumna segons nivell d'educació a la Unió Europea-19

Àmbit territorial	Nivell d'educació			
	Infantil	Primària	Secundària	Superior
Catalunya	5.498 \$	5.498 \$	8.024 \$	13.628 \$
Alemanya	5.683 \$	5.362 \$	7.548 \$	13.016 \$
Àustria	6.783 \$	8.516 \$	10.577 \$	15.148 \$
Bèlgica	5.082 \$	7.072 \$	8.601 \$	13.244 \$
Dinamarca	5.208 \$	8.798 \$	9.662 \$	15.391 \$
Espanya	5.372 \$	5.970 \$	7.955 \$	11.087 \$
Finlàndia	4.544 \$	5.899 \$	7.533 \$	12.845 \$
França	4.995 \$	5.482 \$	9.303 \$	11.568 \$
Grècia	–	–	–	–
Hongria	4.516 \$	4.599 \$	3.978 \$	6.367 \$
Irlanda	6.569 \$	6.337 \$	8.991 \$	11.832 \$
Itàlia	7.083 \$	7.716 \$	8.495 \$	8.725 \$
Luxemburg	13.676 \$	13.676 \$	18.144 \$	–
Països Baixos	6.006 \$	6.425 \$	9.516 \$	15.196 \$
Polònia	4.545 \$	3.770 \$	3.411 \$	5.224 \$
Portugal	4.897 \$	5.138 \$	6.846 \$	9.724 \$
Regne Unit	7.335 \$	7.732 \$	8.763 \$	15.447 \$
República d'Eslovàquia	3.156 \$	3.221 \$	2.963 \$	6.056 \$
República Txeca	3.586 \$	3.217 \$	5.307 \$	7.989 \$
Suècia	5.475 \$	7.699 \$	8.496 \$	16.991 \$
Mitjana UE-19	5.343 \$	6.479 \$	8.116 \$	11.520 \$

FONTS: Departament d'Educació. Direcció de Serveis. Curs 2005-2006 i *Education at a Glance, 2009* (any de referència: 2006).

2.5.2. Despeses per alumne o alumna i curs escolar, per nivell educatiu, expressades amb relació al PIB per habitant

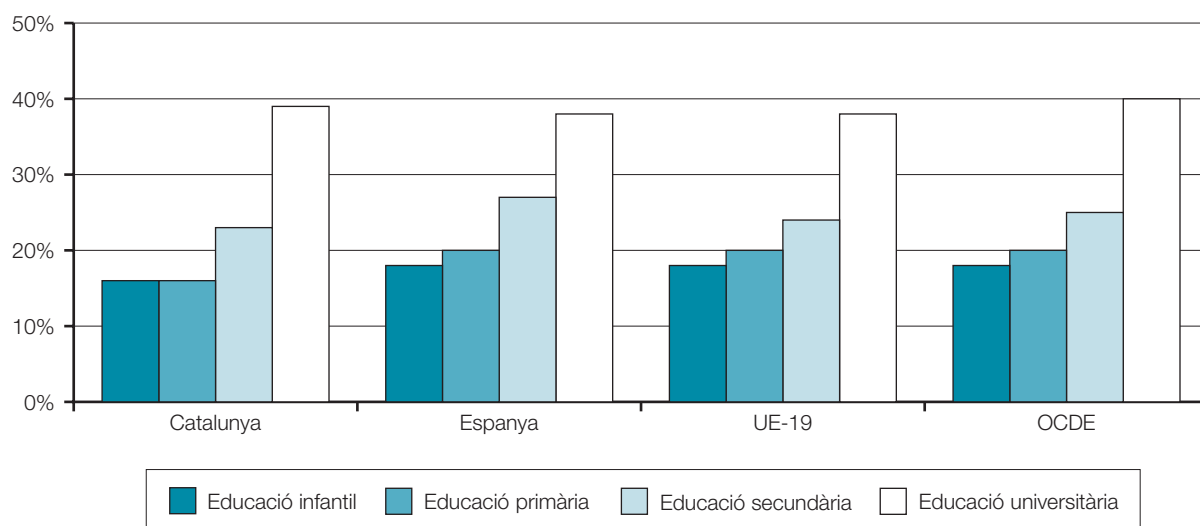
Aquest indicador relaciona la despesa per alumne o alumna i curs amb el valor que té el PIB de cada país i, en certa manera, recull l'esforç inversor que cada país fa en educació considerant-ne el nivell de riquesa que té.

Per a l'obtenció d'aquest indicador es compara, en forma de percentatge, la despesa per alumne o alumna i nivell educatiu respecte del PIB per habitant de cada país.

Taula 2.13. Despesa per alumne o alumna amb relació al PIB per habitant segons nivell d'educació i per àmbit territorial

Nivell educació	Àmbit territorial			
	Catalunya	Espanya	UE-19	OCDE
Infantil	16%	18%	18%	18%
Primària	16%	20%	19%	20%
Secundària	23%	27%	24%	25%
Universitària	39%	38%	38%	40%

FONTS: Departament d'Educació. Direcció de Serveis. Curs 2005-2006 i *Education at a Glance: OECD, 2008* (any de referència: 2006).

El total de despesa educativa que s'ha utilitzat és el que s'obté de sumar totes les despeses dels centres docents, finançades tant pel sector públic (administracions central, autonòmica i local) com pel sector privat (famílies). La despesa de les famílies s'ha obtingut a partir dels totals que ofereix l'Enquesta de pressupostos familiars.

No s'hi inclouen les subvencions que el sector públic atorga a les famílies ni tampoc les despeses que aquestes fan sense canalitzar en els centres docents.

La despesa dels centres privats no concertats està inclosa en l'indicador, ja que les dades estadístiques existents no permeten desagregar-la.

● **Despeses per alumne o alumna i curs escolar per nivell educatiu, expressades amb relació al PIB per habitant, a la Unió Europea-19**

Taula 2.14. Despesa per alumne o alumna amb relació al PIB per habitant segons nivell d'educació, a la Unió Europea-19

Àmbit territorial	Nivell educació			
	Infantil	Primària	Secundària	Superior
Catalunya	16%	16%	23%	39%
Alemanya	17%	16%	23%	40%
Àustria	19%	24%	30%	43%
Bèlgica	15%	21%	26%	39%
Dinamarca	15%	25%	28%	44%
Espanya	18%	20%	27%	38%
Finlàndia	14%	18%	23%	39%
França	16%	18%	30%	37%
Grècia	–	–	–	–
Hongria	25%	26%	22%	35%
Irlanda	16%	15%	22%	28%
Itàlia	24%	26%	29%	30%
Luxemburg	18%	18%	24%	–
Països Baixos	16%	17%	26%	41%
Polònia	31%	25%	23%	35%
Portugal	23%	24%	32%	44%
Regne Unit	21%	23%	26%	45%
República d'Eslovàquia	18%	18%	16%	34%
República Txeca	16%	15%	24%	36%
Suècia	16%	22%	25%	49%
Mitjana UE-19	18%	19%	24%	38%

FONTS: Departament d'Educació. Direcció de Serveis. Curs 2005-2006 i *Education at a Glance OECD, 2009* (any de referència: 2006).

2.5.3. Evolució de l'indicador «Despeses per alumne o alumna i curs escolar, per nivell educatiu, expressades en euros, a Catalunya»

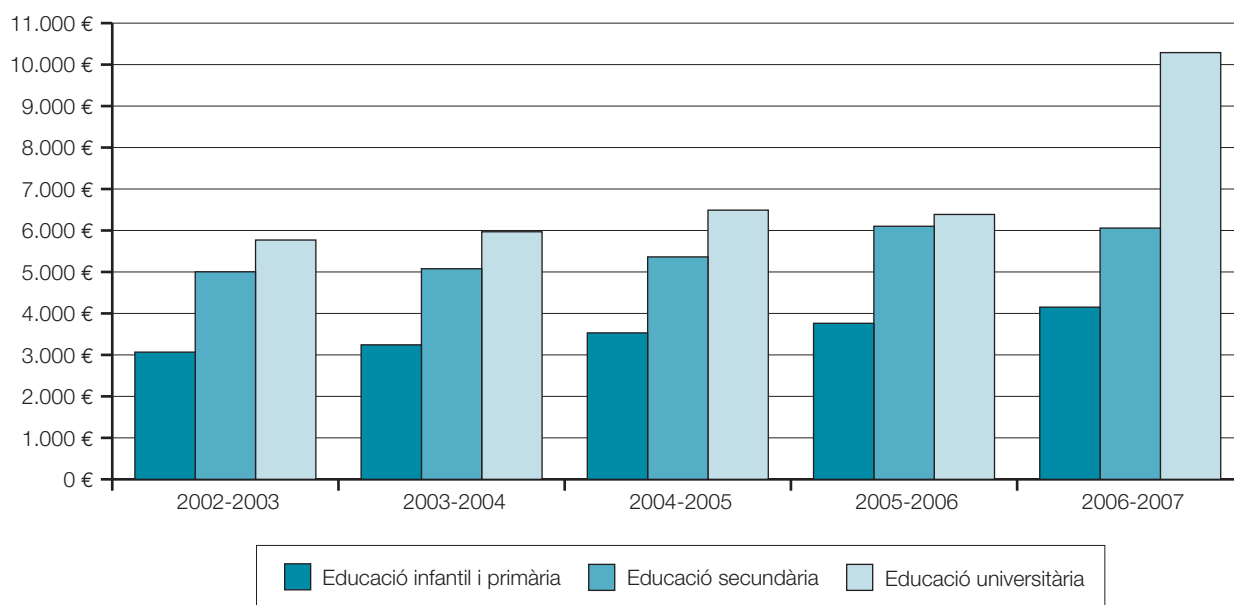
El càlcul d'aquestes despeses es fa considerant la despesa total dedicada a cada nivell educatiu i la quantitat total d'alumnat matriculat en els centres públics i privats de Catalunya en cadascun d'aquests nivells educatius. En aquest cas la despesa s'expressa en euros.

La despesa per alumne o alumna a Catalunya ha anat augmentant gradualment des del curs 2002-2003 fins al curs 2006-2007 en tots els nivells educatius.

Taula 2.15. Evolució de la despesa per alumne o alumna segons nivell d'educació, a Catalunya

Nivell d'educació	Curs				
	2002-2003	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007
Infantil i primària	3.067 €	3.243 €	3.531 €	3.762 €	4.152 €
Secundària	5.004 €	5.078 €	5.363 €	6.102 €	6.058 €
Universitària	5.770 €	5.969 €	6.491 €	6.387 €	10.289 €

FONT: Departament d'Educació. Direcció de Serveis. Comissionat per a Universitat i Recerca.

Cal advertir que el càlcul de la despesa universitària per alumne o alumna relativa al curs 2006-2007 s'ha fet amb consideracions diferents de les dels cursos anteriors, d'acord amb els criteris de la base de dades UNEIX del Comissionat per a Universitats i Recerca i, per aquesta raó, hi ha un salt quantitatiu important.

L'augment de la despesa per alumne o alumna en els nivells d'educació infantil i de primària, des del curs 2002-2003 fins al curs 2006-2007, ha estat del 35,3%; mentre que en el cas de l'educació secundària aquest increment ha estat del 21,1%.

El total de despesa educativa que s'ha tingut en compte és la que inclou la despesa corrent i la de capital, i és la que fan els agents proveïdors, que són els centres educatius. No s'hi ha comptabilitzat la despesa directa en material educatiu.

2.5.4. Evolució de l'indicador «Despeses per alumne o alumna i curs escolar per nivell educatiu, expressades en euros, en centres públics» a Catalunya

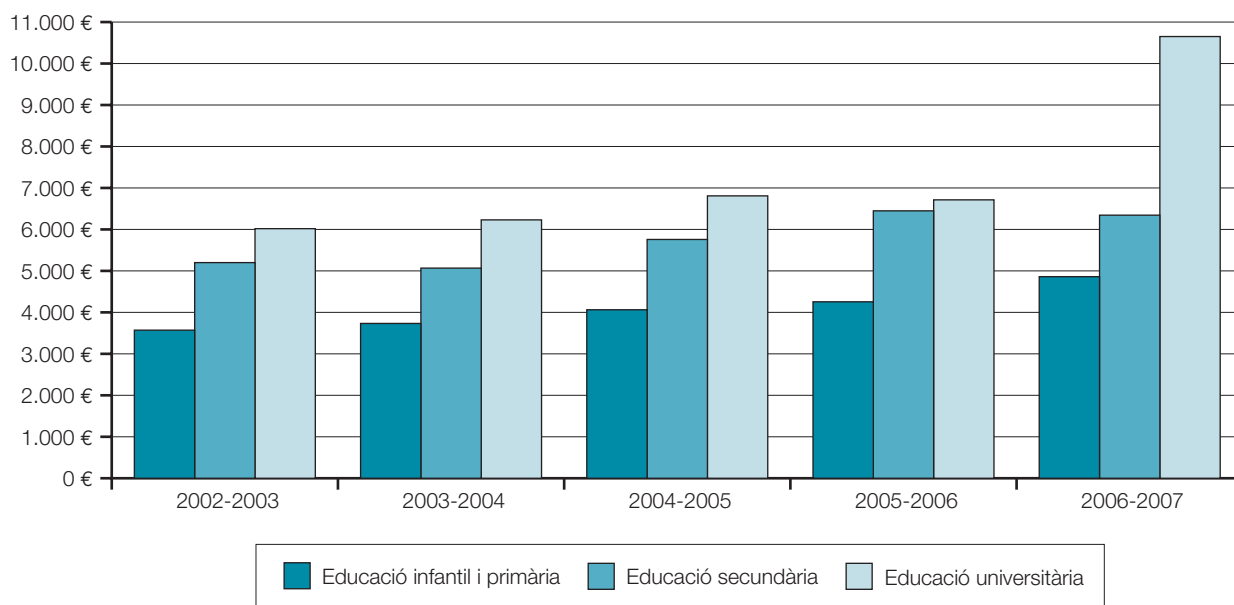
En aquest cas, el càlcul d'aquestes despeses es fa considerant només la que es fa en els centres públics de Catalunya.

L'augment percentual de la despesa per alumne o alumna en el sector públic des del curs 2002-2003 fins al curs 2006-2007 en els nivells d'educació infantil i de primària ha estat de 36,1% i, en canvi, a l'educació secundària l'augment ha estat del 22%.

Taula 2.16. Evolució de la despesa per alumne o alumna segons nivell d'educació en centres públics, a Catalunya

Nivell educació	Curs				
	2002-2003	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007
Infantil i primària	3.571 €	3.733 €	4.063 €	4.255 €	4.861 €
Secundària	5.200 €	5.067 €	5.758 €	6.448 €	6.344 €
Universitària	6.018 €	6.230 €	6.809 €	6.713 €	10.651 €

FONT: Departament d'Educació. Direcció de Serveis. *Estadística de la despesa pública en educació (anys diversos)*.

S'observa que la despesa unitària relativa a l'alumnat dels centres públics, especialment en els nivells obligatoris, és quasi sempre superior a la despesa considerada de manera conjunta entre l'alumnat dels centres públics i privats concertats, i aquesta diferència ens pot induir a l'error, en efecte, a l'hora de calcular-la, alguns conceptes de despesa dels centres privats concertats no estan inclosos en els de despesa educativa total, ja que aquests només tenen en compte totes les activitats obligatòries de l'alumnat.

2.5.5. Evolució de les despeses per alumne o alumna i curs escolar, expressades en euros, a Catalunya

El càlcul d'aquesta despesa es fa considerant la relació que hi ha entre la despesa total dividida pel nombre total d'alumnes de règim general. Per tant, és un percentatge per càpita, en què es considera tot l'alumnat sense, de moment, ni fer diferències del sector en què aquest estudia ni del nivell educatiu que cursa.

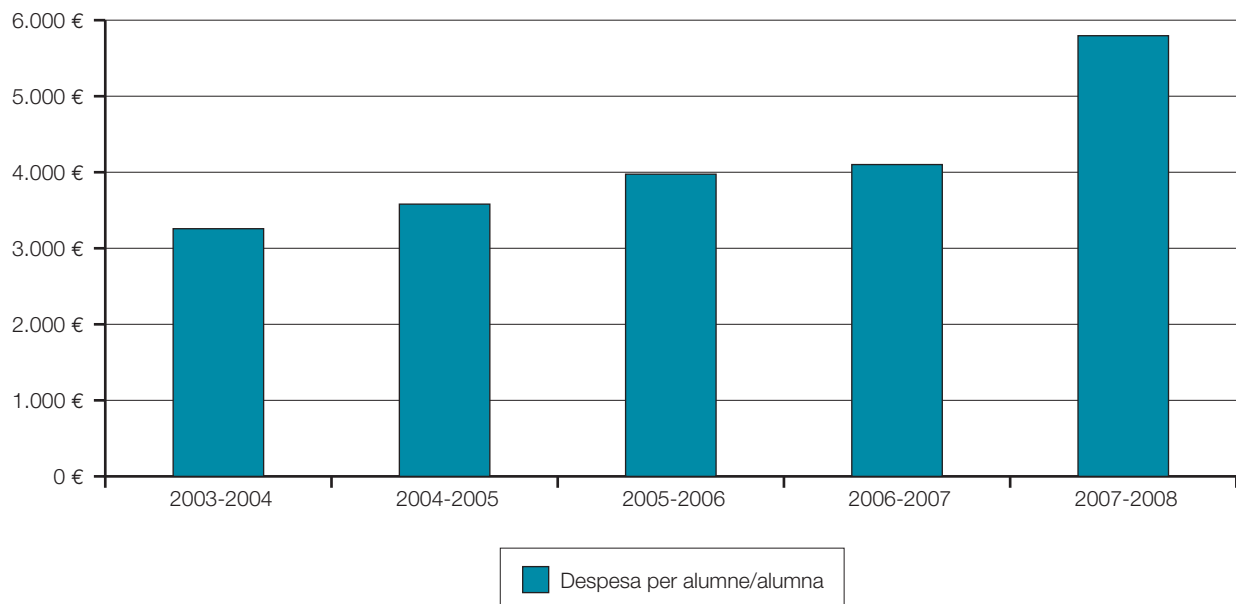
A Catalunya, l'evolució de les despeses per alumne o alumna i curs escolar mostra un increment moderat en els darrers anys.

Des del curs 2003-2004 fins al curs 2007-2008, la despesa per alumne o alumna s'ha incrementat en un 78%. Aquest creixement és més notable si també considerem l'augment del nombre total d'alumnes.

Taula 2.17. Evolució del nombre d'alumnes, la despesa per alumne o alumna i el percentatge d'increment anual, a Catalunya

Cursos	Nombre d'alumnes	Despesa per alumne o alumna	Percentatge d'increment anual
2003- 2004	1.034.349	3.257,41 €	9,4%
2004- 2005	1.054.652	3.580,61 €	9,9%
2005- 2006	1.074.691	3.974,44 €	11,0%
2006- 2007	1.107.065	4.101,11 €	3,2%
2007- 2008	1.136.100	5.795,77 €	41,3%

FONT: Departament d'Educació. Direcció de Serveis.

L'increment anual d'alumnat que es produeix en els darrers anys acostuma a ser d'uns 30.000 alumnes/any. Les últimes dades, corresponents al curs 2009-2010, mostren que hi ha hagut un augment sostingut d'alumnat fins a arribar a un total d'1.204.040 alumnes.

2.6. Evolució de la despesa educativa total a Catalunya

Aquest indicador ens mostra el percentatge de les despeses educatives esmerçades en els centres públics i en els centres privats, en relació amb el total de despesa. Posteriorment també s'explica la seva desagregació per nivells educatius.

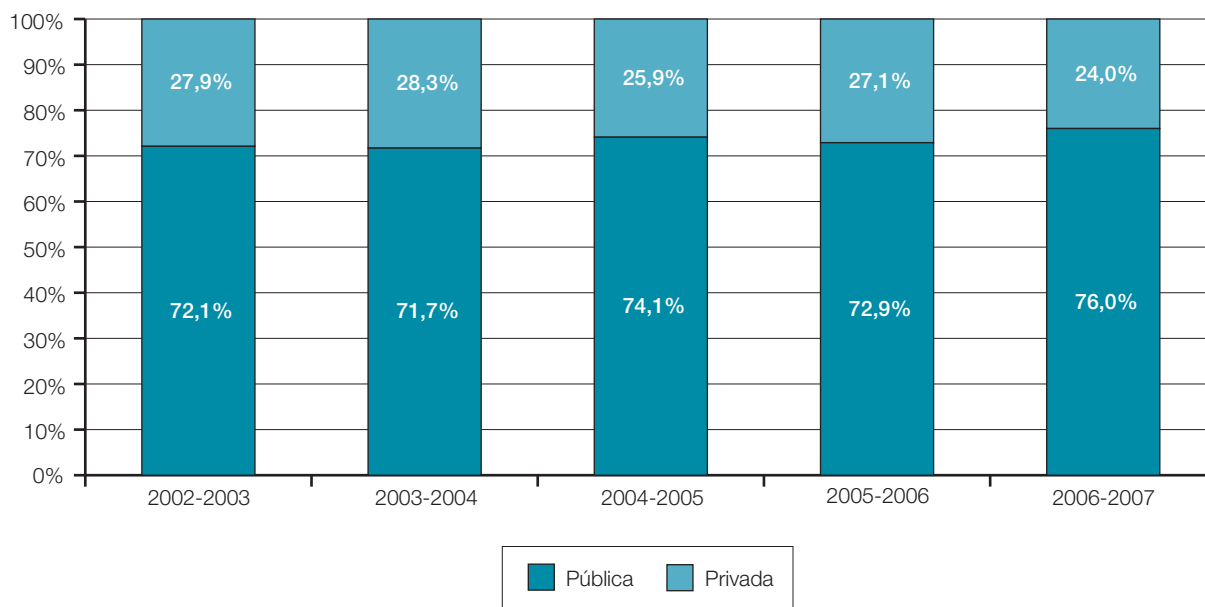
2.6.1. Evolució de la despesa educativa total a Catalunya, segons la titularitat del centre

El curs 2006-2007, la participació de la despesa educativa en centres públics era majoritària (76,0%), en relació amb el total de la despesa educativa.

Taula 2.18. Evolució de la participació a la despesa educativa segons la titularitat, a Catalunya

Titularitat	Cursos				
	2002-2003	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007
Pública	72,1%	71,7%	74,1%	72,9%	76,0%
Privada	27,9%	28,3%	25,9%	27,1%	24,0%

FONT: Departament d'Educació. Direcció de Serveis. *Estadística de la despesa pública en educació.*

2.6.2. Evolució de la participació en la despesa educativa total a Catalunya, segons el nivell educatiu i la titularitat del centre

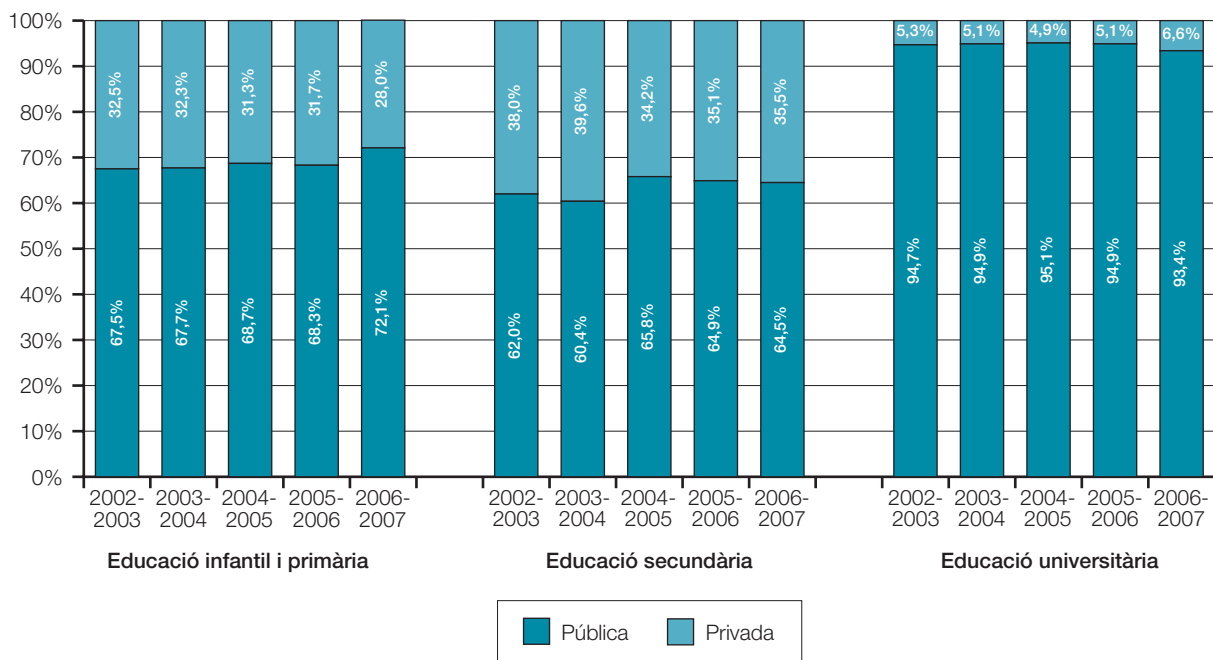
L'evolució de la participació de la despesa educativa a Catalunya en centres públics és majoritària en tots els nivells educatius, amb valors del 72% i 65% en els nivells no universitaris i del 93% en el nivell universitari on el sector públic és quasi majoritari.

Taula 2.19. Evolució de la participació en la despesa educativa segons la titularitat i per nivell d'educació, a Catalunya

Nivell educatiu	Cursos									
	2002-2003		2003-2004		2004-2005		2005-2006		2006-2007	
	Titularitat		Titularitat		Titularitat		Titularitat		Titularitat	
	Pública	Privada	Pública	Privada	Pública	Privada	Pública	Privada	Pública	Privada
Infantil i primària	67,5%	32,5%	67,7%	32,3%	68,7%	31,3%	68,3%	31,7%	72,1%	27,9%
Secundària	62,0%	38,0%	60,4%	39,6%	65,8%	34,2%	64,9%	35,1%	64,5%	35,5%
Universitària	94,7%	5,3%	94,9%	5,1%	95,1%	4,9%	94,9%	5,1%	93,4%	6,6%

FONT: Departament d'Educació. Direcció de Serveis. *Estadística de la despesa pública en educació*.

Cal destacar que, quan parlem de despesa privada, no es comptabilitzen els concerts educatius dels centres concertats, la despesa dels quals s'inclou dins de la despesa pública.

2.7. Retribucions del professorat

Aquest indicador ens informa de les retribucions del professorat, però, a l'hora de fer comparacions entre països, cal advertir que, com en la majoria d'indicadors i comparacions que es fan entre sistemes educatius de països tant diferents, cal una dosi molt elevada de prudència a l'hora d'extreure'n conseqüències. D'altra banda, és clar que una retribució adequada pot ajudar a tenir professorat de qualitat, així com possibilitar que tinguin unes bones condicions laborals que en facilitin la seva feina. Aquestes condicions són un factor polític clau que cal tenir present a l'hora de planificar el sistema educatiu d'un país.

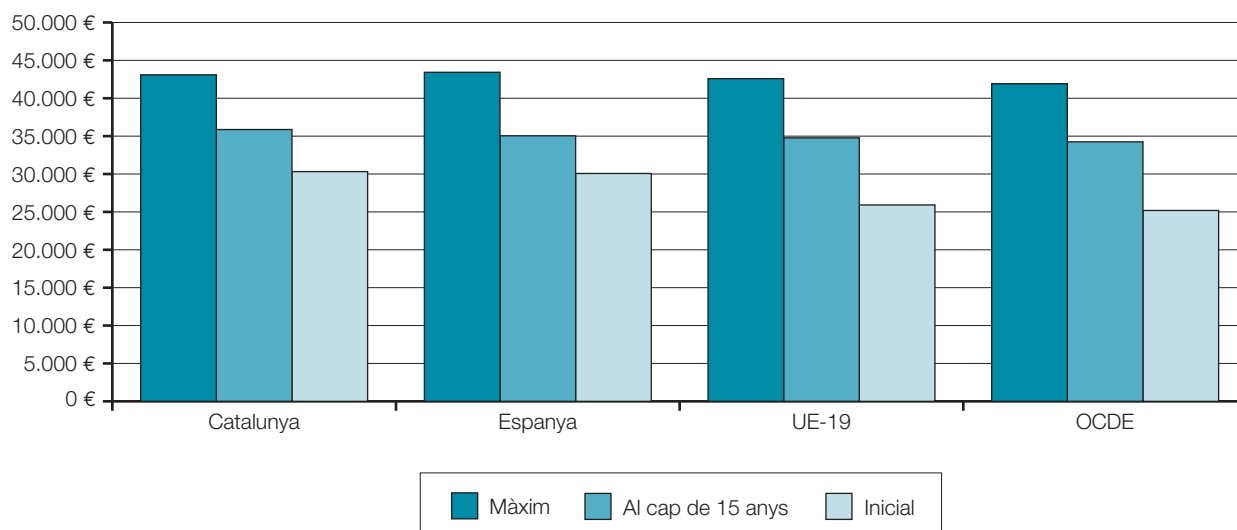
2.7.1. Retribucions del professorat d'educació primària

A la taula següent, hi trobarem les remuneracions brutes anuals del professorat d'educació primària. Cal tenir present que, lògicament, les retribucions són variables segons els anys de docència de cada professional. D'acord amb les pautes marcades per l'OCDE, també es faciliten les dades corresponents als sous màxims que en teoria pot aconseguir un professor o professora després de tota la seva vida professional, el sou que pot aconseguir després de quinze anys de carrera docent i el sou inicial que percep al començament de la professió. Les retribucions estan expressades en euros convertits en PPC,¹ atès que així es troben a la darrera publicació de l'OCDE de 2009 que ens serveix de referència.

Taula 2.20. Retribucions del professorat d'educació primària segons el moment de la seva vida professional i per àmbit territorial

Etapa professional	Àmbit territorial			
	Catalunya	Espanya	UE-19	OCDE
Màxim	43.093 €	43.431 €	42.589 €	41.922 €
Al cap de 15 anys	35.873 €	35.043 €	34.778 €	34.248 €
Inicial	30.320 €	30.072 €	25.917 €	25.187 €

FONTS: Departament d'Educació i *Education at a Glance: OECD, 2009* (any de referència: 2007).

Les retribucions a Catalunya són semblants a les d'Espanya i també a les de la mitjana de la Unió Europea-19 i de l'OCDE, amb un diferencial positiu en la retribució inicial del professorat de primària.

La taxa de conversió a euros en paritat de poder de compra, referent a l'any 2007 per a Catalunya, és de 0,892 i s'ha obtingut de l'Idescat.

1. *Paritat del poder de compra (PPC)*: És una taxa de conversió monetària que permet expressar en una unitat comuna el poder adquisitiu de diferents monedes; elimina, doncs, les diferències de nivell de preus que hi ha entre països. És a dir, una determinada quantitat de PPC convertida en moneda nacional permetria adquirir els mateixos béns i serveis en tots aquests països.

● Retribucions del professorat d'educació primària, a la Unió Europea-19

La taula següent mostra les retribucions del professorat d'educació primària dels països de la UE-19, calculades en euros, després d'aplicar la conversió per la taxa de PPC.

S'hi poden veure algunes diferències interessants i sempre cal tenir molt present la diversitat de situacions que es presenten a cada país a l'hora de valorar-les.

Taula 2.21. Retribució del professorat d'educació primària segons l'etapa de vida professional, a la Unió Europea-19

Àmbit territorial	Etapa professional		
	Inicial	Al cap de 15 anys	Màxim
Catalunya	30.320 €	35.873 €	43.093 €
Alemanya	38.094 €	46.837 €	50.599 €
Anglaterra	26.491 €	39.077 €	39.077 €
Àustria	24.735 €	32.755 €	49.038 €
Bèlgica (comunitat francòfona)	24.908 €	35.403 €	35.403 €
Bèlgica (comunitat flamenca)	26.059 €	36.529 €	44.553 €
Dinamarca	31.336 €	35.019 €	42.823 €
Escòcia	26.661 €	42.527 €	42.527 €
Espanya	30.072 €	35.043 €	43.431 €
Finlàndia	24.761 €	32.116 €	40.391 €
França	20.756 €	27.920 €	41.196 €
Grècia	23.114 €	28.190 €	33.907 €
Hongria	9.847 €	12.744 €	16.954 €
Irlanda	28.075 €	46.509 €	52.702 €
Itàlia	21.901 €	26.493 €	32.280 €
Luxemburg	43.814 €	60.336 €	89.299 €
Països Baixos	30.091 €	38.992 €	43.497 €
Polònia	–	–	–
Portugal	18.705 €	30.621 €	48.024 €
República d'Eslovàquia	–	–	–
República Txeca	18.860 €	25.573 €	31.214 €
Suècia	24.144 €	28.092 €	32.267 €
Mitjana de la UE-19	25.917 €	34.778 €	42.589 €

FONTS: Departament d'Educació i *Education at a Glance: OECD, 2009* (any de referència: 2007).

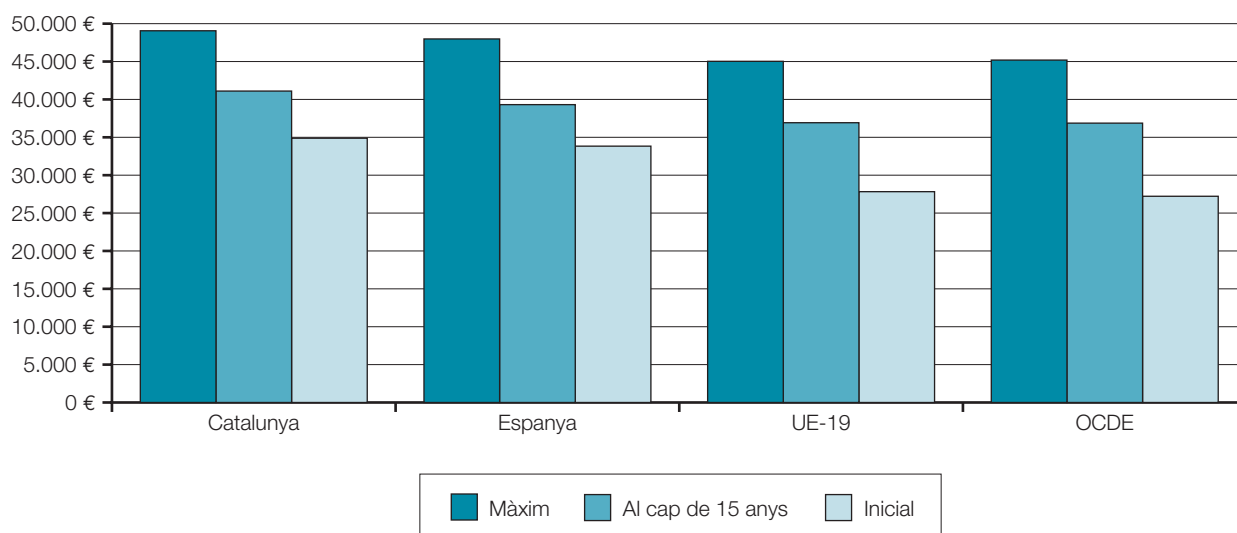
2.7.2. Retribucions del professorat d'educació secundària obligatòria

La taula següent mostra les retribucions del professorat d'educació secundària. Una de les variables de les retribucions brutes anuals del professorat de secundària és l'antiguitat dins de la professió. Seguint les pautes marcades per l'OCDE, facilitem els valors dels sous màxims després de tota la vida professional, els sous que es poden guanyar després de quinze anys de carrera i els sous inicials. Les retribucions s'expressen en euros, després d'aplicar la conversió per la taxa de PPC, atès que així es troben a la publicació de l'OCDE de 2009 que ens serveix de referència.

Taula 2.22. Retribució del professorat d'educació secundària obligatòria segons l'etapa de la vida professional i per àmbit territorial

Etapa professional	Àmbit territorial			
	Catalunya	Espanya	UE-19	OCDE
Màxim	49.061 €	47.981 €	45.028 €	45.191 €
Al cap de 15 anys	41.102 €	39.312 €	36.925 €	36.870 €
Inicial	34.879 €	33.832 €	27.825 €	27.218 €

FONTS: Departament d'Educació i *Education at a Glance: OECD, 2009* (any de referència: 2007).

● Retribucions del professorat d'educació secundària obligatòria, a la UE-19

La taula següent informa de les retribucions del professorat d'educació secundària dels països de la UE-19, calculades en euros, una vegada se'ls aplica la conversió per la taxa de PPC.

S'hi poden trobar algunes diferències interessants i sempre cal tenir present la diversitat de situacions que es presenten a cada país a l'hora de fer-hi valoracions.

Taula 2.23. Retribució del professorat d'educació secundària obligatòria segons l'etapa de la vida professional, a la Unió Europea-19

Àmbit territorial	Etapa professional		
	Inicial	Al cap de 15 anys	Màxim
Catalunya	34.879 €	41.102 €	49.061 €
Alemanya	42.088 €	50.904 €	57.073 €
Anglaterra	26.491 €	39.077 €	39.077 €
Àustria	25.854 €	35.387 €	50.964 €
Bèlgica (comunitat flamenca)	26.059 €	36.529 €	44.553 €
Bèlgica (comunitat francòfona)	24.908 €	35.019 €	42.823 €
Dinamarca	31.336 €	35.403 €	35.403 €
Escòcia	26.661 €	42.527 €	42.527 €
Espanya	33.832 €	39.312 €	47.981 €
Finlàndia	27.466 €	34.368 €	43.491 €
França	22.844 €	30.009 €	43.381 €
Grècia	23.114 €	28.190 €	33.907 €
Hongria	9.847 €	12.744 €	16.954 €
Irlanda	28.075 €	46.509 €	52.702 €
Itàlia	23.598 €	28.850 €	35.428 €
Luxemburg	63.113 €	78.901 €	109.660 €
Països Baixos	31.183 €	42.862 €	47.704 €
Polònia	–	–	–
Portugal	18.705 €	30.621 €	48.024 €
República d'Eslovàquia	–	–	–
República Txeca	18.860 €	25.573 €	31.214 €
Suècia	24.633 €	28.797 €	32.662 €
Mitjana de la UE-19	27.825 €	36.925 €	45.028 €

FONTS: Departament d'Educació i *Education at a Glance. OECD, 2009* (any de referència: 2007).

2.8. Ràtio d'alumnes per professor o professora i per nivell educatiu

Entre els indicadors de recursos no hi poden faltar els indicadors de recursos humans. El nombre d'alumnes per professor o professora de cada nivell educatiu és un indicador important que ens proporciona informació al voltant de la qualitat de l'educació. És clar que el valor d'aquest indicador té molta influència a l'hora d'avaluar la tasca que desenvolupa el professorat a dins i fora de l'aula.

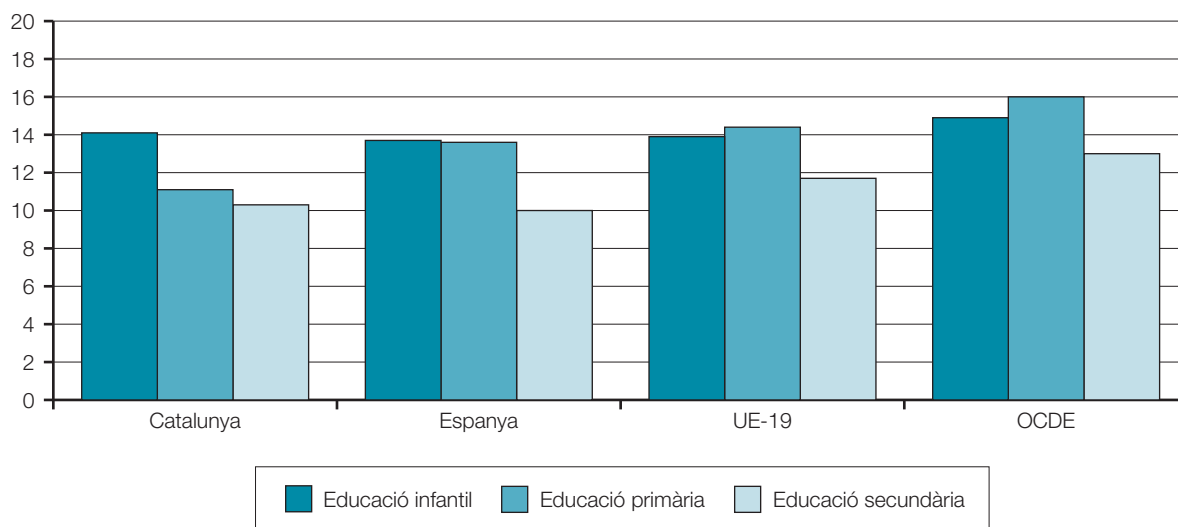
La ràtio d'alumnes per professor o professora es calcula trobant la relació entre el nombre total d'alumnat matriculat a temps complet en un nivell educatiu determinat i el total de professorat, també a temps complet, que està adscrit en aquest nivell.

A Catalunya, les ràtios d'alumnes per professor o professora presenten valors positius i molt semblants als de les mitjanes de la Unió Europea-19 i dels països de l'OCDE.

Taula 2.24. Ràtio d'alumnes per professor o professora per nivell educatiu i per àmbit territorial

Nivell educatiu	Àmbit territorial			
	Catalunya	Espanya	UE-19	OCDE
Infantil	14,1	13,7	13,9	14,9
Primària	11,1	13,6	14,4	16,0
Secundària	10,3	10,0	11,7	13,0

FONTS: Departament d'Educació (2007) i *Education at a Glance: OECD, 2009* (any de referència: 2007).

Atesa la diversitat de sistemes educatius, cal tenir molta prudència a l'hora de fer comparacions entre les ràtios de països diferents. La definició del concepte de professor o professora no és la mateixa a tots els països de l'OCDE, i algunes dades corresponents als països de la Unió Europea són de cursos acadèmics diferents.

Cal precisar que els valors de les ràtios de Catalunya s'han calculat amb la metodologia següent: en el professorat d'educació infantil només s'inclou el professorat tutor; en el professorat d'educació primària també s'inclou el professorat de suport i tot aquell no distribuïble per nivells, i finalment tota l'educació secundària es tracta de manera conjunta, atès que no es pot desagregar de manera adequada el professorat dels nivells obligatoris i no obligatoris de secundària.

A continuació, veurem les ràtios dels països de la Unió Europea-19, publicades a l'última edició d'indicadors de l'OCDE, desagregades per nivells i que, com la majoria, fan referència a l'any 2007.

● Ràtio d'alumnes per professor o professora per nivell educatiu, a la Unió Europea-19

A la taula 2.25 podem veure com, en la majoria dels països de la UE-19, les ràtios de cada nivell educatiu són molt semblants i, a més, es fa evident una tendència anivelladora entre tots els països. Hi ha algunes excepcions, com ara Dinamarca amb ràtios molt baixes i, en canvi, altres com ara França que, a excepció de l'educació secundària, és el país que les té més altes.

Taula 2.25. Ràtio d'alumnes per professor o professora per nivell educatiu, a la Unió Europea-19

Àmbit territorial	Nivell educatiu		
	Infantil	Primària	Secundària
Catalunya	14,1	11,1	10,3
Alemanya	14,4	18,3	14,9
Àustria	16,4	13,6	10,6
Bèlgica	16,0	12,6	9,8
Dinamarca	6,0	6,0	–
Espanya	13,7	13,6	10,0
Finlàndia	11,4	15,0	13,1
França	19,2	19,7	11,9
Grècia	11,9	10,1	7,5
Hongria	10,8	10,2	12,1
Irlanda	13,8	17,9	13,2
Itàlia	11,8	10,5	10,2
Luxemburg	12,6	11,2	9,0
Països Baixos	15,6	15,6	15,7
Polònia	18,6	11,0	12,3
Portugal	15,9	11,8	8,1
Regne Unit	18,4	19,4	13,6
República d'Eslovàquia	13,4	17,9	14,0
República Txeca	13,6	18,7	12,3
Suècia	12,5	12,3	12,5
Mitjana UE-19	13,9	14,4	11,7

FONTS: Departament d'Educació i *Education at a Glance: OECD, 2009* (any de referència: 2007).

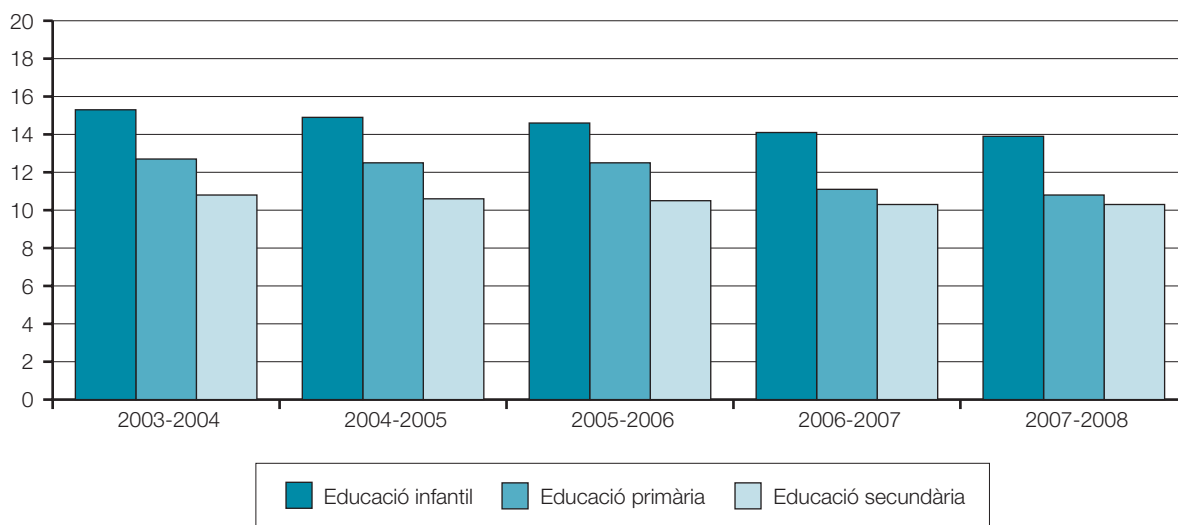
Les dades corresponents a les ràtios de Catalunya, en general, es poden considerar prou bones en relació amb la majoria d'aquests països.

● **Evolució de l'indicador «Ràtio d'alumnes per professor o professora i per nivell educatiu» des del curs 2003-2004 fins al curs 2007-2008, a Catalunya**

Taula 2.26. Evolució de la ràtio d'alumnes per professor o professora per nivell educatiu, a Catalunya

Nivell educatiu	Evolució des del curs 2003-2004 fins al curs 2007-2008				
	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007	2007-2008
Infantil	15,3	14,9	14,6	14,1	13,9
Primària	12,7	12,5	12,5	11,1	10,8
Secundària	10,8	10,6	10,5	10,3	10,3

FONT: Departament d'Educació. Direcció de Serveis.

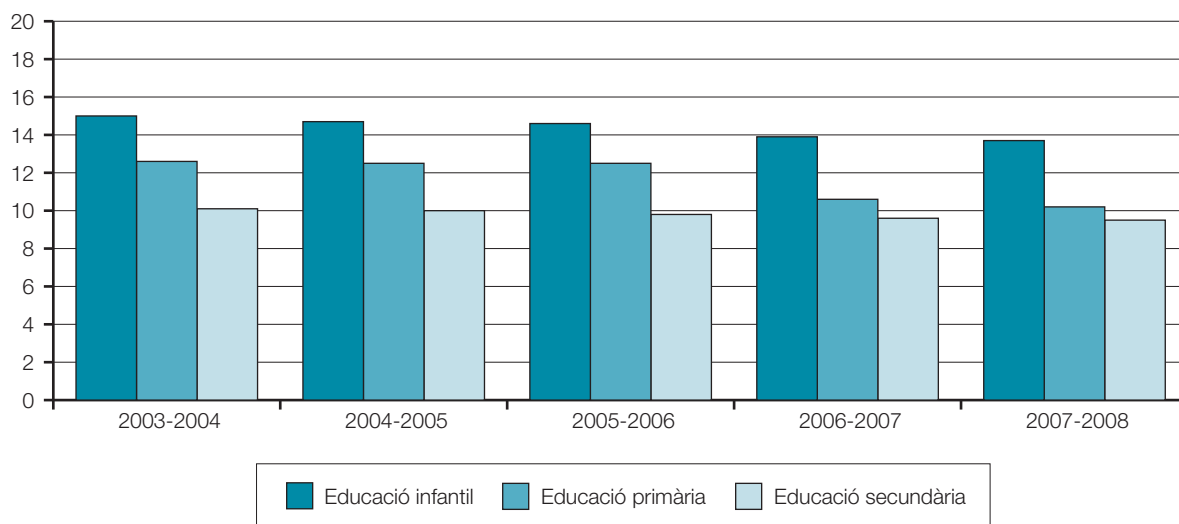
● **Evolució de l'indicador «Ràtio d'alumnes per professor o professora i per nivell educatiu» des del curs 2003-2004 fins al curs 2007-2008, en el sector públic, a Catalunya**

A Catalunya, s'observa que hi ha un lleuger descens de les ràtios en tots els nivells educatius.

Taula 2.27. Evolució de la ràtio d'alumnes per professor o professora per nivell educatiu en el sector públic, a Catalunya

Nivell educatiu	Evolució des del curs 2003-2004 fins al curs 2007-2008				
	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007	2007-2008
Infantil	15,0	14,7	14,6	13,9	13,7
Primària	12,6	12,5	12,5	10,6	10,2
Secundària	10,1	10,0	9,8	9,6	9,5

FONT: Departament d'Educació. Direcció de Serveis.

Les ràtios a l'ensenyament privat són, en general, una mica més altes que les de l'ensenyament públic i, a més, en els centres privats sol haver-hi més professorat que fa l'horari parcial.

2.9. Percentatge de personal (docent i no docent) en relació amb el total de la població activa

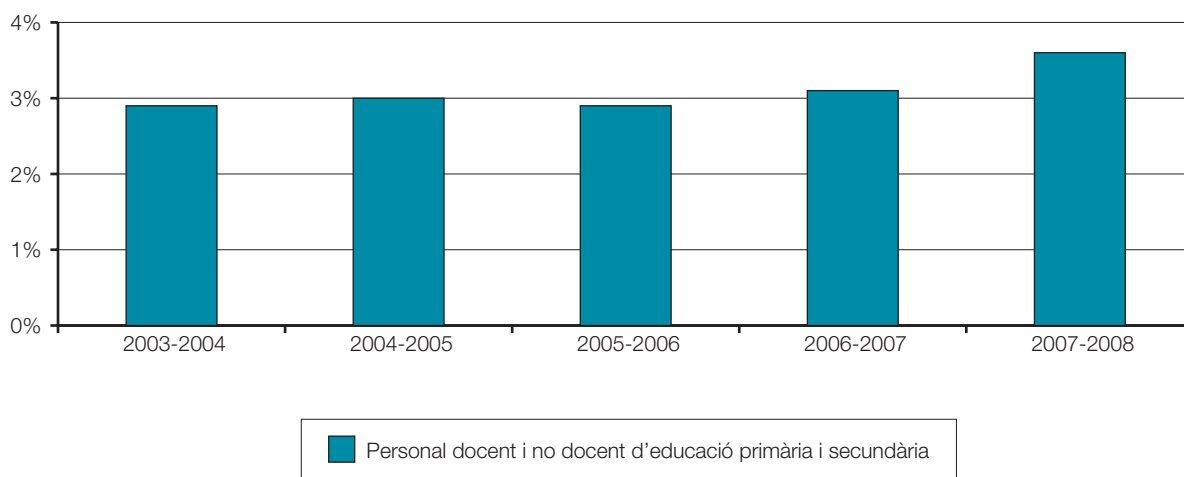
Aquest indicador proporciona informació sobre el percentatge de personal ocupat en els centres de primària i secundària de Catalunya en relació amb el total de la població activa.

El percentatge de personal docent i no docent en relació amb la població activa és manté en valors propers al 3% en els darrers cinc anys.

Taula 2.28. Evolució del percentatge del personal docent i no docent de primària i secundària, a Catalunya

Personal	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007	2007-2008
Docent i no docent de primària i secundària	2,9%	3,0%	2,9%	3,1%	3,6%

FONT: Departament d'Educació. Direcció de Serveis.

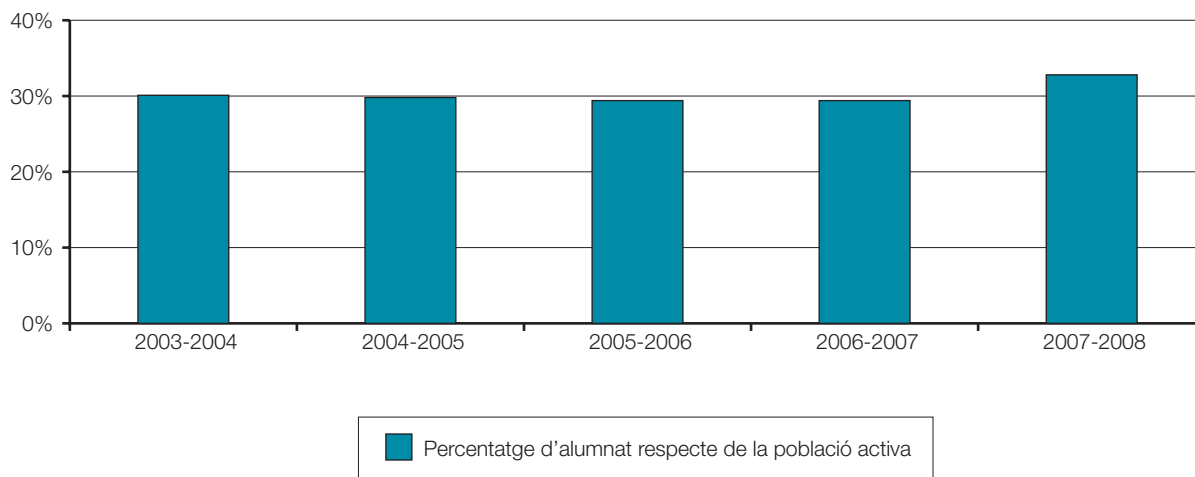

● Evolució de l'alumnat de primària i secundària en relació amb la població activa

Taula 2.29. Evolució de l'alumnat de primària i secundària en relació amb la població activa, a Catalunya

Alumnat	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007	2007-2008
Relació a la població activa	30,1%	29,8%	29,4%	29,4%	32,8%

FONT: Departament d'Educació. Direcció de Serveis.

2.10. Equipament TIC (tecnologies de la informació i la comunicació) als centres docents d'educació primària i secundària de Catalunya

L'ús generalitzat de les noves tecnologies a l'ensenyament fa molt convenient saber quins són els equipaments tecnològics de què disposen els centres educatius; per això, seguidament trobarem informació de les dotacions en noves tecnologies que tenen els centres de Catalunya.

Si parlem d'equipaments dels centres, entenem que ens referim al nombre d'ordinadors, impressores, perifèrics i connexions a Internet que tenen els centres docents públics de Catalunya, així com la capacitat de connexió dels centres a la XTEC (Xarxa telemàtica educativa de Catalunya) que, mitjançant els diferents serveis, és el referent principal que integra una gamma molt àmplia de continguts, serveis i activitats.

La XTEC és una porta d'accés dels centres docents i el professorat a Internet, que proporciona alhora continguts, propostes i serveis específics al sector educatiu. Esdevé, així, un espai que estimula l'aprenentatge del professorat i de l'alumnat en les noves tecnologies. Paral·lelament, actua com a eina de treball per millorar la qualitat de l'ensenyament a tot Catalunya. La XTEC està a disposició de tot el sistema educatiu de Catalunya, especialment dels seus i de les seves professionals: el professorat disposa d'identificador d'accés a la XTEC, en què hi ha correu electrònic per als centres docents i professorat i un espai perquè tots els centres i el professorat que ho desitgin hi puguin crear activitats.

Recentment ha començat i s'està desplegant el projecte «Llibre digital», que s'ha iniciat a final del curs passat i tindrà un fort impacte en els propers anys.

2.10.1. Dotació d'ordinadors subministrats als centres públics i als serveis educatius de Catalunya

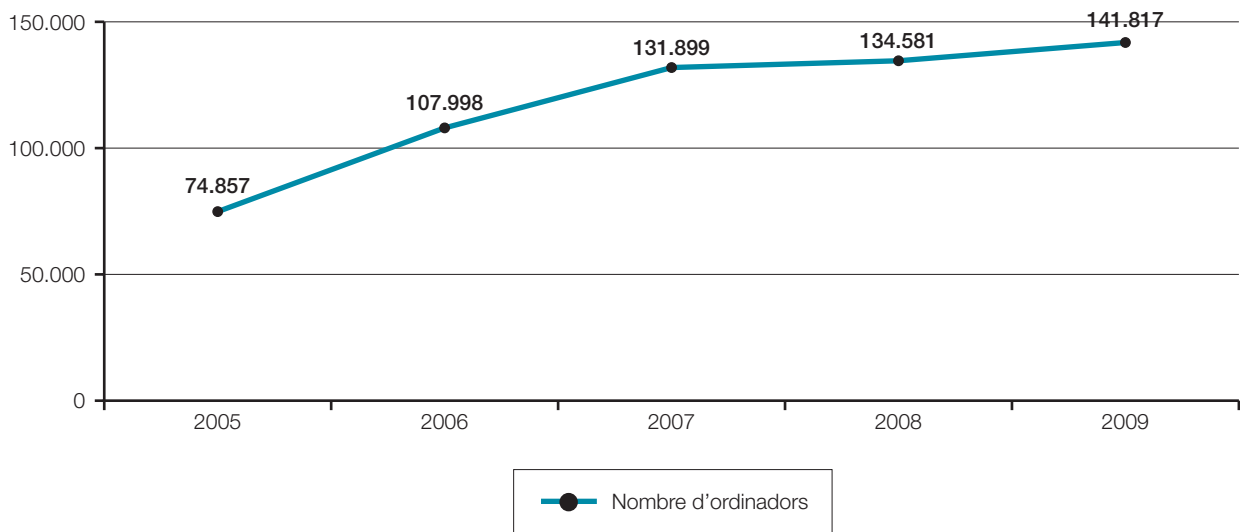
La dotació d'ordinadors als centres públics i serveis educatius s'ha incrementat en un 80% des de l'any 2005 fins a l'any 2008.

El nombre d'ordinadors subministrats als centres públics i als serveis educatius ha passat de 74.857 ordinadors, l'any 2005, a 141.817 ordinadors, l'any 2009. La xifra del nombre d'ordinadors disponibles als centres i serveis educatius està indicada de forma acumulada.

Taula 2.30. Evolució del nombre d'ordinadors als centres públics, a Catalunya

Any	Nombre d'ordinadors
2005	74.857
2006	107.998
2007	131.899
2008	134.581
2009	141.817

FONT: Departament d'Educació. Direcció de Serveis. Estadística de la Societat de la Informació.

2.10.2. Ràtios d'alumnes per ordinador

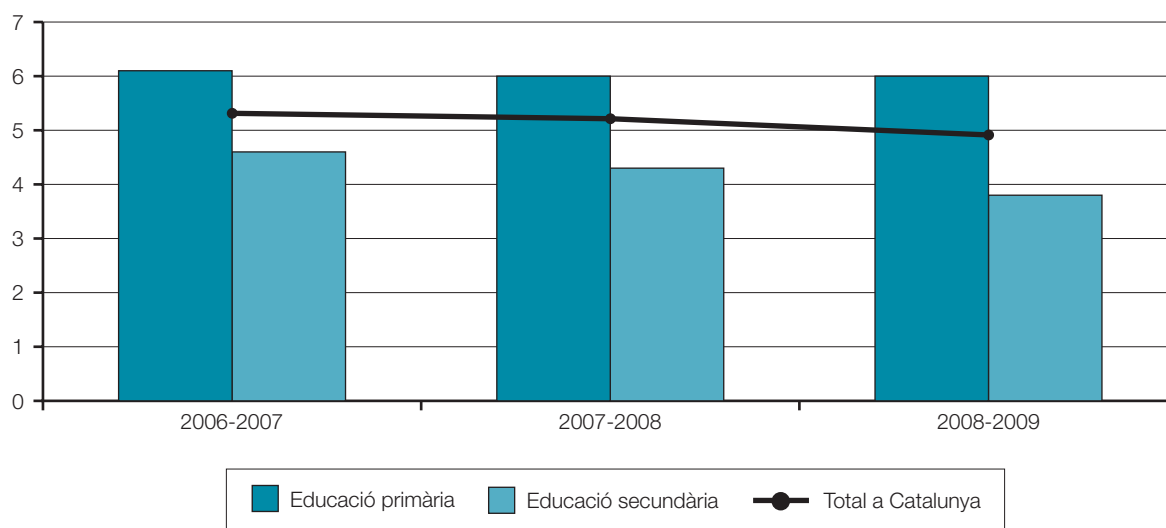
Aquest indicador és important perquè permet obtenir informació sobre la situació de les TIC en els centres i la seva distribució en l'alumnat. Els darrers anys s'han incrementat els recursos en noves tecnologies de què es disposa i l'augment més important s'ha donat en els centres d'educació secundària, on les ràtios tenen uns valors relativament bons.

● Ràtios d'alumnes per ordinador als centres públics segons el nivell d'educació

Taula 2.31. Evolució de la ràtio d'alumnes per ordinador a centres públics per nivell educació, a Catalunya

Nivell d'educació	Evolució des del curs 2006-2007 fins al curs 2008-2009		
	2006-2007	2007-2008	2008-2009
Primària	6,1	6,0	6,0
Secundària	4,6	4,3	3,8
Ràtio global dels centres públics	5,3	5,2	4,9

FONT: Departament d'Educació. *Estadística de l'educació*.

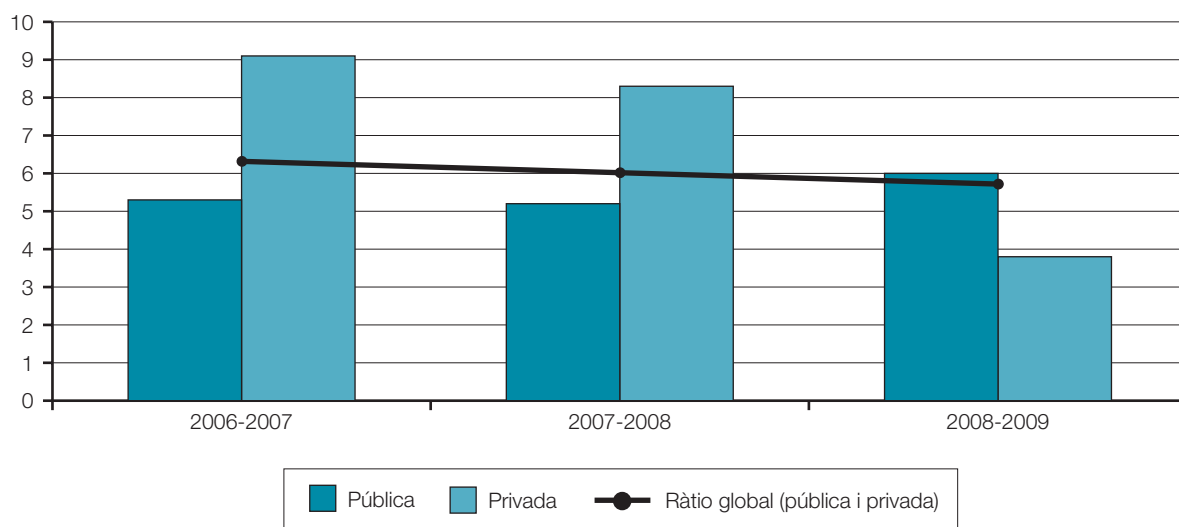
Com és lògic, cada any que passa s'incrementa l'ús de les TIC per part de l'alumnat. Les ràtios han baixat considerablement i contribueixen de manera significativa a impulsar l'entrada en l'ús de les noves tecnologies de l'alumnat de Catalunya.

● Ràtios d'alumnes per ordinador segons la titularitat del centre

Taula 2.32. Evolució de la ràtio d'alumnes per ordinador per titularitat, a Catalunya

Titularitat	Evolució des del curs 2006-2007 fins al curs 2008-2009		
	2006-2007	2007-2008	2008-2009
Pública	5,3	5,2	4,9
Privada	9,1	8,3	7,8
Ràtio global (pública i privada)	6,3	6,0	5,7

FONT: Departament d'Educació. *Estadística de l'educació*.

S'ha produït una millora en els centres privats, la qual cosa fa que aquests centres tinguin unes ràtios que s'acostin a les ràtios dels centres públics. La ràtio global s'aproxima a sis alumnes per ordinador el curs 2007-2008, fet que sembla que reafirma l'ús progressiu de les TIC per part de tot el sistema educatiu a Catalunya.

2.10.3. Centres amb connexió a Internet a Catalunya

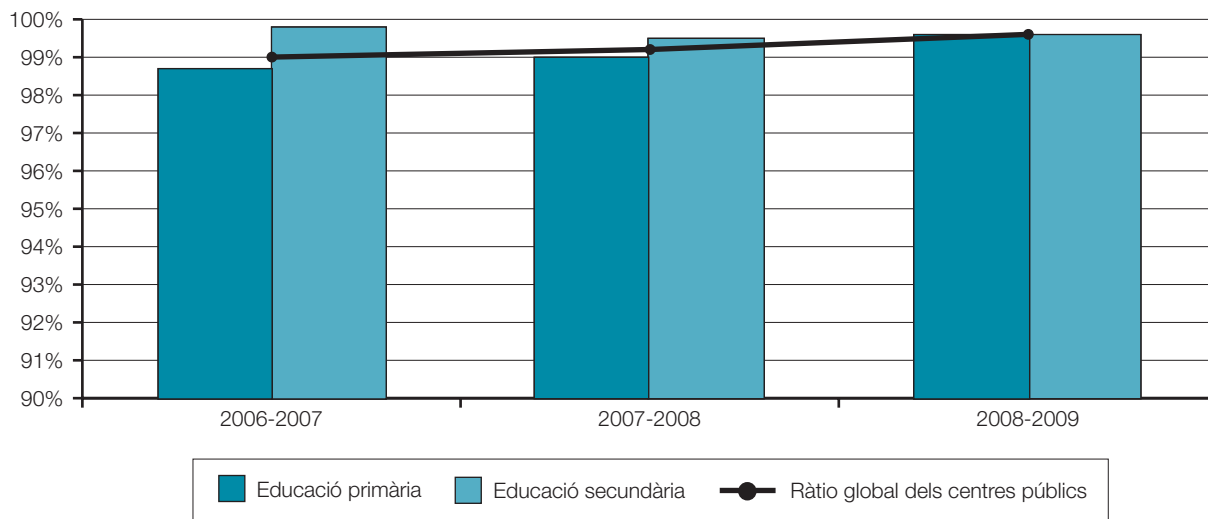
Pràcticament tots els centres de Catalunya tenen connexió a Internet. Aquest és un indicador molt important que constata la incorporació de l'educació a les tecnologies de la informació.

● Percentatge de centres públics amb connexió a Internet segons el nivell d'educació

Taula 2.33. Evolució del percentatge de centres públics amb connexió a Internet per nivell d'educació, a Catalunya

Nivell d'educació	Evolució des del curs 2006-2007 fins al curs 2008-2009		
	2006-2007	2007-2008	2008-2009
Primària	98,7%	99,0%	99,6%
Secundària	99,8%	99,5%	99,6%
Ràtio global dels centres públics	99,0%	99,2%	99,6%

FONT: Departament d'Educació. *Estadística de l'educació*.

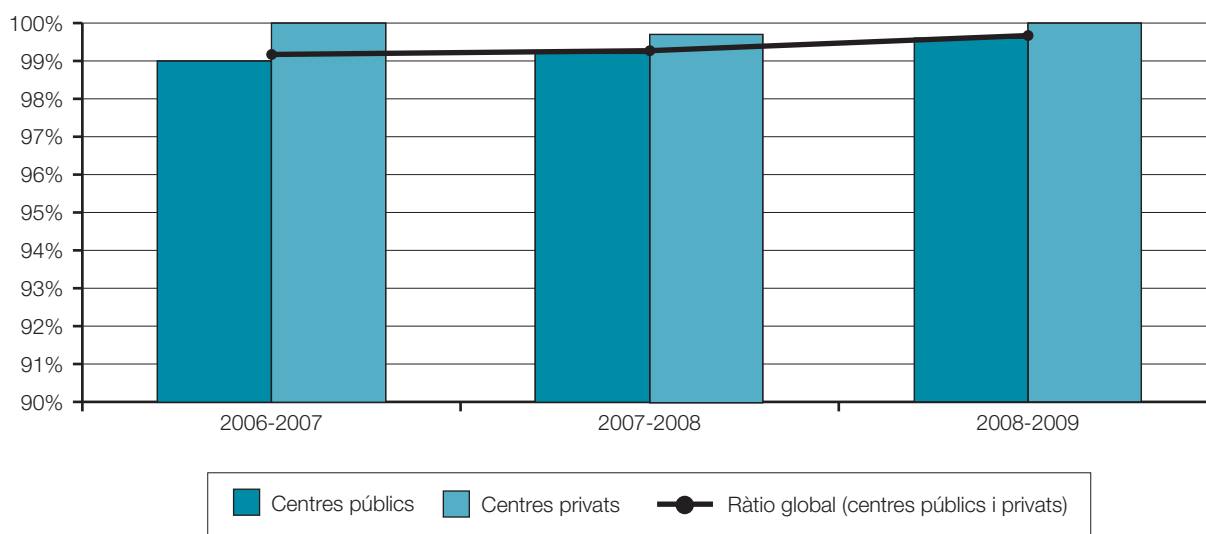
● Percentatge de centres amb connexió a Internet segons la titularitat

Pràcticament es pot afirmar que tots dels centres, tant públics com privats, tenen connexió a Internet. S'ha produït una millora substancial, la qual cosa farà que aviat es generalitzi l'ús de les TIC a tots els centres de Catalunya.

Taula 2.34. Evolució del percentatge de centres amb connexió a Internet per titularitat, a Catalunya

Titularitat	Evolució des del curs 2006-2007 fins al curs 2008-2009		
	2006-2007	2007-2008	2008-2009
Pública	99,0%	99,2%	99,6%
Privada	100%	99,7%	100%
Ràtio global (pública i privada)	99,2%	99,3%	99,7%

FONT: Departament d'Educació. *Estadística de l'educació*.

2.10.4. Ús dels ordinadors i del correu electrònic

● Ús dels ordinadors

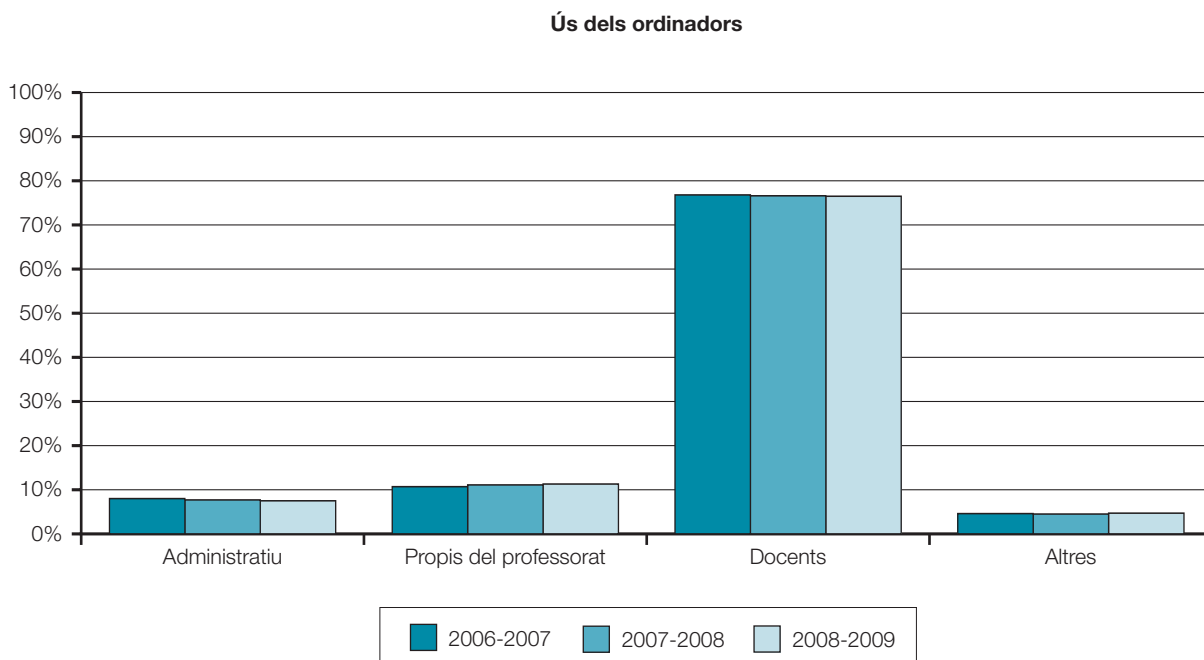
Aquest indicador ens informa del percentatge d'ordinadors destinats a fer les diferents tasques. Pràcticament no hi ha variació important en els usos dels ordinadors d'un curs a un altre.

Una gran majoria dels ordinadors (76,5%) estan destinats a usos docents.

Taula 2.35. Evolució del percentatge sobre l'ús dels ordinadors, a Catalunya

Ús	Evolució des del curs 2006-2007 fins al curs 2008-2009		
	2006-2007	2007-2008	2008-2009
Administratiu	8,0%	7,7%	7,5%
Propis del professorat	10,7%	11,1%	11,3%
Docents	76,8%	76,6%	76,5%
Altres	4,6%	4,5%	4,7%

FONT: Departament d'Educació. *Estadística de l'educació*.

● Evolució de l'ús del correu electrònic per part del professorat i dels centres docents

Les dades següents són molt explícites i ens informen del creixement que ha experimentat l'ús del correu electrònic entre l'Administració educativa, el professorat i els centres docents de Catalunya.

Taula 2.36. Evolució de l'ús del correu electrònic a l'àmbit educatiu, a Catalunya

Any	Missatges enviats (milers)	Volum (Mb) de missatges enviats	Missatges rebuts (milers)	Volum (Mb) de missatges rebuts
2001	10.286	755.231	10.700	486.074
2002	15.118	642.568	18.522	964.628
2003	21.244	1.337.708	20.905	342.739
2004	26.046	1.819.245	19.103	965.166
2005	60.544	2.500.688	26.792	2.201.456
2006	91.374	4.664.449	9.862	1.410.315
2007	55.539	6.944.839	5.808	1.525.125
2008	72.123	10.784.825	13.575	3.932.719

FONT: Departament d'Educació.

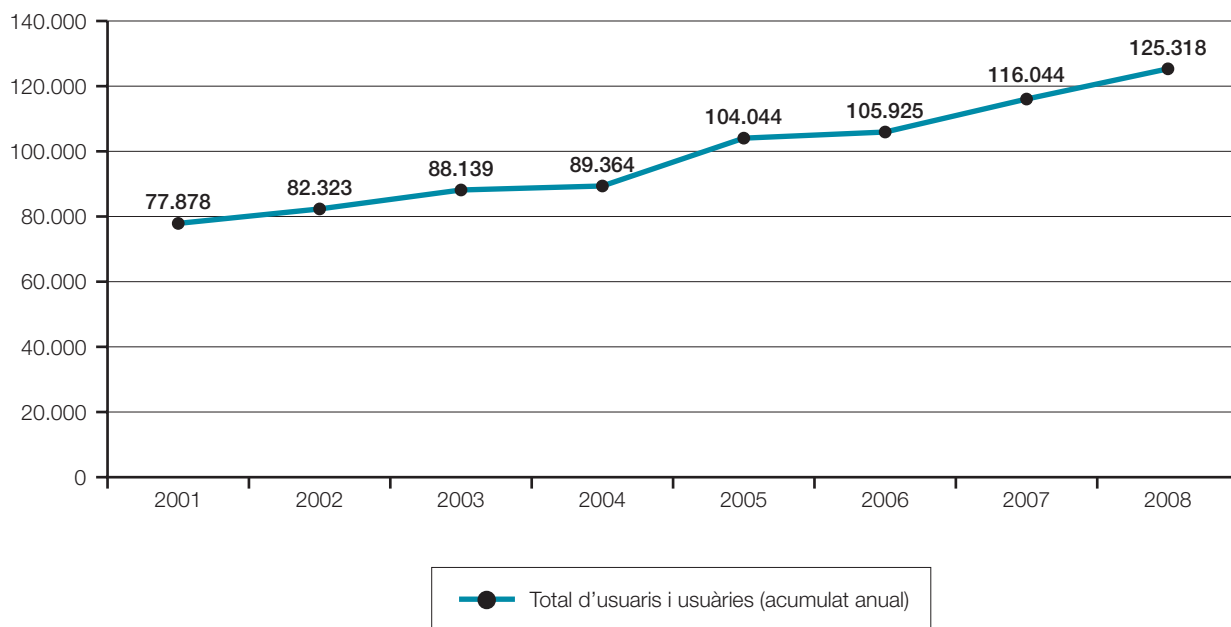
2.10.5. Evolució del nombre d'usuaris i usuàries de la XTEC

L'evolució del nombre d'usuaris i usuàries s'ha incrementat els darrers anys, de manera que actualment pràcticament tot el professorat de Catalunya és usuari de la xarxa XTEC.

Taula 2.37. Evolució del nombre d'usuaris i usuàries de la XTEC, a Catalunya

Any	Total d'usuaris i usuàries (acumulat anual)
2001	77.878
2002	82.323
2003	88.139
2004	89.364
2005	104.044
2006	105.925
2007	116.044
2008	125.318

FONT: Departament d'Educació (<http://www.xtec.cat>).

2.10.6. El portal edu365.cat

Edu365.cat és el servei d'Internet que el Departament d'Educació, mitjançant la Xarxa telemàtica educativa de Catalunya, ha posat a disposició de tot l'alumnat de Catalunya i les seves famílies. Edu365.cat proporciona un conjunt de serveis interactius i personalitzats a l'alumnat, accessibles tant des de casa com des de l'escola, que contribueixen a potenciar la implicació de mares i pares en el procés d'aprenentatge i en els estudis dels seus fills i filles.

En relació amb els continguts del portal, cal esmentar la creació i difusió de miniunitats didàctiques multimèdia i interactives de totes les àrees del currículum de primària i ESO, fet que representa un esforç considerable de crear recursos per al desplegament del currículum de Catalunya; d'unitats didàctiques en format web accessibles des del portal de la XTEC i de l'edu365, i de paquets de materials interactius de l'actuació «Internet a l'aula» per a les diferents àrees del currículum, accessibles des del portal de la XTEC i de l'edu365.

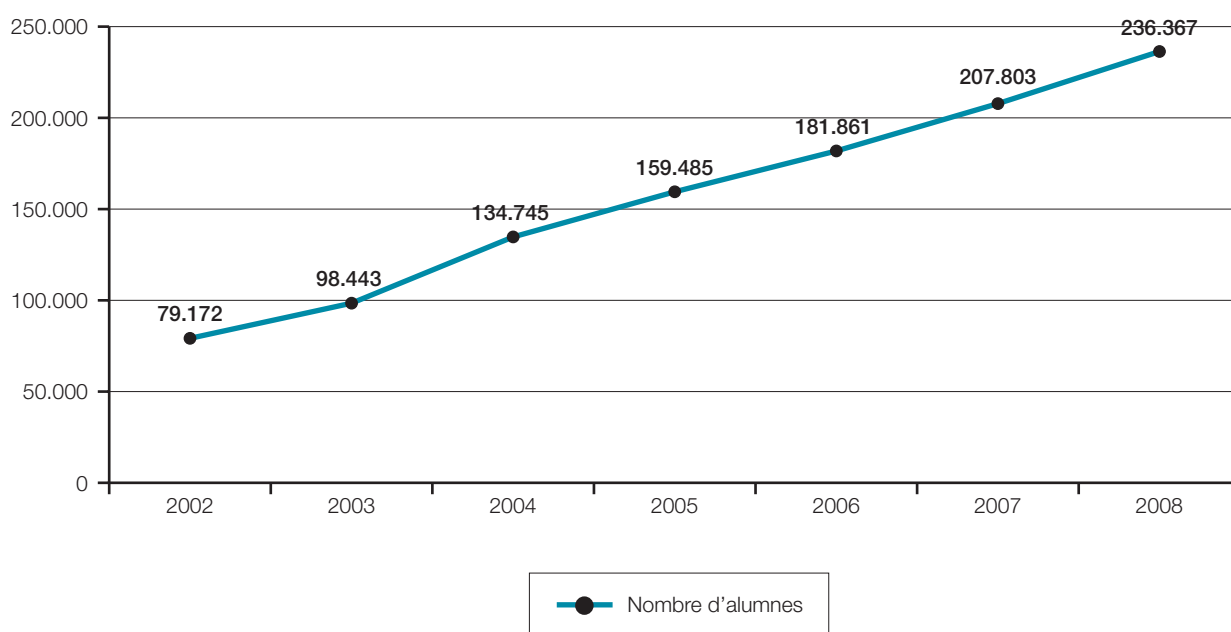
● Evolució del nombre d'alumnes donats d'alta a l'edu365 (acumulat)

El nombre d'alumnes donat d'alta a l'edu365 quasi s'ha triplicat en els darrers anys i ha passat de 79.172 alumnes, l'any 2002, a 236.367 alumnes, l'any 2008.

Taula 2.38. Evolució del nombre d'alumnes a l'edu365 (acumulat)

Anys	Nombre d'alumnes
2002	79.172
2003	98.443
2004	134.745
2005	159.485
2006	181.861
2007	207.803
2008	236.367

FONT: Departament d'Educació.

2.11. Despeses de beques i nombre de becaris i becàries

Una part important de la despesa educativa esmerçada a Catalunya va destinada als ajuts per a l'alumnat que ho necessita. A continuació hi ha les quantitats anuals destinades a beques i el nombre total de persones beneficiàries.

El fet de conèixer la despesa en beques i la seva distribució ens informa dels ajuts i suports que rep l'alumnat que ho necessita; d'aquesta manera, s'intenta equiparar l'alumnat amb dificultats amb la totalitat de l'alumnat.

2.11.1. Despesa en beques i ajuts per a l'estudi i nombre de persones beneficiàries segons la convocatòria. Curs 2008-2009

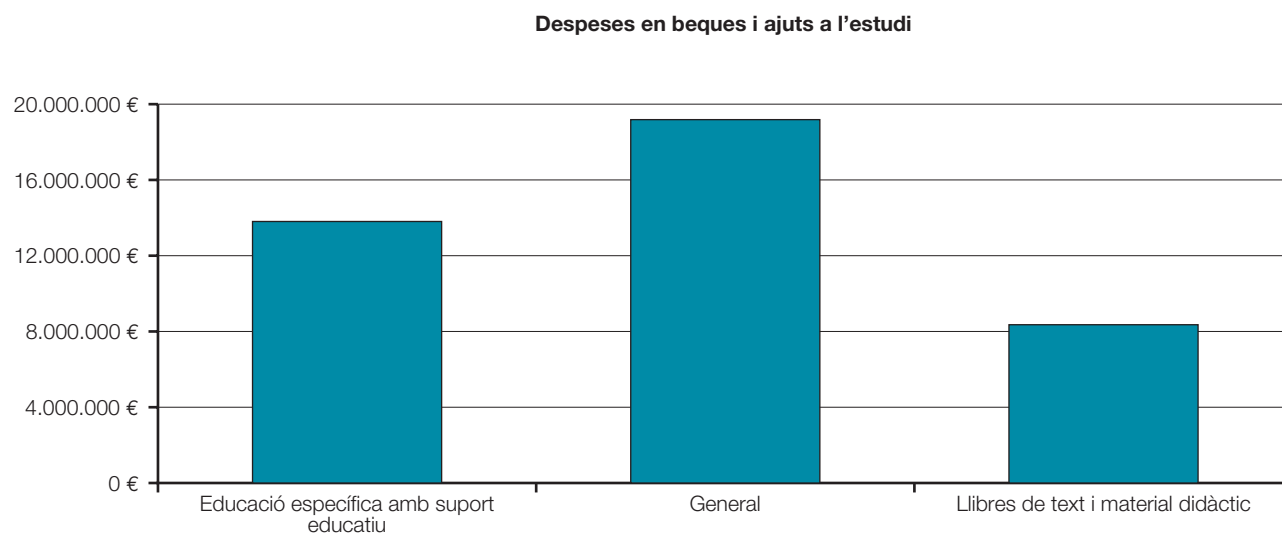
La despesa en beques està distribuïda en tres camps, que corresponen a les convocatòries que es fan anualment:

- Educació específica amb suport educatiu
- General
- Llibres de text i material didàctic

Taula 2.39. Despesa en beques i ajuts per a l'estudi i nombre de persones beneficiàries segons la convocatòria

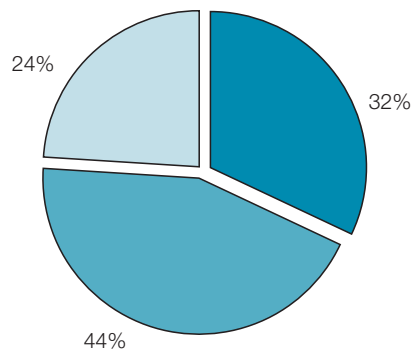
Convocatòria	Despesa en beques i ajuts per a l'estudi	Nombre de persones beneficiàries
Educació específica amb suport educatiu	13.806.007,04 €	12.362
General	19.183.171,00 €	14.456
Llibres de text i material didàctic	10.473.983,85 €	107.438
Total	43.463.161,89 €	134.256

FONT: Departament d'Educació.

● **Distribució percentual de les despeses de beques segons la convocatòria**

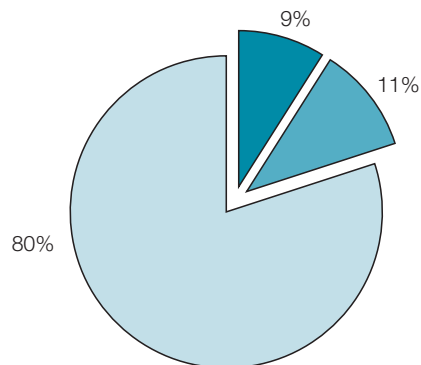
Despeses en beques i ajuts a l'estudi

■ Educació específica amb suport educatiu ■ General ■ Llibres de text i material didàctic

● **Distribució percentual del nombre de becaris i becàries segons la convocatòria**

Nombre de becaris i becàries

■ Educació específica amb suport educatiu ■ General ■ Llibres de text i material didàctic

● Evolució de la despesa en beques i ajuts per a l'estudi

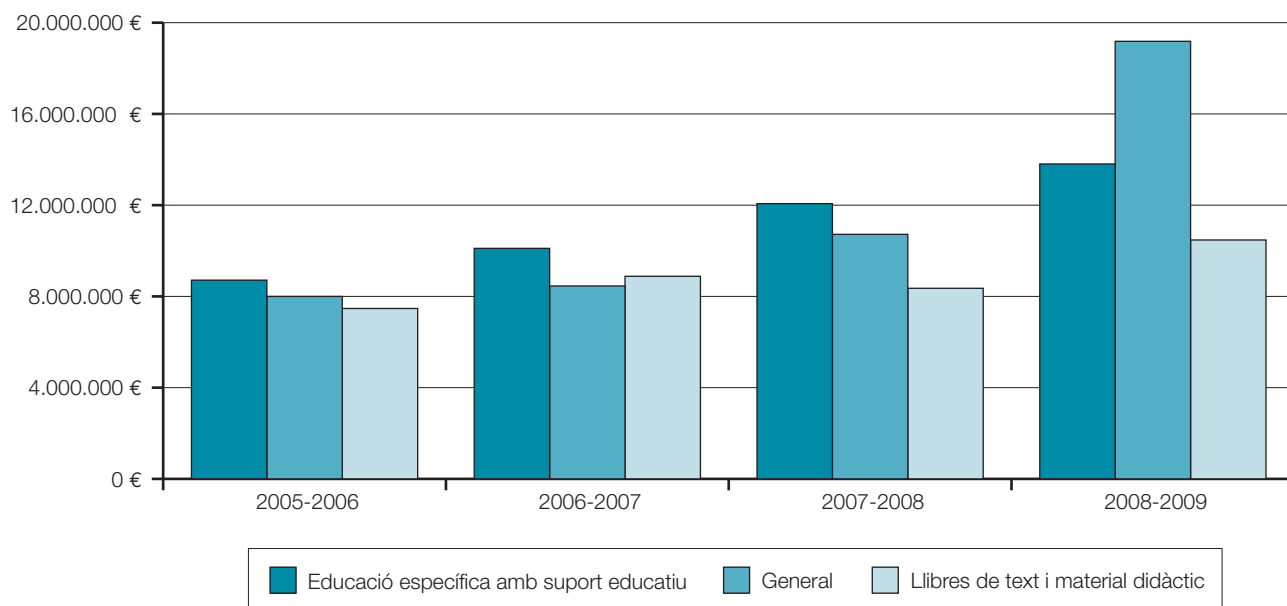
Darrerament, l'augment de la despesa en beques i ajuts per a l'estudi ha estat considerable i gairebé s'ha duplicat en quatre anys. En concret, des del curs 2005-2006 fins al curs 2008-2009 l'augment ha estat del 80% i, per tant, es pot considerar de manera molt positiva l'esforç realitzat per l'administració educativa en aquest àmbit de suport i ajuda a l'estudi de l'alumnat de Catalunya que més ho necessita.

Taula 2.40. Evolució de la despesa en beques i ajuts per a l'estudi i nombre de beneficiaris i beneficiàries segons la convocatòria

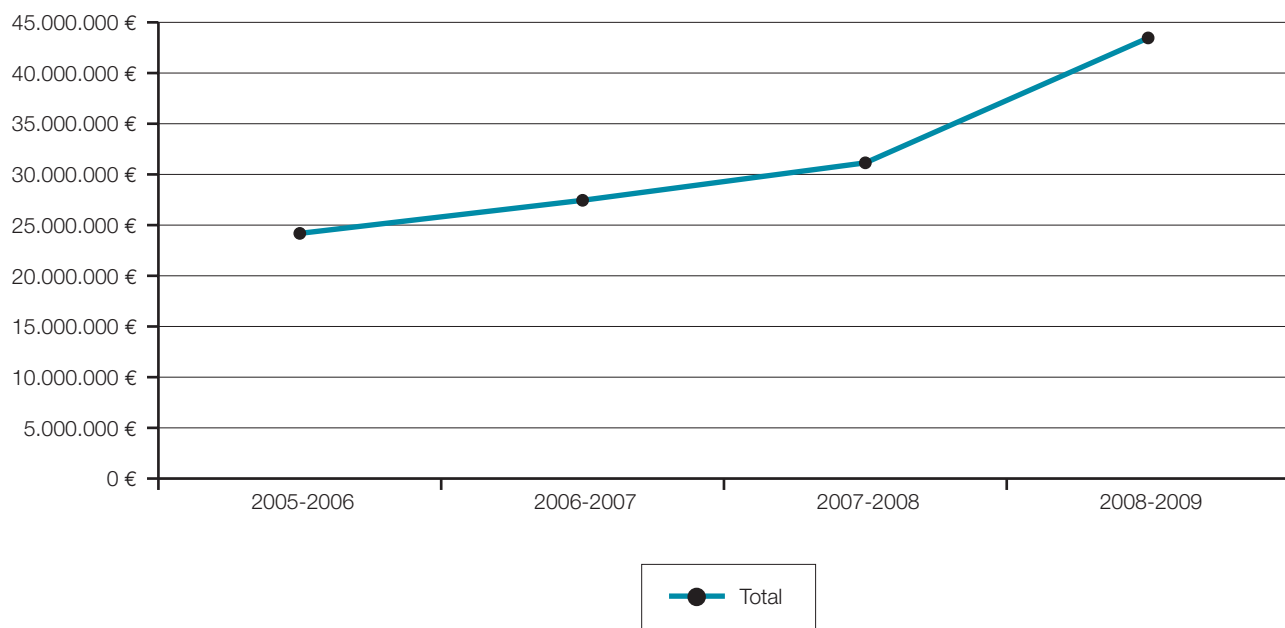
Convocatòria	Evolució des del curs 2005-2006 fins al curs 2008-2009			
	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009
Educació específica amb suport educatiu	8.712.438,97 €	10.106.066,36 €	12.067.438,35 €	13.806.007,04 €
General	7.999.552,00 €	8.457.562,00 €	10.720.963,00 €	19.183.171,00 €
Llibres de text i material didàctic	7.470.630,00 €	8.882.590,00 €	8.355.698,78 €	10.473.983,85 €
Total	24.182.620,97 €	27.446.218,36 €	31.144.100,13 €	43.463.161,89 €

FONT: Departament d'Educació.

Despeses

Despeses

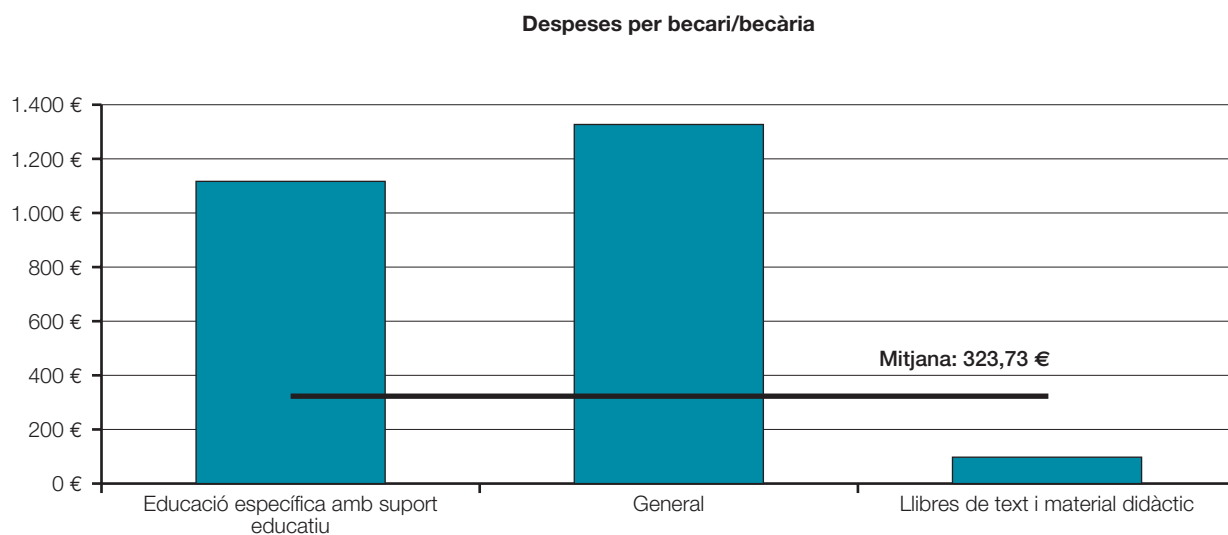
2.11.2. Despesa en beques i ajuts per a l'estudi per nombre de persones beneficiàries segons la convocatòria. Curs 2008-2009

La diferent distribució de la despesa i del nombre de becari i becàries segons la convocatòria fa que la despesa per becari o becària presenti valors molt diferents: des dels 97,49 euros pel concepte de llibres de text i material didàctic fins als 1.327,00 euros de la convocatòria general. La mitjana de despesa és de 323,73 euros per becari/becària.

Taula 2.41. Despesa en beques i ajuts per a l'estudi per nombre de becari i becàries segons la convocatòria

Convocatòria	Despesa en beques i ajuts a l'estudi per nombre de becari i becàries
Educació específica amb suport educatiu	1.116,81 €
General	1.327,00 €
Llibres de text i material didàctic	97,49 €
Mitjana per becari o becària	323,73 €

FONT: Departament d'Educació.

2.12. Formació del professorat en TAC

Cada vegada és més important el paper de les noves tecnologies aplicades a l'educació. És clar que per implementar amb èxit les noves tecnologies a les aules cal planificar i potenciar la formació del professorat en TAC (tecnologies per a l'aprenentatge i el coneixement).

S'han iniciat molts cursos de formació adreçats al professorat i a continuació podem veure informacions relatives a la participació en aquests cursos de formació.

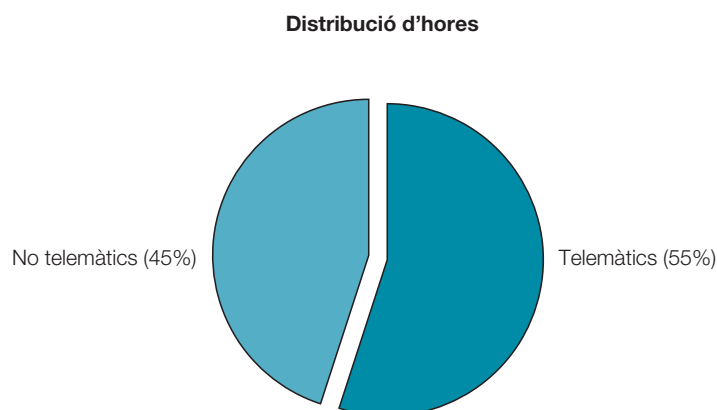
2.12.1. Formació del professorat a cursos telemàtics. Curs 2008-2009

El nombre d'hores associades als cursos telemàtics representen més de la meitat (55%) del nombre d'hores de tots els cursos duts a terme.

Taula 2.42. Nombre d'hores i nombre d'inscripcions per tipus de cursos i seminaris. Curs 2008-2009

Tipus de cursos i seminaris	Nombre d'hores	Nombre d'inscripcions
Telemàtics	11.418	6.829
No telemàtics	9.202	10.501
Total	20.620	17.330

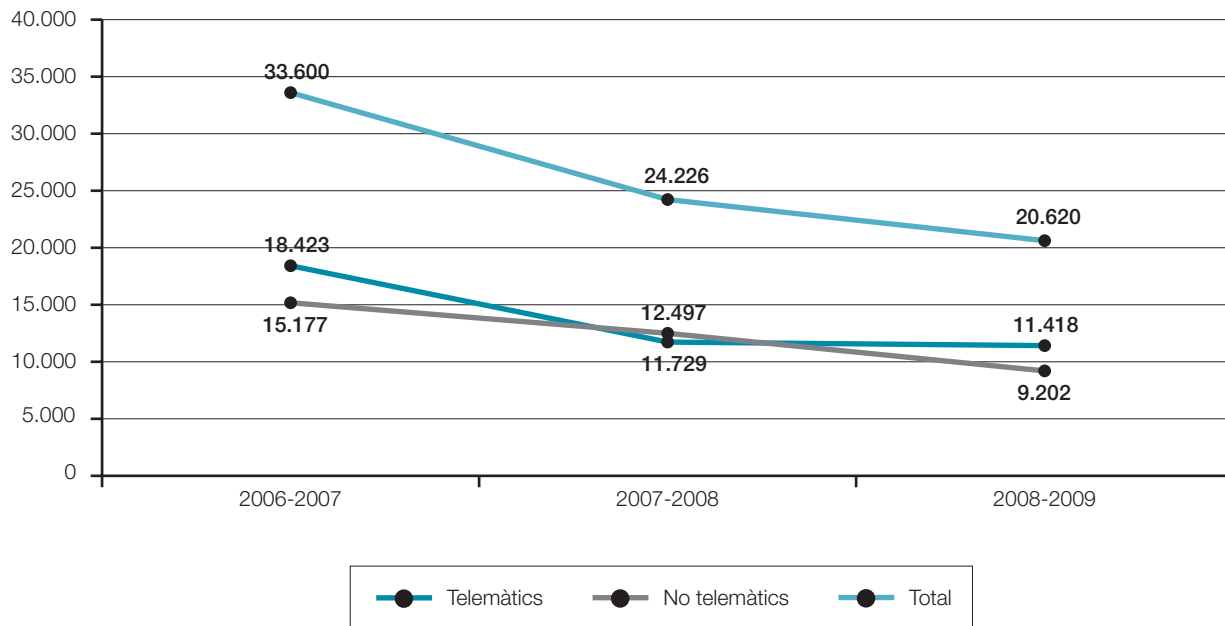
FONT: Departament d'Educació. Direcció general de l'Educació Bàsica i al Batxillerat.

Taula 2.43. Evolució del nombre d'hores per tipus de cursos i seminaris

Tipus de cursos i seminaris	Cursos		
	2006-2007	2007-2008	2008-2009
Telemàtics	18.423	11.729	11.418
No telemàtics	15.177	12.497	9.202
Total	33.600	24.226	20.620

FONT: Departament d'Educació.

3. INDICADORS DE PROCESSOS I D'ESCOLARITZACIÓ

Conèixer els nivells d'escolarització i alguns dels processos que es desenvolupen en els centres, tant públics com privats de Catalunya, és la base dels indicadors de processos i d'escolarització que tractarem en aquest apartat.

A part de les taxes d'escolarització en els nivells obligatoris, també hi trobarem altres informacions, com, per exemple, les dades sobre l'evolució del percentatge d'alumnat de l'ensenyament secundari general i professional matriculat en les escoles públiques i privades de Catalunya.

Les taxes d'idoneïtat són també altres informacions importants que faciliten una imatge aproximada de l'èxit escolar que va assolint el nostre alumnat al llarg de la seva vida d'estudiant.

A més, hi trobarem algunes dades sobre aspectes que poden ser importants a l'hora d'interpretar alguns dels resultats de l'alumnat, entre les quals cal destacar tant les dades al voltant de l'escolarització de l'alumnat estranger a Catalunya i l'evolució que han experimentat en els darrers anys, com els percentatges de població d'edats compreses entre els 18 anys i els 24 anys, amb educació secundària obligatòria, que no continua els estudis posteriors a Catalunya.

Les hores lectives de l'alumnat i el temps de docència i de permanència del professorat d'educació primària i secundària obligatòria són també altres indicadors importants que formen part d'aquest recull.

Finalment, també hi ha la informació actualitzada de les eleccions als consells escolars dels centres educatius de Catalunya amb les dades de participació de tots els sectors a les darreres eleccions.

Cal assenyalar que alguns dels indicadors que presentem s'han elaborat a partir del padró d'habitants i no del cens modificat, fet que pot originar variacions respecte als anteriors que es calculaven a partir de les dades del cens.

3.1. Escolarització a l'ensenyament reglat

Les taxes d'escolarització dels diferents nivells educatius ens proporcionen una bona aproximació pel coneixement de l'estructura del sistema educatiu, ens informen de les possibilitats que la població té de rebre una formació adequada i també ens poden ajudar a calcular els recursos que cal destinar-hi actualment, i els que convé preveure en un futur proper.

● Efectius escolaritzats a Catalunya per cada 100 persones de la població d'edat compresa entre els 5 i els 29 anys, al curs 2007-2008

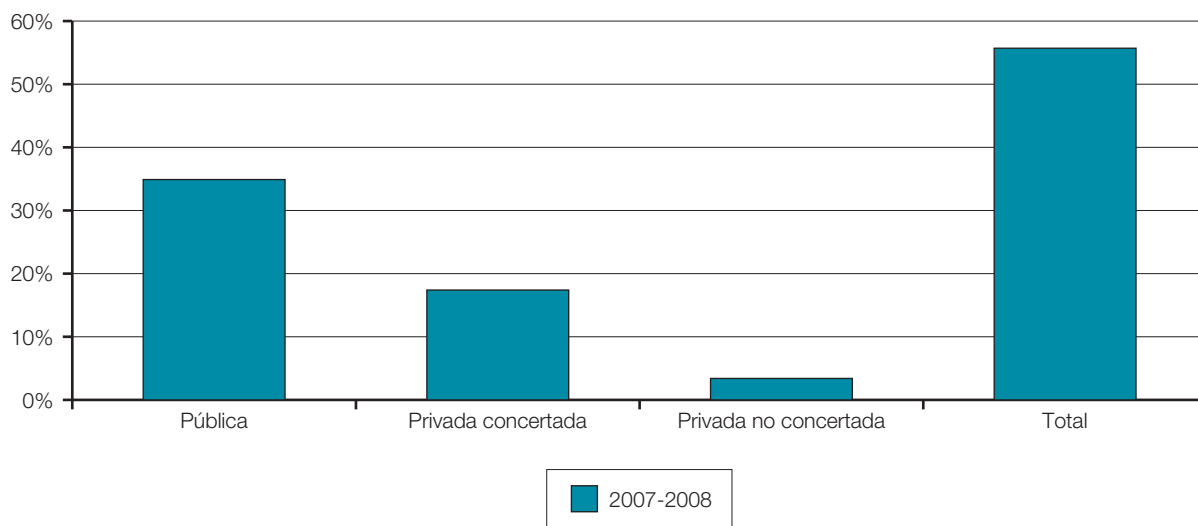
A Catalunya, més de la meitat (55,7%) de la població d'edats compreses entre els 5 i els 29 anys està escolaritzada, fonamentalment, a l'escola pública, però també hi ha encara un percentatge important d'escolarització a l'escola concertada i a la privada.

A Catalunya, més de la meitat de la població d'edats compreses entre els 5 i els 29 anys està escolaritzada.

Taula 3.1. Percentatge de població escolaritzada d'edat compresa entre els 5 i els 29 anys per titularitat, a Catalunya

Curs	Titularitat			Total
	Pública	Privada concertada	Privada no concertada	
2007-2008	34,9%	17,4%	3,4%	55,7%

FONT: Departament d'Educació. Direcció de Serveis.

La taxa d'escolarització ha variat els darrers anys. A continuació veurem l'evolució dels percentatges d'alumnat matriculat a Catalunya, en relació amb la població d'edats compreses entre els 5 i els 29 anys, des del curs 2003-2004 fins al curs 2007-2008.

Les dades són d'alumnat escolaritzat als centres públics, privats concertats i privats no concertats; no s'hi ha inclòs l'alumnat de l'ensenyament superior.

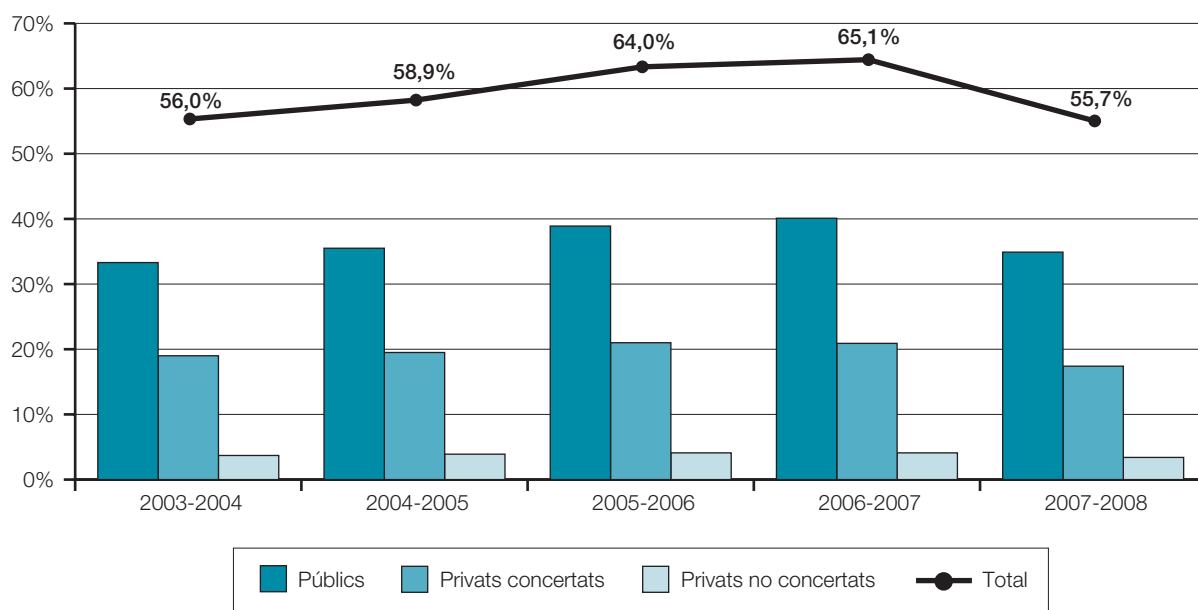
● **Evolució, segons la titularitat, dels efectius escolaritzats a Catalunya per cada 100 persones de la població d'edat compresa entre els 5 i els 29 anys des del curs 2003-2004 fins al curs 2007-2008**

La taxa d'escolarització de la població d'edats compreses entre els 5 i els 29 anys de Catalunya ha passat a tenir valors molt propers als que ja tenia el curs 2003-2004, després d'un increment important en els dos cursos anteriors.

Taula 3.2. Evolució del percentatge de població escolaritzada d'edat compresa entre els 5 i els 29 anys per titularitat, a Catalunya

Titularitat	Evolució des del curs 2003-2004 fins al curs 2007-2008				
	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007	2007-2008
Pública	33,3%	35,5%	38,9%	40,1%	34,9%
Privada concertada	19,0%	19,5%	21,0%	20,9%	17,4%
Privada no concertada	3,7%	3,9%	4,1%	4,1%	3,4%
Total	56,0%	58,9%	64,0%	65,1%	55,7%

FONT: Departament d'Educació. Direcció de Serveis.

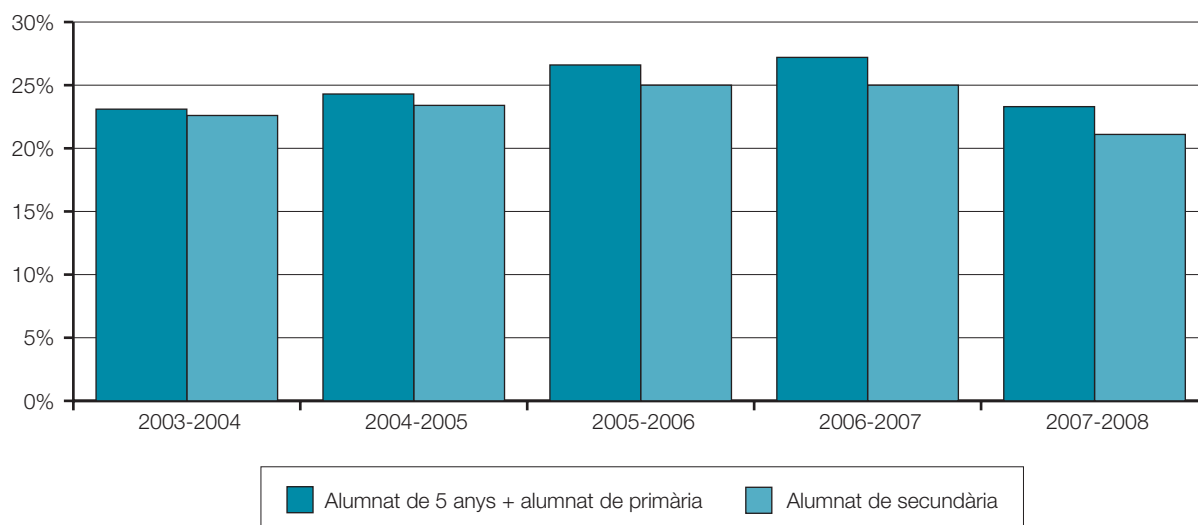

● **Evolució, per nivells educatius, dels efectius escolaritzats a Catalunya per cada 100 persones de la població d'edat compresa entre els 5 i els 29 anys**

Taula 3.3. Evolució del percentatge de població escolaritzada d'edat compresa entre els 5 i els 29 anys, per nivells educatius, a Catalunya

Nivell educatiu	Evolució des del curs 2003-2004 fins al curs 2007-2008				
	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007	2007-2008
Alumnat de 5 anys + alumnat de primària	23,1%	24,3%	26,6%	27,2%	23,3%
Secundària	22,6%	23,4%	25,0%	25,0%	21,1%

FONT: Departament d'Educació. Direcció de Serveis.

Aquestes dades es poden explicar millor si observem la taula 3.5, on es pot veure quina ha estat la variació de la quantitat total d'alumnat de cada nivell educatiu als darrers sis cursos.

● Efectius escolaritzats, per nivells educatius i titularitat a Catalunya. Curs 2008-2009

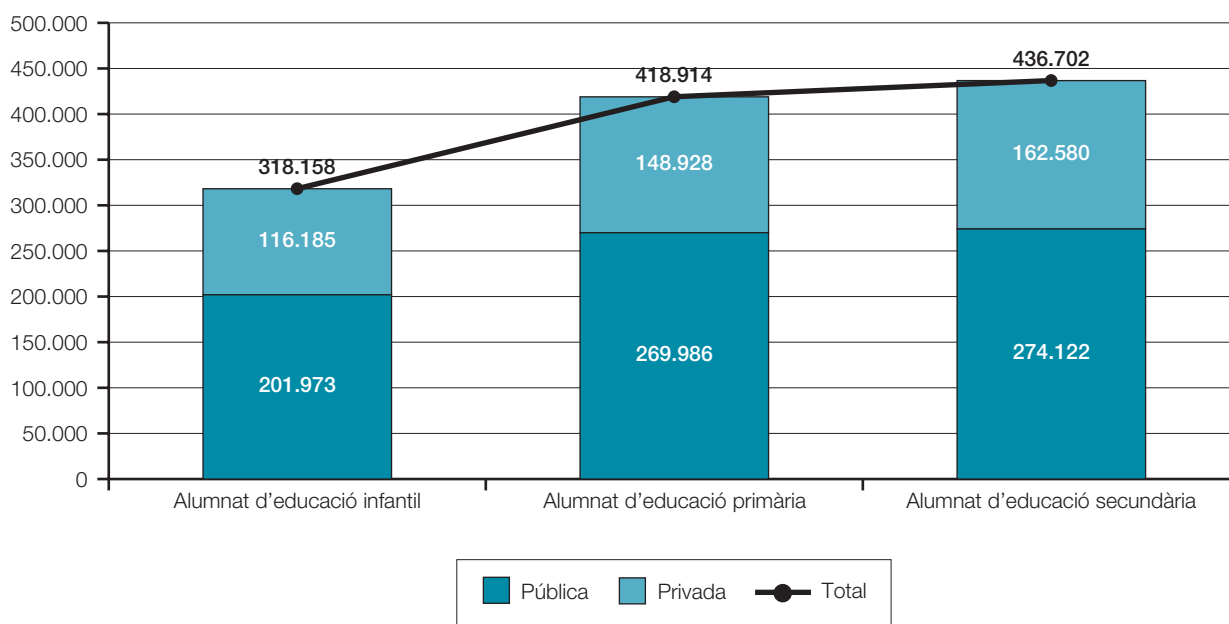
A Catalunya, els efectius escolaritzats es reparteixen entre centres de titularitat pública i privada amb el percentatge de participació següent:

El 63,5% de l'alumnat d'educació infantil, el 64,4% de l'alumnat d'educació primària i el 62,8% de l'alumnat d'educació secundària estan escolaritzats en centres públics.

Taula 3.4. Alumnat escolaritzat a Catalunya per nivell educatiu i per titularitat al curs 2008-2009

Titularitat	Nivell educatiu		
	Infantil	Primària	Secundària
Pública	201.973	269.986	274.122
Privada	116.185	148.928	162.580
Total	318.158	418.914	436.702

FONT: Departament d'Educació. *Estadística de l'educació*. Curs 2008-2009.

Cal observar que, a l'apartat corresponent a l'alumnat d'educació infantil, s'hi inclou l'alumnat amb edats compreses entre 0 i 5 anys.

A l'apartat alumnat d'educació secundària s'inclou l'alumnat d'ESO, batxillerat i cicles formatius de formació professional.

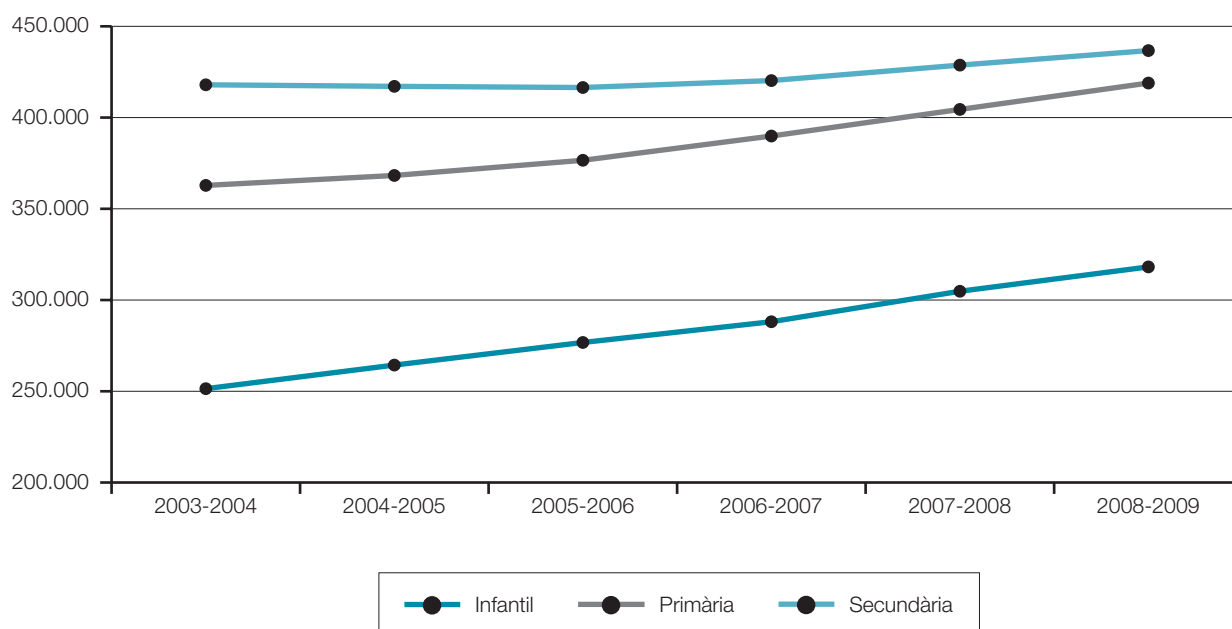
● **Evolució, per nivells educatius, dels efectius escolaritzats a Catalunya des del curs 2003-2004 fins al curs 2008-2009**

L'evolució des del curs 2003-2004 fins al 2008-2009 confirma l'augment del nombre total d'alumnat escolaritzat en tots els nivells educatius en relació amb el que hi havia als cursos anteriors i de manera molt especial a l'educació infantil.

Taula 3.5. Evolució del nombre d'alumnat escolaritzat per nivell educatiu a Catalunya

Nivell educatiu	Evolució des del curs 2003-2004 fins al curs 2008-2009					
	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009
Infantil	251.419	264.355	276.743	288.104	304.809	318.158
Primària	362.817	368.267	376.585	389.878	404.456	418.914
Secundària	417.951	417.101	416.469	420.263	428.733	436.702

FONT: Departament d'Educació. *Estadística de l'educació* (diversos anys).

3.2. Taxa neta d'escolarització a l'educació infantil

La *taxa neta d'escolarització* es defineix com la relació que hi ha entre l'alumnat d'una edat determinada que està matriculat en els centres docents i la població total d'aquesta edat.

En aquest apartat l'indicador ens informa del percentatge d'alumnat de 3 a 5 anys escolaritzat en centres públics i privats de Catalunya en el curs de referència.

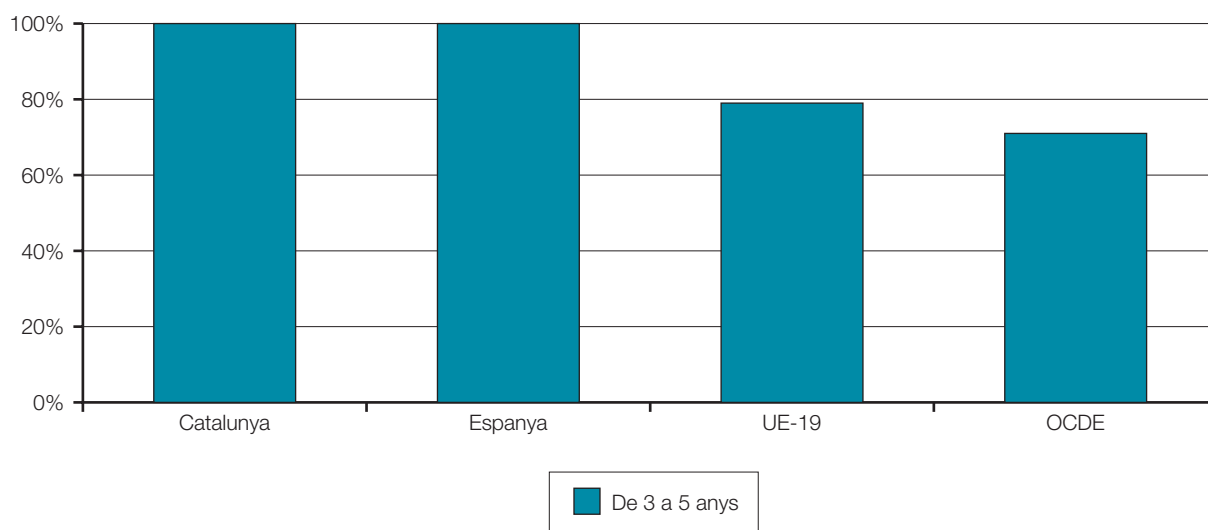
A Catalunya, la taxa d'escolarització a l'educació infantil té uns valors molt positius i ha assolit, pràcticament, el valor del 100%.

La taxa d'escolarització a l'educació infantil a la Unió Europea-19 (79%) i l'OCDE (71%) és inferior a la de Catalunya (100%).

Taula 3.6. Taxa neta d'escolarització de 3 a 5 anys per àmbit territorial

Edat	Àmbit territorial			
	Catalunya	Espanya	UE-19	OCDE
de 3 a 5 anys	100%	100%	79%	71%

FONTS: Departament d'Educació. Direcció de Serveis i *Education at a Glance: OECD, 2009* (any de referència: 2007).

En el còmput d'alumnat escolaritzat també s'ha inclòs l'alumnat d'educació especial específica d'edats equivalents.

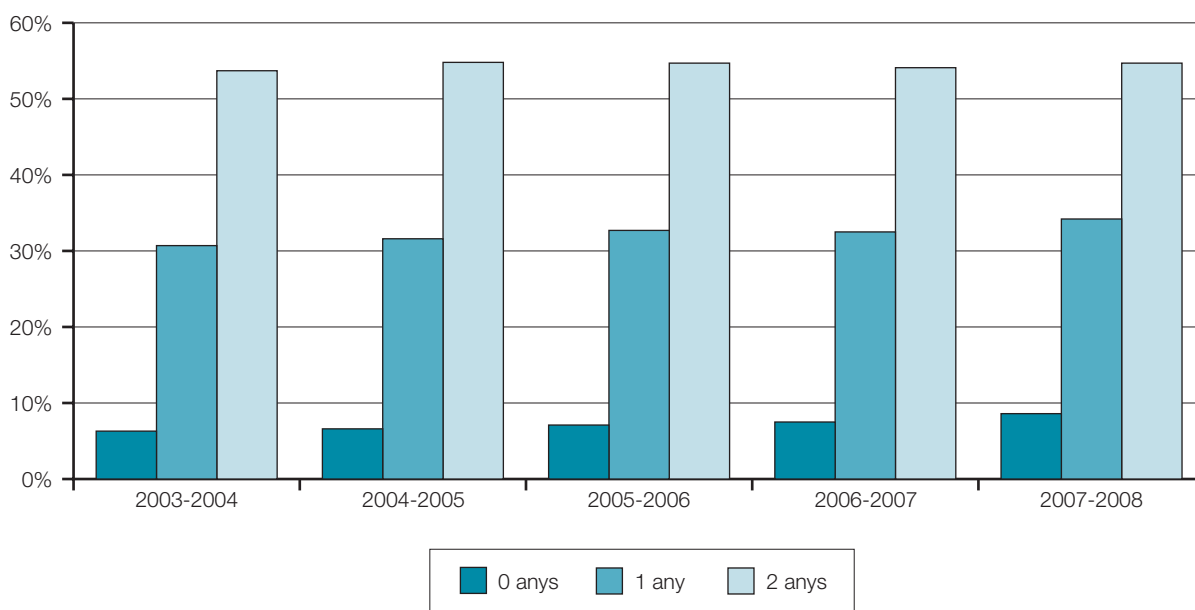
La taxa neta es fixa per a les edats de 3, 4 i 5 anys, perquè les dades de Catalunya puguin ser comparables amb les publicades als indicadors de l'OCDE, que serveixen de referència.

La taxa d'escolarització a l'educació infantil s'ha incrementat en els darrers anys a Catalunya i, ara com ara, hi ha una tendència moderadament creixent a augmentar l'escolarització en aquestes edats.

Taula 3.7. Evolució de la taxa neta d'escolarització de 0, 1 i 2 anys, a Catalunya

Edat	Evolució des del curs 2003-2004 fins al curs 2007-2008				
	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007	2007-2008
0 anys	6,3%	6,6%	7,1%	7,5%	8,6%
1 any	30,7%	31,6%	32,7%	32,5%	34,2%
2 anys	53,7%	54,8%	54,7%	54,1%	54,7%

FONT: Departament d'Educació. Direcció de Serveis.

3.3. Escolarització a l'ensenyament secundari

● Evolució de la taxa d'escolarització a l'ensenyament secundari a Catalunya

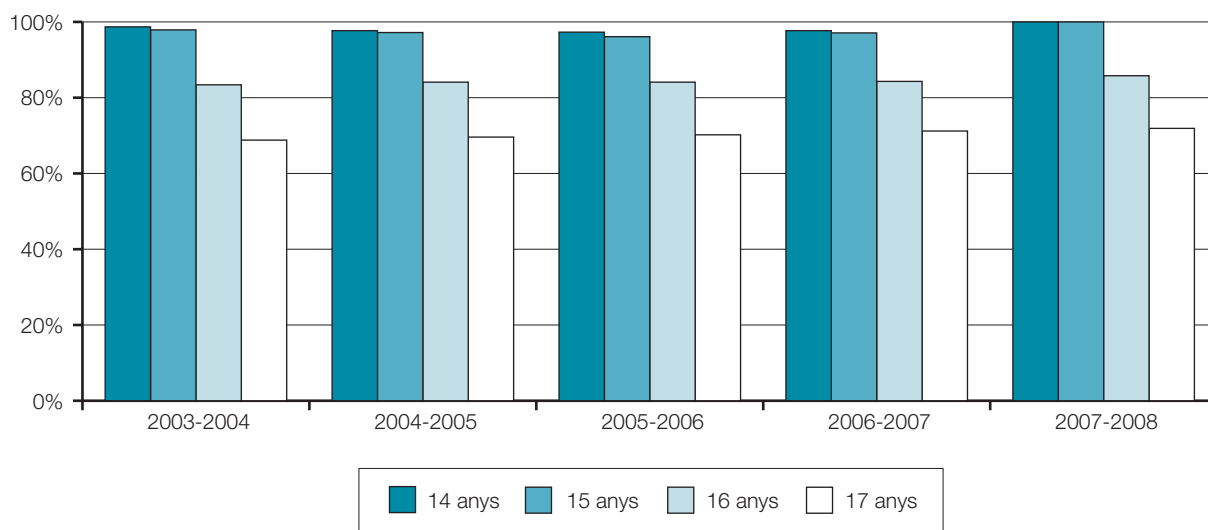
La taxa d'escolarització s'obté de calcular el quocient entre la població escolaritzada i la població total. La taxa d'escolarització per edats correspon a la relació que hi ha entre la població escolaritzada d'una determinada edat o grup d'edats i la població total d'aquesta edat o grup d'edats. Expressa, doncs, el percentatge d'alumnat escolaritzat a Catalunya en qualsevol nivell educatiu en relació amb el total de la població de la mateixa edat.

La taxa d'escolarització als 17 anys el curs 2007-2008 és del 71,9%, i la tendència dels darrers anys indica un manteniment de l'escolarització fins als 18 anys.

Taula 3.8. Evolució de la taxa neta d'escolarització de 14, 15, 16 i 17 anys, a Catalunya

Edat	Evolució des del curs 2003-2004 fins al curs 2007-2008				
	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007	2007-2008
14 anys	98,7%	97,7%	97,3%	97,7%	100%
15 anys	97,9%	97,2%	96,1%	97,1%	100%
16 anys	83,4%	84,1%	84,1%	84,3%	85,8%
17 anys	68,8%	69,6%	70,2%	71,2%	71,9%

FONT: Departament d'Educació. Direcció de Serveis. *Estadística de l'ensenyament* (diversos cursos).

Per calcular la taxa d'escolarització s'ha inclòs, a més de l'alumnat de secundària, el de més de 13 anys escolaritzat a l'educació primària, l'ESO i l'educació especial específica.

3.4. Percentatges d'escolarització de l'alumnat de batxillerat i de formació professional, a Catalunya

La tendència a potenciar els estudis professionals respecte dels generals en els països de la zona euro i els de l'OCDE es veu reflectida en la taula següent sobre la distribució de l'escolarització a l'educació secundària post-obligatòria.

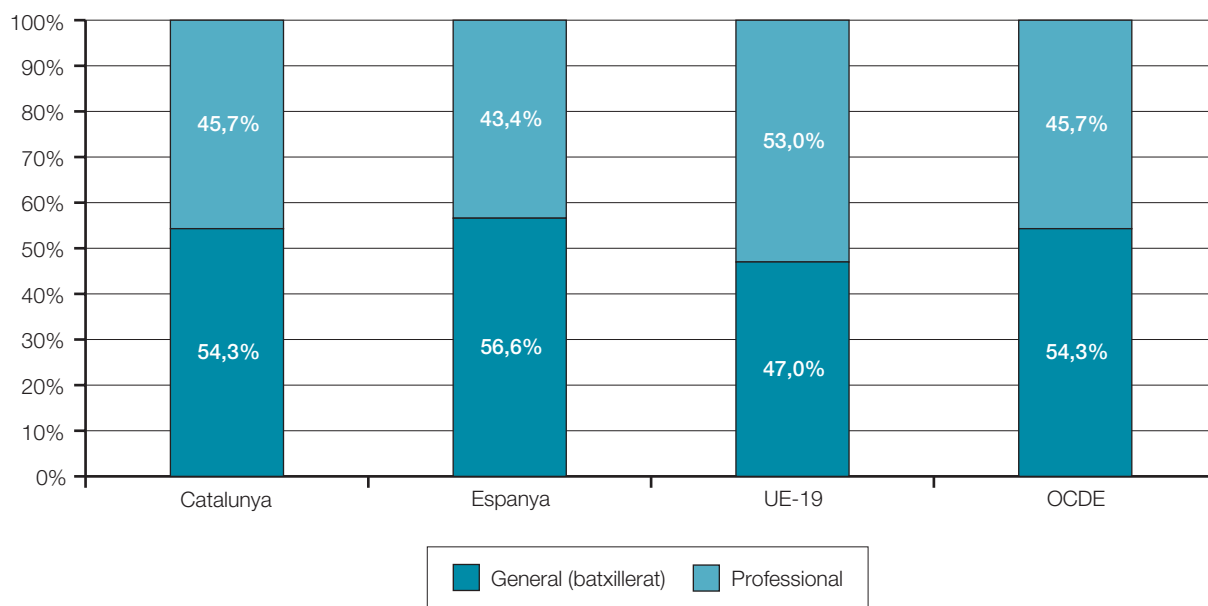
A Catalunya es fa palesa l'evolució cap a la potenciació dels estudis professionals i una aproximació als valors de l'escolarització a l'educació secundària postobligatòria de la majoria de països d'Europa.

● Percentatge d'alumnat escolaritzat en cada tipus d'estudi

Taula 3.9. Repartiment de l'alumnat en els estudis postobligatoris per àmbit territorial

Tipus d'estudi	Àmbit territorial			
	Catalunya	Espanya	UE-19	OCDE
General (batxillerat)	54,3%	56,6%	47,0%	54,3%
Professional	45,7%	43,4%	53,0%	45,7%

FONTS: Departament d'Educació. Direcció de Serveis i *Education at a Glance: OECD, 2009* (any de referència: 2007).

Atès que els estudis professionals són molt variats i que a cada país tenen característiques pròpies, cal que la gestió d'aquestes dades es faci amb molta prudència, fet que dificulta la comparació de les dades. En alguns països es comptabilitzen com a diferenciats els mateixos alumnes que cursen dos tipus d'estudis diferents i en d'altres no.

Tot seguit veurem l'evolució que han experimentat aquests percentatges a Catalunya des del curs 2003-2004 fins al curs 2007-2008.

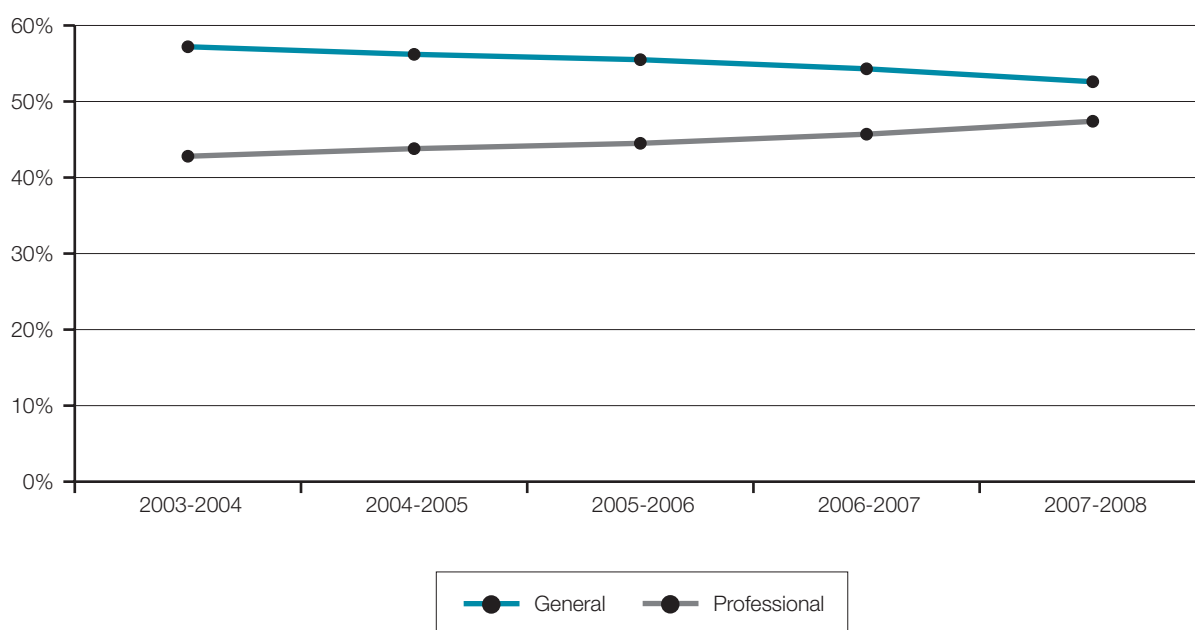
● **Evolució del percentatge d'alumnat de l'ensenyament secundari (batxillerat) i professional des del curs 2003-2004 fins al curs 2007-2008, a Catalunya**

En els darrers anys s'observa un increment percentual dels estudis professionals; si continua aquesta tendència, el percentatge dels estudis professionals aviat s'equipararà al del batxillerat.

Taula 3.10. Evolució del repartiment de l'alumnat en els estudis postobligatoris, a Catalunya

Tipus d'estudi	Evolució des del curs 2003-2004 fins al curs 2007-2008				
	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007	2007-2008
General	57,2%	56,2%	55,5%	54,3%	52,6%
Professional	42,8%	43,8%	44,5%	45,7%	47,4%

FONT: Departament d'Educació. Direcció de Serveis. *Estadística de l'ensenyament (cursos diversos)*.

A partir de les dades i del gràfic associat, s'observa un increment lent, però continuat, de l'alumnat escolaritzat en els estudis professionals, que s'acosta cada vegada més als percentatges d'ensenyaments professionals que tenen altres països d'Europa i tendeix a igualar-se, en termes percentuals els dos tipus d'ensenyament.

3.5. Taxa d'idoneïtat de l'alumnat

La taxa d'idoneïtat es defineix com el percentatge d'alumnat d'una determinada edat que està matriculat en el curs que teòricament correspon a aquesta edat.

El valor de la taxa d'idoneïtat està molt relacionat amb el nombre d'alumnes que han repetit curs; per tant, el coneixement de totes aquestes dades ens proporcionarà informacions interessants.

3.5.1. Taxa d'idoneïtat a l'educació primària

● Alumnat de centres de titularitat pública

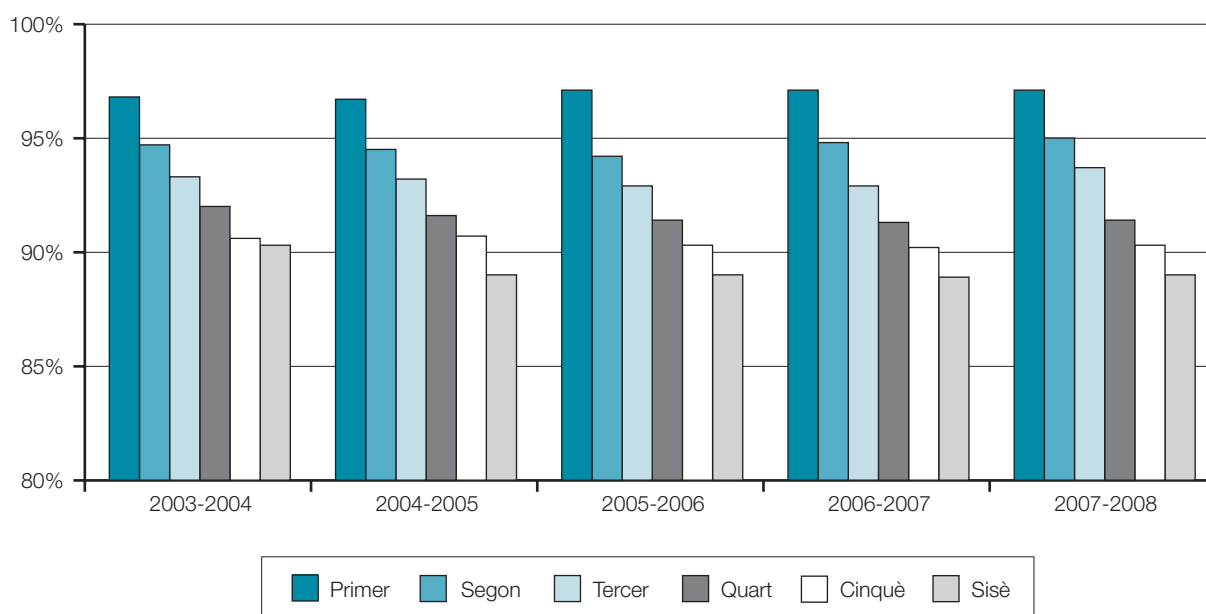
La taxa d'idoneïtat disminueix, com és lògic, a mesura que passem d'un nivell educatiu a un altre de superior. La diferència, però, es manté pràcticament constant d'un curs a l'altre.

Les taxes d'idoneïtat a l'educació primària es mantenen amb lleugeres variacions al llarg dels anys.

Taula 3.11. Evolució de la taxa d'idoneïtat de l'alumnat dels centres públics a l'educació primària per curs, a Catalunya

Curs	Evolució des del curs 2003-2004 fins al curs 2007-2008				
	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007	2007-2008
Primer	96,8%	96,7%	97,1%	97,1%	97,1%
Segon	94,7%	94,5%	94,2%	94,8%	95,0%
Tercer	93,3%	93,2%	92,9%	92,9%	93,7%
Quart	92,0%	91,6%	91,4%	91,3%	91,4%
Cinquè	90,6%	90,7%	90,3%	90,2%	90,3%
Sisè	90,3%	89,0%	89,0%	88,9%	89,0%

FONT: Departament d'Educació. *Estadística de l'educació*.

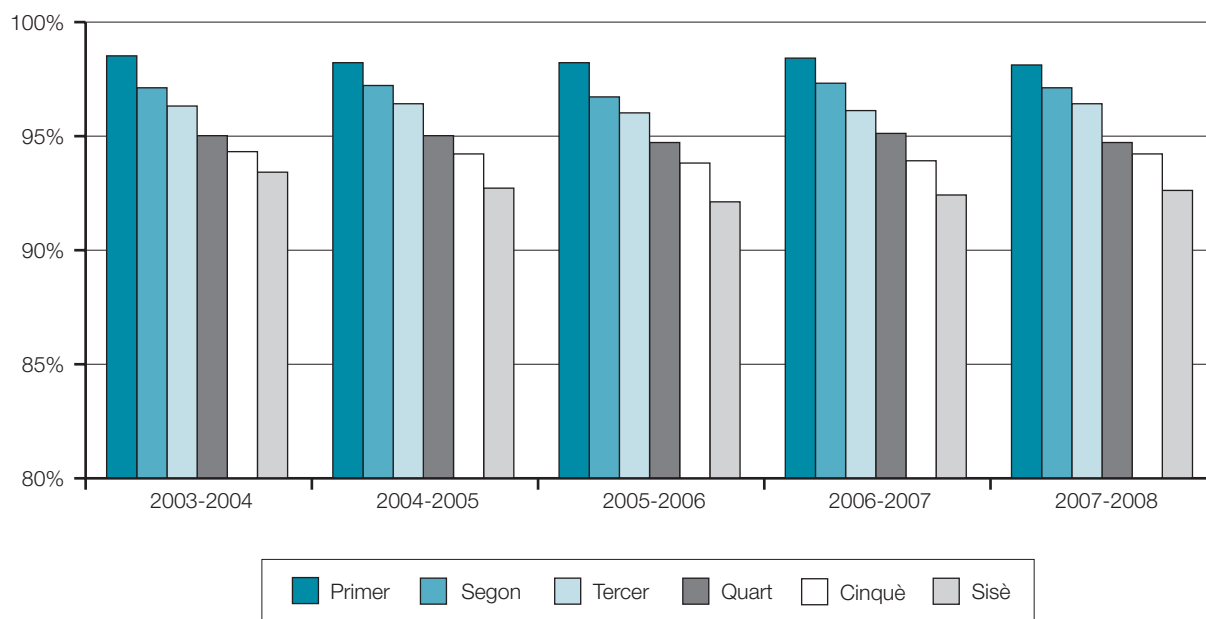
● Alumnat de centres de titularitat privada

Les taxes d'idoneïtat de l'alumnat de centres de titularitat privada són lleugerament més altes que les de la pública, circumstància lògica, atès que hi ha factors importants que la condicionen. A mesura que el nivell educatiu augmenta, la taxa d'idoneïtat disminueix, però, com passa amb l'alumnat dels centres de titularitat pública, la diferència entre nivells també es manté pràcticament constant.

Taula 3.12. Evolució de la taxa d'idoneïtat de l'alumnat dels centres privats a l'educació primària per cursos, a Catalunya

Curs	Evolució des del curs 2003-2004 fins al curs 2007-2008				
	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007	2007-2008
Primer	98,5%	98,2%	98,2%	98,4%	98,1%
Segon	97,1%	97,2%	96,7%	97,3%	97,1%
Tercer	96,3%	96,4%	96,0%	96,1%	96,4%
Quart	95,0%	95,0%	94,7%	95,1%	94,7%
Cinquè	94,3%	94,2%	93,8%	93,9%	94,2%
Sisè	93,4%	92,7%	92,1%	92,4%	92,6%

FONT: Departament d'Educació. *Estadística de l'educació*.

3.5.2. Taxa d'idoneïtat a l'educació secundària obligatòria

La taxa d'idoneïtat a l'educació secundària obligatòria disminueix en passar d'un nivell a un altre superior a un ritme més elevat que a l'educació primària i cada vegada és més petita, atès que ja ve condicionada pels valors acumulats a l'educació primària. Cal destacar la forta disminució que hi ha en els dos últims cursos de l'ESO.

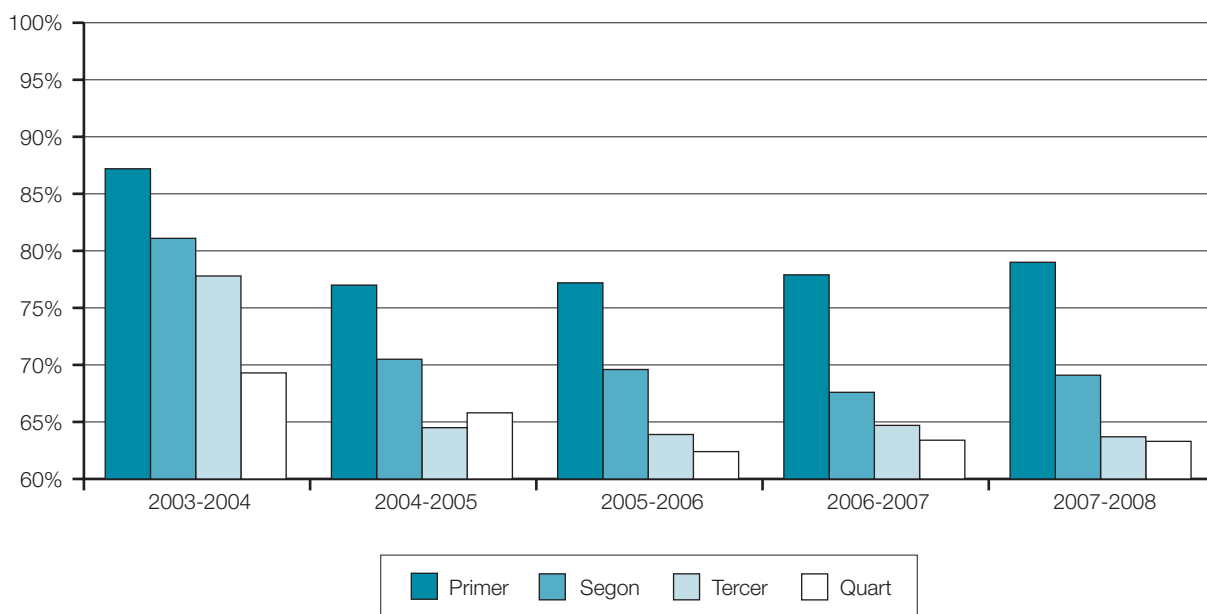
A l'educació secundària s'observa una diferència important entre les taxes d'idoneïtat de l'alumnat dels centres públics i les de l'alumnat dels centres privats. Si analitzem les dades del curs 2007-2008, observarem que hi ha una diferència de més del 15% a partir de tercer d'ESO.

● Alumnat de centres de titularitat pública

Taula 3.13. Evolució de la taxa d'idoneïtat de l'alumnat dels centres públics a l'educació secundària obligatòria per curs, a Catalunya

Curs	Evolució des del curs 2003-2004 fins al curs 2007-2008				
	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007	2007-2008
Primer	87,2%	77,0%	77,2%	77,9%	79,0%
Segon	81,1%	70,5%	69,6%	67,6%	69,1%
Tercer	77,8%	64,5%	63,9%	64,7%	63,7%
Quart	69,3%	65,8%	62,4%	63,4%	63,3%

FONT: Departament d'Educació. *Estadística de l'educació*.

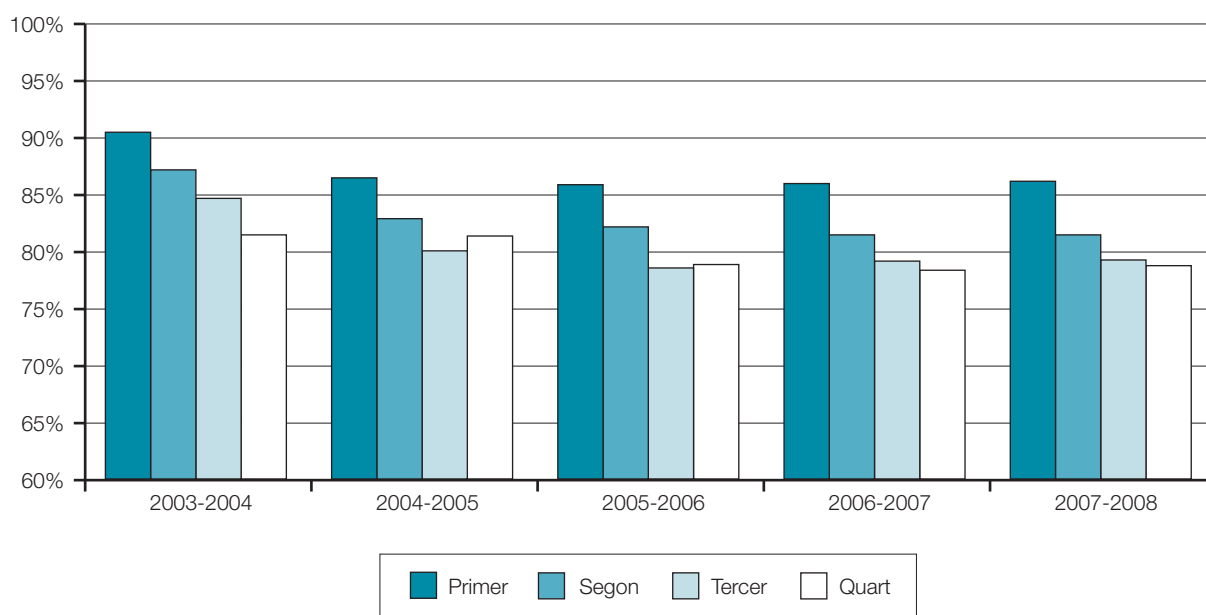

● Alumnat de centres de titularitat privada

Taula 3.14. Evolució de la taxa d'idoneïtat de l'alumnat dels centres privats a l'educació secundària obligatòria per curs, a Catalunya

Curs	Evolució des del curs 2003-2004 fins al curs 2007-2008				
	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007	2007-2008
Primer	90,4%	86,4%	85,8%	85,9%	86,1%
Segon	87,1%	82,8%	82,1%	81,4%	81,4%
Tercer	84,6%	80,0%	78,5%	79,1%	79,2%
Quart	81,4%	81,3%	78,8%	78,3%	78,7%

FONT: Departament d'Educació. *Estadística de l'educació*.

Les dades del curs 2007-2008 ens permeten observar que —des de primer d'ESO fins a quart d'ESO— la taxa d'idoneïtat disminueix setze punts percentuals en els centres públics (79%- 63%), mentre que aquesta disminució és només de vuit punts percentuals en els centres privats (86%- 78%).

3.6. Percentatge de població d'edat compresa entre els 18 i els 24 anys, amb educació secundària obligatòria, que no continua els estudis posteriors a Catalunya

Aconseguir que el jovent no abandoni la formació de manera prematura va ser un dels punts clau de referència acordats a Lisboa amb la vista posada a l'any 2010. Per això, una de les fites que s'hi van proposar va ser aconseguir que no passés del 10% el percentatge de població de joves europeus d'edat compresa entre els 18 i els 24 anys amb formació màxima d'ESO que no continuaven estudis posteriors. Actualment, a Catalunya, més del 31% del jovent d'entre els 18 i els 24 anys encara abandona la seva formació de manera prematura i aquesta dada és una de les que cal millorar de manera urgent.

Els càlculs per determinar els percentatges corresponents són els resultats d'una relació on al numerador consta el nombre de joves d'edats compreses entre 18 i 24 anys amb educació secundària acabada, que no continuen estudis posteriors, i al denominador la població total amb edats compreses entre 18 i 24 anys que hi ha al país.

● **Població d'edat compresa entre els 18 i els 24 anys amb estudis d'ESO que no prossegueix estudis posteriors, a Catalunya, segons el gènere**

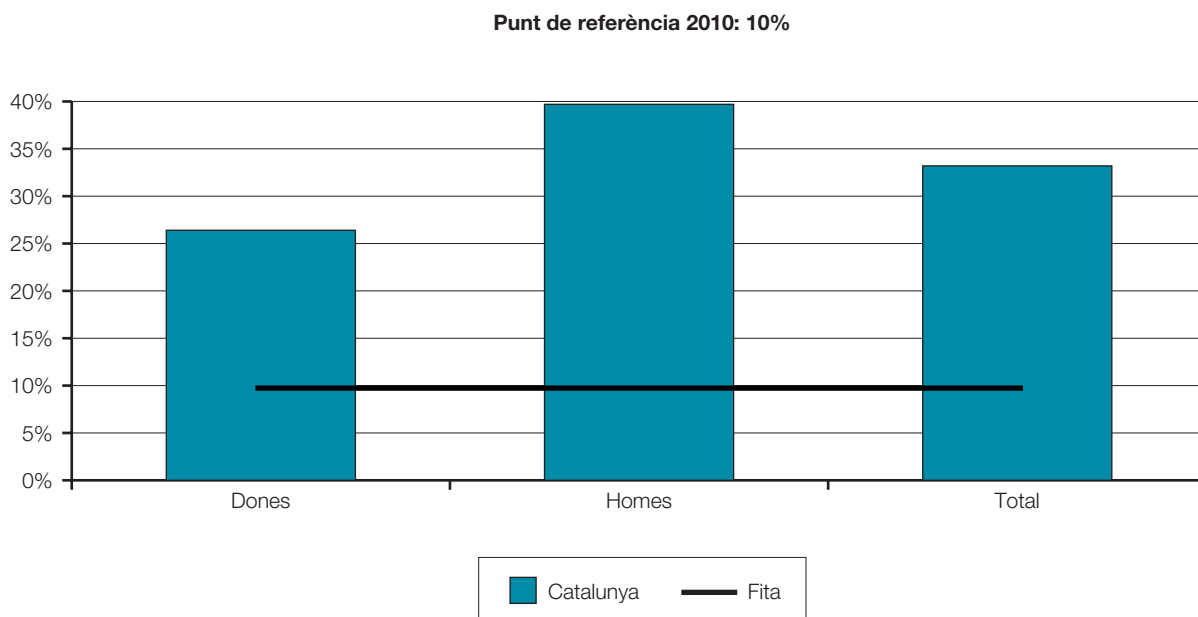
A Catalunya, el percentatge de població d'edats compreses entre els 18 i els 24 anys, amb estudis d'ESO, que no va prosseguir estudis posteriors era del 33,2%, l'any 2008. Aquest percentatge és massa elevat i caldria aconseguir que evolucionés cap a valors inferiors.

S'observen diferències importants segons el gènere: així, mentre el percentatge en les dones és només del 26,4%, en canvi, en el cas dels homes és molt més gran fins a arribar al 39,7% de la població d'aquestes edats.

Taula 3.15. Percentatge de població d'edat compresa entre els 18 i els 24 anys, amb educació secundària obligatòria, que no continua els estudis posteriors, per sexe, a Catalunya

Sexe	Catalunya
Dones	26,4%
Homes	39,7%
Total	33,2%

FONT: Institut d'Estadística de Catalunya (2008) i Eurostat (2008).

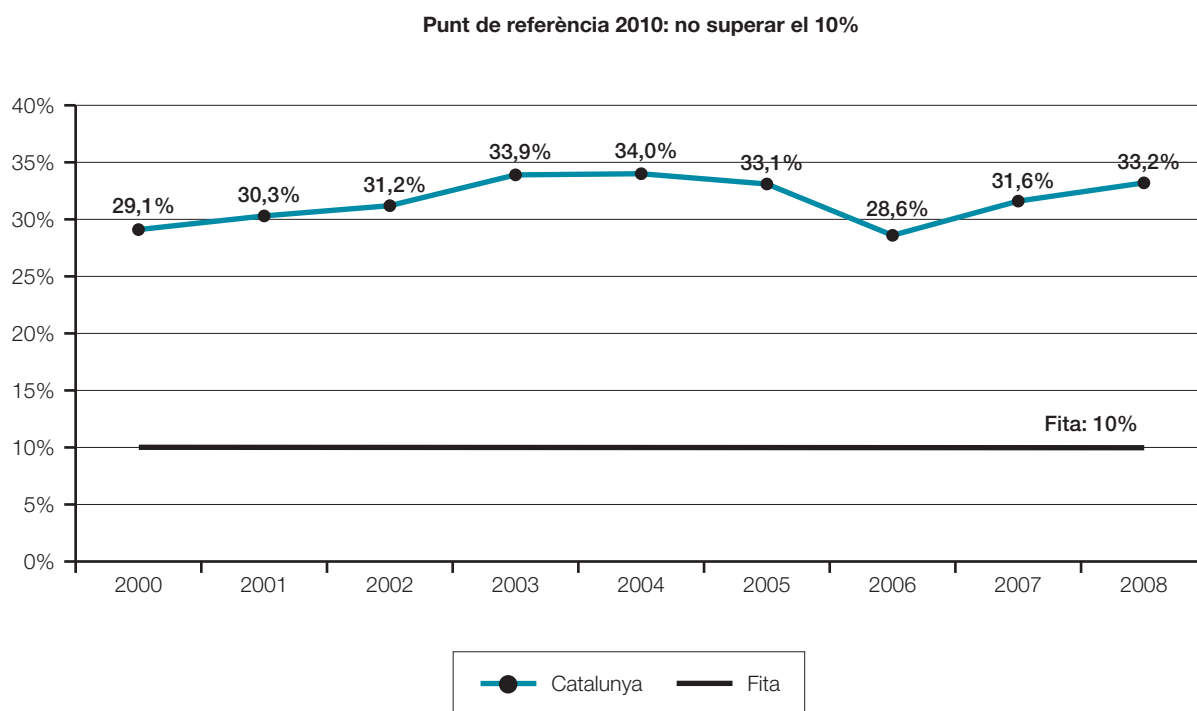
A Catalunya, com també passa a Espanya, sembla difícil aconseguir en els propers anys la fita marcada de tenir com a màxim el 10% de població d'edats compresa entre els 18 i els 24 anys amb estudis d'ESO que no prossegueix estudis posteriors.

● **Evolució de l'indicador «Percentatge de població jove d'edat compresa entre els 18 i els 24 anys amb educació secundària obligatòria que no prossegueix estudis posteriors» a Catalunya**

Taula 3.16. Evolució del percentatge de població d'edat compresa entre els 18 i els 24 anys, amb educació secundària obligatòria, que no continua els estudis posteriors, a Catalunya

Evolució des de l'any 2000 fins a l'any 2008									
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Catalunya	29,1%	30,3%	31,2%	33,9%	34,0%	33,1%	28,6%	31,6%	33,2%

FONTS: Institut d'Estadística de Catalunya i Eurostat.

Des de l'any 2000, a Catalunya el percentatge de població jove d'edat compresa entre els 18 i els 24 anys amb educació secundària obligatòria que no continua estudis posteriors es manté en valors propers al 30%.

Tal com hem assenyalat anteriorment, sembla difícil assolir abans del 2010 la fita marcada de reduir aquest valor fins al 10%.

3.7. Escolarització de l'alumnat estranger a Catalunya

La incorporació d'alumnat estranger en els darrers anys ha estat un fenomen important per al sistema educatiu de Catalunya. A l'hora d'interpretar els resultats de qualsevol avaluació, cal tenir present la participació d'aquest col·lectiu en el sistema educatiu català.

A Catalunya, durant el curs 2008-2009, hi ha matriculats 151.136 alumnes estrangers de tres o més anys en l'educació no universitària, que representen el 13,7% de l'alumnat total.

A l'hora d'interpretar les dades d'escolarització d'alumnat estranger, cal ser prudents, atès que no ens podem basar només en les dades estadístiques que —entre altres coses— no diferencien ni les característiques pròpies de l'alumnat ni la seva diversitat. És clar que una alumna o un alumne nouvingut necessita més atenció que un altre que ja fa anys que viu a Catalunya.

Per tant, no es poden esperar els mateixos resultats de l'alumnat estranger que s'acaba d'incorporar al nostre país, i que encara té dificultats amb l'idioma, que els de l'alumnat estranger que ja fa més de cinc anys que està escolaritzat a Catalunya. Tot i així, convé conèixer les dades concretes i cal estudiar l'increment que ha tingut l'escolarització d'aquest alumnat en els darrers anys.

3.7.1. Alumnat estranger per nivells educatius i titularitat del centre. Curs 2008-2009

● Alumnat estranger a l'educació infantil. Curs 2008-2009

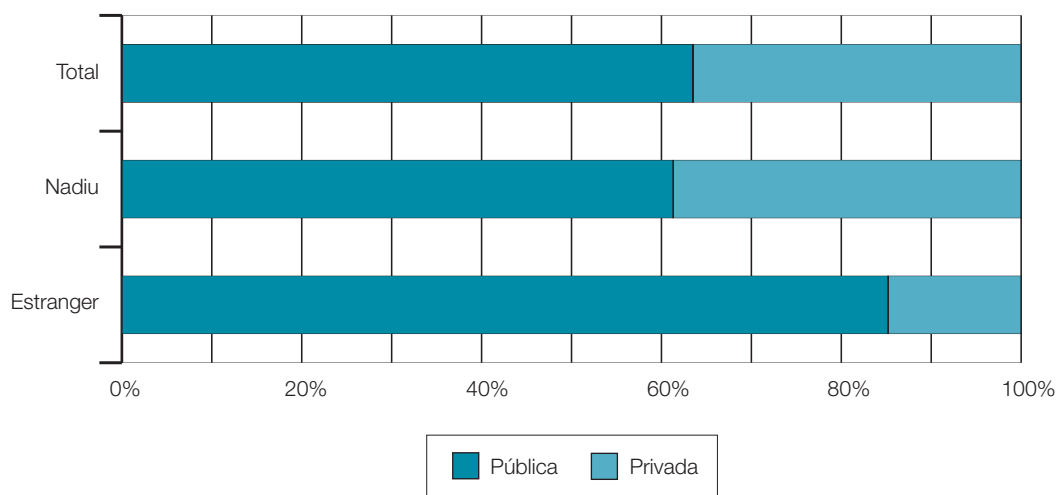
L'alumnat d'educació infantil està escolaritzat segons la titularitat de la manera següent: 63,5% en centres de titularitat pública i 36,5% en centres de titularitat privada, i la distribució de l'alumnat estranger d'educació infantil segons la titularitat és la següent: 85,2% en centres de titularitat pública i 14,8% en centres de titularitat privada.

Taula 3.17. Nombre d'alumnat nadiu i estranger a l'educació infantil per titularitat, a Catalunya

Alumnat	Titularitat		Total
	Pública	Privada	
Nadiu	177.662	111.954	289.616
Estranger	24.311	4.231	28.542
Total d'alumnat	201.973	116.185	318.158

FONT: Departament d'Educació. *Estadística de l'educació.*

Distribució de l'alumnat a l'educació infantil per sectors

El percentatge d'alumnat estranger a l'educació infantil representa el 9% del total de l'alumnat escolaritzat.

Segons la titularitat del centre, el percentatge es distribueix així: en el sector públic, el 12,0% de l'alumnat escolaritzat és estranger, i en el sector privat ho és el 3,6% de l'alumnat escolaritzat.

● Alumnat estranger a l'educació primària. Curs 2008-2009

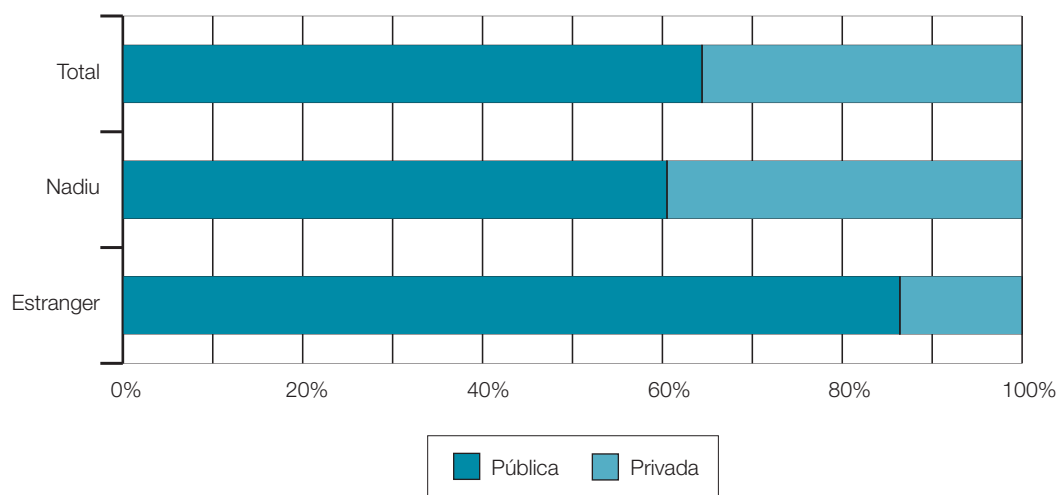
L'alumnat d'educació primària està escolaritzat segons la titularitat de la manera següent: 64,4% en centres de titularitat pública i 35,6% en centres de titularitat privada, i la distribució de l'alumnat estranger d'educació primària segons la titularitat és la següent: 86,4% en centres de titularitat pública i 13,6% en centres de titularitat privada.

Taula 3.18. Nombre d'alumnat nadiu i estranger a l'educació primària per titularitat, a Catalunya

Alumnat	Titularitat		Total
	Pública	Privada	
Nadiu	215.429	140.326	355.755
Estranger	54.557	8.602	63.159
Total d'alumnat	269.986	148.928	418.914

FONT: Departament d'Educació. *Estadística de l'educació*.

Distribució de l'alumnat a l'educació primària per sectors

El percentatge d'alumnat estranger a l'educació primària representa el 15,1% del total de l'alumnat escolaritzat.

Segons la titularitat del centre, el percentatge es distribueix així: en el sector públic, el 20,2% de l'alumnat escolaritzat és estranger, i en el sector privat ho és el 5,8% de l'alumnat escolaritzat.

● Alumnat estranger a l'ESO. Curs 2008-2009

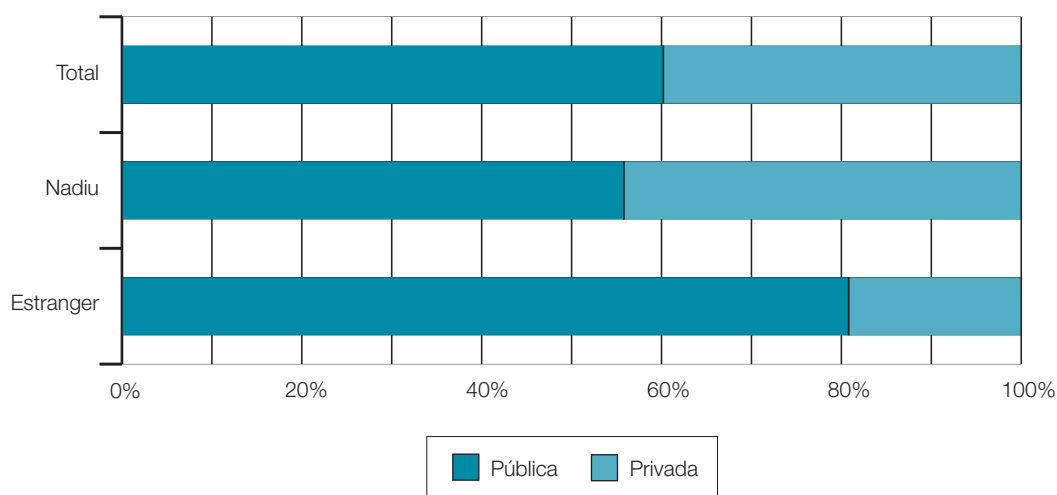
L'alumnat d'educació secundària obligatòria està escolaritzat segons la titularitat de la manera següent: 60,2% en centres de titularitat pública i 39,8% en centres de titularitat privada, la distribució de l'alumnat estranger d'educació secundària obligatòria segons la titularitat és la següent: 80,8% en centres de titularitat pública i 19,2% en centres de titularitat privada.

Taula 3.19. Nombre d'alumnat nadiu i estranger a l'ESO per titularitat, a Catalunya

Alumnat	Titularitat		Total
	Pública	Privada	
Nadiu	125.208	99.111	224.319
Estranger	38.412	9.116	47.528
Total d'alumnat	163.620	108.227	271.847

FONT: Departament d'Educació. *Estadística de l'educació*.

Alumnat estranger a l'ESO per sectors

El percentatge d'alumnat estranger a l'ESO representa el 17,5% del total de l'alumnat escolaritzat.

Segons la titularitat del centre, es distribueix així: en el sector públic el 23,5% de l'alumnat escolaritzat és estranger, i en el sector privat ho és el 8,4% de l'alumnat escolaritzat.

● Alumnat estranger al batxillerat. Curs 2008-2009

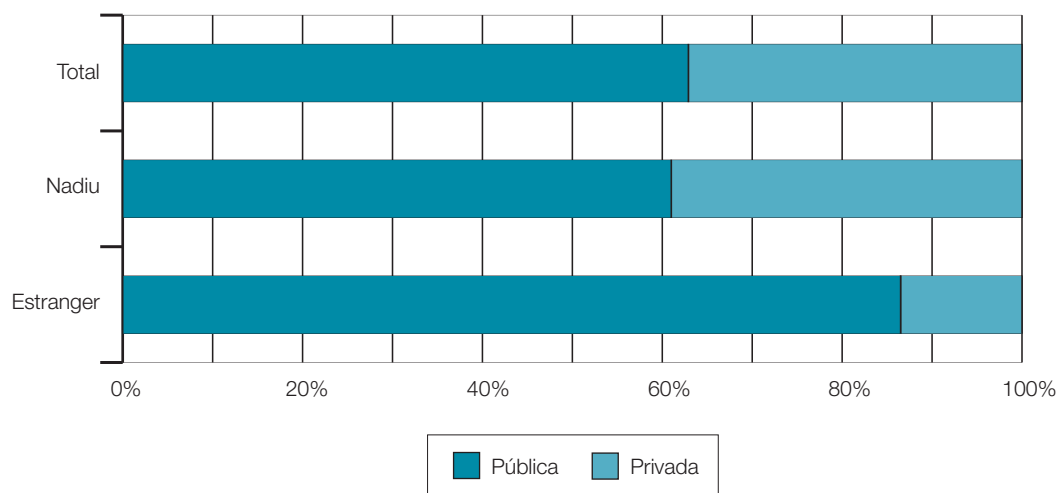
L'alumnat de batxillerat està escolaritzat segons la titularitat de la manera següent: 62,9% en centres de titularitat pública i 37,1% en centres de titularitat privada, i la distribució de l'alumnat estranger de batxillerat segons la titularitat és la següent: 86,5% en centres de titularitat pública i 13,5% en centres de titularitat privada.

Taula 3.20. Nombre d'alumnat nadiu i estranger al batxillerat per titularitat, a Catalunya

Alumnat	Titularitat		Total
	Pública	Privada	
Nadiu	47.539	30.380	77.919
Estranger	5.379	837	6.216
Total d'alumnat	52.918	31.217	84.135

FONT: Departament d'Educació. *Estadística de l'educació*.

Distribució de l'alumnat al batxillerat per sectors

El percentatge d'alumnat estranger al batxillerat representa el 7,4% del total de l'alumnat escolaritzat.

Segons la titularitat dels centres es distribueix així: en el sector públic l'11,3% de l'alumnat escolaritzat és estranger i en el sector privat ho és el 2,8% de l'alumnat escolaritzat.

● **Alumnat estranger, per titularitat, des de segon cycle d'educació infantil fins a batxillerat. Curs 2008-2009**

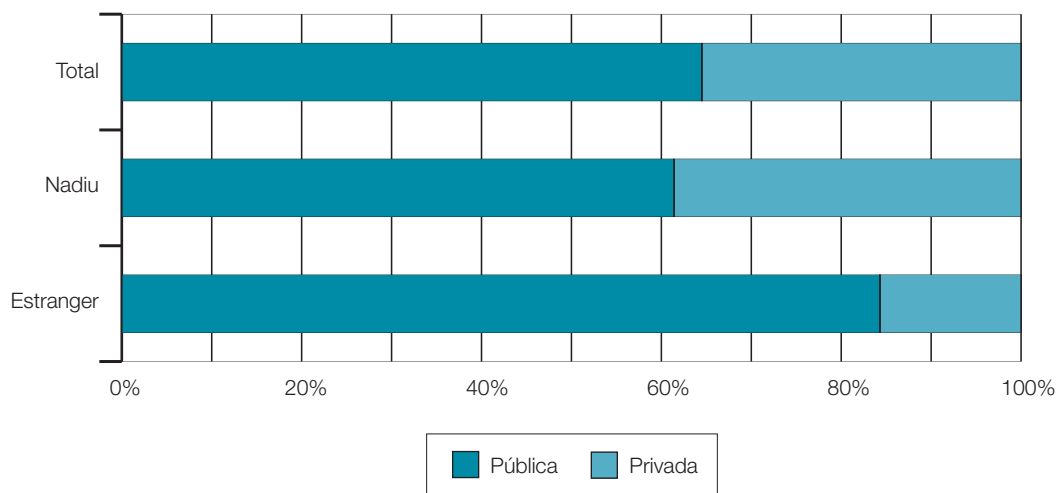
L'alumnat des de segon cycle d'educació fins a batxillerat està escolaritzat segons la titularitat de la manera següent: 64,5% en centres de titularitat pública i 35,5% en centres de titularitat privada, i la distribució de l'alumnat estranger des de segon cycle d'educació fins a batxillerat segons la titularitat és la següent: 84,3% en centres de titularitat pública i 15,7% en centres de titularitat privada.

Taula 3.21. Nombre d'alumnat nadiu i estranger des del segon cycle d'educació infantil fins al batxillerat, per titularitat, a Catalunya

Alumnat	Titularitat		Total
	Pública	Privada	
Estranger	127.412	23.724	151.136
No estranger	585.187	366.784	951.971
Total d'alumnat	712.599	390.508	1.103.107

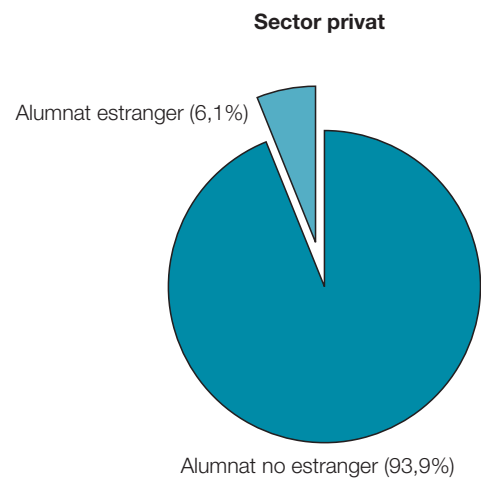
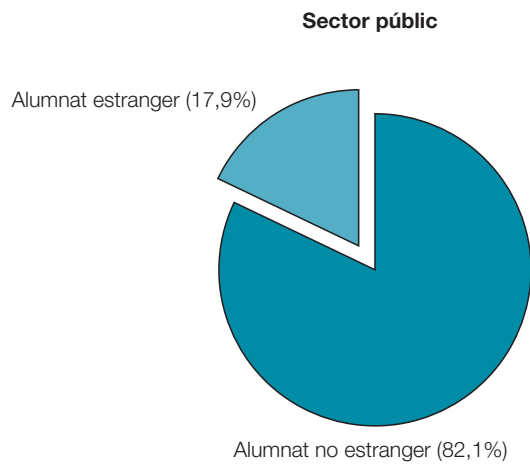
FONT: Departament d'Educació. *Estadística de l'educació*.

Distribució de l'alumnat per sectors

El percentatge d'alumnat estranger escolaritzat és del 13,7% amb relació al total de l'alumnat escolaritzat.

Segons la titularitat dels centres es distribueix així: en el sector públic, el 17,9% de l'alumnat escolaritzat és estranger, i en el sector privat ho és el 6,1% de l'alumnat escolaritzat.

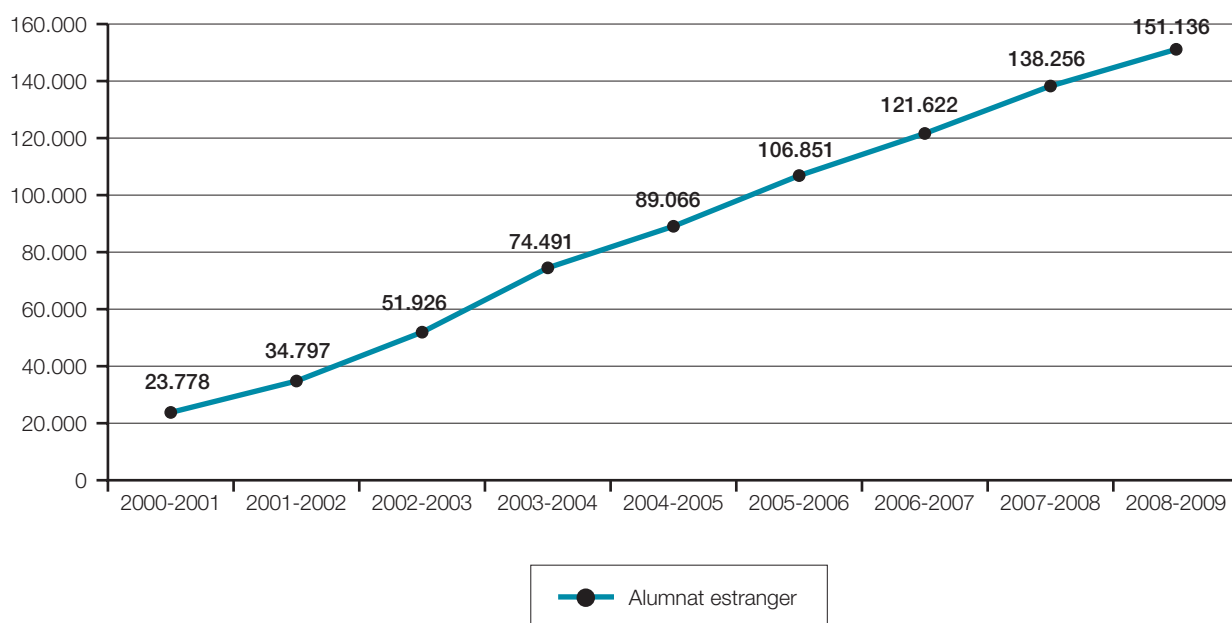
3.7.2. Evolució de l'alumnat estranger a Catalunya

Des del curs 2000-2001 fins al curs 2008-2009, en valors absoluts, pràcticament s'ha multiplicat per set el nombre d'alumnat estranger escolaritzat a Catalunya. La variació que ha experimentat els darrers anys queda palesa en la taula següent:

Taula 3.22. Evolució del nombre d'alumnat estranger, a Catalunya

Curs	Evolució des del curs 2000-2001 fins al curs 2008-2009								
	2000-01	2001-02	2002-03	2003-04	2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2008-09
Nombre d'alumnes	23.778	34.797	51.926	74.491	89.066	106.851	121.622	138.256	151.136

FONT: Departament d'Educació. *Estadística de l'educació*.

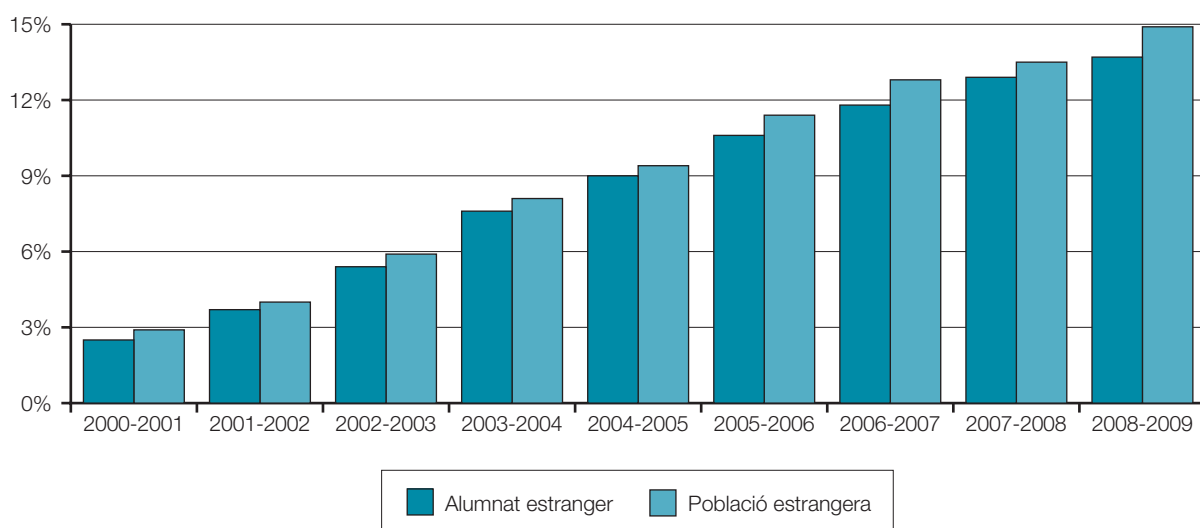
El curs 2000-2001 l'alumnat estranger escolaritzat va ser 23.778 persones, que representaven el 2,5% del total d'alumnat escolaritzat; en canvi, el curs 2008-2009 ja n'hi havia 151.136, que representen el 13,7% del total d'alumnat escolaritzat.

● **Evolució percentual de l'alumnat estranger respecte del total d'alumnat i de la població estrangera respecte del total de la població**

Taula 3.23. Evolució del percentatge de l'alumnat estranger i de la població estrangera respecte del total d'alumnat i del total de la població, respectivament, a Catalunya

Estrangers	Evolució des del curs 2000-2001 fins al curs 2008-2009								
	2000-01	2001-02	2002-03	2003-04	2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2008-09
Alumnat	2,5%	3,7%	5,4%	7,6%	9,0%	10,6%	11,8%	12,9%	13,7%
Població	2,9%	4,0%	5,9%	8,1%	9,4%	11,4%	12,8%	13,5%	14,9%

FONTS: Departament d'Educació. *Estadística de l'educació* i Institut d'Estadística de Catalunya.

Cal destacar que, des del curs 2000-2001 fins al curs 2008-2009, el percentatge d'alumnat estranger escolaritzat a Catalunya ha crescut d'una manera important i ha passat des del 2,6% fins al 13,7%.

Cal valorar tot l'esforç d'incardinació que aquest fet ha comportat dins del sistema educatiu de Catalunya.

També pot ser interessant conèixer quina va ser la distribució d'aquest alumnat segons la titularitat dels centres on es trobava escolaritzat des del curs 2000-2001 fins al curs 2008-2009.

● Evolució de la distribució segons la titularitat del centre

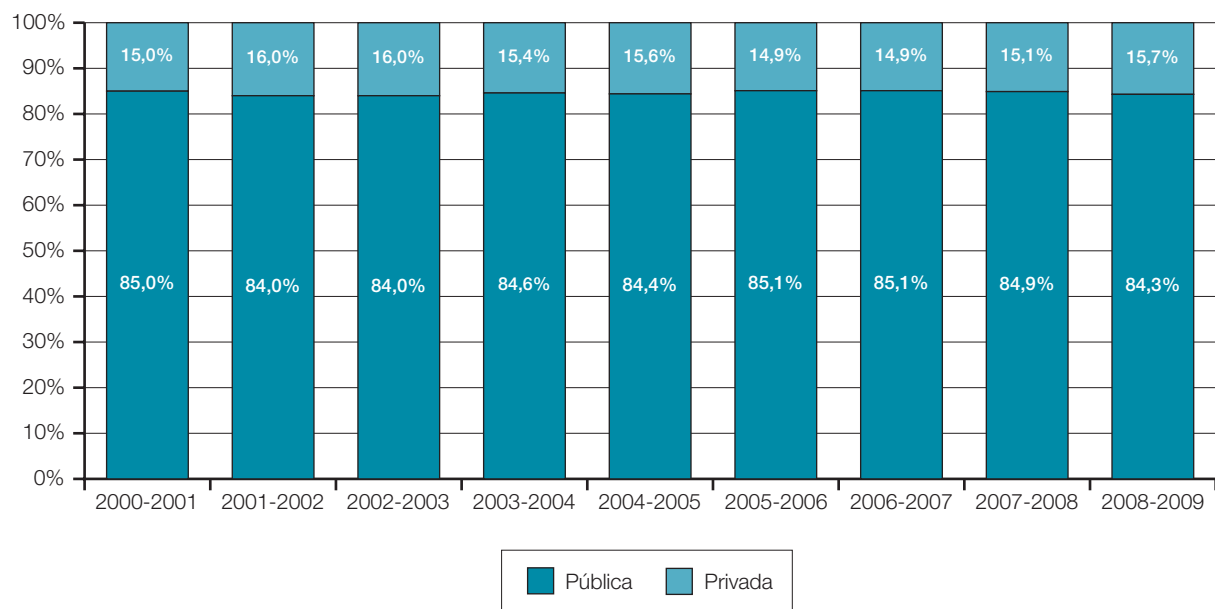
La distribució d'alumnat estranger es reparteix, segons la titularitat, de manera molt diferent entre els sectors implicats a l'educació.

S'observa un contrast important entre el 84,3% de l'alumnat que està escolaritzat en el sector públic enfront del 15,7% que hi ha en el sector privat.

Taula 3.24. Evolució del repartiment percentual de l'alumnat estranger per titularitat, a Catalunya

Titularitat	Evolució des del curs 2000-2001 fins al curs 2008-2009								
	2000-01	2001-02	2002-03	2003-04	2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2008-09
Pública	85%	84%	84%	84,6%	84,4%	85,1%	85,1%	84,9%	84,3%
Privada	15%	16%	16%	15,4%	15,6%	14,9%	14,9%	15,1%	15,7%

FONT: Departament d'Educació. *Estadística de l'educació*.

● Evolució segons la procedència

La procedència de l'alumnat estranger és molt diversa. Pot ser important conèixer-ne l'heterogeneïtat i com ha variat en el temps.

La procedència majoritària d'alumnat estranger és, per àrees geogràfiques, d'Amèrica del Sud i Central (42,3%) i del Magrib (26,5%).

Taula 3.25. Evolució del nombre d'alumnat estranger segons procedència, a Catalunya

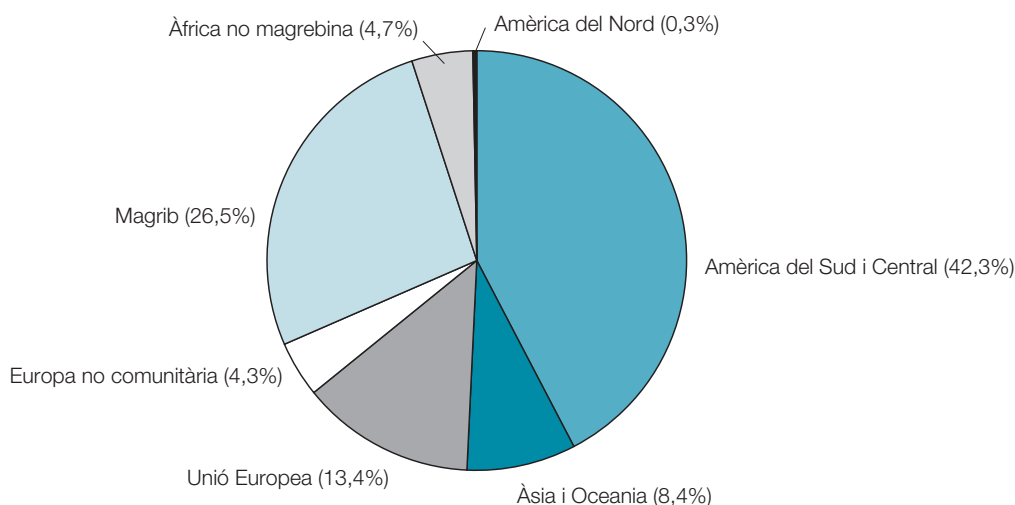
Àmbit territorial	Evolució des del curs 2000-2001 fins al curs 2008-2009								
	2000-01	2001-02	2002-03	2003-04	2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2008-09
Unió Europea*	2.336	2.888	3.524	4.435	5.819	6.622	7.634	18.922	20.299
Europa no comunitària*	1.476	2.580	4.544	6.770	8.272	10.922	13.337	6.163	6.546
Magrib	10.016	12.223	14.926	20.256	24.311	28.982	32.250	35.640	40.095
Àfrica no magribina	1.201	1.431	2.102	3.052	3.831	4.664	5.446	6.261	7.074
Amèrica del Nord	186	269	315	374	401	436	468	485	490
Amèrica del Sud i Central	6.903	13.138	23.619	35.323	40.412	47.604	53.664	60.491	63.952
Àsia i Oceania	1.660	2.268	2.896	4.281	6.020	7.621	8.823	10.294	12.724
Total	23.778	34.797	51.926	74.491	89.066	106.851	121.622	138.256	151.136

FONT: Departament d'Educació. *Estadística de l'educació*.

* La diferència el curs 2007-2008 és conseqüència de la incorporació a la Unió Europea de nous països: Romania i Bulgària.

Un gràfic corresponent al curs 2008-2009 ens permet veure de manera senzilla d'on procedeix l'alumnat estranger.

Evolució de l'alumnat estranger segons la procedència

● Evolució segons l'etapa d'escolarització

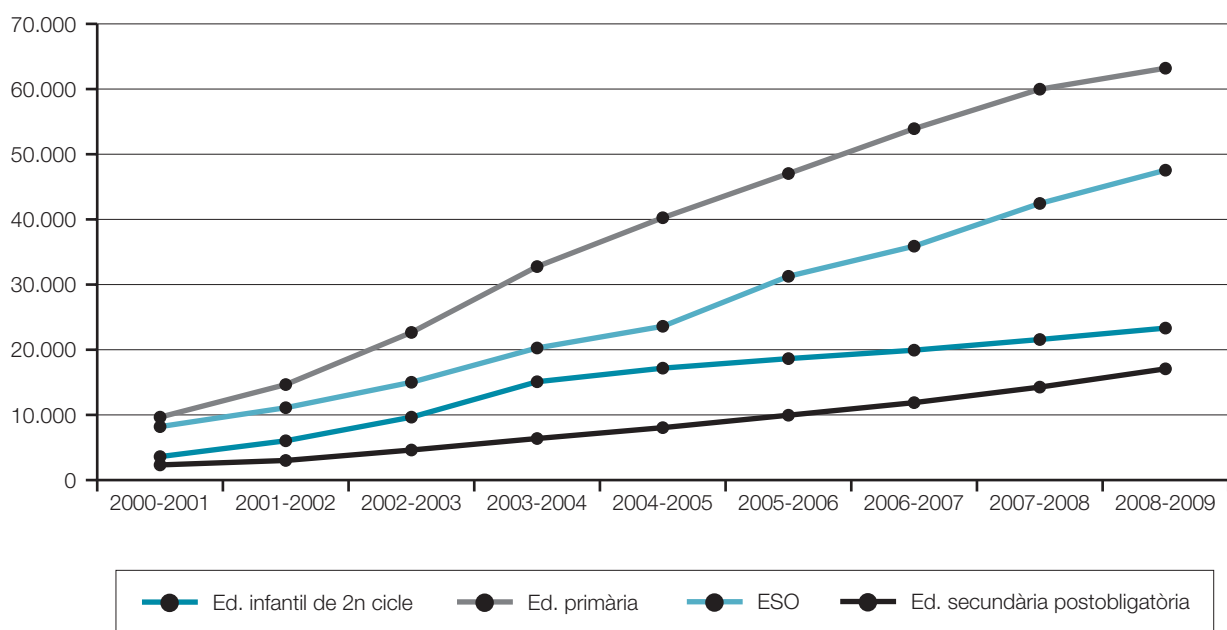
El quadre següent ens permet veure l'evolució de l'alumnat estranger segons l'etapa d'escolarització:

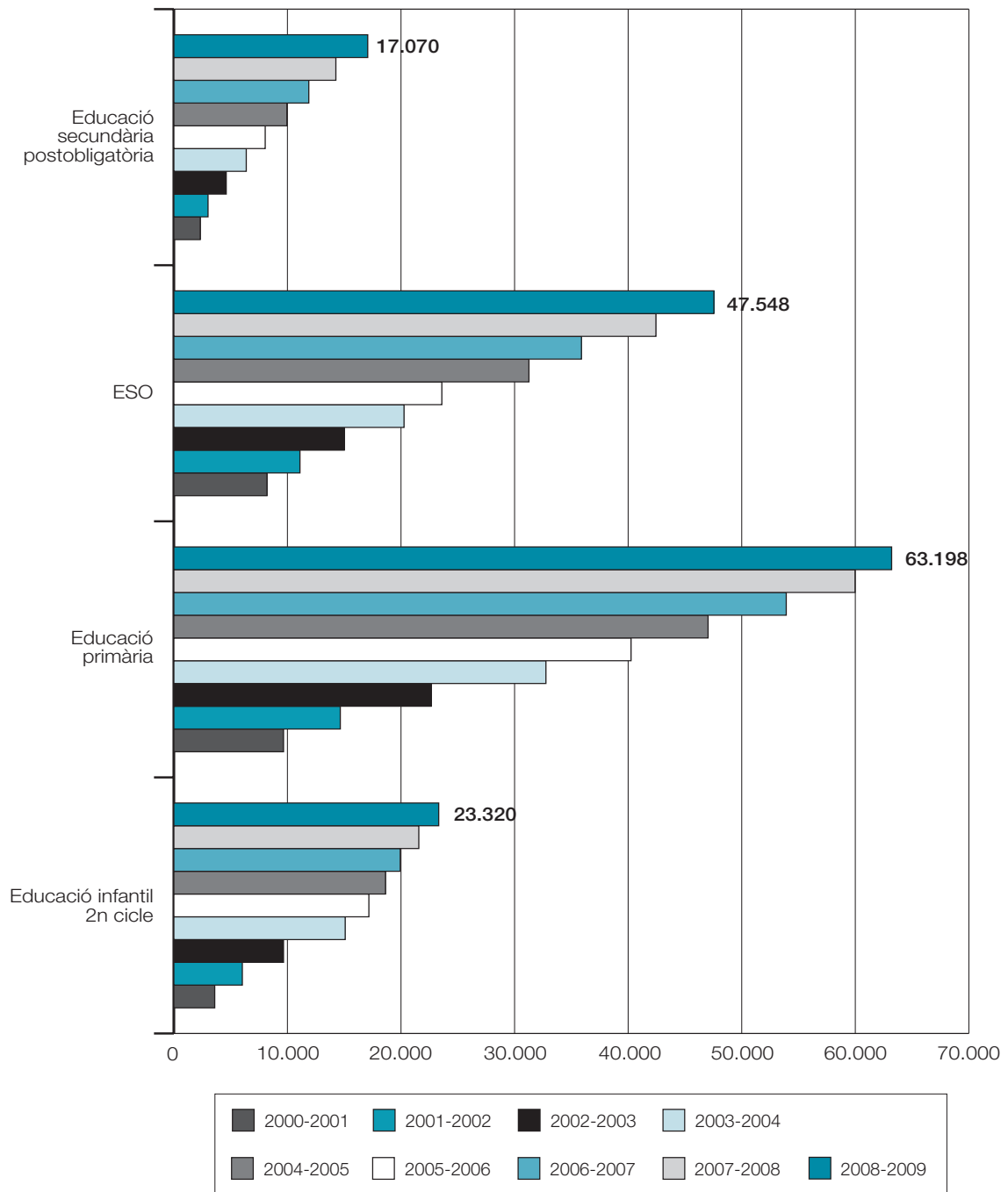
A Catalunya, des del curs 2000-2001 fins al curs 2008-2009 s'ha produït un increment molt important en l'escolarització d'alumnat estranger en tots els nivells educatius i aquest augment ha implicat un esforç suplementari considerable.

Taula 3.26. Evolució del nombre d'alumnat estranger segons l'etapa d'escolarització, a Catalunya

Etapa	Evolució des del curs 2000-2001 fins al curs 2008-2009								
	2000-01	2001-02	2002-03	2003-04	2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2008-09
Infantil de segon cycle	3.599	6.029	9.655	15.088	17.172	18.636	19.932	21.568	23.320
Primària	9.656	14.656	22.653	32.760	40.254	47.037	53.920	59.977	63.198
Secundària obligatòria	8.199	11.103	15.006	20.267	23.596	31.266	35.888	42.446	47.548
Secundària postobligatòria	2.324	3.009	4.612	6.376	8.044	9.952	11.882	14.265	17.070
Total	23.778	34.797	51.926	74.491	89.066	106.851	121.622	138.256	151.136

FONT: Departament d'Educació. *Estadística de l'educació*.

3.7.3. Distribució d'alumnat estranger a les deu comarques que tenen una escolarització més elevada d'alumnat estranger. Curs 2008-2009

La distribució territorial de l'alumnat estranger a Catalunya no és uniforme, i algunes comarques en reben més que d'altres.

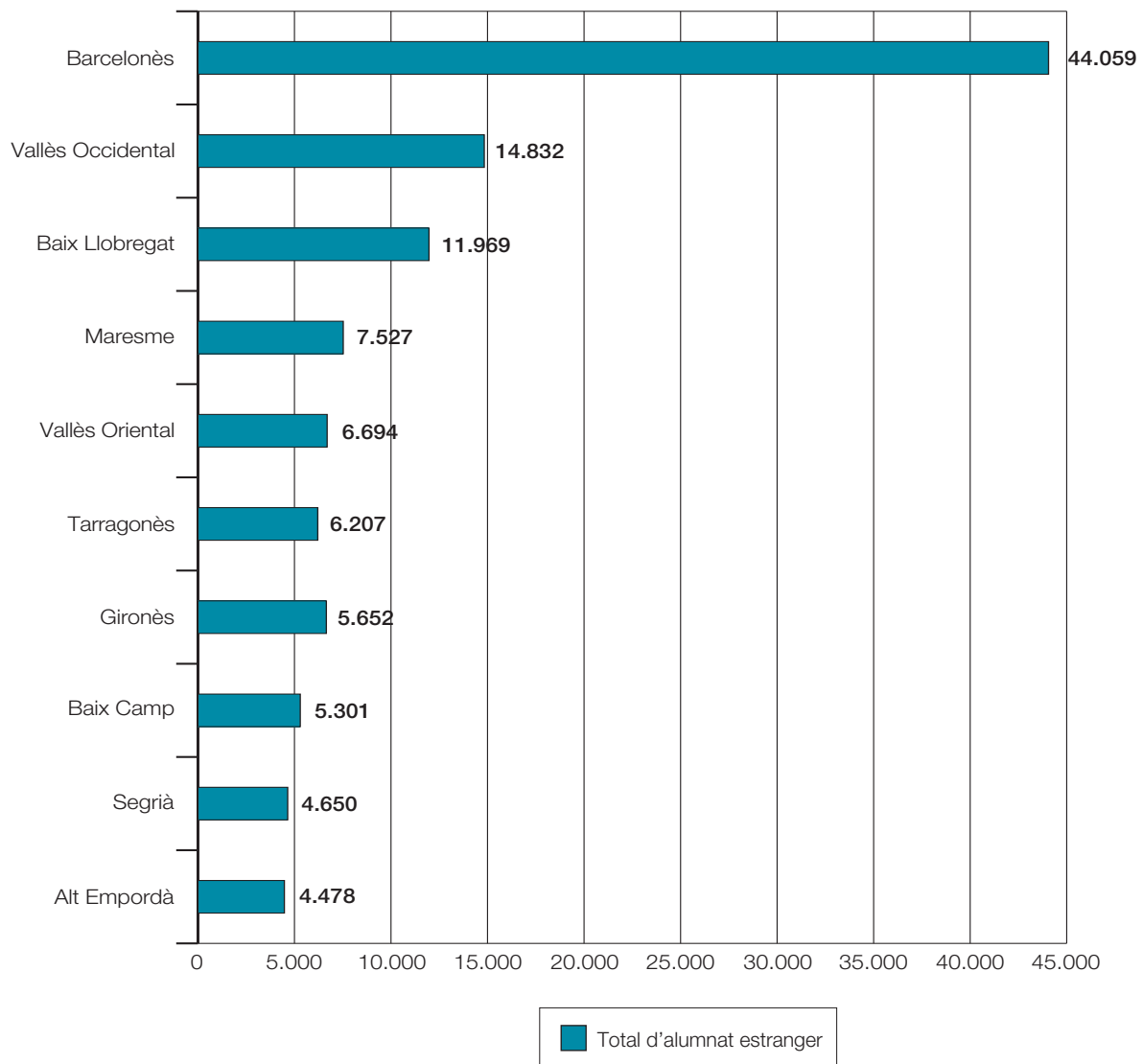
El curs 2008-2009, les deu comarques amb més escolarització d'alumnat estranger (111.369 alumnes) tenen el 73,7% del total d'alumnat estranger escolaritzat a tot Catalunya.

A continuació podem veure detallades les dades d'escolarització a les deu comarques amb més alumnat estranger escolaritzat durant el curs 2008-2009:

Taula 3.27. Nombre d'alumnat estranger a les deu comarques amb més alumnat estranger per titularitat, a Catalunya

Comarca	Titularitat		Total
	Pública	Concertada	
Barcelonès	33.965	10.094	44.059
Vallès Occidental	12.785	2.047	14.832
Baix Llobregat	11.264	705	11.969
Maresme	5.799	1.728	7.527
Vallès Oriental	6.051	643	6.694
Tarragonès	5.696	511	6.207
Gironès	4.779	873	5.652
Baix Camp	4.757	544	5.301
Segrià	3.990	660	4.650
Alt Empordà	4.245	233	4.478

FONT: Departament d'Educació. *Estadística de l'educació*.

3.8. Hores lectives de l'alumnat

Un factor que ajuda a conèixer millor algunes de les condicions de treball de tot el professorat és el nombre d'hores anuals d'ensenyament previstes per a l'alumnat i també les hores que l'alumnat dedica a l'escola.

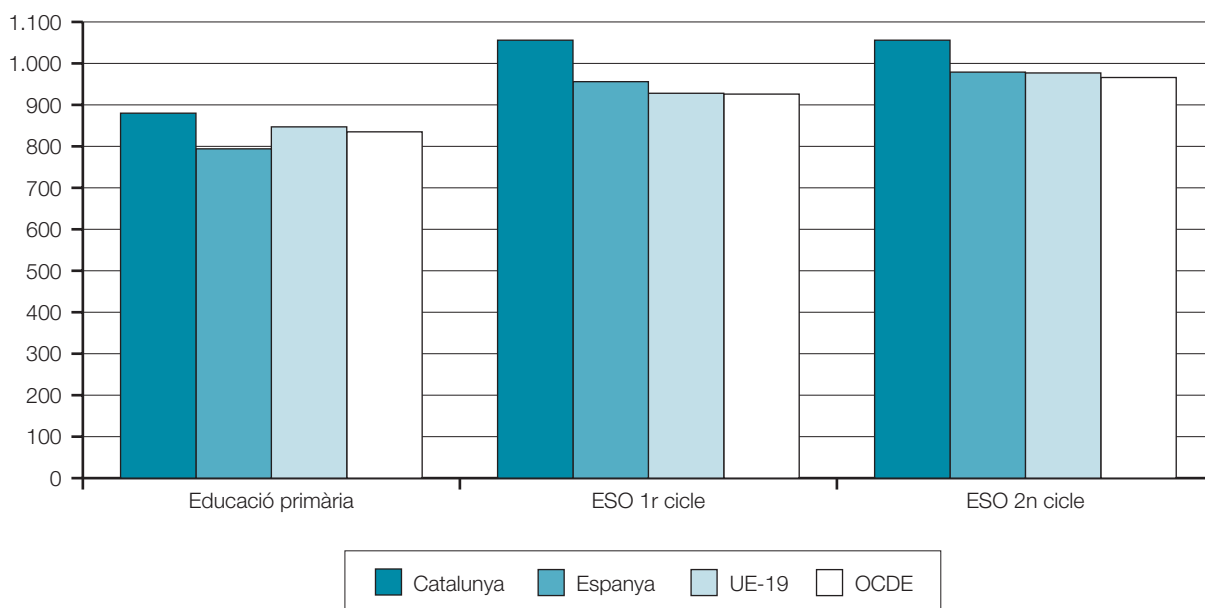
Aquest càlcul es fa multiplicant el nombre total d'hores d'ensenyament per cada dia lectiu pel nombre de dies lectius anuals, o bé multiplicant el nombre d'hores de classe de cada setmana pel nombre de setmanes anuals que l'escola roman oberta amb finalitats educatives.

El nombre d'hores lectives anuals de l'alumnat a Catalunya, en tots els nivells, és lleugerament superior a la mitjana dels països de la Unió Europea-19 i a la mitjana dels països de l'OCDE.

Taula 3.28. Nombre d'hores lectives de l'alumnat per nivell educatiu i per àmbit territorial

Nivell d'educació	Àmbit territorial			
	Catalunya	Espanya	UE-19	OCDE
Primària	880 h	794 h	847 h	835 h
ESO 1r cicle	1.056 h	956 h	928 h	926 h
ESO 2n cicle	1.056 h	979 h	977 h	966 h

FONTS: Departament d'Educació. Direcció de Serveis i *Education at a Glance: OECD, 2009* (any de referència: 2007).

Cal recordar que les dades anteriors corresponen a l'any 2007 que és el mateix que el de les dades europees amb les quals es comparen.

Les dades corresponents als països la Unió Europea-19 presenten algunes diferències importants tal com es poden veure en el quadre següent.

● Hores lectives de l'alumnat a primària i ESO, a la Unió Europea-19

Taula 3.29. Nombre d'hores lectives de l'alumnat per nivell educatiu a la Unió Europea-19

Àmbit territorial	Nivell d'educació		
	Primària	ESO 1r cicle	ESO 2n cicle
Catalunya	880	1.056	1.056
Alemanya	784	883	895
Anglaterra	893	925	950
Àustria	812	958	1.050
Bèlgica flamenca	835	960	960
Bèlgica francòfona	930	1.020	1.020
Dinamarca	783	900	930
Espanya	794	956	979
Finlàndia	683	829	913
França	890	1.090	1.142
Grècia	889	953	1.330
Hongria	724	885	1.106
Irlanda	941	907	891
Itàlia	1.023	1.089	1.089
Luxemburg	847	782	750
Països Baixos	940	1.000	1.027
Polònia	–	–	–
Portugal	878	905	872
República d'Eslovàquia	–	–	–
República Txeca	806	915	1.030
Suècia	741	741	741
Mitjana de la UE-19	847	928	977

FONTS: Departament d'Educació i *Education at a Glance: OECD, 2009* (any de referència: 2007).

Cal tractar amb prudència aquestes dades perquè hi ha una diversitat important entre sistemes educatius de països diferents i no tots els països han considerat les hores directes de docència, hores extraescolars, temps d'esbarjo, etc.

3.9. Temps de docència i de permanència del professorat d'educació primària i el d'educació secundària obligatòria

Aquest indicador mostra els dies de docència directa del professorat, que coincideix amb els dies lectius de presència directa de l'alumnat. És evident que, quan es considera la feina global del professorat, cal afegir-hi més dies com —entre d'altres— els de permanència en el centre, activitats de preparació internes i externes, etc., fins a arribar a l'horari legal establert.

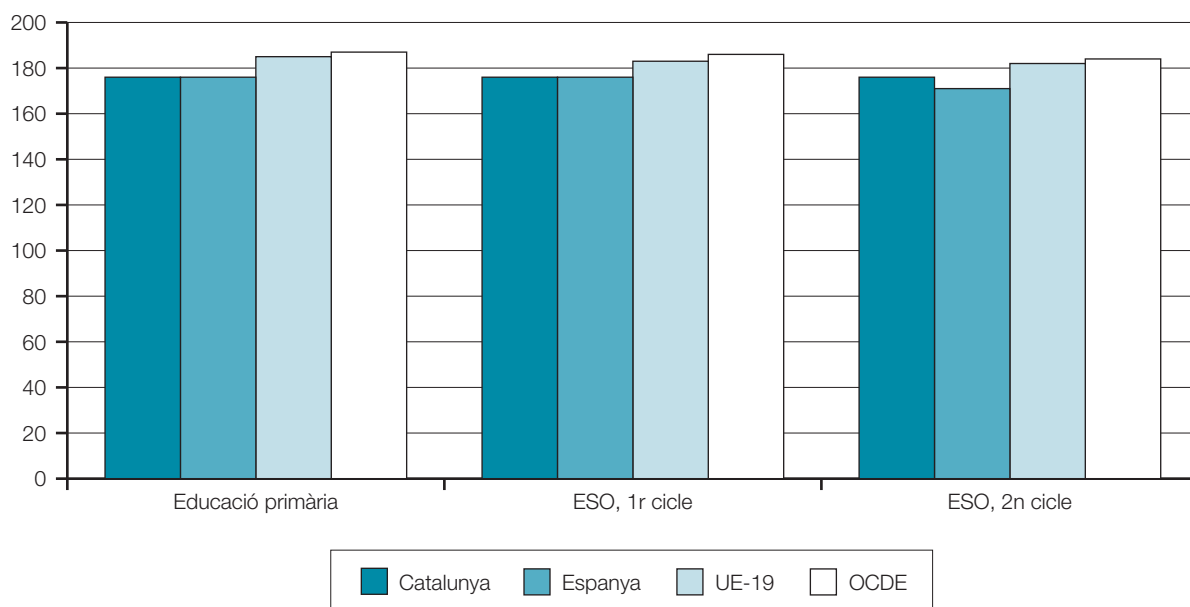
● Nombre de dies lectius, per curs, del professorat d'educació primària i del d'educació secundària obligatòria

El nombre de dies lectius del professorat a Catalunya és lleugerament inferior a la mitjana dels països de la Unió Europea-19 i de l'OCDE.

Taula 3.30. Nombre de dies lectius del professorat per nivell educatiu i per àmbit territorial

Nivell d'educació	Àmbit territorial			
	Catalunya	Espanya	UE-19	OCDE
Primària	176	176	185	187
ESO 1r cicle	176	176	183	186
ESO 2n cicle	176	171	182	184

FONTS: Departament d'Educació. Direcció de Serveis i *Education at a Glance: OECD, 2009* (any de referència: 2007).

● **Nombre d'hores de permanència, per curs, en el centre escolar del professorat d'educació primària i del d'educació secundària obligatòria**

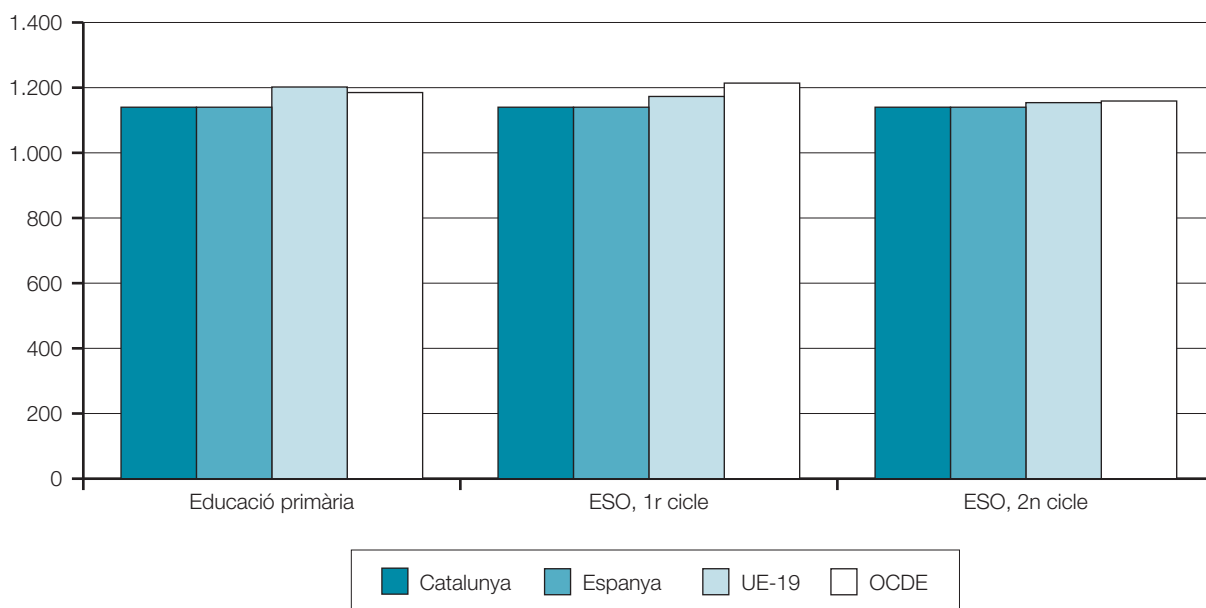
Per calcular les hores de feina en el centre escolar es consideren les setmanes reals de feina anual en el centre, multiplicades pel nombre d'hores setmanals de feina que fa el professorat en el centre escolar.

A Catalunya, el nombre d'hores de feina del professorat al centre escolar no presenta grans diferències amb els valors de la mitjana dels països de l'OCDE.

Taula 3.31. Nombre d'hores de permanència del professorat al centre escolar per nivell educatiu i per àmbit territorial

Nivell d'educació	Àmbit territorial			
	Catalunya	Espanya	UE-19	OCDE
Primària	1.140	1.140	1.202	1.185
ESO 1r cicle	1.140	1.140	1.173	1.214
ESO 2n cicle	1.140	1.140	1.154	1.159

FONTS: Departament d'Educació. Direcció de Serveis i *Education at a Glance: OECD, 2009* (any de referència: 2007).

● **Nombre d'hores de classe, per curs, que imparteix el professorat d'educació primària i el d'educació secundària obligatòria**

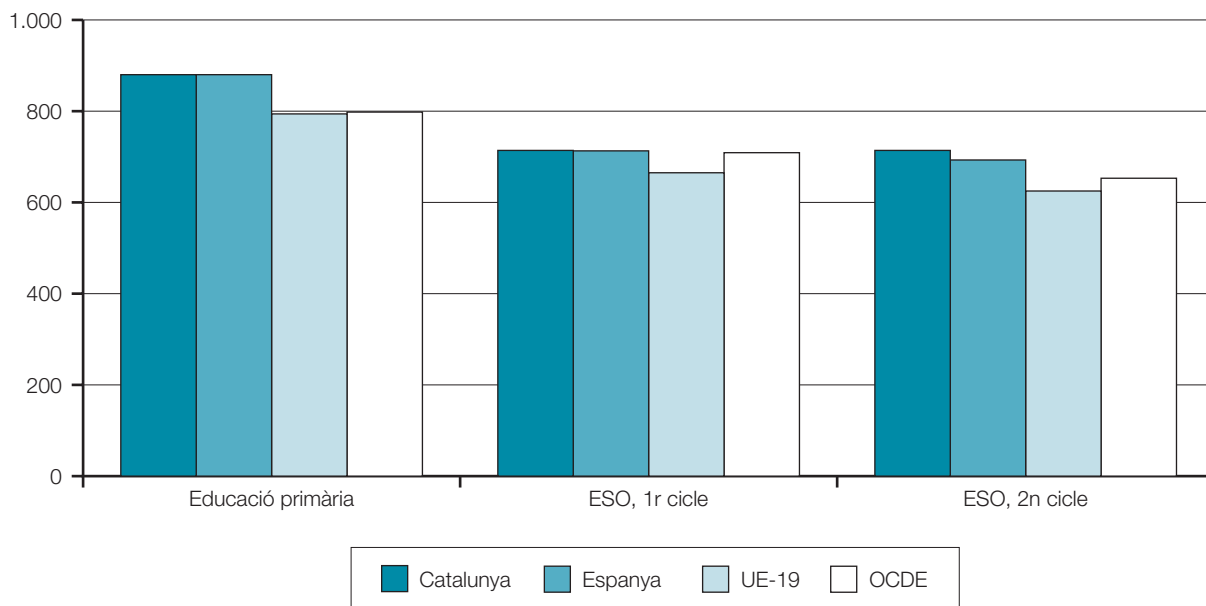
El càlcul efectiu de les classes que imparteix el professorat de Catalunya s'ha fet tenint en compte les setmanes reals de treball anual i les hores normals de treball setmanal de cada professor o professora tipus. Els valors que en resulten són molt semblants als de la mitjana dels països de la zona euro.

A Catalunya, el nombre d'hores de classe del professorat de primària i secundària presenta valors lleugerament superiors als valors de la mitjana dels països de la Unió Europea-19 i de la mitjana dels països de l'OCDE.

Taula 3.32. Nombre d'hores de classe que imparteix el professorat per nivell educatiu i per àmbit territorial

Nivell d'educació	Àmbit territorial			
	Catalunya	Espanya	UE-19	OCDE
Primària	880	880	794	798
ESO 1r cicle	714	713	665	709
ESO 2n cicle	714	693	625	653

FONTS: Departament d'Educació. Direcció de Serveis i *Education at a Glance: OECD, 2009* (any de referència: 2007).

3.10. Participació a les eleccions als consells escolars de tots els sectors i en especial de les famílies

A Catalunya, els consells escolars de cada centre són els òrgans de participació que canalitzen la participació de les famílies.

Les famílies tenen un paper important en el desenvolupament de l'educació, sobretot en les etapes d'educació obligatòria.

La participació de les famílies, orientada de forma correcta, pot ajudar positivament en la feina dels diferents agents que intervenen a l'escola: professorat, direcció, personal d'administració i serveis i, sobretot, alumnat.

Les dades del quadre següent mostren la participació de tots els sectors a les eleccions dels consells escolars.

3.10.1. Participació a les eleccions als consells escolars de Catalunya. Any 2008

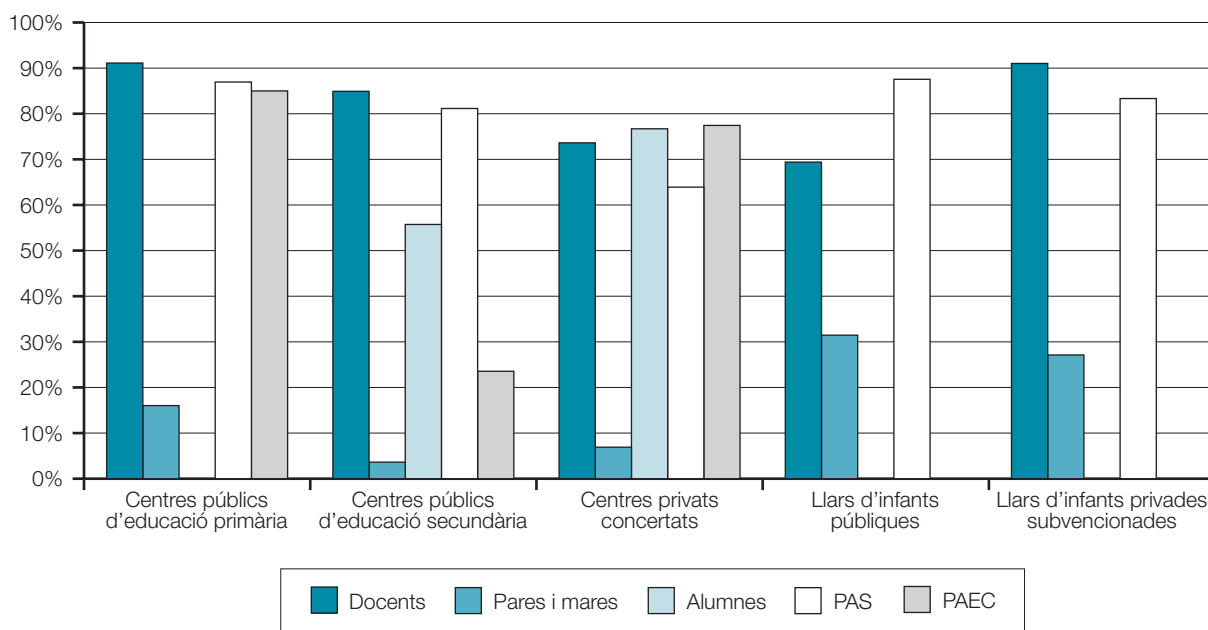
Taula 3.33. Percentatge de participació a les eleccions als consells escolars, a Catalunya

	Tipus de centres					Total
	Centres públics de primària	Centres públics de secundària	Centres privats concertats	Llars d'infants públiques	Llars d'infants privades subvencionades	
Docents	91,11%	84,91%	73,62%	69,40%	91,02%	83,94%
Pares i mares	16,03%	3,63%	6,91%	31,46%	27,12%	10,38%
Alumnes*	–	55,73%	76,70%	–	–	61,29%
PAS	86,95%	81,15%	63,91%	87,85%	83,33%	76,43%
PAEC**	85,00%	23,55%	77,44%	–	–	47,58%
Total	20,73%	30,48%	23,02%	35,09%	31,19%	35,38%

FONT: Departament d'Educació. Consell Escolar de Catalunya.

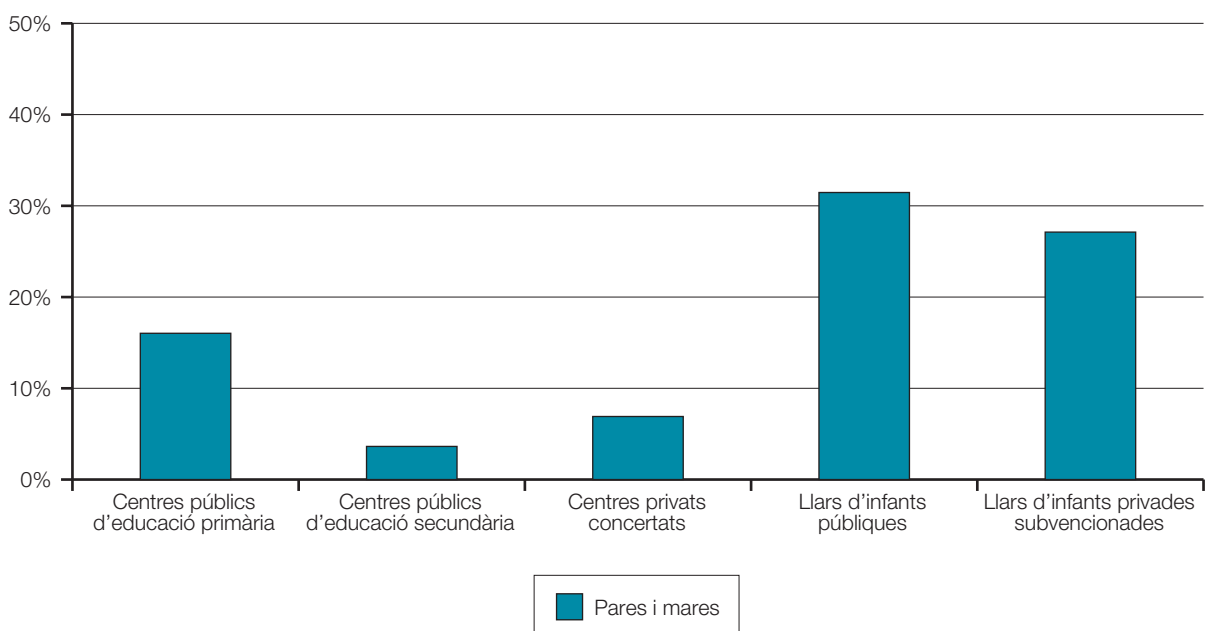
* L'alumnat participa en les eleccions a partir de primer d'ESO.

** PAEC: personal d'atenció educativa complementària.

La participació de les mares i els pares és —en la majoria dels casos— escassa, en relació amb els altres sectors que participen a les eleccions als consells escolars.

Caldria incrementar els esforços per aconseguir augmentar les taxes de participació d'aquest sector a les eleccions als consells escolars.

● Evolució dels resultats de les eleccions als consells escolars

Cal destacar la millora en la participació de tots els sectors en aquestes eleccions respecte a les anteriors del 2006; tot i així, és manté la baixa participació del sector pares i mares i més concretament als instituts.

Taula 3.34. Evolució del percentatge de participació a les eleccions a consells escolars, a Catalunya

	2004	2006			2008				
		CEIP	IES	Concertats	CEIP	IES	Concertats	Llars públiques	Llars privades
Docents	86,27	85,80	72,00	73,60	91,11	84,91	73,62	69,40	91,02
Pares i mares	10,20	14,50	2,90	6,70	16,03	3,63	6,91	31,46	27,12
Alumnes	64,00	-	56,80	69,30	-	55,73	76,70	-	-
PAS	82,56	82,60	74,80	43,10	86,95	81,15	63,91	87,85	83,33
PAEC	-	-	-	-	85,00	23,55	77,44	-	-

FONT: Departament d'Educació. Consell Escolar de Catalunya.

3.10.2. Participació, en percentatge, a les eleccions als consells escolars en els centres públics i per servei territorial

Si estudiem la participació segons la titularitat dels centres s'observa una disminució de la participació a les eleccions als consells escolars en els centres públics de secundària respecte als centres públics de primària i, molt especialment, es nota aquesta disminució de participació en el sector de pares i mares.

Taula 3.35. Percentatge de participació a les eleccions a consells escolars en els centres públics per serveis territorials

	Centres públics de primària				Centres públics de secundària				
	Mares i pares	Docents	PAS	PAEC	Mares i pares	Docents	Alumnes	PAS	PAEC
Baix Llobregat-Anoia	15,74	92,74	89,61	62,50	3,47	84,82	54,67	75,65	20,18
Consorci d'Educació de Barcelona	19,29	92,52	76,03	100	3,47	83,68	45,09	79,66	100
Barcelona Comarques	16,00	88,61	88,74	88,10	4,02	84,18	56,33	76,32	70,00
Girona	14,78	93,53	89,61	86,27	3,33	85,50	61,23	88,66	100
Lleida	18,33	93,83	88,26	93,33	5,94	84,87	54,84	88,59	100
Maresme-Vallès Oriental	16,04	93,11	86,73	87,50	3,22	84,68	63,24	80,32	50
Tarragona	13,75	92,98	86,45	83,33	3,65	86,58	49,62	82,73	100
Terres de l'Ebre	15,55	92,68	77,89	–	4,89	88,53	60,34	86,57	–
Vallès Occidental	15,69	84,15	90,61	70,83	2,42	84,00	57,76	82,51	75

	Llars d'infants públiques		
	Mares i pares	Educadors i educadores	PAS
Baix Llobregat-Anoia	40,60	93,75	82,86
Consorci d'Educació de Barcelona	–	–	–
Barcelona Comarques	31,87	90,39	92,71
Girona	29,83	96,28	78,69
Lleida	33,84	91,22	90,48
Maresme-Vallès Oriental	23,98	96,79	92,86
Tarragona	35,87	93,30	78,72
Terres de l'Ebre	35,77	100	92,86
Vallès Occidental	36,93	93,00	96,15

La participació del sector de mares i pares, tot i que és baixa, va disminuint des de les llars d'infants fins a la secundària.

3.10.3. Participació, en percentatge, a les eleccions als consells escolars en els centres privats concertats i per servei territorial

S'observa una disminució de la participació a les eleccions als consells escolars a mesura que s'avança en l'etapa escolar de l'alumnat i aquesta disminució també es dona en els centres privats concertats.

Taula 3.36. Percentatge de participació a les eleccions a consells escolars en els centres privats concertats per serveis territorials

	Centres privats concertats					Llars d'infants privades subvencionades		
	Mares i pares	Docents	Alumnes	PAS	PAEC	Mares i pares	Educadors i educadores	PAS
Baix Llobregat-Anoia	7,43	79,23	81,78	67,78	71,05	15,04	92,31	62,50
Consorci d'Educació de Barcelona	6,11	67,12	71,76	57,65	81,08	41,82	92,22	85,71
Barcelona Comarques	6,97	73,30	75,19	74,24	66,67	23,55	79,35	50,00
Girona	8,93	80,99	76,98	64,95	80,00	43,70	82,05	100
Lleida	7,20	79,66	82,43	73,66	–	35,10	100	100
Maresme-Vallès Oriental	6,44	71,82	77,07	53,23	–	31,07	98,36	100
Tarragona	5,36	78,61	81,27	65,53	86,67	28,48	100	100
Terres de l'Ebre	7,24	77,94	92,46	97,22	–	10,27	90,91	100
Vallès Occidental	8,42	79,06	83,81	64,81	73,33	14,08	78,79	50

4. INDICADORS DE RESULTATS

En aquesta secció s'analitza, entre d'altres, la informació d'alguns resultats educatius obtinguts per l'alumnat de Catalunya en les darreres proves d'avaluació que ha dut a terme el Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu de Catalunya de forma independent o en col·laboració amb altres entitats educatives, així com altres resultats de diferents nivells educatius.

El primer indicador facilita una breu informació dels resultats de la prova externa i censal aplicada a tot l'alumnat de sisè de primària de Catalunya el curs 2008-2009 per comprovar el nivell d'assoliment de les competències bàsiques lingüístiques i matemàtiques en acabar l'educació primària. Aquesta informació es pot ampliar consultant l'informe sobre les proves de sisè de primària publicat pel Consell Superior d'Avaluació.

També es presenta un resum concís dels resultats extrets de l'estudi *Resultats i conclusions de l'estudi SITES 2006 a Catalunya* que és el resultat d'un estudi internacional d'avaluació promogut i dirigit per la International Association for the Evaluation of Educational Achievement (IEA), d'aplicació de les tecnologies de la informació i de la comunicació (TIC) a l'educació i la seva influència en els mètodes d'ensenyament i aprenentatge dels centres d'educació secundària obligatòria.

El tercer indicador facilita informació de l'estudi *Educació postobligatòria a Catalunya. Eixos de desigualtat en les trajectòries formatives*, que ha coordinat el Consell Superior d'Avaluació i que és una recerca al voltant dels factors que poden incidir en l'obtenció de les titulacions postobligatòries, mirant de desentrellar quins col·lectius d'alumnes tenien més probabilitats d'acreditar i quins en tenien menys, i en quina mesura tot això es produïa. La informació més ampliada es pot trobar al web del mateix Consell a l'Informe d'Avaluació núm.15.

També hi trobarem altres indicadors dels resultats acadèmics de l'alumnat dels diferents nivells educatius obtinguts d'estudis endegats per la inspecció educativa i finalment, hi ha els indicadors que ens informen de la taxa d'activitat de la població de Catalunya d'entre 25 i 64 anys segons el seu nivell d'estudis. Aquest darrer indicador complementa totes les dades anteriors.

4.1. Resultats de la prova feta per l'alumnat de sisè curs d'educació primària de Catalunya el curs 2008-2009

El curs 2008-2009 es va aplicar per primera vegada a Catalunya una prova externa i censal a tot l'alumnat de sisè de primària per comprovar el nivell d'assoliment de les competències bàsiques lingüístiques i matemàtiques en acabar l'educació primària. La prova es va dissenyar per mesurar els coneixements i les competències bàsiques en els àmbits avaluats, però no era una mesura dels nivells d'excel·lència de l'alumnat.

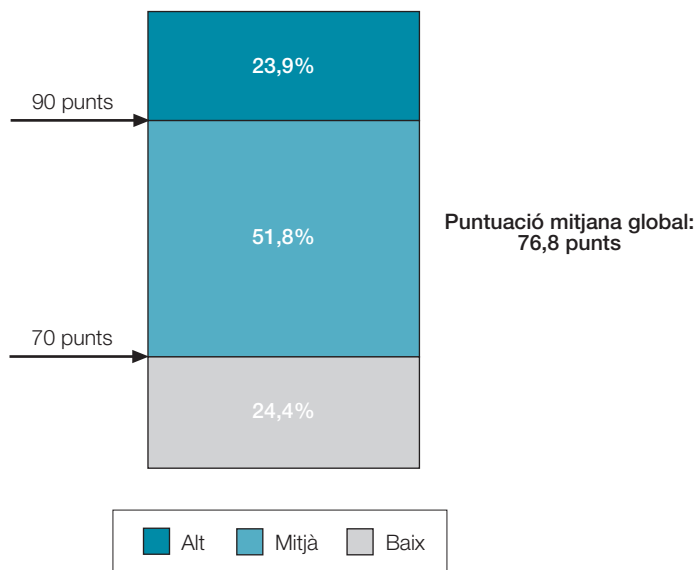
Van fer la prova un total de 59.063 alumnes de 2.072 centres educatius, públics, privats concertats i privats de Catalunya.

A més de les competències avaluades, també es va fer una prova pilot d'expressió oral en llengua catalana i en llengua castellana a una submostra de 743 alumnes provinents de 50 centres educatius, que consistia en la lectura d'un text i en l'explicació posterior del que s'havia llegit.

Els resultats obtinguts es presenten en una escala que va del 0 al 100. La puntuació ha estat obtinguda mitjançant un procés de resposta ponderada tenint en compte la rellevància dels diferents ítems proposats en el currículum de l'educació primària. En aquesta escala s'han fixat tres nivells: el nivell baix, que correspon a l'alumnat que ha obtingut menys de setanta punts en la prova; el nivell mitjà, que correspon a l'alumnat que ha obtingut entre 70 i 90 punts; i el nivell alt, que correspon a l'alumnat que ha obtingut entre 91 i 100 punts. Cal recordar, però, que la prova no avaluava un nivell d'excel·lència sinó el de competències bàsiques, per la qual cosa el 10 no equival a un excel·lent ni el 7 a un notable.

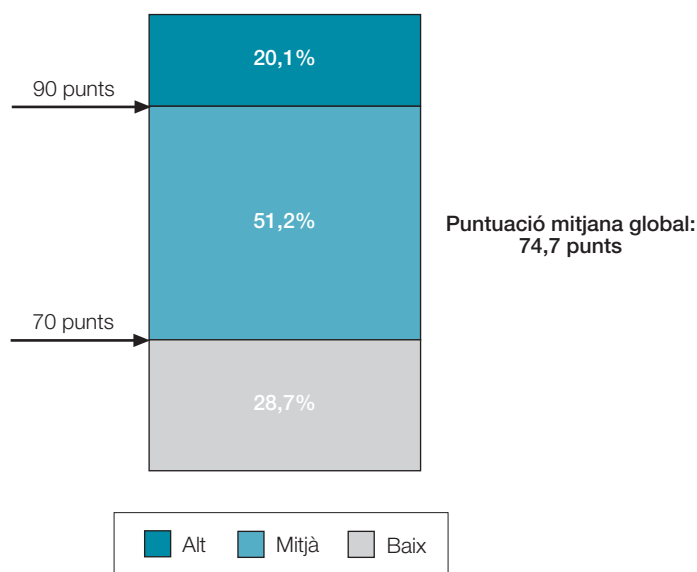
Resultats de l'alumnat en competència lingüística en llengua catalana

Percentatge d'alumnat a cada tram

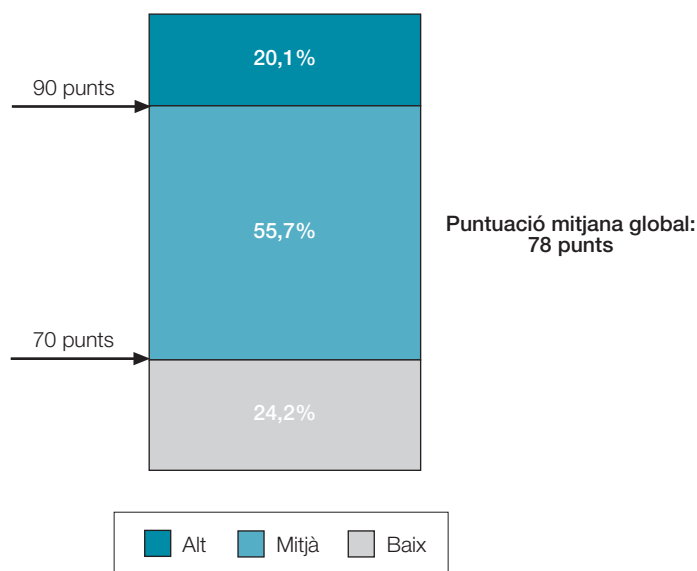
Resultats de l'alumnat en competència lingüística en llengua castellana

Percentatge d'alumnat a cada tram

Resultats de l'alumnat: en competència matemàtica

Percentatge d'alumnat a cada tram

D'aquests tres primers gràfics es desprèn que els resultats globals són molt semblants en les tres competències avaluades i que la mitjana de Catalunya se situa prop sobre dels 75 punts. El nivell mitjà és el que té un percentatge més elevat d'alumnat en cada competència. Cal destacar que en totes les competències avaluades prop d'un 25% d'alumnes no té assolit el nivell bàsic per passar a l'educació secundària obligatòria amb garanties d'èxit.

Els resultats en competència lingüística són molt similars en llengua catalana i castellana (les diferències no són estadísticament significatives), de manera que evidencien que el sistema educatiu proporciona a l'alumnat un nivell semblant de coneixement de llengua catalana i de llengua castellana.

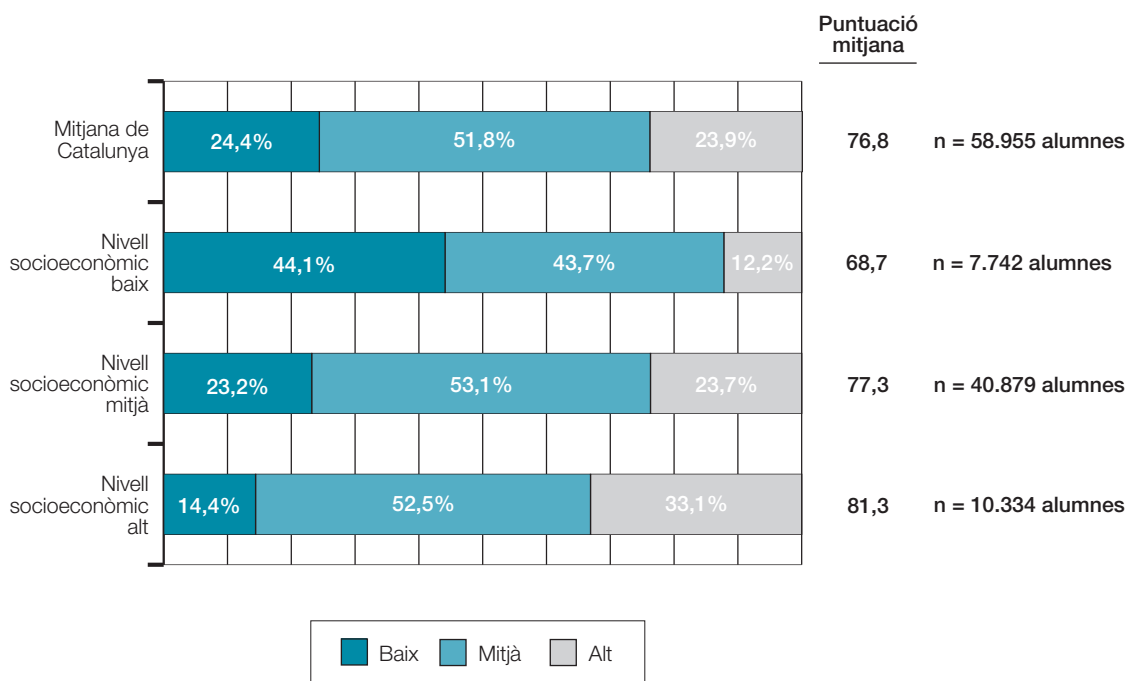
4.1.1. Resultats segons el nivell socioeconòmic del centre

El percentatge d'alumnat situat en el tram baix o alt de l'assoliment de la competència està relacionat amb el nivell socioeconòmic del centre educatiu.

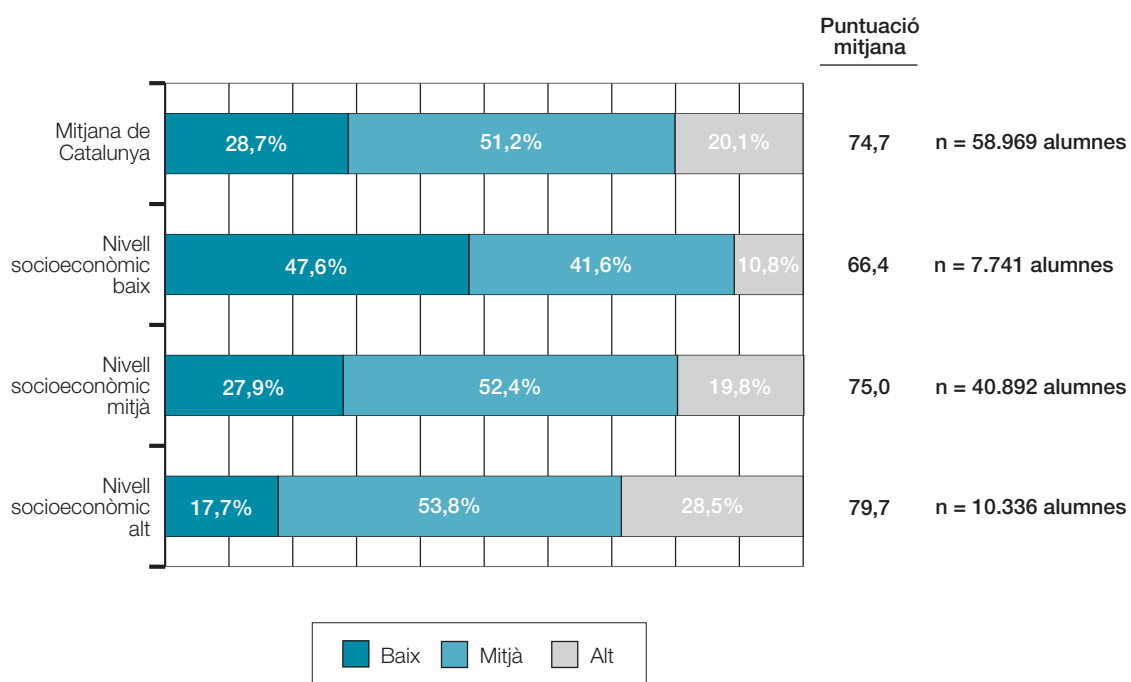
De manera general, com més baix és aquest nivell socioeconòmic, més alt és el percentatge d'alumnat situat en el tram baix d'assoliment de la competència.

Com més baix és aquest nivell socioeconòmic, més alt és el percentatge d'alumnat situat en el tram baix d'assoliment de la competència sigui quina sigui la que es pren en consideració. I a la inversa, el percentatge d'alumnat situat en el tram alt decreix a mesura que decreix el nivell socioeconòmic del centre.

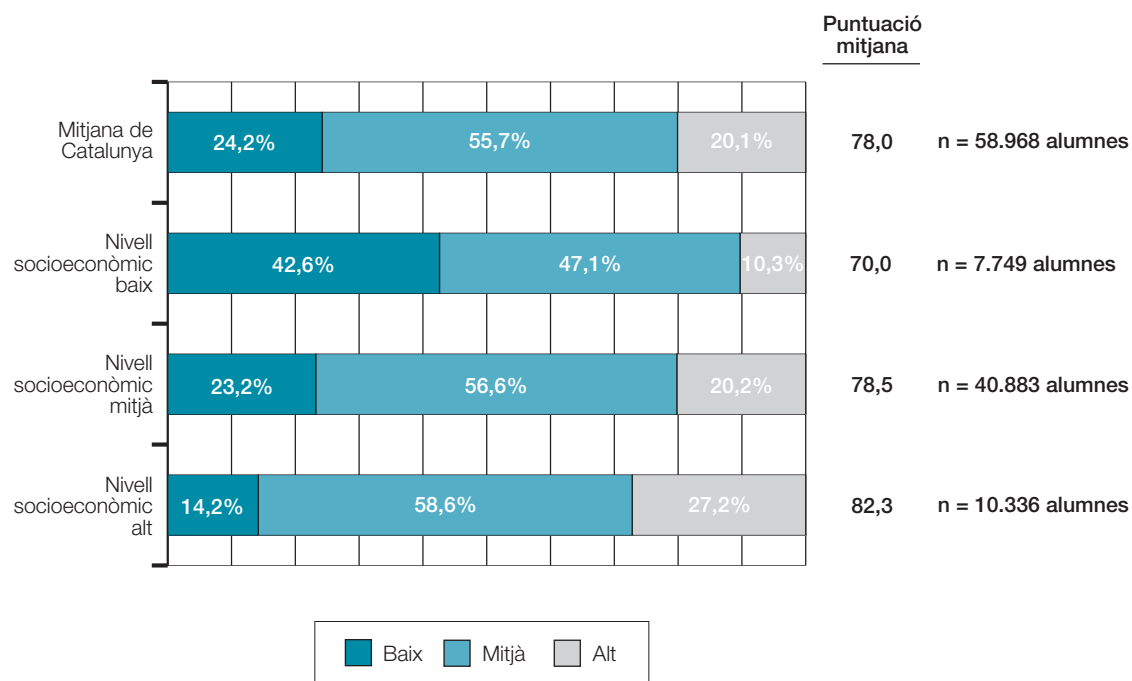
Percentatge d'alumnat situat en els trams de competència en llengua catalana segons el nivell socioeconòmic de centre

Percentatge d'alumnat situat en els trams de competència en llengua castellana segons el nivell socioeconòmic de centre

Percentatge d'alumnat situat en els trams de competència matemàtica segons el nivell socioeconòmic de centre

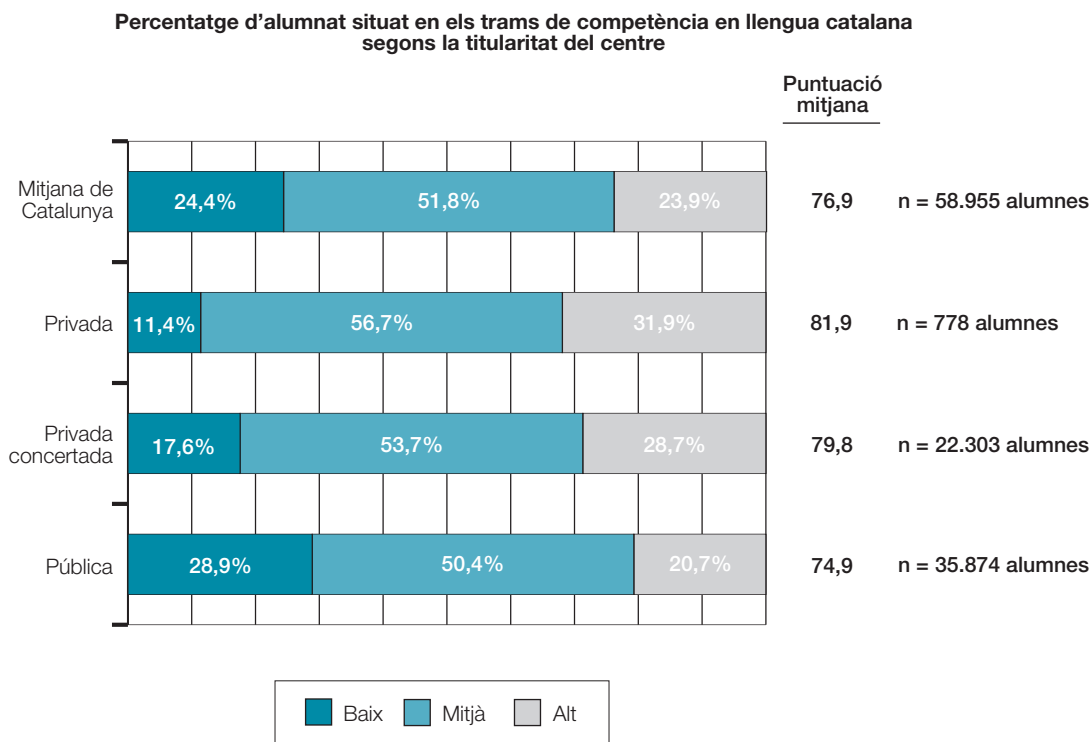
4.1.2. Resultats segons la titularitat dels centres educatius

Els resultats segons la titularitat dels centres educatius mostren que l'escola pública és la que té un percentatge més elevat d'alumnat situat en el tram baix de competències.

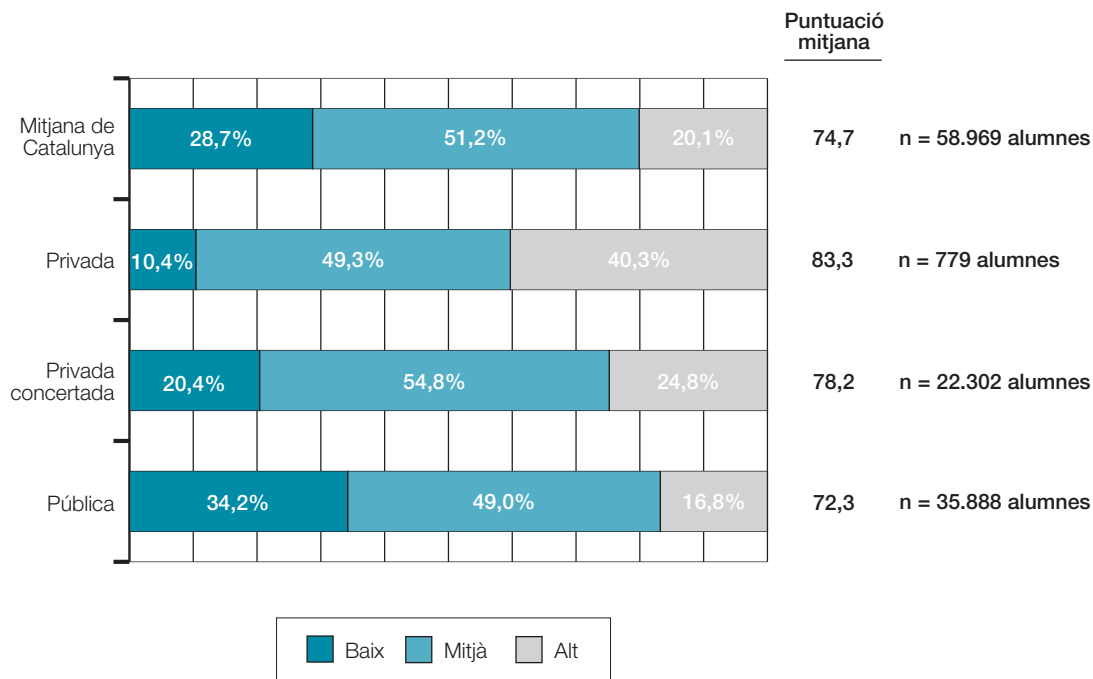
Per contra, l'escola privada és la que el té més baix en el tram baix i més alt en l'alt

Mentre que a l'escola pública el percentatge d'alumnat situat en els tres nivells és similar en competència en llengua catalana i en llengua castellana (les diferències no superen mai els cinc punts percentuals), en els centres de titularitat privada hi ha molts més alumnes situats en el tram alt en llengua castellana (40,3%) que en llengua catalana (31,9).

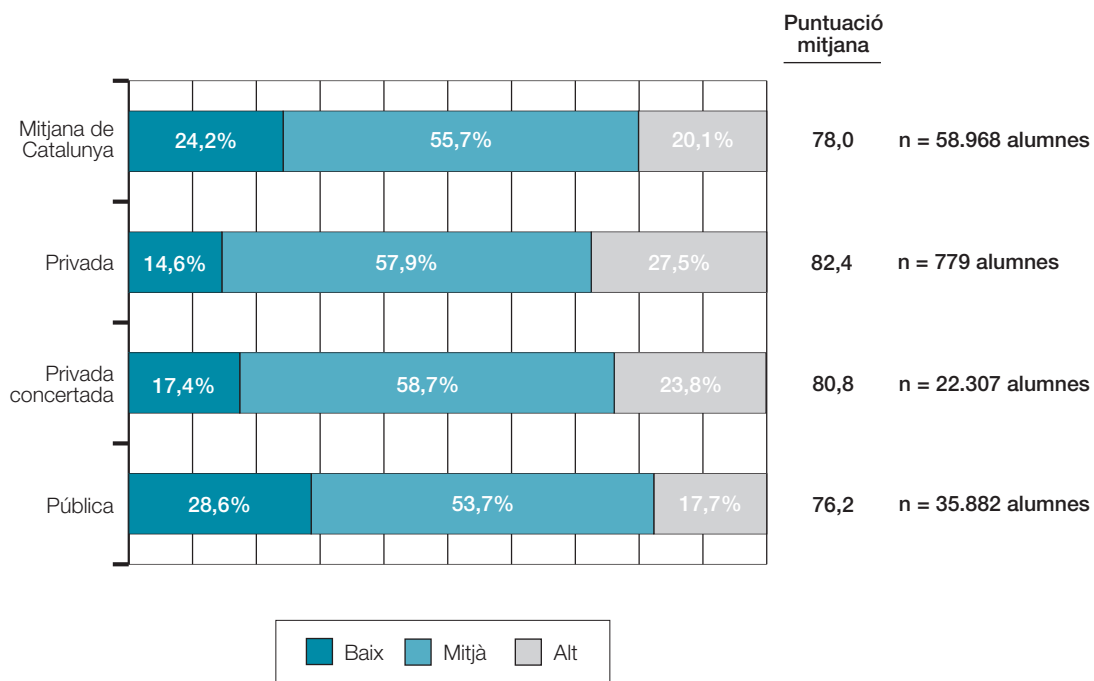
La diferència de resultats és més notable en la competència en llengua castellana, ja que aquí el percentatge d'alumnat situat en el nivell baix és quatre vegades més petit a la privada que a la pública (8,6% i 32,8%, respectivament), mentre que el situat en el tram alt és més del doble a la privada que a la pública (el 41,8% i el 15,5%, respectivament).

Percentatge d'alumnat situat en els trams de competència en llengua castellana segons la titularitat del centre

Percentatge d'alumnat situat en els trams de competència matemàtica segons la titularitat del centre

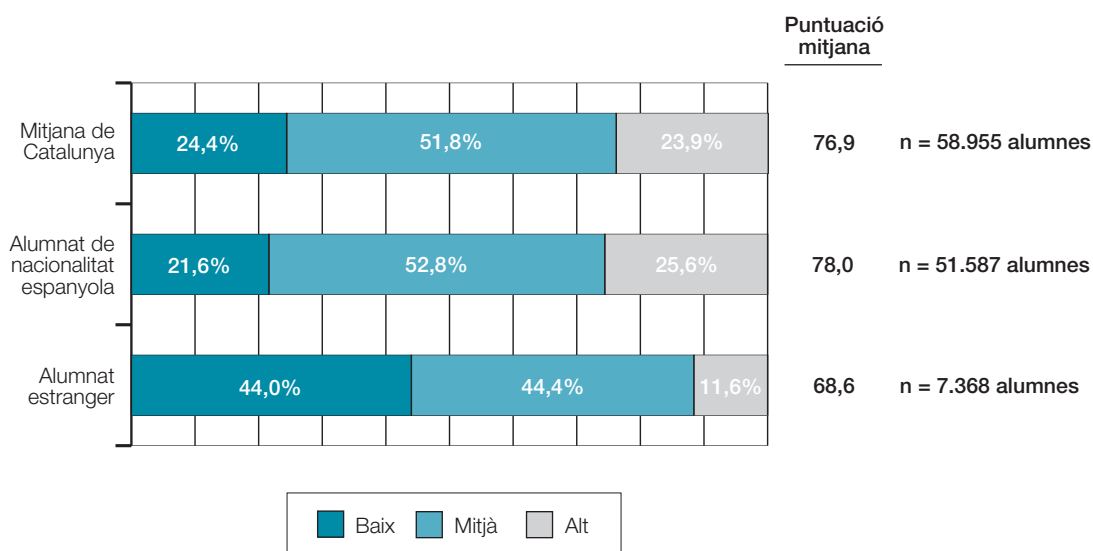
4.1.3. Resultats segons l'origen de l'alumnat

A l'hora d'interpretar les dades d'alumnat estranger, cal ser prudents, atès que no ens podem basar només en les dades estadístiques que —entre altres coses— no diferencien ni les característiques pròpies de l'alumnat ni la seva diversitat. Tot i això, és clar que una alumna o un alumne nouvingut necessita més atenció que un altre que ja fa anys que viu a Catalunya.

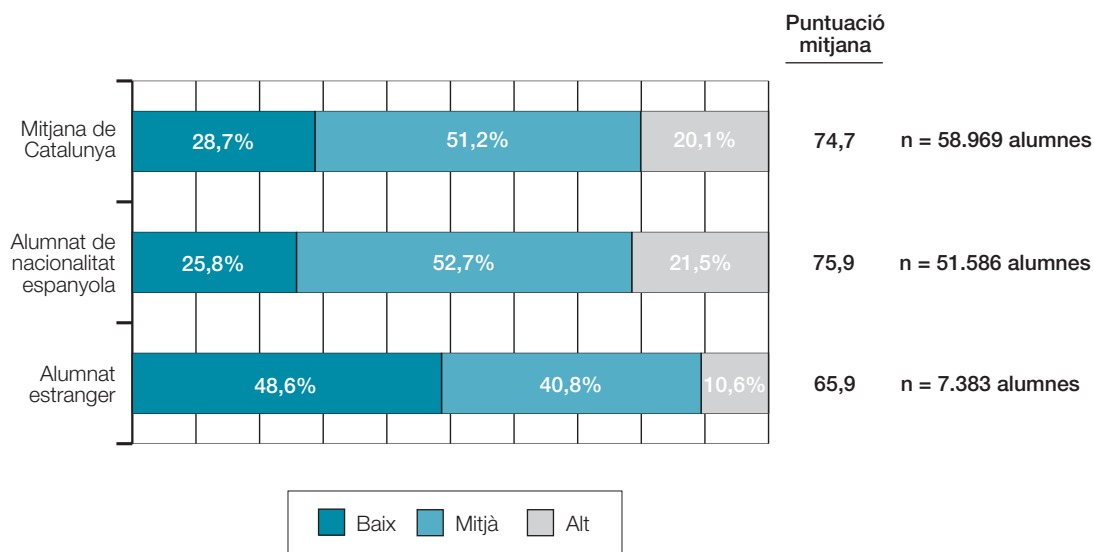
Per tant, és raonable esperar diferents resultats de l'alumnat estranger que s'acaba d'incorporar al nostre país, i que encara té dificultats amb l'idioma, que els de l'alumnat estranger que ja fa més de cinc anys que està escolaritzat a Catalunya. Tot i així, convé conèixer les dades concretes i cal estudiar l'increment que ha tingut l'escolarització d'aquest alumnat els darrers anys.

En totes les competències avaluades, l'alumnat de nacionalitat espanyola obté millors resultats que l'alumnat estranger.

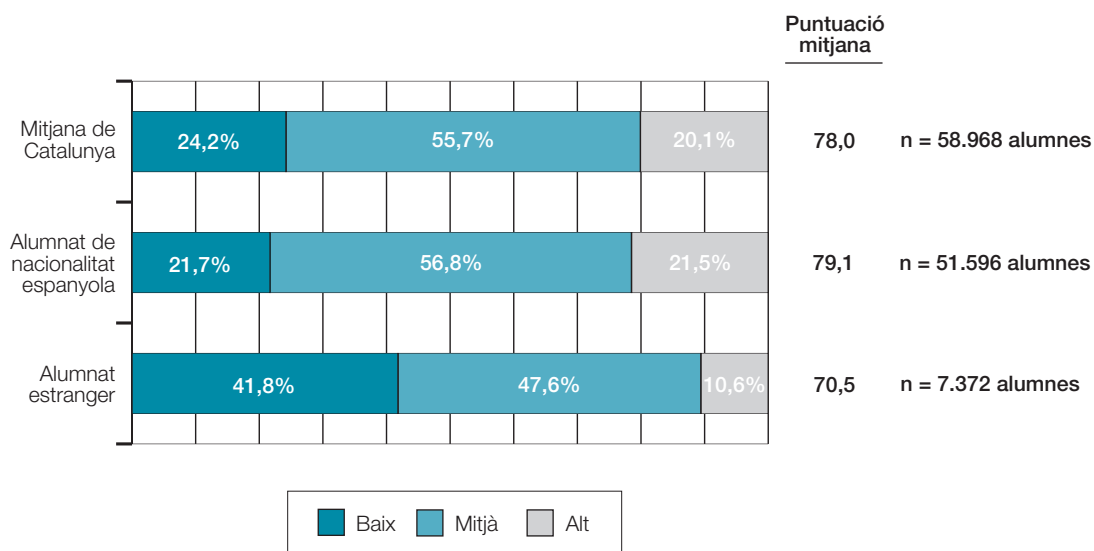
Percentatge d'alumnat situat en els trams de competència en llengua catalana segons l'origen de l'alumnat

Percentatge d'alumnat situat en els trams de competència en llengua castellana segons l'origen de l'alumnat

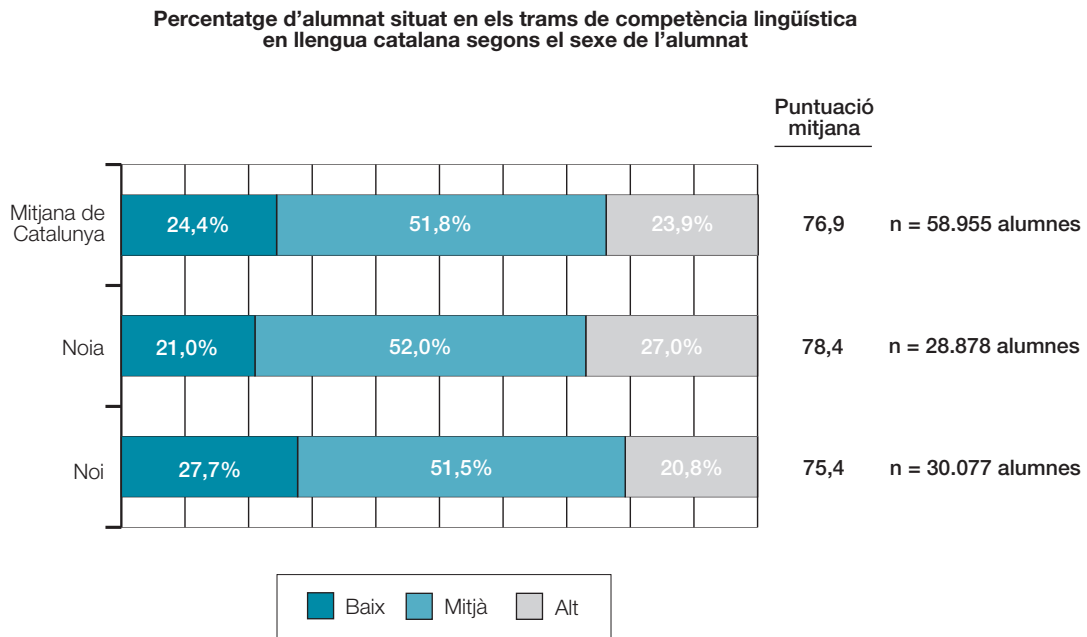
Percentatge d'alumnat situat en els trams de competència matemàtica segons l'origen de l'alumnat

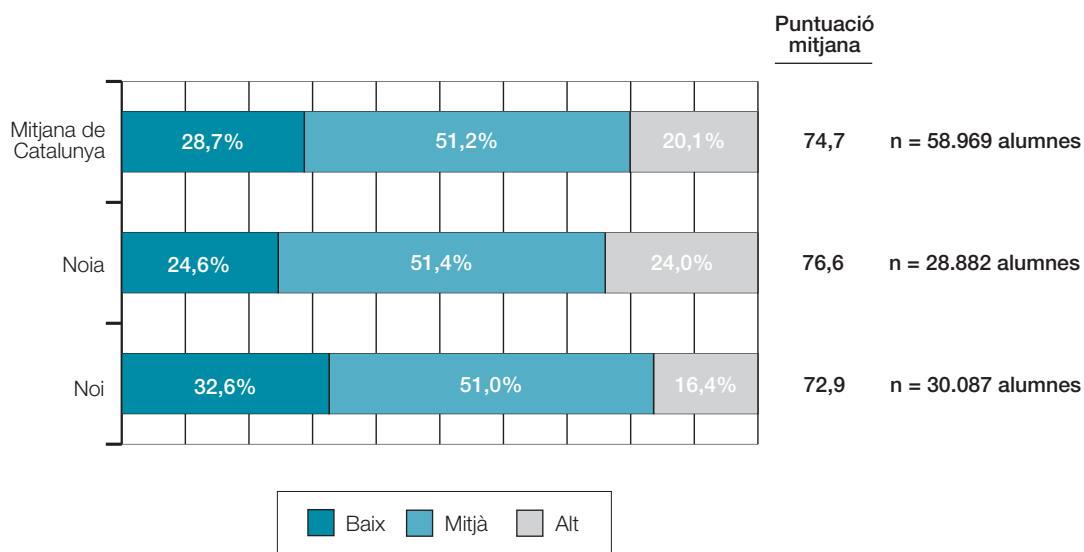
4.1.4. Resultats segons el sexe de l'alumnat

Els resultats de les noies són millors que els dels nois en competència lingüística en llengua catalana i castellana: en ambdós casos hi ha un percentatge de noies superior al dels nois situat en el nivell alt i un percentatge inferior situat en el nivell baix. En competència matemàtica les dades són a la inversa: els nois obtenen més bons resultats que les noies i hi ha, per tant, més nois en el nivell alt i menys en el nivell baix.

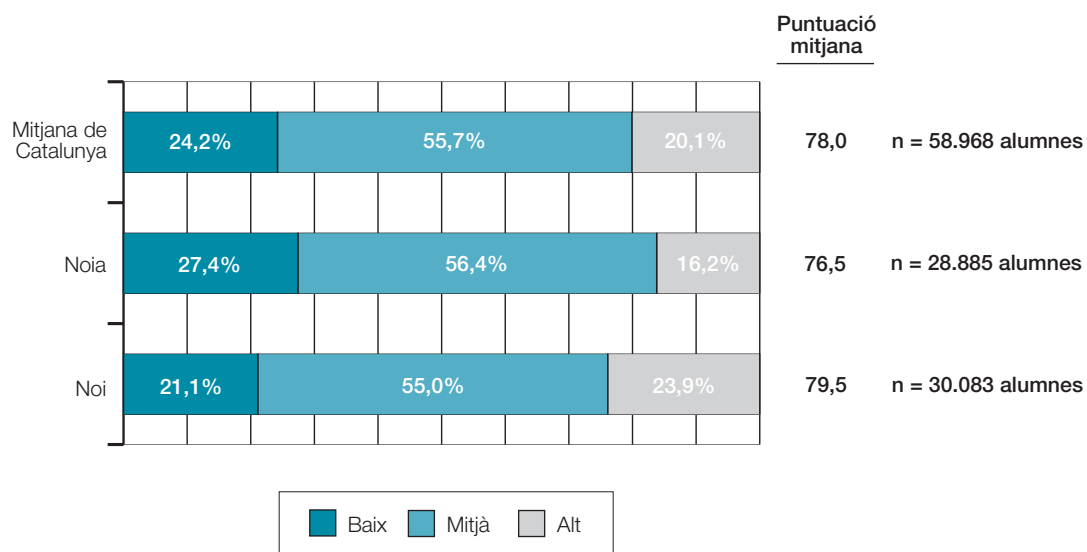
La diferència de resultats entre nois i noies i competències és semblant a la d'altres estudis, com el PISA 2006.

Percentatge d'alumnat situat en els trams de competència lingüística en llengua castellana segons el sexe de l'alumnat

Percentatge d'alumnat situat en els trams de competència matemàtica segons el sexe de l'alumnat

4.2. Resultats de l'estudi SITES 2006 a Catalunya

L'estudi *Second Information Technology in Education Study 2006* (SITES 2006) és un estudi internacional d'avaluació promogut i dirigit per la International Association for the Evaluation of Educational Achievement (IEA), d'aplicació de les tecnologies de la informació i de la comunicació (TIC) a l'educació i estudia la seva influència en els mètodes d'ensenyament i aprenentatge dels centres d'educació secundària obligatòria.

A més de Catalunya, han participat a l'estudi SITES 2006 les administracions educatives de Dinamarca, Eslovàquia, Eslovènia, Estònia, Finlàndia, França, Itàlia, el Japó, la Federació russa, Israel, Lituània, Noruega, Sud-àfrica, Singapur, Tailàndia, Xile, les províncies canadenques d'Alberta i Ontario, la regió administrativa especial de Hong Kong i la ciutat de Moscou. Gràcies a la col·laboració d'aquests vint-i-dos sistemes educatius, l'estudi internacional SITES 2006 ha recollit informació dels directors i de les directores i dels responsables de TIC d'aproximadament nou mil centres educatius i de més de trenta-cinc mil professors i professores que imparteixen matemàtiques i ciències de la naturalesa en països de gairebé totes les àrees geogràfiques del món.

L'objectiu global del SITES 2006 és obtenir una visió clara i actualitzada dels plantejaments pedagògics i de com les tecnologies potencien l'ensenyament i l'aprenentatge a l'educació secundària obligatòria.

El quadre següent sintetitza els temes de recerca.

Quines pràctiques pedagògiques adopten els centres educatius?

Com s'empren les TIC en aquestes pràctiques?

Quins factors pel que fa al professorat, al centre, a la comunitat i al sistema estan associats amb les diferents aproximacions pedagògiques i els diferents usos de les TIC?

El fet que aquest estudi es focalitzi en el professorat de matemàtiques i de ciències de la naturalesa obeeix a la combinació de dos factors, un d'ordre pràctic i un altre de tipus més conceptual. En primer lloc, hi ha les qüestions logístiques i organitzatives de la recerca i la necessitat operativa compartida per les administracions educatives de limitar el seu abast i el seu cost. En segon lloc, un factor de pes a l'hora d'escollir les àrees curriculars és l'èmfasi renovat que molts sistemes educatius estan posant en l'ensenyament de les ciències de la naturalesa i de les matemàtiques.

La recerca que planteja SITES 2006 es basa en l'aplicació de tres qüestionaris professionals específics i diferents adreçats:

- al professorat,
- als directors i a les directores dels centres i
- a la persona responsable de TIC al centre educatiu o, en tot cas, atès que no es pot pressuposar que aquesta figura existeixi a tot arreu, a una persona coneixedora de les instal·lacions i de diversos assumptes pedagògics, organitzatius, tècnics i de suport relacionats amb les TIC.

El nombre total de centres educatius catalans que efectivament han participat a SITES és de 356. Aquesta és la mostra final, per contraposició a la mostra inicial emprada com a base dels processos de selecció de professorat i de recollida de dades que era de 400 centres que imparteixen segon d'ESO. Això representa un percentatge de participació superior al 85%.

Ús educatiu de les TIC

A la pregunta de si utilitza les TIC en les activitats d'ensenyament i aprenentatge, el 38,4% del professorat de matemàtiques i el 55,8% del professorat de ciències de Catalunya hi respon afirmativament.

Aquests percentatges reflecteixen els posicionaments individuals de cada professor o professora respecte de l'ús de les TIC amb l'alumnat, independentment de l'amplitud amb què les facin servir, de la freqüència d'utilització i dels continguts o dels tipus de recursos que emprin.

Perfilant una mica més, a la pregunta de si utilitza les TIC amb el grup classe un cop a la setmana o més sovint, els percentatges de professorat que responen afirmativament baixen pràcticament a un terç dels anteriors: 13,6% a matemàtiques i 17,9% a ciències.

Factors que incideixen en l'ús educatiu de les TIC

A Catalunya les diferències segons el sexe no són estadísticament significatives, tal com també passa als sistemes educatius d'Alberta, Eslovàquia, Estònia, Israel, Lituània, Noruega i Singapur. En canvi, hi ha països on es manifesten diferències de sexe en la utilització educativa de les TIC. A Finlàndia, França i el Japó aquestes diferències s'observen tant en ciències com en matemàtiques: els professors fan més ús de les TIC que les professores.

Pel que fa al professorat de menys de 60 anys en les dues àrees estudiades, amb l'augment de l'edat s'observa una suau tendència decreixent en la utilització de les TIC amb l'alumnat, de manera que el professorat més jove en fa més ús que no pas el professorat de més edat. Tot i això, la meitat del professorat de matemàtiques de menys de 30 anys no les emprava amb els seus alumnes.

El pes de l'ús de les TIC recau en el professorat d'entre 30 i 49 anys, en gran part degut al fet que el gruix del professorat té aquesta edat.

Les dades de SITES indiquen que més del 80% del professorat que fa servir les TIC a classe considera que augmenta la motivació de l'alumnat per aprendre i que desenvolupa les habilitats per tractar la informació.

Orientacions pedagògiques i factors professionals

Un factor clau per integrar a fons les TIC en l'activitat educativa és formular la hipòtesi que són necessàries per vehicular canvis que millorin tant l'ensenyament que imparteix el professorat com per contribuir a la preparació de l'alumnat per viure i treballar en la societat del coneixement.

El gràfic de la pàgina següent mostra les orientacions dels objectius i de les pràctiques pedagògiques i explicita que la majoria de professorat que diu que emprava les TIC manifesta unes tendències més clares cap a l'aprenentatge permanent i a la connectivitat que el que no les utilitza.

El professorat que emprava les TIC expressa, en conjunt, uns objectius una mica més proclius a l'aprenentatge permanent i a la connectivitat que el que no les emprava.

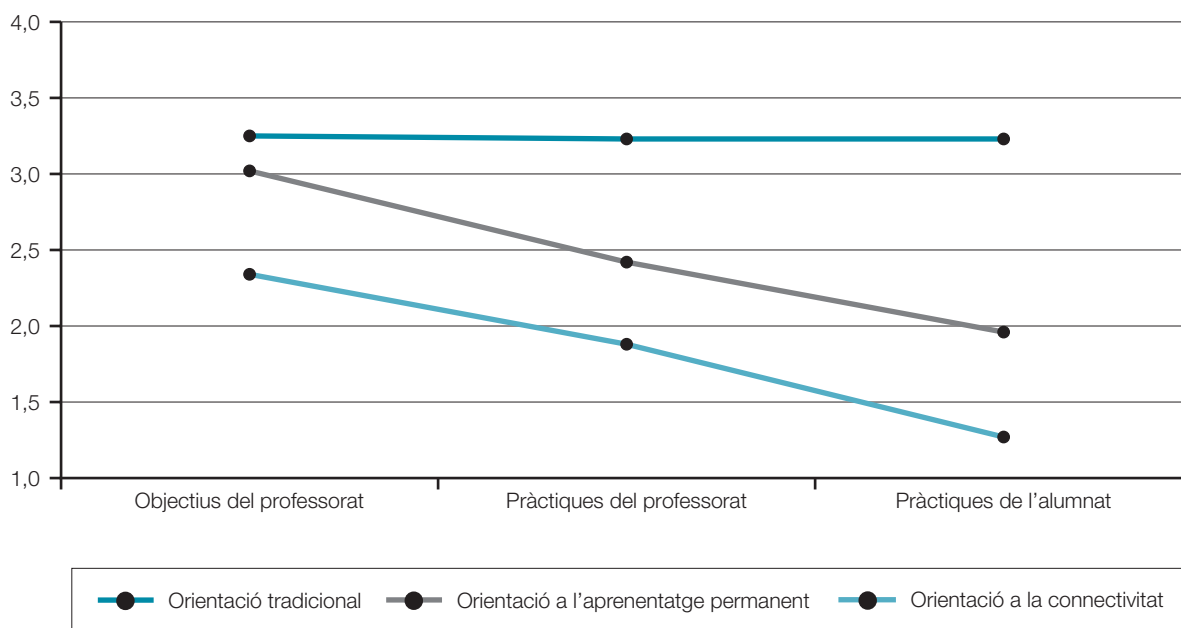
Les seves pràctiques i les de l'alumnat reflecteixen una mica aquesta visió més favorable, tot i que no comporten cap desviació sensible del model de pràctica.

En definitiva, les aspiracions del professorat respecte de les orientacions que l'informe internacional de l'estudi SITES denomina «Segle XXI» són força superiors a la seva pràctica real. Tot i això, el professorat que utilitza les TIC amb l'alumnat tendeix a fer personalment i a fer al seu alumnat les activitats que caracteritzen les orientacions a l'aprenentatge permanent i a la connectivitat més que no pas el professorat que no fa servir les TIC.

Pel que fa als factors professionals, en àmbit internacional es posa de manifest que les característiques del bagatge personal del professorat en termes de la seva titulació no es correlacionen amb l'ús educatiu de les TIC. L'única cosa que hi influeix és la competència en TIC i, en especial, la competència en la seva utilització pedagògica. A més a més, la tònica general és que la formació reforça aquestes competències.

A Catalunya, en les dues àrees curriculars, la relació entre l'ús de les TIC amb l'alumnat i els nivells de formació tècnica i pedagògica és altament significativa, de manera que es pot afirmar que la formació influeix positivament en l'ús pedagògic de les TIC per part del professorat.

Gràfic. Orientacions dels objectius i de les pràctiques pedagògiques

Eix d'ordenades: 1=gens/mai, 2=una mica/a vegades, 3=força/sovint, 4=molt/gairebé sempre

4.3. Resultats de l'educació postobligatòria a Catalunya. Eixos de desigualtat en les trajectòries formatives més enllà de l'ESO

L'any 2008 es va estudiar la situació de l'educació postobligatòria a Catalunya. La recerca tenia per objectiu aproximar-se a l'estudi dels factors que incidien en l'obtenció de les titulacions postobligatòries, mirant de desentrellar quins col·lectius d'alumnes tenien més probabilitats d'acreditar i quins en tenien menys i en quina mesura tot això es produïa.

Per una banda, es va analitzar un seguit de dades secundàries sobre la situació de l'educació postobligatòria a Catalunya, posant èmfasi tant en la comparativa externa amb la resta de l'Estat espanyol i amb els països de la Unió Europea com en la comparativa territorial de caràcter intern (comarques). Per altra banda, es va administrar una enquesta a una mostra d'alumnes de l'últim curs d'ESO, batxillerat, cicles formatius de grau mitjà (CFGM) i cicles formatius de grau superior (CFGS).

La selecció dels centres es va fer mitjançant un mostreig estratificat a partir dels cinc estrats següents: ESO públic, ESO privat, batxillerat, CFGM i CFGS. Es va administrar un qüestionari a 4.860 alumnes provinents de 56 centres educatius, matriculats a l'últim curs d'ESO, de batxillerat, de CFGM i CFGS.

Pel que fa a la selecció de l'alumnat, en cadascun dels centres inclosos en la mostra es va administrar l'enquesta a la totalitat d'alumnat del darrer curs de les diferents etapes formatives que oferien. Per ajustar les dades a les característiques de l'univers, es va ponderar la submostra de cada etapa segons el sexe, la procedència de l'alumnat i la titularitat del centre.

Mostra de centres i alumnat avaluat segons els estrats

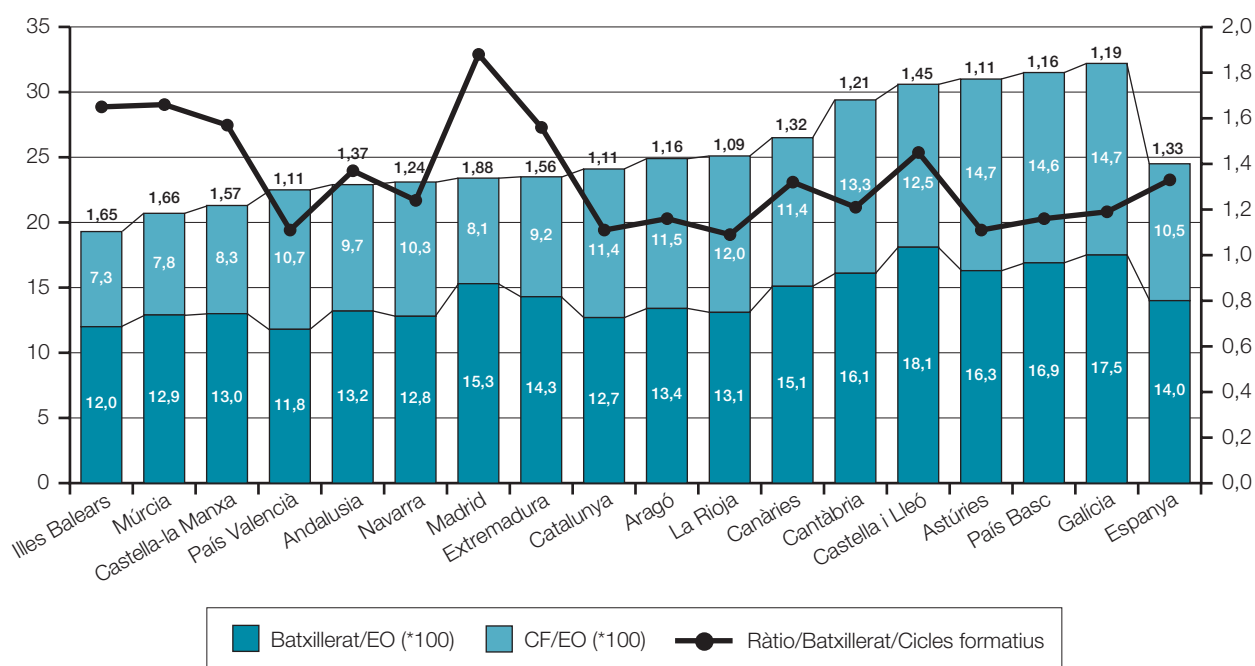
Estrat	Mostreig inicial	Mostreig creuat	Total centres	Total alumnes
ESO públic	13	13	13	1.580
ESO privat	19	6	25	1.373
Batxillerat	7	20	27	964
CFGM	8	21	29	566
CFGS	9	12	21	377
Total	56			4.860

El batxillerat presenta una tendència constant de pèrdua d'alumnat matriculat —similar a la del conjunt de l'Estat espanyol— que és propera al 20% d'ençà del curs 2000-2001 (i fins al curs 2007-2008), principalment com a conseqüència dels canvis sociodemogràfics.

- Per contra, els cicles formatius mostren una tendència de creixement del nombre d'alumnat matriculat, que és propera al 30% d'ençà del curs 2000-2001 (hi ha al voltant de 18.000 alumnes de més, 10.000 dels quals matriculats als cicles formatius de grau mitjà) i que ha estat especialment accentuada els darrers dos cursos. L'evolució de l'alumnat matriculat als cicles formatius ha estat més positiva a Catalunya que al conjunt de l'Estat (que ha experimentat un increment del 23%).

En el gràfic següent s'analitza i es compara el pes que té el conjunt dels ensenyaments postobligatoris i s'observa que Catalunya presenta una ràtio d'alumnat de batxillerat i de cicles formatius més equilibrada (1,11) que la d'altres comunitats autònomes. La ràtio catalana se situa en les posicions intermèdies en àmbit estatal pel que fa al pes que té l'alumnat als ensenyaments postobligatoris respecte als ensenyaments obligatoris.

Gràfic. Indicadors del pes de l'alumnat dels ensenyaments postobligatoris per comunitats autònomes (2007-2008)

FONT: Elaboració a partir de dades del Ministeri d'Educació (2007-2008).

- En comparació amb el conjunt de l'Estat, i en la línia del que també succeeix en l'etapa d'escolarització obligatòria, el sector privat a Catalunya té un pes més important que el públic, especialment en l'itinerari de batxillerat.

A diferència del que succeeix el darrer curs dels ensenyaments obligatoris —en el qual Catalunya obté pitjors resultats educatius que la resta de comunitats autònomes—, les taxes de repetició i graduació en els ensenyaments postobligatoris (batxillerat, CFGM i CFGS) de Catalunya són força equiparables a les del conjunt de l'Estat (dades del curs 2006-2007).

- Als 17 anys, Catalunya té unes taxes d'escolarització inferiors a les de la mitjana espanyola, que són del 72,1% i el 75,7%, respectivament (curs 2006-2007). Aquesta situació, però, respon bàsicament a diferències importants en les taxes d'admissió en edats d'escolarització obligatòria i en els nivells de retenció de l'alumnat al sistema educatiu un cop superada l'edat d'escolarització obligatòria (sense haver acabat l'ESO).
- Aquesta distribució desigual comporta que molt jove, fills i filles de famílies amb dèficit formatiu, abandonin prematurament el sistema, alhora que incita fills i filles de famílies amb suficiència formativa a romandre dins del sistema fins a edats més avançades. Les diferències entre uns i altres oscil·len al voltant dels 30 punts percentuals. Les diferències d'assoliment d'ensenyaments postobligatoris entre fills i filles de famílies amb nivells d'estudis superiors i els de famílies amb estudis primaris o inferiors s'amplien fins als 40 punts percentuals.
- Les desigualtats es mostren també en la selecció dels diversos itineraris formatius que segueix el jove després de l'ensenyament obligatori. Així, les filles i els fills de famílies de classe mitjana professional o de superior nivell d'instrucció opten principalment per itineraris acadèmics (batxillerat), mentre que els fills i les filles de famílies treballadores o amb dèficit formatiu ho fan més pels estudis eminentment professionals (cicles formatius de grau mitjà o superior).
- Les desigualtats per nacionalitat s'observen a la taula següent. Aquesta taula mesura, entre d'altres indicadors, l'índex de normalització en l'accés als ensenyaments postobligatoris. Aquest índex mesura fins a quin punt la presència de joves d'un determinat grup social entre l'alumnat es correspon amb la seva representació en el conjunt de la població.

Els dèficits d'equitat també es palesen en observar la distribució de l'alumnat segons la titularitat dels centres. Com passa en la resta d'etapes i nivells educatius, el sector públic de l'ensenyament postobligatori concentra una proporció d'alumnat estranger més elevada (9,4% al batxillerat i 10,4% als cicles formatius). Cal destacar el menor dèficit d'equitat als cicles formatius, que als cicles de grau superior és pràcticament nul.

Molts joves, fills i filles de famílies amb dèficit formatiu, abandonen prematurament el sistema.

Indicadors d'accés i resultats als ensenyaments postobligatoris a Catalunya segons la nacionalitat de l'alumnat (curs 2007-2008)

Etapa	Indicador	Catalunya
Batxillerat	Índex de normalització	0,4
	Alumnat estranger (%)	6,9
	Alumnat estranger al sector públic (%)	9,4
	Alumnat estranger al sector privat (%)	2,7
	Índex d'equitat en la distribució de l'alumnat per titularitat del centre	3,5
Cicles formatius	Índex de normalització	0,55
	Alumnat estranger (%)	9,5
	Alumnat estranger al sector públic (%)	10,4
	Alumnat estranger al sector privat (%)	7,3
	Índex d'equitat en la distribució de l'alumnat per titularitat del centre	1,4
Cicles formatius de grau mitjà	Índex de normalització	0,6
	Alumnat estranger (%)	10,4
	Alumnat estranger al sector públic (%)	13,2
	Alumnat estranger al sector privat (%)	7,5
	Índex d'equitat en la distribució de l'alumnat per titularitat del centre	1,8
Cicles formatius de grau superior	Índex de normalització	0,43
	Alumnat estranger (%)	7,4
	Alumnat estranger al sector públic (%)	7,5
	Alumnat estranger al sector privat (%)	7,2
	Índex d'equitat en la distribució de l'alumnat per titularitat del centre	1

- D'altra banda, aquestes desigualtats també són presents en observar les taxes d'escolarització i de superació dels ensenyaments secundaris postobligatoris per nacionalitat i per sexe. El grup social amb una vulnerabilitat més gran en el pas pel sistema educatiu postsecundari és el de nacionalitat estrangera. Així, més del 50% de la població estrangera de 17 anys ja ha abandonat el sistema educatiu.

4.4. Avaluació del progrés i de la promoció de l'alumnat d'educació primària a Catalunya. Curs 2007-2008

Els resultats següents s'han obtingut de dades anuals facilitades pels centres a la Inspecció d'Educació i corresponen al curs 2007-2008. Les valoracions fetes en finalitzar un cicle educatiu no fan referència a la situació inicial de l'alumnat, ni tampoc als processos educatius ni als criteris d'avaluació emprats. Així la informació que ens proporciona és limitada, però esdevé un indicador més, que ajuda a valorar el funcionament global del sistema educatiu de Catalunya.

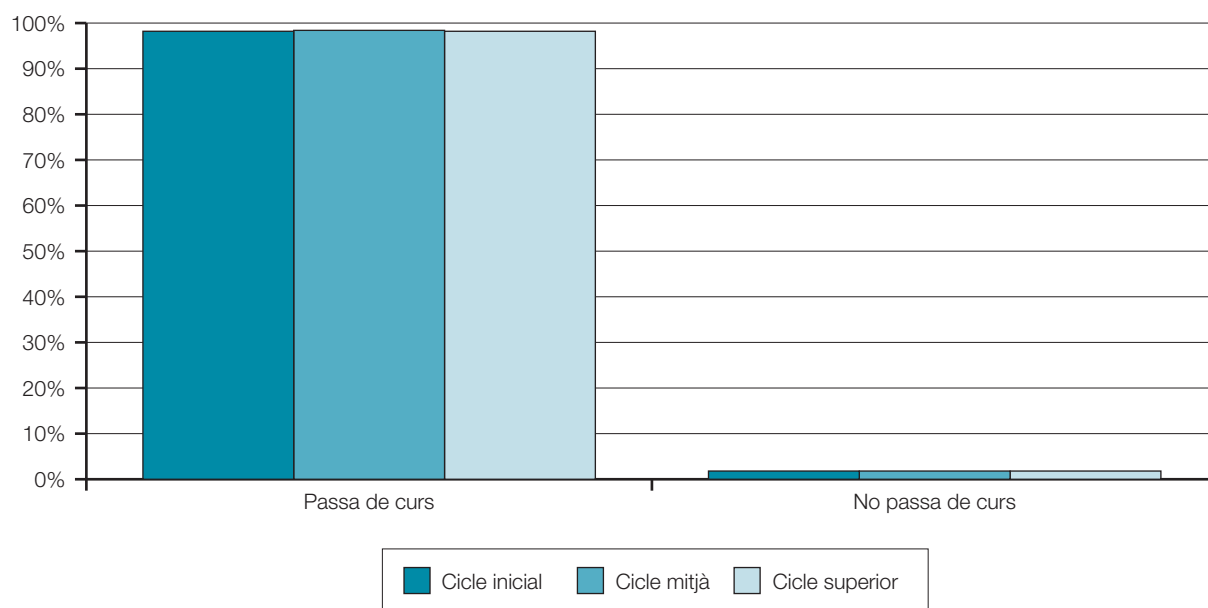
L'alumnat avaluat en cadascun dels últims cursos dels tres cicles (segon curs del cicle inicial, segon curs del cicle mitjà i segon curs del cicle superior) de l'educació primària ha obtingut les valoracions següents:

● Resultats de l'avaluació en els diferents cicles

Taula 4.1. Resultats de l'avaluació de l'alumnat d'educació primària, a Catalunya

	Supera el curs	No passa de curs
Cicle inicial	98,2%	1,8%
Cicle mitjà	98,4%	1,6%
Cicle superior	98,2%	1,8%

FONT: Departament d'Educació.

S'observa que el pas de l'alumnat al cicle següent és elevat i només en casos excepcionals algunes i alguns dels alumnes avaluats romanen un any més al mateix cicle.

Seguidament, veurem l'evolució que han experimentat aquests percentatges des del curs 2003-2004 fins al curs 2007-2008.

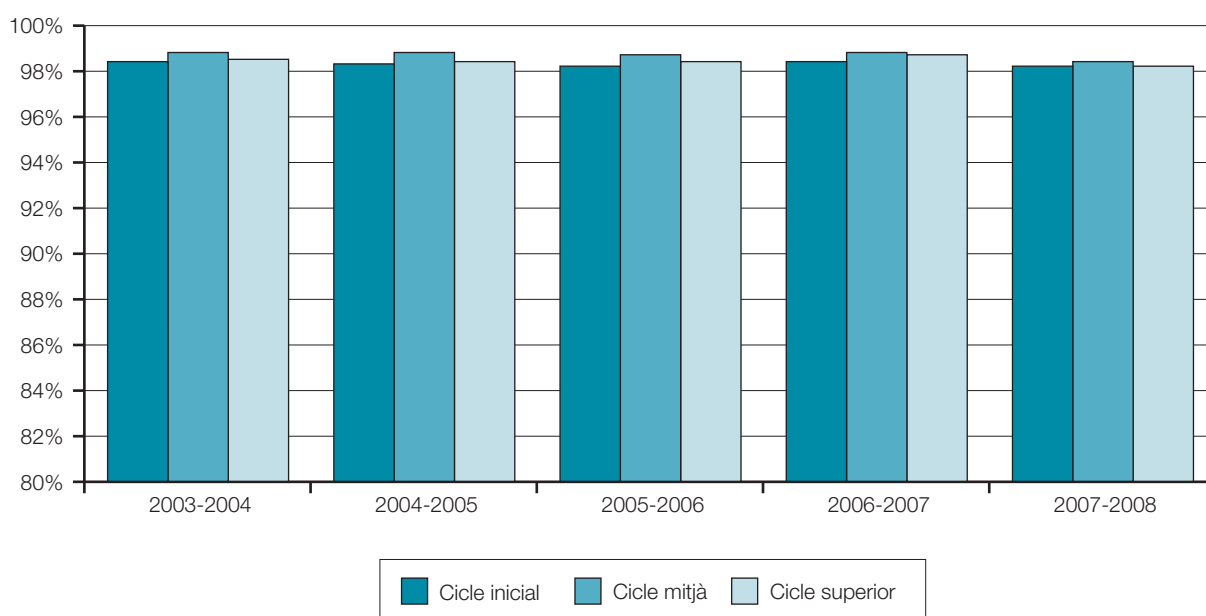
● **Evolució dels percentatges d'alumnat de primària de Catalunya que supera curs des del curs 2003-2004 fins al curs 2007-2008**

Els resultats corresponents a l'alumnat dels diferents cicles d'educació primària que supera curs, des del curs 2003-2004 fins al curs 2007-2008 mostra, una estabilització en els tres cicles de l'ensenyament primari.

Taula 4.2. Evolució del resultat de superar curs de l'avaluació de l'alumnat d'educació primària, a Catalunya

Cicle	Evolució des del curs 2003-2004 fins al curs 2007-2008				
	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007	2007-2008
Inicial	98,4%	98,3%	98,2%	98,4%	98,2%
Mitjà	98,8%	98,8%	98,7%	98,8%	98,4%
Superior	98,5%	98,4%	98,4%	98,7%	98,2%

FONT: Departament d'Educació.

4.5. Avaluació del progrés i de la promoció de l'alumnat d'educació secundària obligatòria a Catalunya. Curs 2006-2007

Aquest indicador s'obté a partir de les dades que els centres docents d'educació secundària faciliten anualment a la Inspecció. En aquest cas corresponen al curs 2006-2007 i són els resultats de l'avaluació final de l'alumnat que va fer el professorat en acabar el curs seguint els criteris i les decisions que es van acordar i concretar en els projectes curriculars elaborats pels centres docents.

El curs 2006-2007 el nombre total d'alumnat avaluat de tots els centres públics i privats on s'impartia l'ensenyament secundari obligatori va ser de 262.345, xifra que representa un increment de l'1,2% respecte als 259.261 alumnes avaluats el curs 2005-2006.

● Percentatge de persones graduades en educació secundària obligatòria respecte al total d'alumnat avaluat de quart d'ESO. Curs 2006-2007

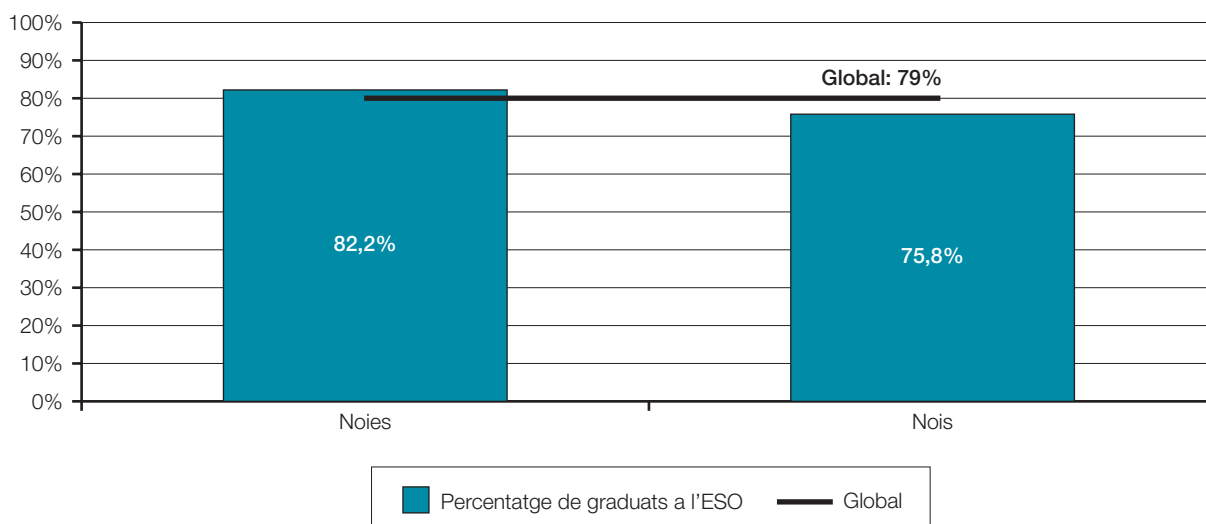
El curs 2006-2007 van ser avaluats 58.893 alumnes de quart d'ESO. Un total de 46.533 alumnes, que són el 79% del total de l'alumnat avaluat, van assolir el graduat escolar.

Les noies presenten un percentatge de graduats (82,2%) superior al dels nois (75,8%).

Taula 4.3. Resultats de l'avaluació de l'alumnat d'educació secundària obligatòria per sexe, a Catalunya

Sexe	Nombre d'alumnes		Percentatge de graduació en ESO
	Avaluats	Graduats en ESO	
Noies	29.503	24.254	82,2%
Nois	29.390	22.279	75,8%
Total	58.893	46.533	79,0%

FONT: Departament d'Educació. *Estadística de l'educació*.

● **Evolució del percentatge de persones graduades en educació secundària obligatòria des del curs 2003-2004 fins al curs 2007-2008**

El percentatge de persones graduades en ESO el curs 2007-2008 presenta valors similars als dels cursos immediatament anteriors però més elevat que el del curs 2003-2004.

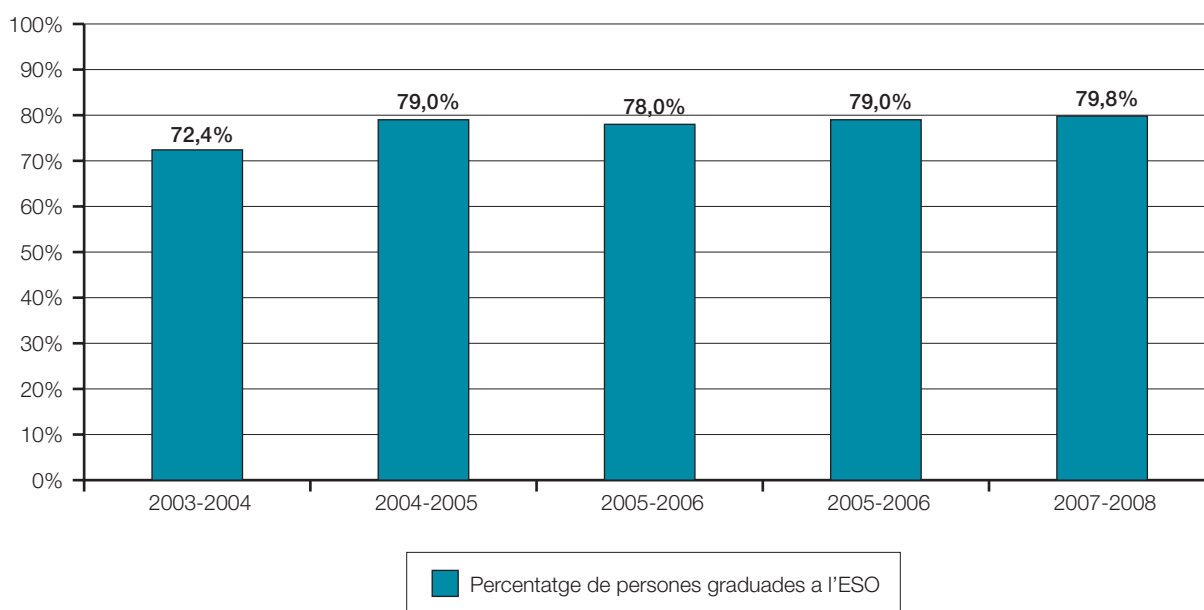
El percentatge de persones graduades en educació secundària obligatòria respecte del total de persones avaluades del 2007-2008 era proper al 80%.

Taula 4.4. Evolució del percentatge de persones graduades d'educació secundària obligatòria, a Catalunya

Persones graduades	Evolució des del curs 2003-2004 fins al curs 2007-2008				
	2003-2004	2004-2005*	2005-2006	2006-2007	2007-2008
Percentatge	72,4%	79,0%	78,0%	79,0%	79,8%

FONT: Departament d'Educació. *Estadística de l'educació* (diversos anys).

* Canvi de normativa del curs 2003-2004.

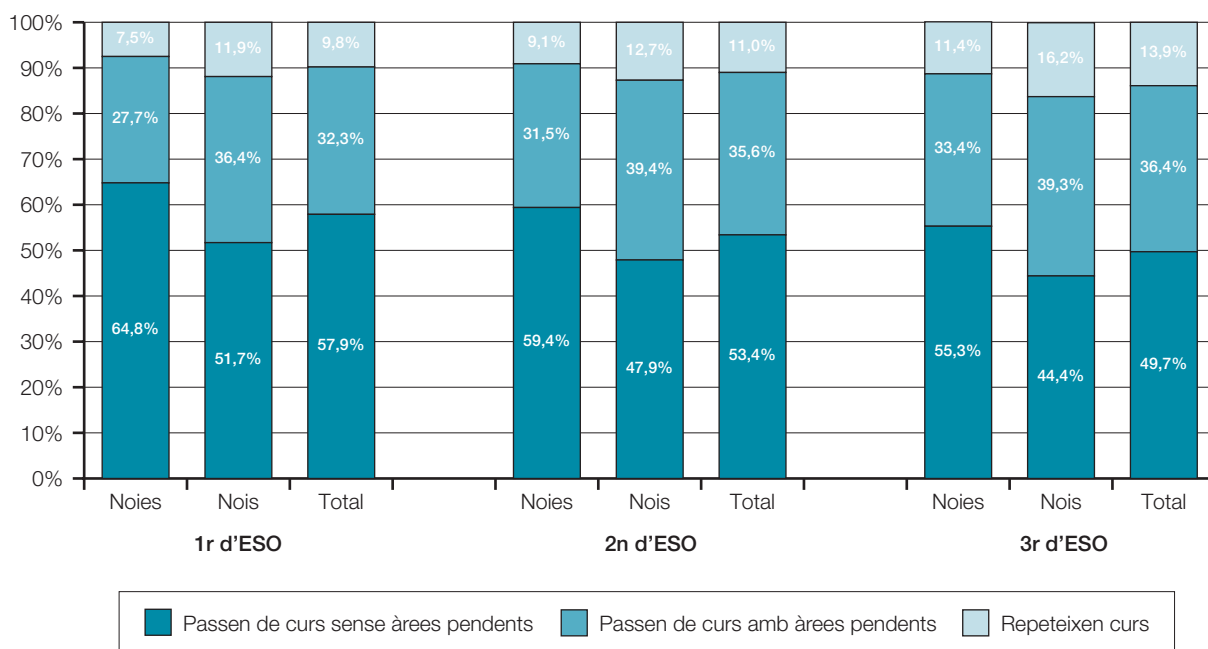

● Resultats de l'avaluació de l'alumnat de primer, segon i tercer d'ESO del curs 2006-2007

Taula 4.5. Resultats de l'avaluació de l'alumnat de primer, segon i tercer d'ESO per sexe, a Catalunya

Resultat	Primer d'ESO			Segon d'ESO			Tercer d'ESO		
	Sexe		Total	Sexe		Total	Sexe		Total
	Noies	Nois		Noies	Nois		Noies	Nois	
Passen de curs sense àrees pendents	64,8%	51,7%	57,9%	59,4%	47,9%	53,4%	55,3%	44,4%	49,7%
Passen de curs amb àrees pendents	27,7%	36,4%	32,3%	31,5%	39,4%	35,6%	33,4%	39,3%	36,4%
Repeteixen curs	7,5%	11,9%	9,8%	9,1%	12,7%	11,0%	11,4%	16,2%	13,9%
Total d'alumnat avaluat	68.759			68.794			65.899		

FONT: Departament d'Educació. *Estadística de l'educació*.

4.6. Resultats acadèmics de l'alumnat de batxillerat a Catalunya. Curs 2006-2007

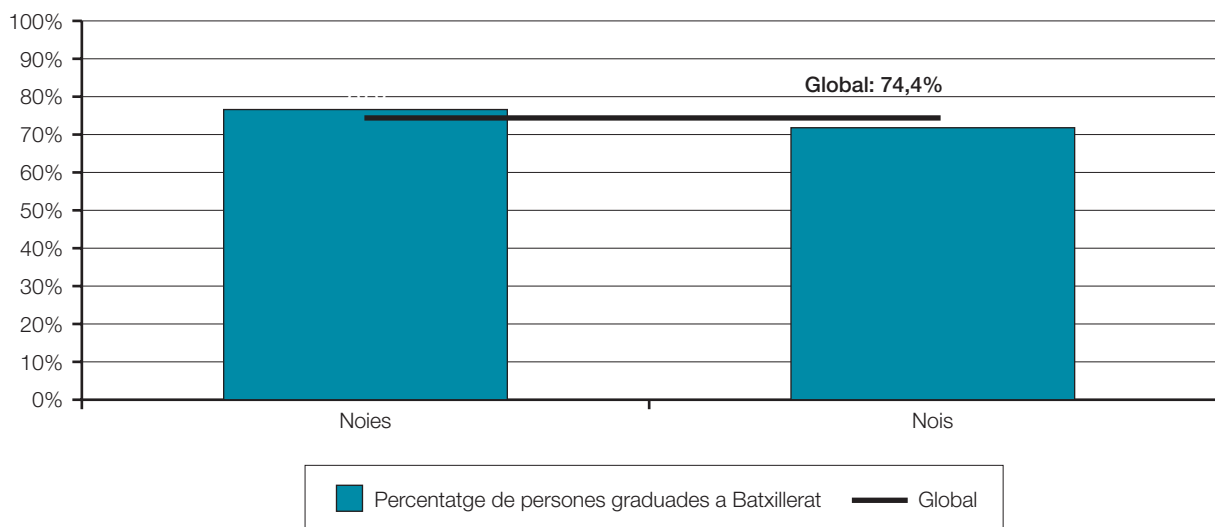
El curs 2006-2007, el nombre d'alumnat avaluat en finalitzar els estudis de batxillerat a Catalunya va ser de 34.737, xifra lleugerament inferior a la del curs 2005-2006, que va ser de 35.589 alumnes avaluats.

El percentatge de persones aprovades de batxillerat és del 74,4%. En aquest percentatge també hi ha diferències entre gèneres: les noies tenen un percentatge d'aprovat del 76,6% i el nois, del 71,8% (pràcticament hi ha una diferència de cinc punt percentuals).

Taula 4.6. Resultats de l'avaluació de l'alumnat de batxillerat per sexe, a Catalunya

Sexe	Nombre d'alumnes		Percentatge de persones aprovades
	Persones avaluades	Persones aprovades	
Noies	19.201	14.703	76,6%
Nois	15.536	11.148	71,8%
Total	34.737	25.851	74,4%

FONT: Departament d'Educació. *Estadística de l'educació*.

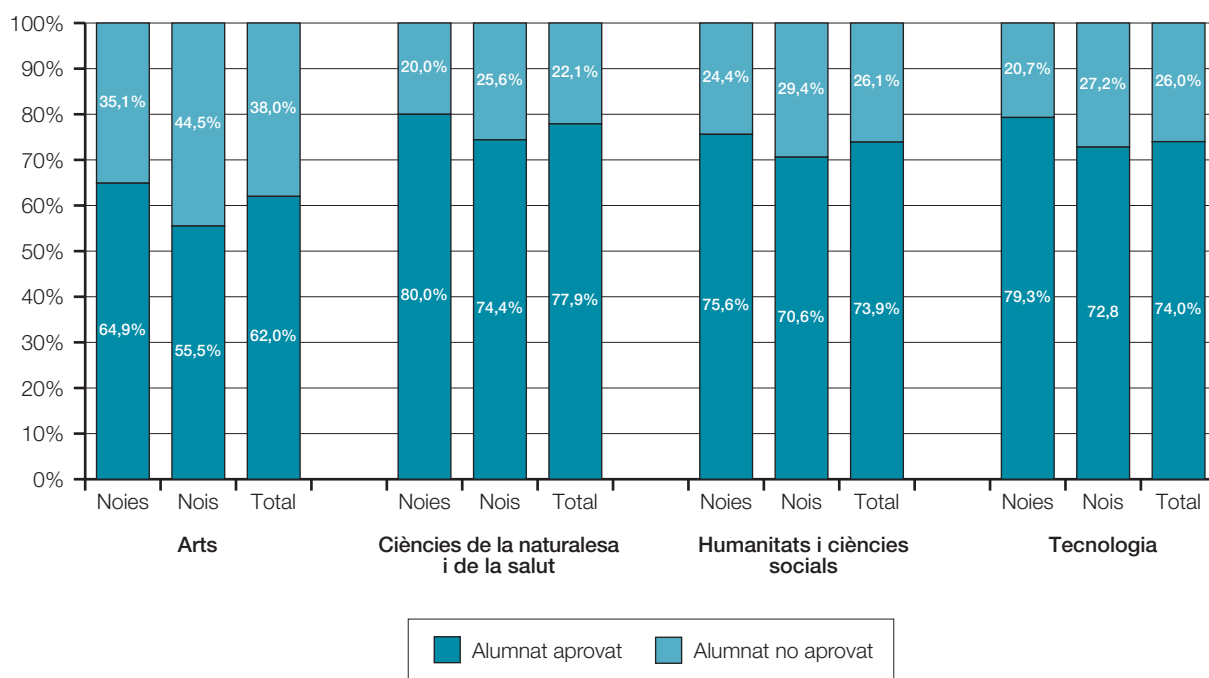
Els percentatges d'alumnat de batxillerat que acaba amb resultats iguals o superiors a l'aprovat en cadascuna de les diferents modalitats de batxillerat són els següents:

● Resultats en les diferents modalitats. Percentatges de superació

Taula 4.7. Resultats de superació de l'alumnat de batxillerat per modalitat i per sexe, a Catalunya

Resultat	Modalitat de batxillerat											
	Arts			Ciències de la naturalesa i de la salut			Humanitats i ciències socials			Tecnologia		
	Sexe		Total	Sexe		Total	Sexe		Total	Sexe		Total
	Noies	Nois		Noies	Nois		Noies	Nois		Noies	Nois	
Percentatge de superació	64,9%	55,5%	62,0%	80,0%	74,4%	77,9%	75,6%	70,6%	73,9%	79,3%	72,8%	74,0%

FONT: Departament d'Educació.

Els percentatges de superació del batxillerat són més elevats en les noies que en els nois en totes les modalitats.

● Evolució dels resultats obtinguts des del curs 2003-2004 fins al curs 2007-2008

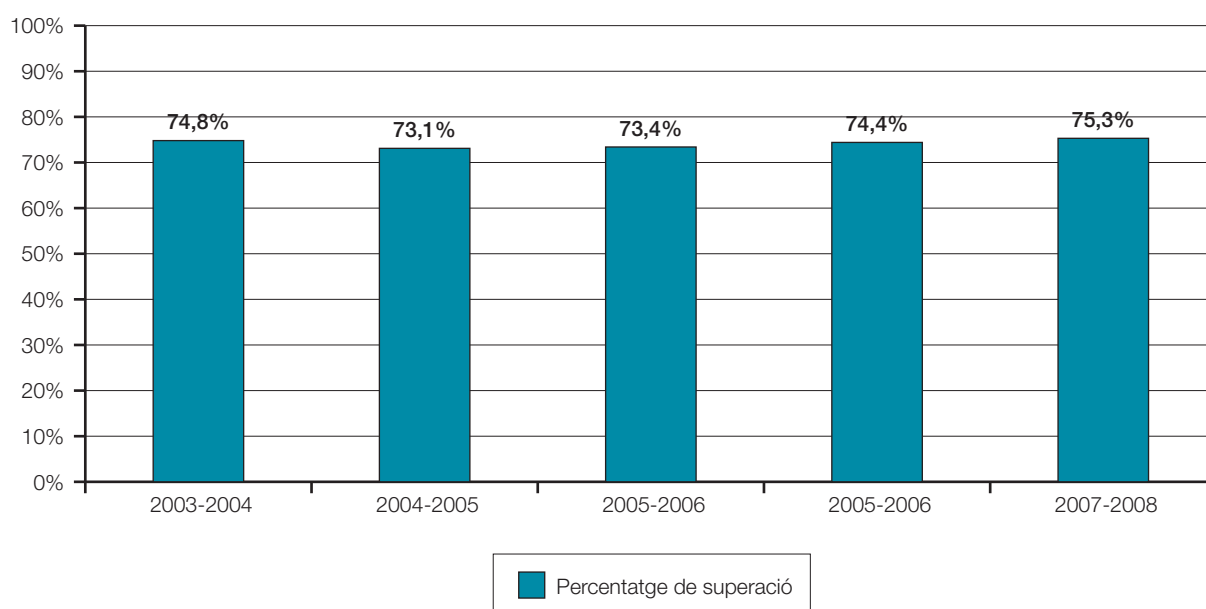
Al quadre següent observem l'evolució del percentatge de superació del batxillerat, de forma global, en els darrers cinc cursos.

Els cinc darrers cursos s'observa una millora dels resultats obtinguts sobre el percentatge de superació del batxillerat, amb valors del 75,3%.

Taula 4.8. Evolució dels resultats de superació de l'alumnat de batxillerat a Catalunya

Superació	Evolució des del curs 2003-2004 fins al curs 2007-2008				
	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007	2007-2008
Percentatge	74,8%	73,1%	73,4%	74,4%	75,3%

FONT: Departament d'Educació. *Estadística de l'educació*.

4.7. Persones graduades de secundària postobligatòria. Ensenyaments generals i professionals. Curs 2007-2008

● Evolució del percentatge de persones graduades de batxillerat i estudis professionals (cicles formatius de grau mitjà i de grau superior)

El percentatge de graduació en aquests ensenyaments postobligatoris és un indicador del bon aprofitament de l'alumnat d'aquests estudis, més propers al seu futur personal i professional.

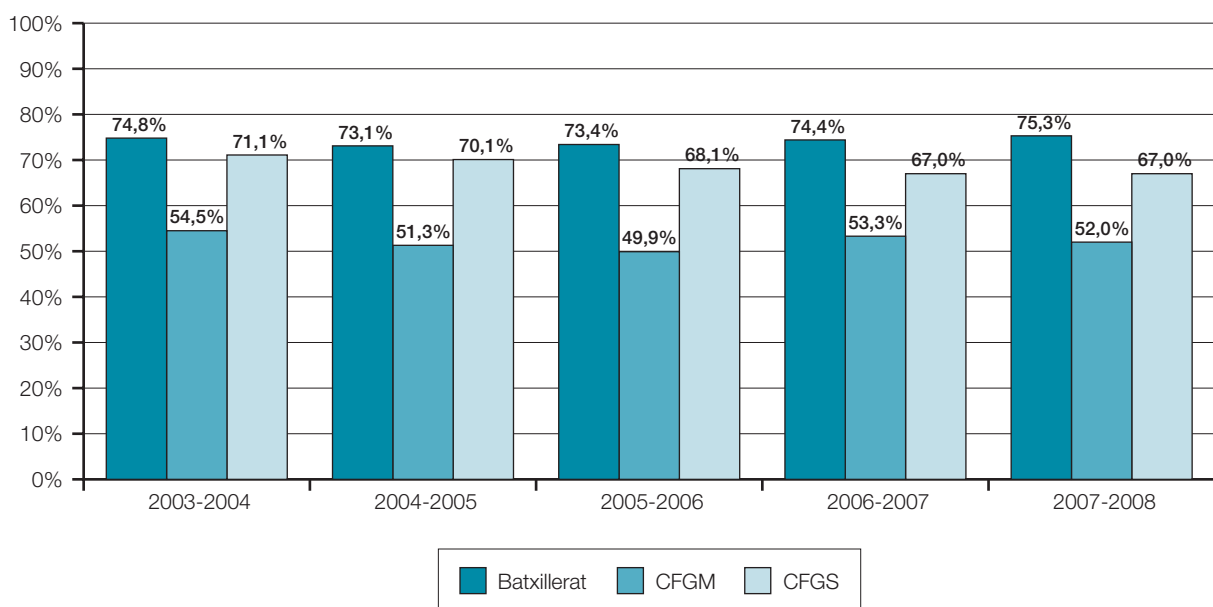
El percentatge de graduació al batxillerat es manté estabilitzat en valors del 75%; els cicles formatius de grau mitjà (CFGM) és del 52%, i als cicles formatius de grau superior (CFGS), és del 67%.

Cal valorar amb prudència les taxes que es deriven d'aquests estudis, atesa la seva complexitat.

Taula 4.9. Evolució del percentatge de graduació a secundària des del curs 2003-2004 fins al curs 2007-2008, a Catalunya

Percentatge de graduació	Evolució des del curs 2003-2004 fins al curs 2007-2008				
	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007	2007-2008
Batxillerat	74,8%	73,1%	73,4%	74,4%	75,3%
CFGM	54,5%	51,3%	49,9%	53,3%	52,0%
CFGS	71,1%	70,1%	68,1%	67,0%	67,0%

FONT: Departament d'Educació. *Estadística de l'Educació*.

4.8. Taxa d'activitat de la població d'edat compresa entre els 25 i els 64 anys segons el nivell d'estudis

L'estudi de les dades que relacionen la formació i l'ocupació ens permet constatar que el nivell de formació de la població és determinant a l'hora de trobar feina. Per tant, el nivell d'estudis assolit pel conjunt de la població d'un país és un factor que influeix decisivament en les taxes d'activitat laboral i en la qualitat de l'activitat econòmica que desenvolupa cada persona.

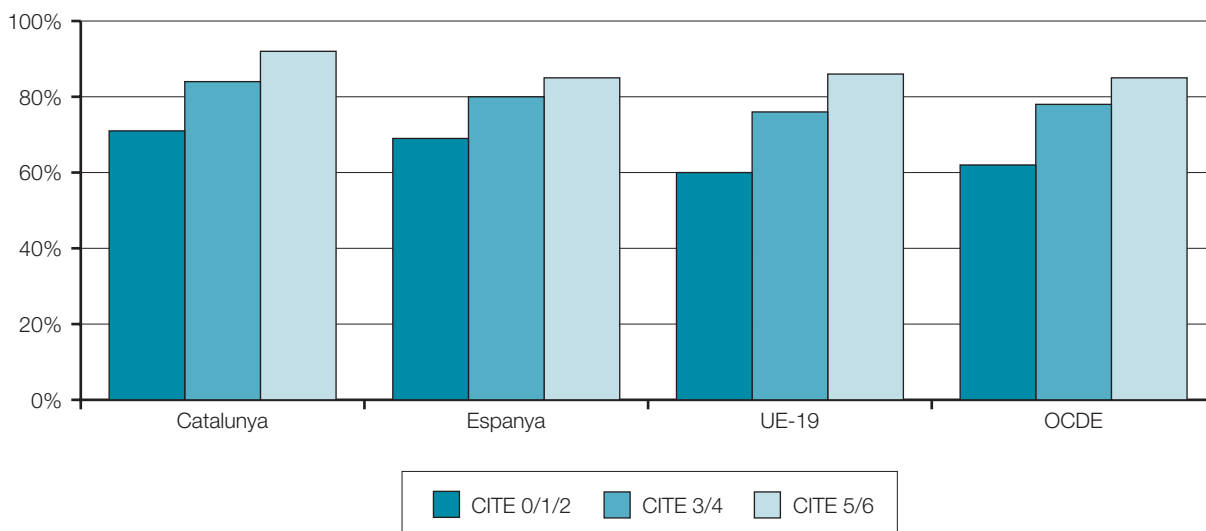
La taxa d'activitat de la població és el resultat de multiplicar per 100 la relació entre la població activa d'un determinat nivell de formació i el total de població del mateix tram d'edat i formació. La població activa estudiada comprèn les persones de 25 a 64 anys d'edat que tenen feina (*població ocupada*) o que en busquen (*població desocupada*).

Podem afirmar, de manera general, que un nivell de formació més alt genera a taxes més elevades d'activitat econòmica.

Taula 4.10. Taxa d'activitat de la població adulta segons el nivell d'estudis per àmbit territorial

Nivell d'estudis	Àmbit territorial			
	Catalunya	Espanya	UE-19	OCDE
CITE 0/1/2	71%	69%	60%	62%
CITE 3/4	84%	80%	76%	78%
CITE 5/6	92%	85%	86%	85%

FONTS: Institut d'Estadística de Catalunya (a partir de dades de l'EPA) i *Education at a Glance 2009* (any de referència: 2007).

Cal recordar que la formació equivalent a la classificació CITE és:

- CITE 0/1/2: educació infantil i primària i educació secundària obligatòria
- CITE 3/4: batxillerat, BUP, COU i formació professional de grau mitjà
- CITE 5/6: ensenyament universitari i formació professional de grau superior

● Taxa d'activitat de la població d'edat compresa entre els 25 i els 64 anys, segons el seu nivell d'estudis, a la Unió Europea-19

Taula 4.11. Evolució de la taxa d'activitat de la població adulta segons el nivell d'estudis per àmbit territorial

Àmbit territorial	Nivell d'estudis		
	CITE 0/1/2	CITE 3/4	CITE 5/6
Catalunya	71%	84%	92%
Alemanya	57%	81%	86%
Àustria	57%	84%	88%
Bèlgica	59%	78%	87%
Dinamarca	67%	69%	88%
Espanya	69%	80%	85%
Finlàndia	68%	76%	87%
França	67%	69%	82%
Grècia	69%	77%	84%
Hongria	41%	73%	80%
Irlanda	68%	80%	88%
Itàlia	62%	77%	80%
Luxemburg	67%	76%	86%
Països Baixos	66%	82%	88%
Polònia	41%	70%	84%
Portugal	80%	76%	86%
Regne Unit	52%	41%	88%
República d'Eslovàquia	25%	77%	85%
República Txeca	46%	78%	85%
Suècia	73%	85%	90%
Mitjana de la UE-19	60%	76%	86%

FONTS: Institut d'Estadística de Catalunya i *Education at a Glance 2009* (any de referència: 2007).

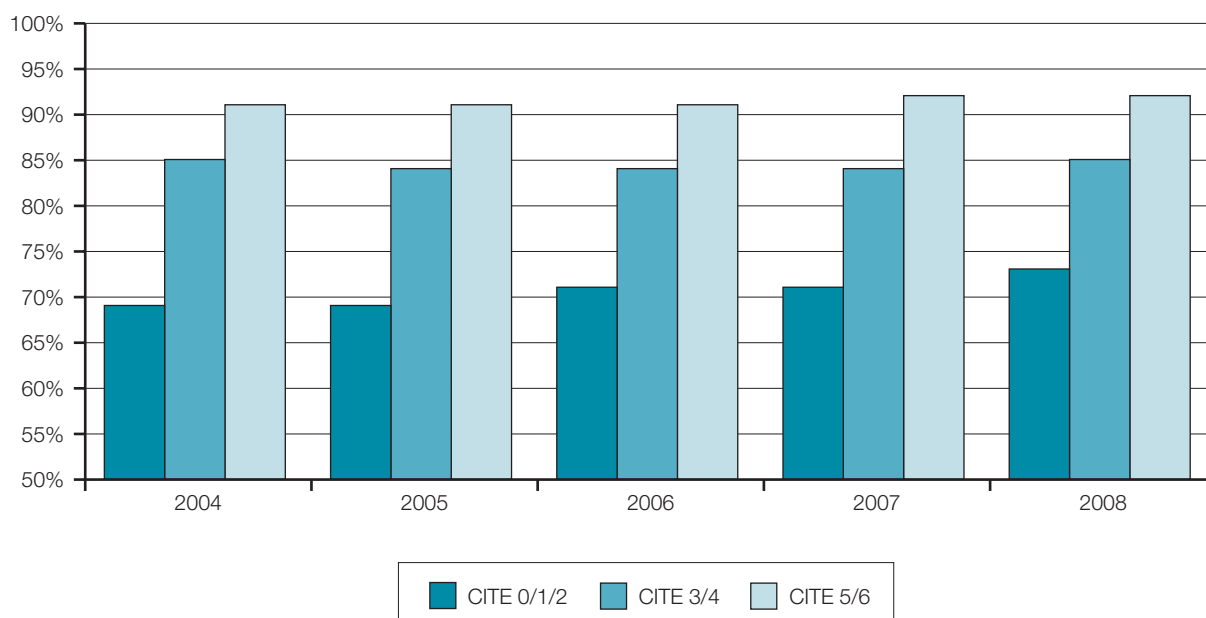
● **Evolució de l'indicador «Taxa d'activitat de la població d'edat compresa entre els 25 i els 64 anys segons el nivell d'estudis acabats» des de l'any 2004 fins a l'any 2008, a Catalunya**

L'estudi evolutiu d'aquest indicador a Catalunya també mostra clarament el manteniment constant dels percentatges d'activitat més alts per als segments de població que tenen uns nivells de formació més elevats.

Taula 4.12. Evolució de la taxa d'activitat de la població adulta segons el nivell d'estudis, a Catalunya

Nivell d'estudis	Evolució des de l'any 2004 fins a l'any 2008				
	2004	2005	2006	2007	2008
CITE 0/1/2	69%	69%	71%	71%	73%
CITE 3/4	85%	84%	84%	84%	85%
CITE 5/6	91%	91%	91%	92%	92%

FONT: Institut d'Estadística de Catalunya, a partir de dades de l'EPA (anys diversos).

La potenciació de la formació de la població hauria de ser un objectiu important, perquè les dades anteriors ens mostren que els valors més alts de formació van associats a taxes d'activitat més elevades.

També és una característica que es repeteix sovint el fet que les persones que no han finalitzat els estudis d'ensenyament secundari passen més temps a l'atur i queden, per tant, més temps inactives que les persones que els han acabat.

5. INDICADORS EUROPEUS DE REFERÈNCIA. EUROPA 2010

Els objectius educatius europeus comuns que, previsiblement, s'han d'aconseguir a finals de l'any 2010 són les fites que ja es van fixar a la reunió que el Consell Europeu va celebrar a Lisboa el mes de març de l'any 2000. L'assoliment d'aquests objectius es considera de forma global per a tota la Unió Europea i cada país, amb les seves pròpies característiques, s'acosta més o menys a les fites marcades per la UE. Per això és interessant estar al corrent de quin és el grau de consecució dels cinc punts de referència (*benchmarks*) a Catalunya.

De manera esquemàtica, recordem els cinc punts de referència:

1. Aconseguir que el percentatge d'alumnat que té un nivell baix de comprensió lectora, nivells 1 i inferior a 1, a l'escala PISA, tingui valors iguals o inferiors al 15,5% del total de la població escolar que acaba l'educació secundària obligatòria.
2. Fomentar els estudis postobligatoris, fins a arribar a un percentatge igual o inferior al 10% del total de la població d'edat compresa entre els 18 i 24 anys amb educació secundària obligatòria que no continua estudis posteriors.
3. Assolir percentatges iguals o superiors al 85% en el conjunt de persones d'edats compreses entre els 20 i 24 anys, ambdós inclosos, que han completat amb èxit, com a mínim, l'educació secundària postobligatòria.
4. Augmentar el nombre de persones graduades en matemàtiques, ciències i tecnologia de manera que s'aconsegueixi que, per cada 1.000 habitants de la població d'edats compreses entre els 20 a 29 anys, s'arribi a valors igual o superiors a 25 persones titulades per cada 1.000 habitants i, a més, disminuir la desigualtat de gènere que encara hi ha en aquests estudis. La fita de referència és aconseguir una taxa semblant a la dels Estats Units i la del Japó.
5. Incrementar de manera important el percentatge de població adulta que participa en cursos de formació sobre el total de la població de 25 a 64 anys. La fita de referència que caldria assolir al final del 2010 és que aquest percentatge arribi a valors iguals o superiors al 12,5% del total de la població d'aquestes edats.

Seguidament estudiarem de manera més àmplia cadascun d'aquests indicadors i els valors que tenen a Catalunya.

5.1. Percentatge d'alumnat que té un nivell baix en competència lectora a l'escala PISA

El nivell de competència lectora de l'alumnat és un indicador que ens informa del seu grau de relació i d'interpretació amb l'entorn mitjançant el text escrit. A la Unió Europea es va acordar que la fita a assolir per a l'any 2010 seria que els nivells bàsics de comprensió lectora milloressin en relació amb els resultats que es van obtenir en el PISA 2000, fins a aconseguir —com a mínim— que el percentatge d'alumnes de nivells baixos (nivell 1 i inferior) en comprensió lectora a l'escala PISA prengui valors iguals o inferiors al 15,5%.

En el PISA 2000, l'escala composta de lectura i cadascuna de les subescales es van dividir en cinc nivells. Cada nivell representa una sèrie de capacitats mostrades per l'alumnat. Com que cada escala de lectura representa un continu en els coneixements i les destreses, els i les estudiants d'un nivell concret, a més de mostrar que han obtingut els coneixements i les destreses associats amb aquest nivell, mostren també haver obtingut els resultats associats amb els nivells inferiors. De tota manera, cal precisar que mentre en el PISA 2000 la competència lectora va ser l'àmbit avaluat amb més extensió, això ja no s'ha repetit fins ara, en el PISA 2009. En aquest moments ja s'han aplicat les proves, però els resultats encara no són coneguts i serà llavors, quan disposem d'aquests últims resultats, que la comparació es podrà fer amb més confiança.

● Percentatge d'alumnat que té un nivell baix en competència lectora a l'escala PISA

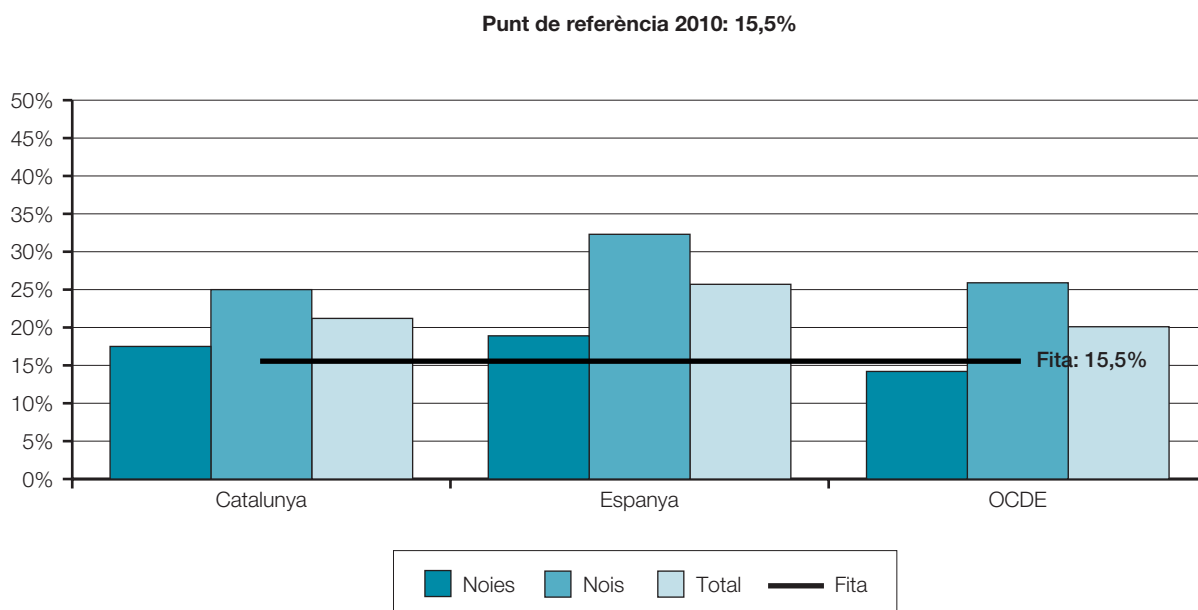
Les dades d'aquest àmbit corresponents als estudis PISA aplicats l'any 2003 i l'any 2006 s'han obtingut amb un nombre reduït d'ítems de comprensió lectora, la qual cosa fa que la comparació de dades s'hagi de fer amb una dosi molt més elevada de prudència.

Les dades que proporciona l'informe PISA de l'any 2006 per a Catalunya mostren uns percentatges elevats (21,2%) d'alumnat amb nivells baixos de comprensió lectora, però molt semblants als de la mitjana de l'OCDE (20,1%)

Taula 5.1. Percentatge d'alumnat que té un nivell baix en competència lectora a l'escala PISA per sexe i per àmbit territorial

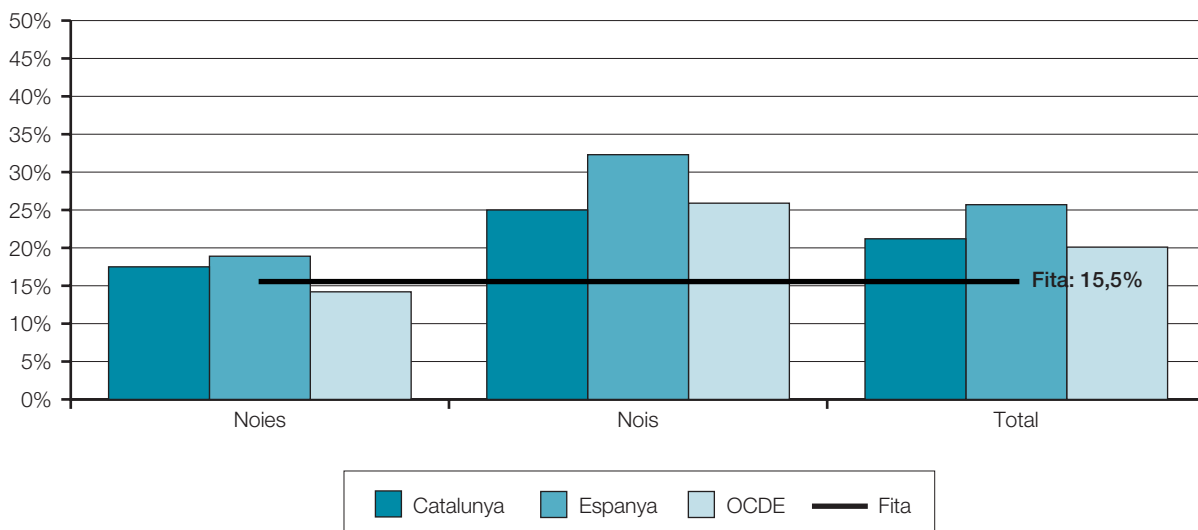
Sexe	Àmbit territorial		
	Catalunya	Espanya	OCDE
Noies	17,5%	18,9%	14,2%
Nois	25,0%	32,3%	25,9%
Total	21,2%	25,7%	20,1%

FONT: Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu de Catalunya. Informe PISA 2006.

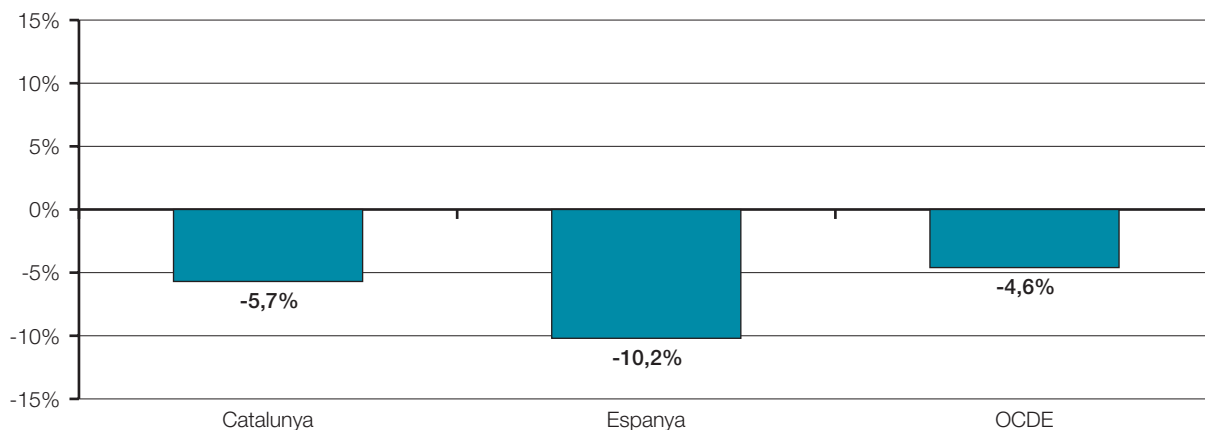
En aquest àmbit les noies obtenen millors resultats que els nois a la majoria de països. En el cas de Catalunya també hi ha un percentatge més elevat de nois que de noies en els nivells baixos de rendiment i aquesta diferència és de 7,5 punts. La diferència de rendiment en comprensió lectora entre les noies i els nois és prou evident. Les noies tenen valors més propers a la fita assenyalada per al 2010 i obtenen, en general, millors rendiments que els nois.

Punt de referència 2010: 15,5%

● Diferencial percentual respecte a la fita del 2010

Si situem al nivell 0% l'assoliment mínim de la fita per al 2010 i en considerem el diferencial, observem que —de manera global— no s'ha assolit la fita marcada.

● **Evolució de l'indicador «Percentatge d'alumnat que té un nivell baix en competència lectora a l'escala PISA»**

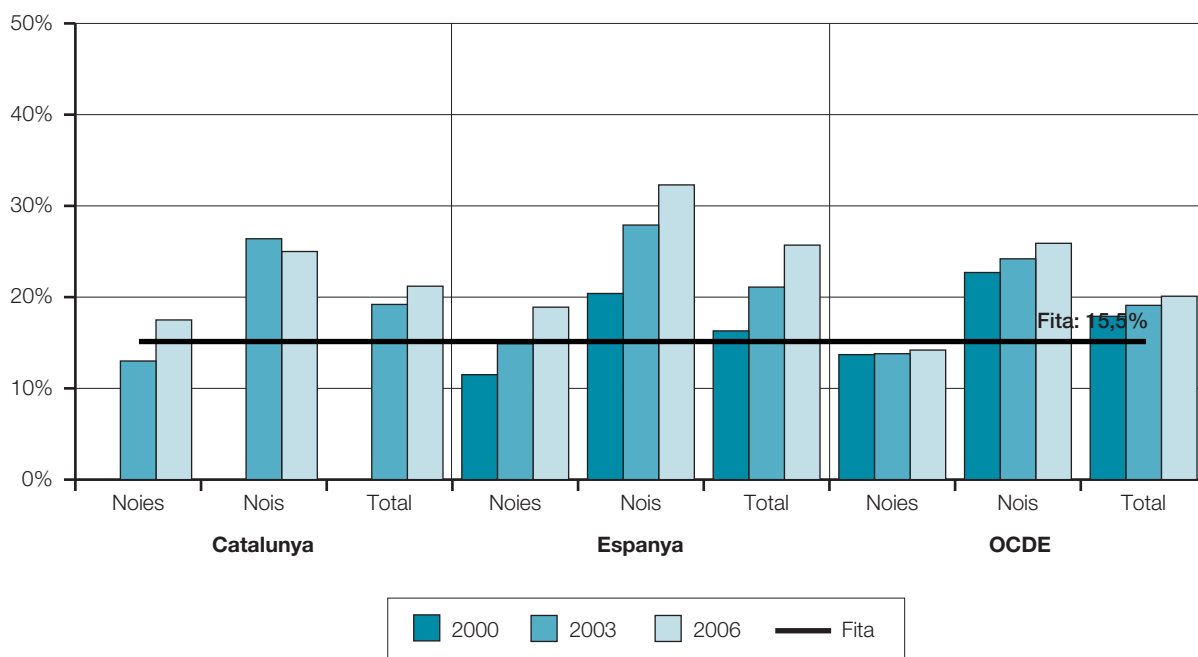
A Catalunya, a Espanya i a l'OCDE el percentatge d'alumnat que té un nivell baix en competència lectora a l'escala PISA ha evolucionat de manera negativa des de l'any 2000.

Taula 5.2. Evolució del percentatge d'alumnat que té un nivell baix en competència lectora a l'escala PISA per sexe i per àmbit territorial

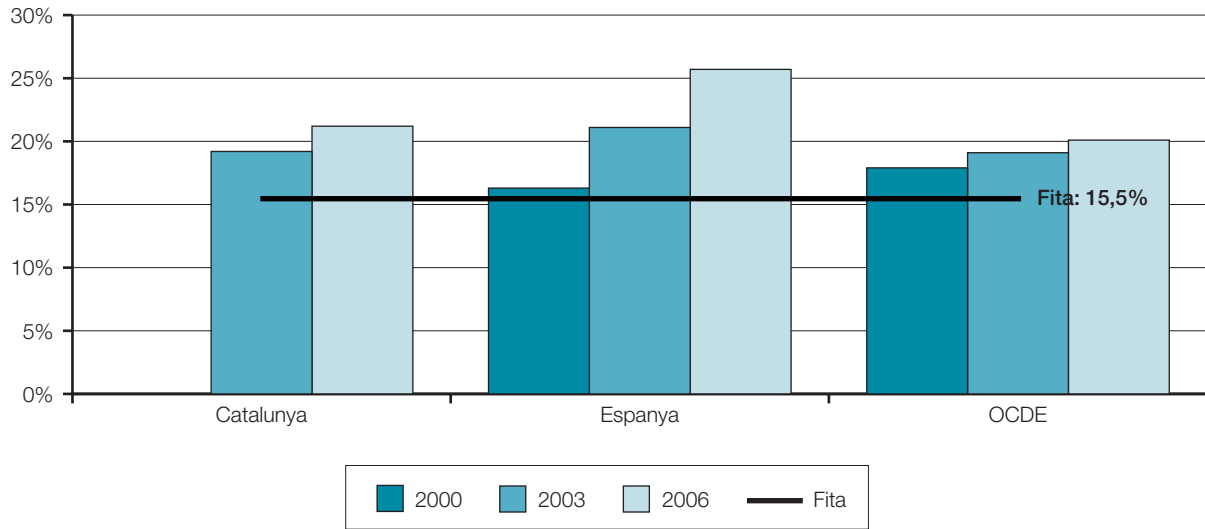
Any	Àmbit territorial								
	Catalunya			Espanya			OCDE		
	Sexe		Total	Sexe		Total	Sexe		Total
	Noies	Nois		Noies	Nois		Noies	Nois	
2000	(*)	(*)	(*)	11,5%	20,4%	16,3%	13,7%	22,7%	17,9%
2003	13,0%	26,4%	19,2%	14,9%	27,9%	21,1%	13,8%	24,2%	19,1%
2006	17,5%	25,0%	21,2%	18,9%	32,3%	25,7%	14,2%	25,9%	20,1%

FONT: Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu de Catalunya. Informe PISA (diversos anys).
 (*) Nota: No hi ha dades de Catalunya de l'any 2000, perquè no hi havia mostra pròpia.

L'evolució d'aquest indicador ens permet observar que els resultats cada cop s'allunyen més de la fita marcada per al 2010 (15,5%).

Punt de referència 2010: 15,5%

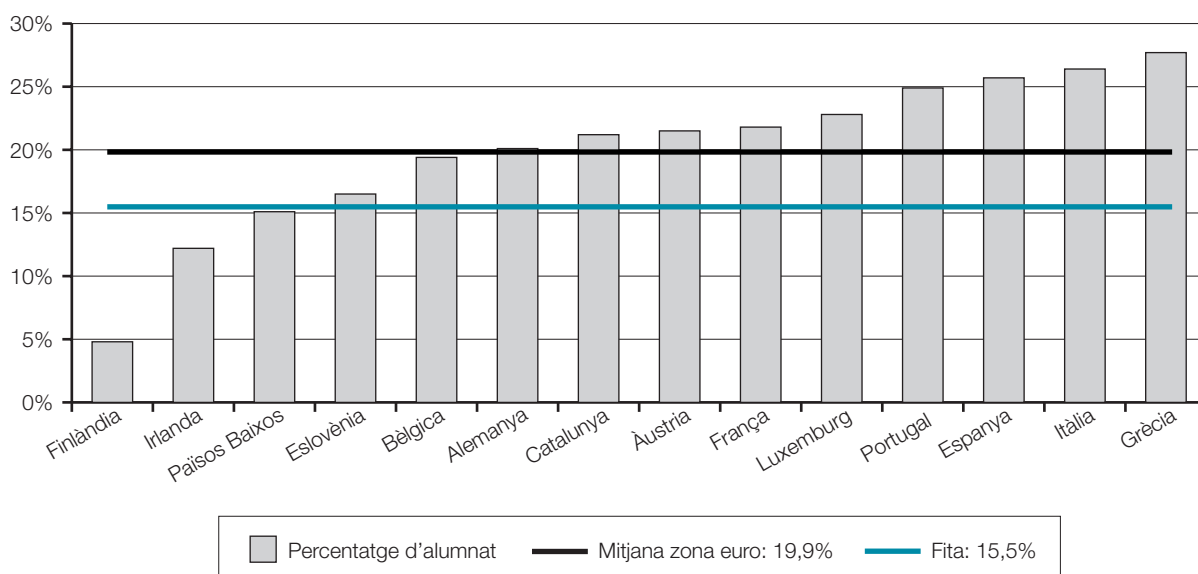

● **Percentatge d'alumnat de la zona euro que té un nivell baix en competència lectora a l'escala PISA**

Taula 5.3. Percentatge d'alumnat que té un nivell baix en competència lectora a l'escala PISA, a la zona euro

Àmbit territorial	Percentatge d'alumnat
Catalunya	21,2%
Alemanya	20,1%
Àustria	21,5%
Bèlgica	19,4%
Eslovènia	16,5%
Espanya	25,7%
Finlàndia	4,8%
França	21,8%
Grècia	27,7%
Irlanda	12,2%
Itàlia	26,4%
Luxemburg	22,8%
Països Baixos	15,1%
Portugal	24,9%
Mitjana de la zona euro	19,9%

FONT: OCDE. PISA 2006.

5.2. Percentatge de població de joves, d'edat compresa entre els 18 i els 24 anys, amb educació secundària obligatòria, i que no continua estudis posteriors

Aconseguir que el jovent no abandoni de manera prematura la seva formació és un dels punts clau de referència establerts a Lisboa, ja que aquesta formació és la que després facilitarà la integració dels joves en la societat. Així, una de les fites de referència que es van proposar va ser que no passés del 10% el percentatge de població de joves europeus, d'edats compreses entre els 18 i els 24 anys amb la formació d'ESO acabada, que no continua els estudis posteriors.

Les dades de l'any 2008 corresponents a Catalunya mostren que més del 33,2% del jovent d'aquestes edats encara abandonava la formació de manera prematura; aquest és, doncs, un altre dels punts clau que caldrà millorar incrementant la formació dels i de les nostres joves per apropar-nos, com a mínim, a la mitjana europea (14,9%).

Els percentatges corresponents a l'indicador es calculen a partir d'una relació on, en el numerador, hi ha el nombre de joves d'edats compreses entre els 18 i els 24 anys amb educació secundària obligatòria acabada i que no continuen els estudis posteriors i, en el denominador, la població total de joves d'edats compreses entre els 18 i els 24 anys que hi ha al país.

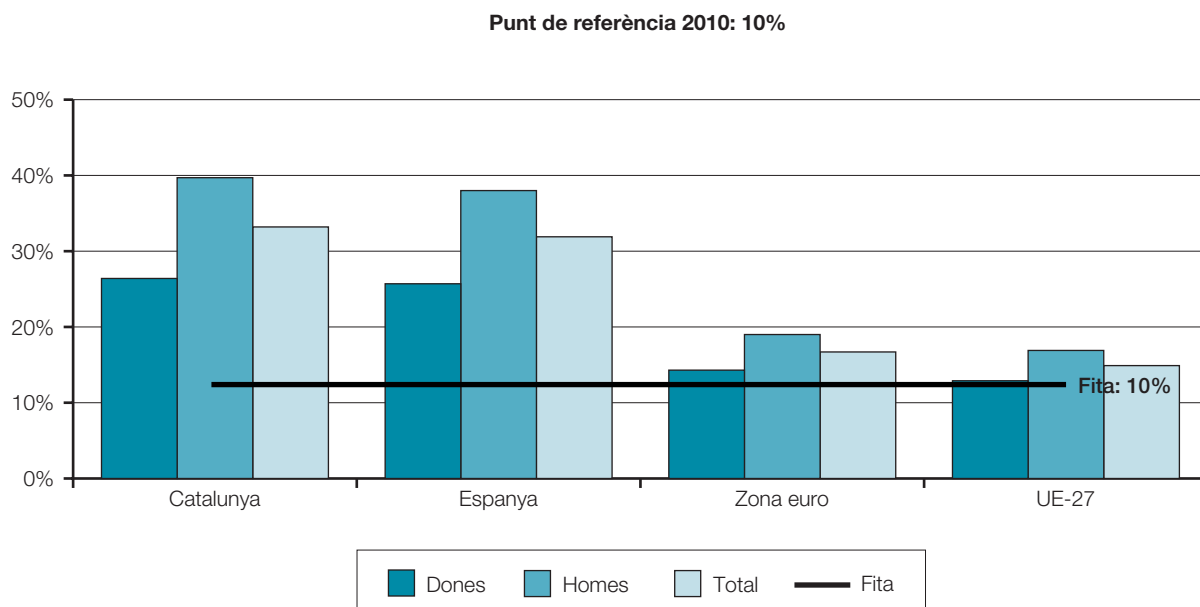
● **Diferenciació per sexes: població de joves d'edat compresa entre els 18 i els 24 anys amb estudis d'ESO que no continua estudis posteriors**

El percentatge de joves d'edats compreses entre els 18 i els 24 anys amb estudis d'ESO finalitzats i que no continua estudis posteriors a Catalunya era, l'any 2007, del 31,6% i presentava diferències importants entre sexes: així, el percentatge en les dones era del 25,9%, mentre que en els homes era del 37,1%. Aquests valors han variat lleugerament l'any 2008, segons mostra la taula següent.

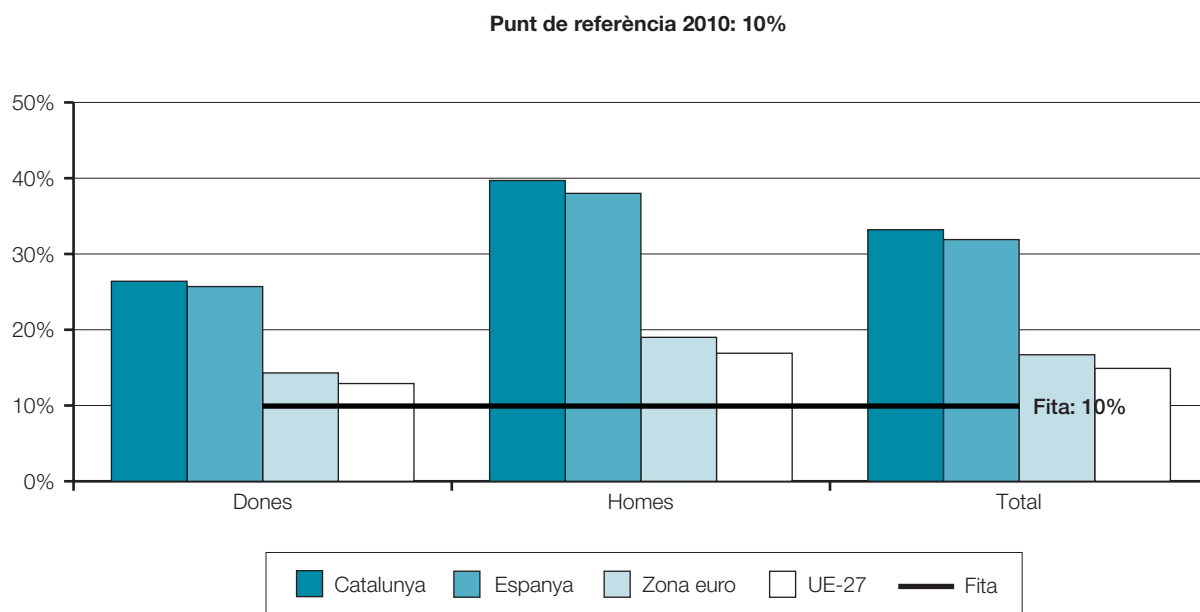
Taula 5.4. Percentatge de població d'edat compresa entre els 18 i els 24 anys amb estudis d'ESO que no continua estudis posteriors per sexe i per àmbit territorial

Sexe	Àmbit territorial			
	Catalunya	Espanya	Zona euro	UE-27
Dones	26,4%	25,7%	14,3%	12,9%
Homes	39,7%	38%	19%	16,9%
Total	33,2%	31,9%	16,7%	14,9%

FONT: Institut d'Estadística de Catalunya (any de referència 2008) i Eurostat (any de referència 2008).

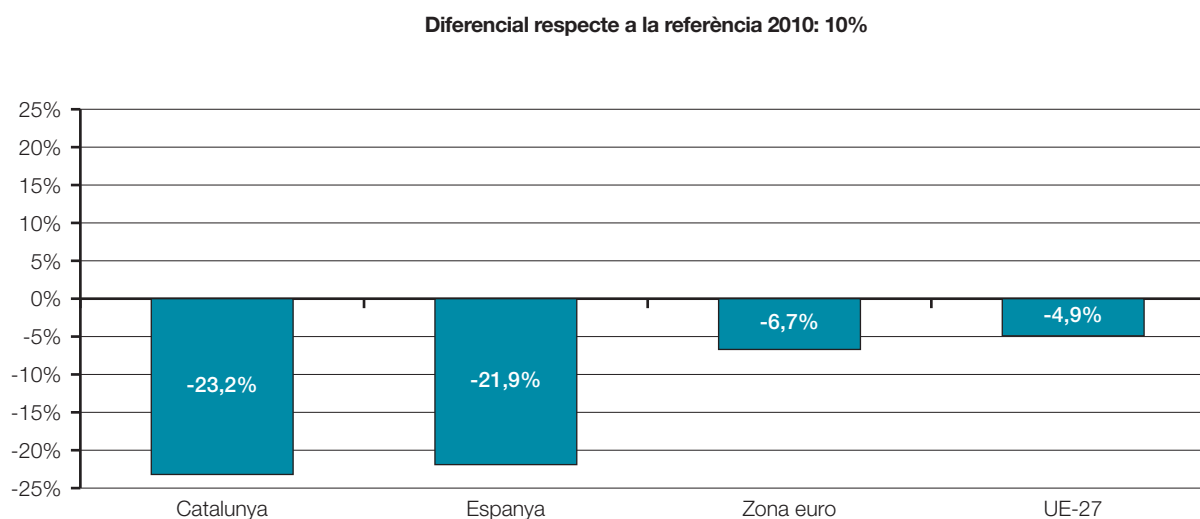

Els percentatges d'assoliment, tant de les dones com dels homes, no arriben a la fita marcada pel 2010, tot i que, de manera global, les dones tenen uns valors més acceptables. En general, els homes presenten percentatges d'abandonament dels estudis més elevats que les dones.

● Diferencial percentual respecte a la fita del 2010

Si situem al nivell 0% l'assoliment mínim de la fita per al 2010 i en considerem el diferencial, observem que, fins ara—de manera global— no s'ha assolit la fita marcada.

L'any 2008, el percentatge de joves d'edats compreses entre els 18 i els 24 anys amb estudis d'ESO finalitzats i que no continua estudis posteriors a Catalunya era del 33,2% i presentava diferències importants entre sexes: així, el percentatge en les dones era del 26,4%, mentre que en els homes era del 39,7%.

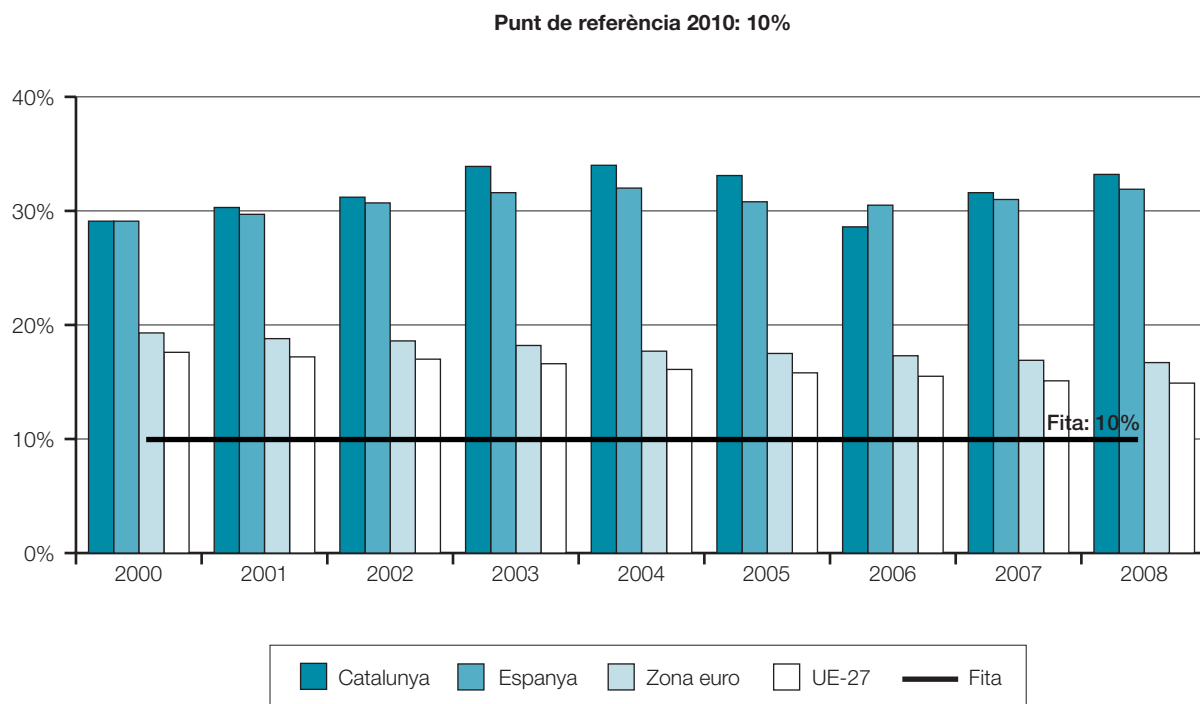
L'estudi de l'evolució d'aquest indicador ens mostra que no ha millorat al llarg dels anys i que no ens acostem a la fita marcada pel 2010.

● **Evolució de l'indicador «Població d'edat compresa entre els 18 i els 24 anys amb estudis d'ESO finalitzats i que no continua estudis posteriors»**

Taula 5.5. Evolució del percentatge de població d'edat compresa entre els 18 i els 24 anys amb estudis d'ESO finalitzats i que no continua estudis posteriors, per àmbit territorial

Any	Àmbit territorial			
	Catalunya	Espanya	Zona euro	UE-27
2000	29,1%	29,1%	19,3%	17,6%
2001	30,3%	29,7%	18,8%	17,2%
2002	31,2%	30,7%	18,6%	17,0%
2003	33,9%	31,6%	18,2%	16,6%
2004	34,0%	32,0%	17,7%	16,1%
2005	33,1%	30,8%	17,5%	15,8%
2006	28,6%	30,5%	17,3%	15,5%
2007	31,6%	31,0%	16,9%	15,1%
2008	33,2%	31,9%	16,7%	14,9%

FONTS: Institut d'Estadística de Catalunya i Eurostat (diversos anys).

A Catalunya i a Espanya, des de l'any 2000, l'evolució d'aquest indicador no és positiu i s'allunya de la fita marcada per a l'any 2010.

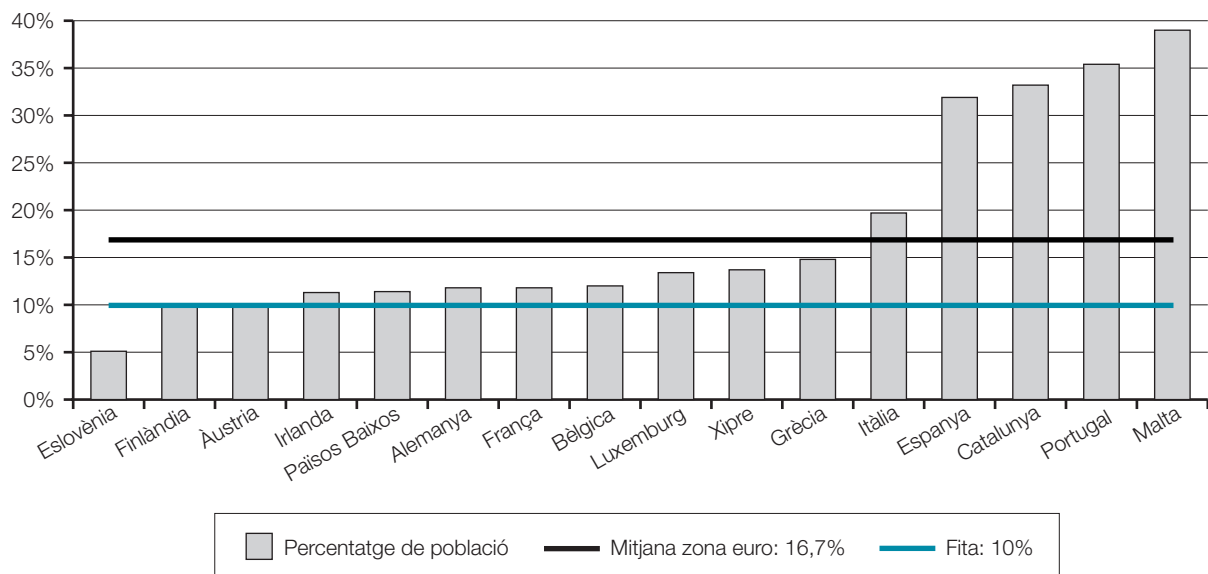
● **Percentatge de població d'edat compresa entre els 18 i els 24 anys amb estudis d'ESO finalitzats que no continua estudis posteriors, a la zona euro**

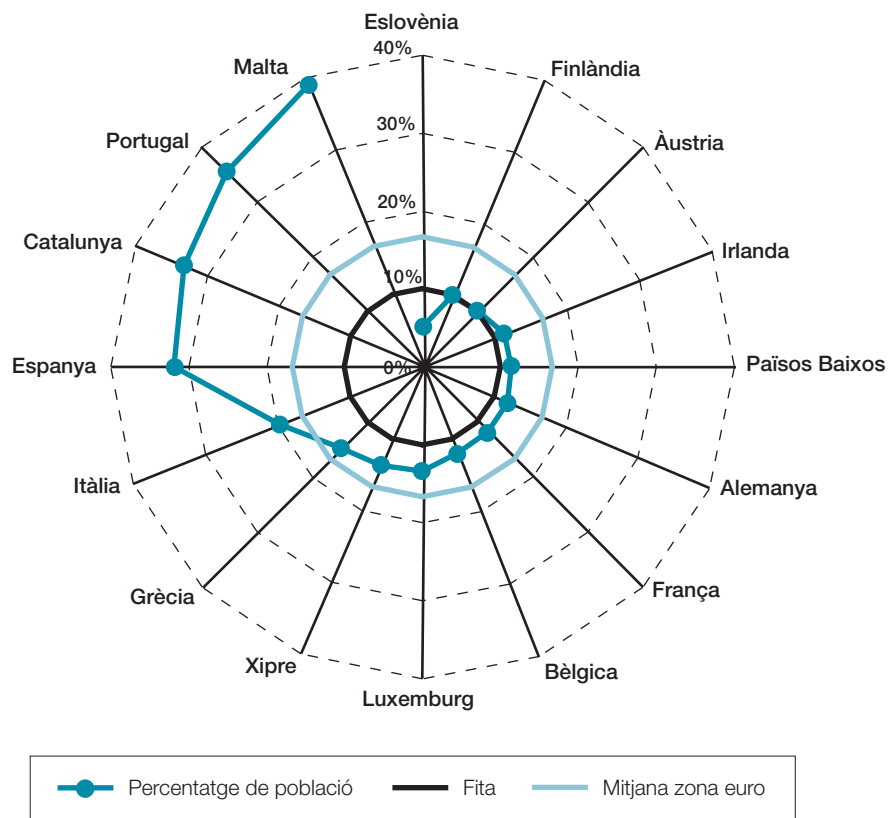
Per aquest indicador, pocs països, només Eslovènia i Finlàndia, han assolit la fita del 10% assenyalada als objectius per al 2010, i s'observa també que la mitjana de la zona euro se situa en el 16,7%.

Taula 5.6. Percentatge de població d'edat compresa entre els 18 i els 24 anys amb estudis d'ESO finalitzats i que no continua estudis posteriors, a la zona euro

Àmbit territorial	Percentatge de població
Catalunya	33,2%
Alemanya	11,8%
Àustria	10,1%
Bèlgica	12,0%
Eslovènia	5,1%
Espanya	31,9%
Finlàndia	9,8%
França	11,8%
Grècia	14,8%
Irlanda	11,3%
Itàlia	19,7%
Luxemburg	13,4%
Malta	39,0%
Països Baixos	11,4%
Portugal	35,4%
Xipre	13,7%
Mitjana de la zona euro	16,7%

FONTS: Institut d'Estadística de Catalunya (any de referència 2008) i Eurostat (any de referència: 2008).

5.3. Percentatge de joves d'edat compresa entre els 20 i els 24 anys, ambdós inclosos, que han completat amb èxit, com a mínim, l'educació secundària postobligatòria

Un altre dels objectius prioritaris dels governs europeus és aconseguir que un percentatge elevat de la població jove tingui estudis postobligatoris. Per això, un punt concret de referència que es van marcar com a fita per al 2010 és aconseguir que el 85% o més de la població jove d'edats compreses entre els 20 i els 24 anys tingués, com a mínim, una formació superior a l'ESO. En aquests moments, però, encara s'està lluny d'assolir aquest objectiu, tant a Catalunya com a molts altres països de la zona euro.

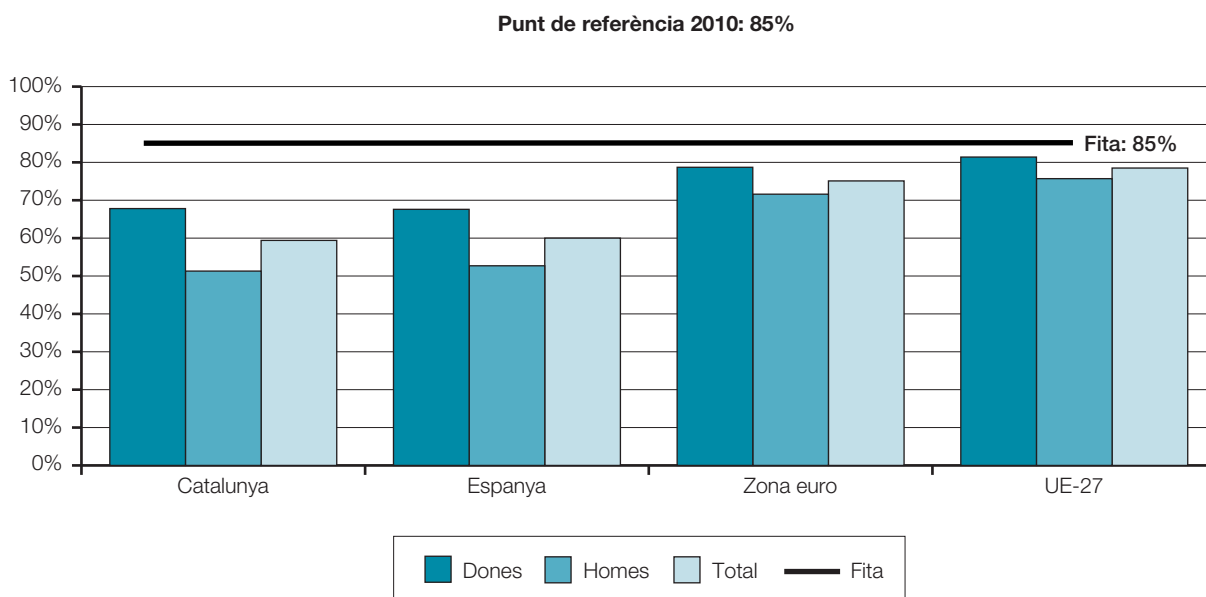
- **Percentatge de joves d'edat compresa entre els 20 i els 24 anys, ambdós inclosos, que han completat amb èxit, com a mínim, l'educació secundària postobligatòria. Any 2008**

El percentatge de joves d'edats compreses entre els 20 i els 24 anys amb estudis d'ESO que tenen estudis iguals o superiors als estudis secundaris postobligatoris, a Catalunya, és del 59,4% i presenta diferències importants entre gèneres: un 67,8% en les dones i un 51,3% en els homes.

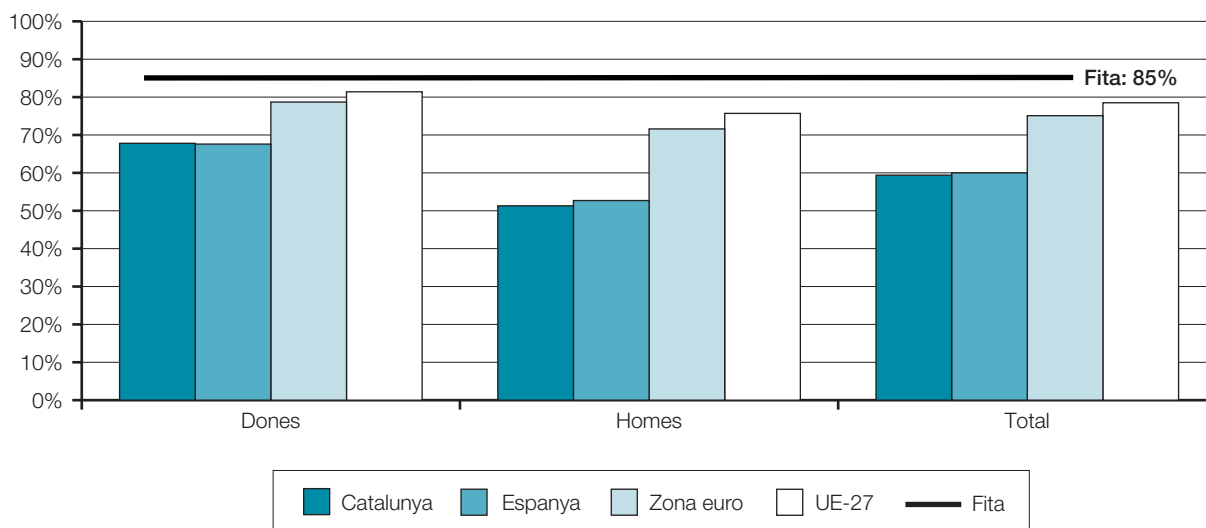
Taula 5.7. Percentatge de joves d'edat compresa entre els 20 i els 24 anys que han completat amb èxit, com a mínim, l'educació secundària postobligatòria per sexe i àmbit territorial

Sexe	Àmbit geogràfic			
	Catalunya	Espanya	Zona euro	UE-27
Dones	67,8%	67,6%	78,7%	81,4%
Homes	51,3%	52,7%	71,6%	75,7%
Total	59,4%	60,0%	75,1%	78,5%

FONTS: Institut d'Estadística de Catalunya (any de referència 2008) i Eurostat (any de referència 2008).

Punt de referència 2010: 85%

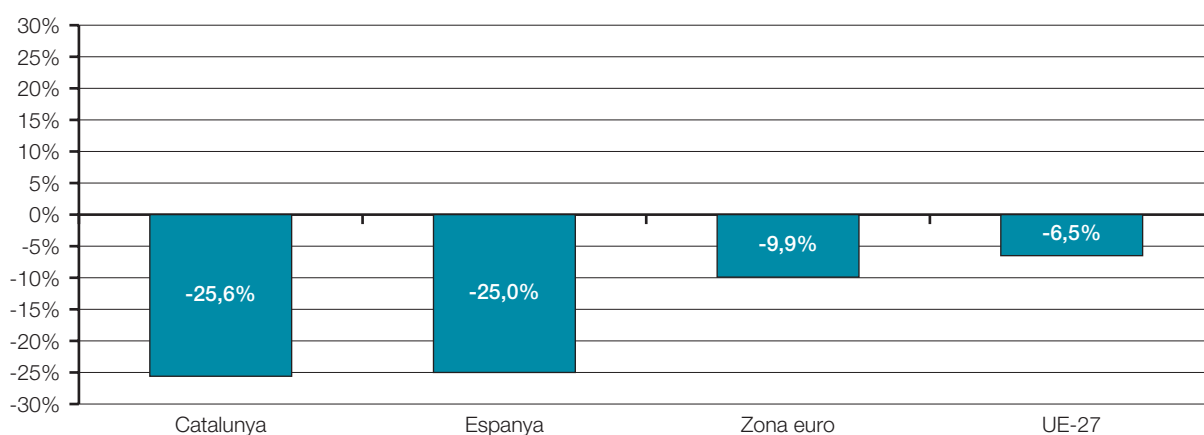

● Diferencial respecte a la fita de referència del 2010

A Catalunya, el percentatge de joves d'edats compreses entre els 20 i els 24 anys, ambdós inclosos, que han completat amb èxit, com a mínim, l'educació secundària postobligatòria està molt per sota dels marcats com a referència europea per al 2010.

L'evolució d'aquest indicador al llarg dels anys, des de l'inici del seu establiment, ens pot informar del grau d'aproximació a la fita de l'any 2010.

Diferencial respecte a la referència 2010: 10%

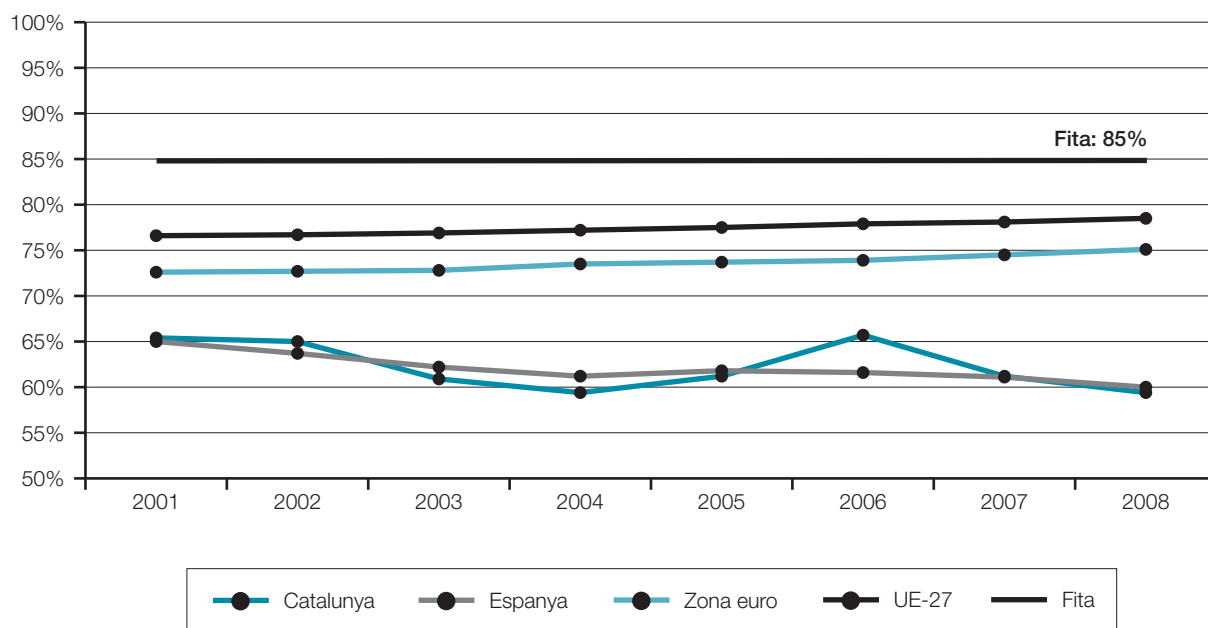
● **Evolució de l'indicador «Percentatge de joves d'edat compresa entre els 20 i els 24 anys, ambdós inclosos, que han completat amb èxit, com a mínim, l'educació secundària postobligatòria»**

Taula 5.8. Evolució del percentatge de joves d'edat compresa entre els 20 i els 24 anys que han completat amb èxit, com a mínim, l'educació secundària postobligatòria per sexe i àmbit territorial

Any	Àmbit territorial			
	Catalunya	Espanya	Zona euro	UE-27
2001	65,4%	65,0%	72,6%	76,6%
2002	65,0%	63,7%	72,7%	76,7%
2003	60,9%	62,2%	72,8%	76,9%
2004	59,4%	61,2%	73,5%	77,2%
2005	61,2%	61,8%	73,7%	77,5%
2006	65,7%	61,6%	73,9%	77,9%
2007	61,2%	61,1%	74,5%	78,1%
2008	59,4%	60,0%	75,1%	78,5%

FONTS: Institut d'Estadística de Catalunya i Eurostat (diversos anys).

Punt de referència 2010: 85%

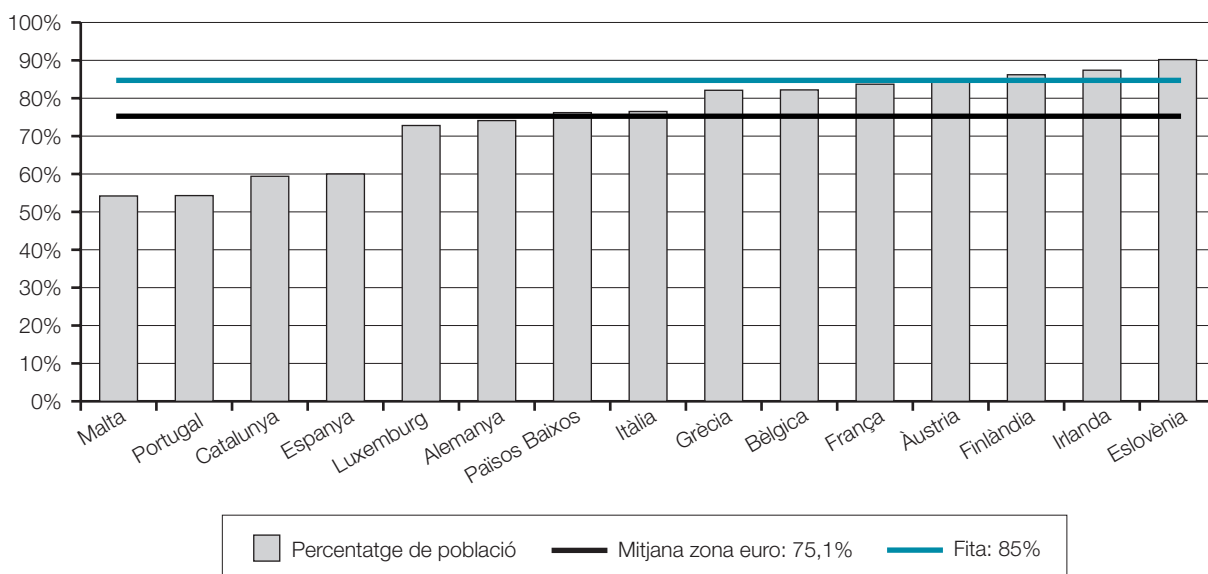
A Catalunya i a Espanya sembla que serà difícil aconseguir la fita marcada per a aquest indicador per a l'any 2010.

- **Percentatge de persones d'edat compresa entre els 20 i els 24 anys, ambdós inclosos, que han completat amb èxit, com a mínim l'educació secundària postobligatòria, a la zona euro**

Taula 5.9. Percentatge de població d'edat compresa entre els 20 i els 24 anys que han completat amb èxit, com a mínim, l'educació secundària postobligatòria, a la zona euro

Àmbit territorial	Percentatge de població
Catalunya	59,4%
Alemanya	74,1%
Àustria	84,5%
Bèlgica	82,2%
Eslovènia	90,2%
Espanya	60,0%
Finlàndia	86,2%
França	83,7%
Grècia	82,1%
Irlanda	87,4%
Itàlia	76,5%
Luxemburg	72,8%
Malta	54,2%
Països Baixos	76,2%
Portugal	54,3%
Xipre	–
Mitjana de la zona euro	75,1%

FONTS: Institut d'Estadística de Catalunya (any referència 2008) i Eurostat (any referència 2008).

5.4. Nombre de persones graduades en matemàtiques, ciències i tecnologia per cada 1.000 habitants de la població d'edat compresa entre els 20 i els 29 anys

Aconseguir que el nombre de persones graduades en matemàtiques, ciències i tecnologia de la Unió Europea augmenti i s'aproximi als valors dels Estats Units i el Japó va ser una de les fites que es van proposar a Lisboa l'any 2000. Al mateix temps, també es vol reduir d'una manera progressiva la diferència per raons de gènere en el nombre de persones graduades que hi ha actualment en aquests estudis.

Aquest indicador ens informa del nombre de persones graduades en matemàtiques, ciències i tecnologia que hi ha a cada país per cada 1.000 joves d'edats compreses entre 20 i 29 anys. Els càlculs es fan a partir d'una relació entre les persones graduades en ciències, matemàtiques i tecnologia i el total de la població jove d'edats compreses entre els 20 i els 29 anys, la xifra resultant de la qual es multiplica per 1.000.

● Nombre de persones graduades en matemàtiques, ciències i tecnologia per cada 1.000 habitants de la població jove d'edat compresa entre els 20 i els 29 anys

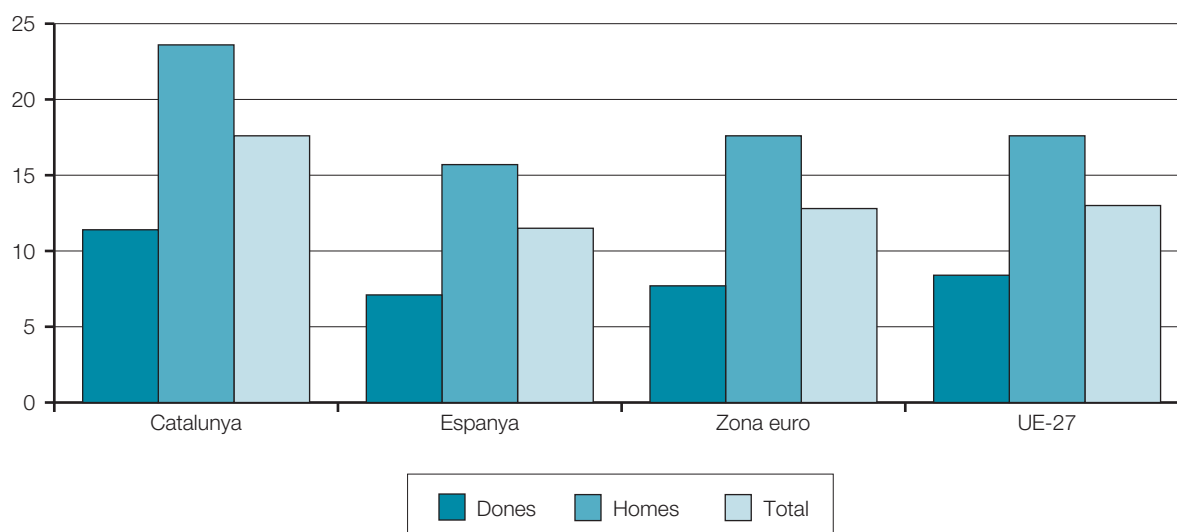
El nombre de persones graduades en matemàtiques, ciències i tecnologia per cada 1.000 habitants de la població jove d'edats compreses entre els 20 i els 29 anys a Catalunya, l'any 2006, era molt superior el de la majoria de països de la zona euro

Aquest és un dels millors indicadors de Catalunya, tant en el cas dels homes com en el de les dones.

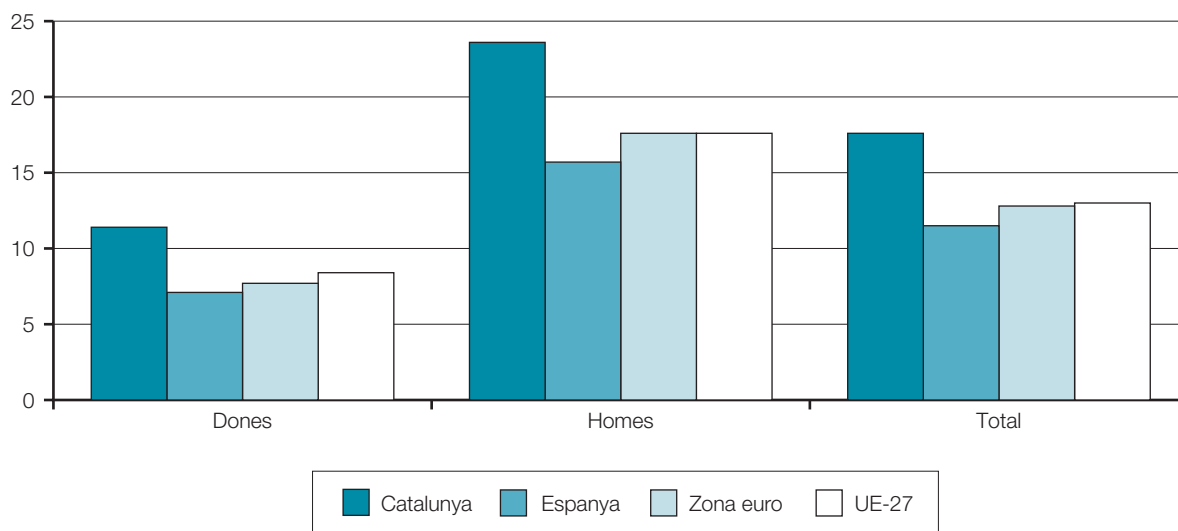
Taula 5.10. Nombre de persones graduades en matemàtiques, ciències i tecnologia per cada 1.000 habitants de la població d'edat compresa entre els 20 i els 29 anys per sexe i per àmbit territorial

Sexe	Àmbit geogràfic			
	Catalunya	Espanya	Zona euro	UE-27
Dones	11,4	7,1	7,7	8,4
Homes	23,6	15,7	17,6	17,6
Total	17,6	11,5	12,8	13,0

FONTS: Institut d'Estadística de Catalunya (any referència 2006) i Eurostat (any referència 2006).

Com ja s'ha comentat es vol reduir d'una manera progressiva la diferència per raons de gènere entre el nombre d'homes i dones que hi ha actualment en aquests estudis, però a la majoria de països la taxa de dones en aquests estudis encara és molt inferior a la dels homes.

L'evolució d'aquest indicador, des de l'inici del seu establiment, ens pot indicar el grau d'aproximació al llarg dels anys a la fita del 2010.

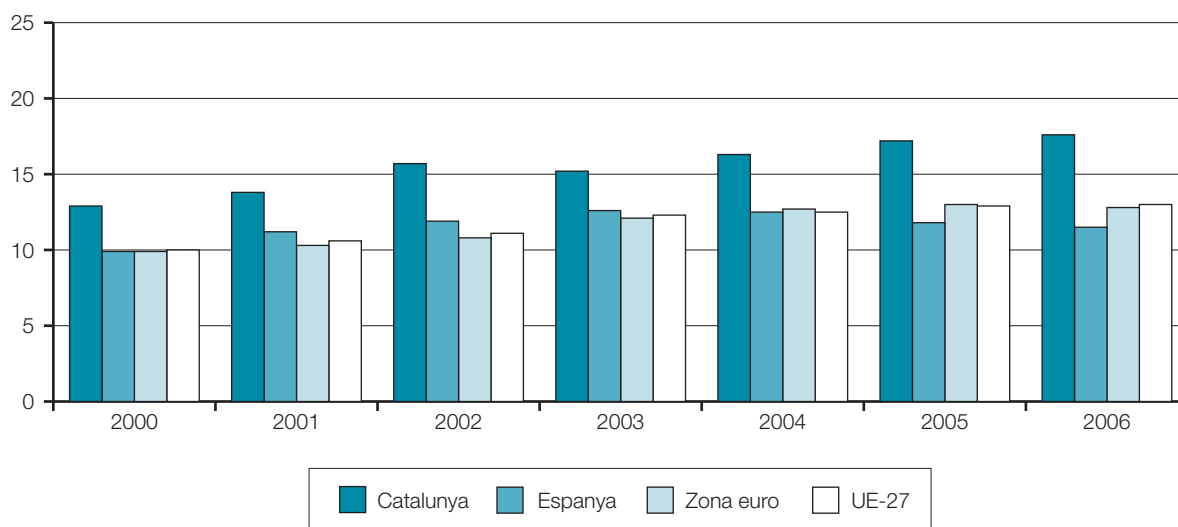
● **Evolució de l'indicador «Nombre de persones graduades en matemàtiques, ciències i tecnologia per cada 1.000 habitants de la població d'edat compresa entre els 20 i els 29 anys»**

L'evolució d'aquest indicador marca una progressió a Catalunya i presenta valors superiors als de la Unió Europea.

Taula 5.11. Evolució del nombre de persones graduades en matemàtiques, ciències i tecnologia per cada 1.000 habitants de la població d'edat compresa entre els 20 i els 29 anys, per àmbit territorial

Any	Àmbit territorial			
	Catalunya	Espanya	Zona euro	UE-27
2000	12,9	9,9	9,9	10,0
2001	13,8	11,2	10,3	10,6
2002	15,7	11,9	10,8	11,1
2003	15,2	12,6	12,1	12,3
2004	16,3	12,5	12,7	12,5
2005	17,2	11,8	13,0	12,9
2006	17,6	11,5	12,8	13,0

FONTS: Institut d'Estadística de Catalunya i Eurostat (diversos anys).

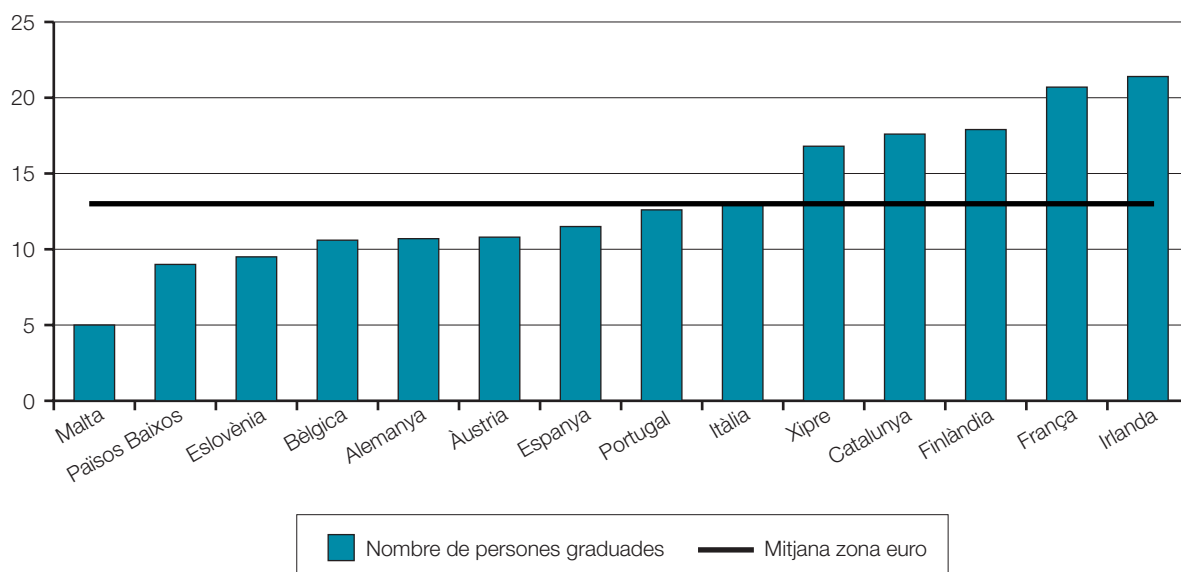
● **Nombre de persones graduades en matemàtiques, ciències i tecnologia per cada 1.000 habitants de la població d'edat compresa entre els 20 i els 29 anys, a la zona euro**

Taula 5.12. Nombre de persones graduades en matemàtiques, ciències i tecnologia per cada 1.000 habitants de la població d'edat compresa entre els 20 i els 29 anys, a la zona euro

Àmbit territorial	Nombre de persones graduades
Catalunya	17,6
Alemanya	10,7
Àustria	10,8
Bèlgica	10,6
Eslovènia	9,5
Espanya	11,5
Finlàndia	17,9
França	20,7
Grècia*	-
Irlanda	21,4
Itàlia	13,0
Malta	5,0
Països Baixos	9,0
Portugal	12,6
Xipre	16,8
Mitjana de la zona euro	12,8

FONTS: Institut d'Estadística de Catalunya (any referència 2006) i Eurostat (any de referència: 2006).
No es disposa de dades de Grècia.

Nombre de persones graduades en matemàtiques, ciències i tecnologia per cada 1.000 habitants

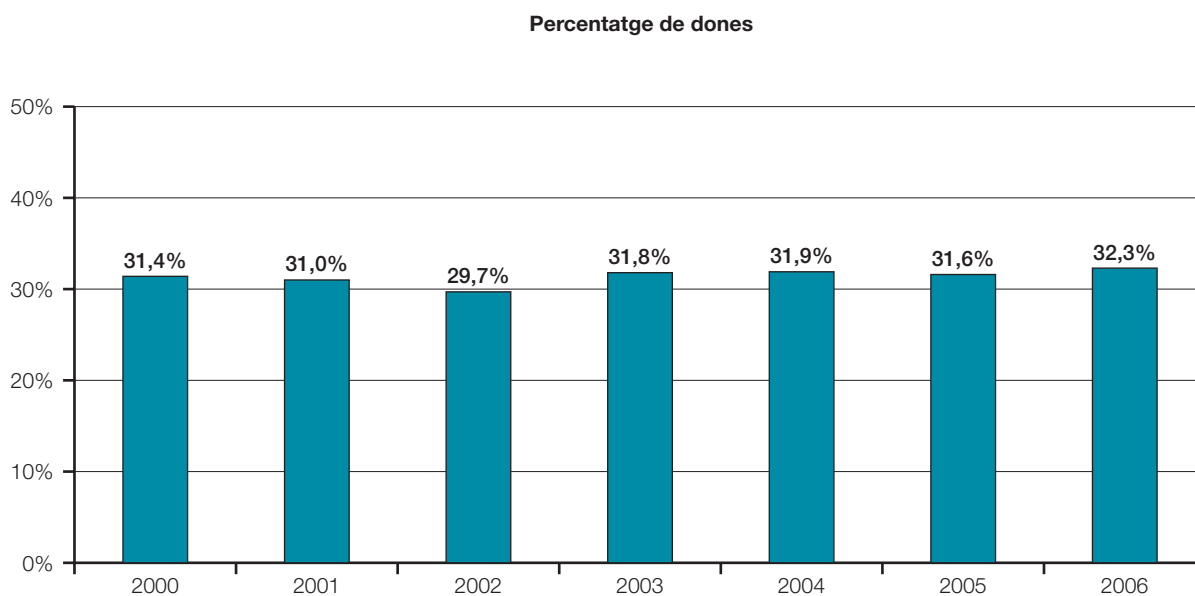
● Reducció del desequilibri entre homes i dones en aquests estudis

La taula següent mostra el percentatge actual de dones graduades en aquests àmbits respecte del nombre total de persones graduades:

Taula 5.13. Percentatge de dones del total de nombre de persones graduades en matemàtiques, ciències i tecnologia per cada 1.000 habitants de la població d'edat compresa entre els 20 i els 29 anys, a Catalunya

Any	Percentatge de dones
2000	31,4%
2001	31,0%
2002	29,7%
2003	31,8%
2004	31,9%
2005	31,6%
2006	32,3%

FONTS: Institut d'Estadística de Catalunya (any de referència: 2006) i Eurostat (any de referència: 2006).

El percentatge de dones graduades respecte del total de persones graduades en aquests estudis se situa al voltant del 32%. Sembla difícil d'aconseguir l'equilibri entre els dos gèneres per a l'any 2010, tal com marcava la fita creada a Lisboa l'any 2000.

5.5. Percentatge de persones adultes que participen en cursos de formació sobre el total de la població d'edat compresa entre els 25 i els 64 anys

Un factor important per a la societat és la formació permanent de la població adulta. Per aquesta raó, a Lisboa es va marcar com a fita augmentar el percentatge de població adulta que participa en cursos de formació, fins a arribar a un 12,5%.

La forma d'obtenció d'aquest indicador deriva dels càlculs corresponents que es fan a partir d'enquestes on es pregunta a la població objecte d'estudi si ha participat en algun tipus de curs de formació en les darreres quatre setmanes precedents a l'enquesta. Cal observar que, tant a Espanya com en altres països de la Unió Europea, els darrers anys s'ha modificat la manera de calcular aquest indicador.

Les dades de Catalunya s'han obtingut a partir de l'enquesta de població activa i cal esmentar que provenen d'una gran diversitat de cursos de formació (com ara cursos reglats, no reglats, cursos fets per ajuntaments, cursos per a aturats, etc.)

● Percentatge de persones adultes que participen en cursos de formació sobre el total de la població d'edat compresa entre els 25 i els 64 anys. Any 2008

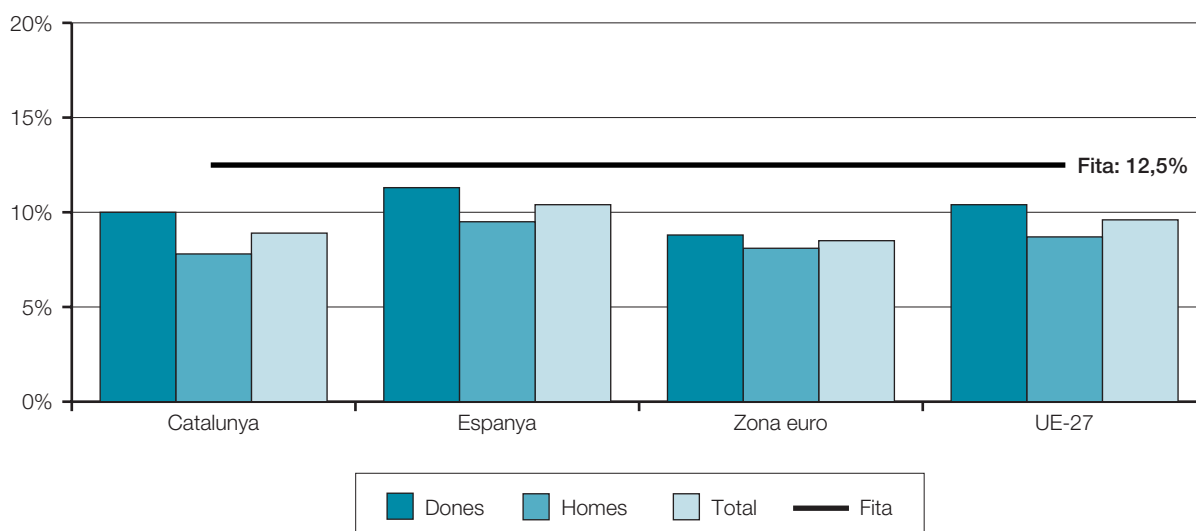
Al voltant del 9% de la població de Catalunya d'edats compreses entre els 25 i els 64 anys diu que darremment ha participat en cursos de formació.

Taula 5.14. Percentatge de persones adultes que diu que ha participat en cursos de formació sobre el total de la població de 25 a 64 anys, per sexe i àmbit territorial

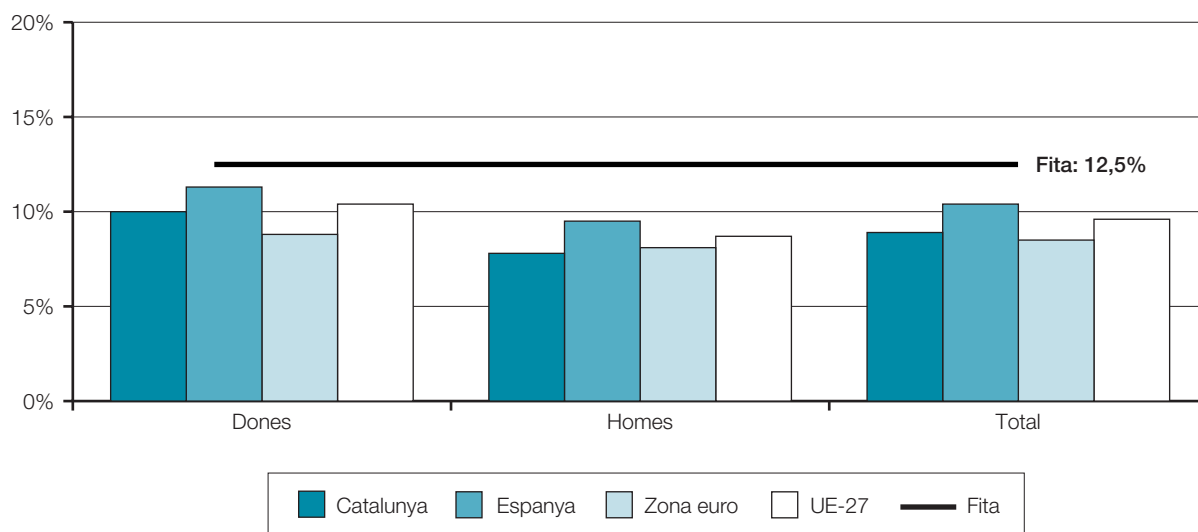
Sexe	Àmbit territorial			
	Catalunya	Espanya	Zona euro	UE-27
Dones	10,0%	11,3%	8,8%(p)	10,4%(p)
Homes	7,8%	9,5%	8,1%(p)	8,7%(p)
Total	8,9%	10,4%	8,5%(p)	9,6%(p)

FONT: Institut d'Estadística de Catalunya (any de referència: 2008) i Eurostat (any de referència: 2008).

Punt de referència 2010: 12,5%

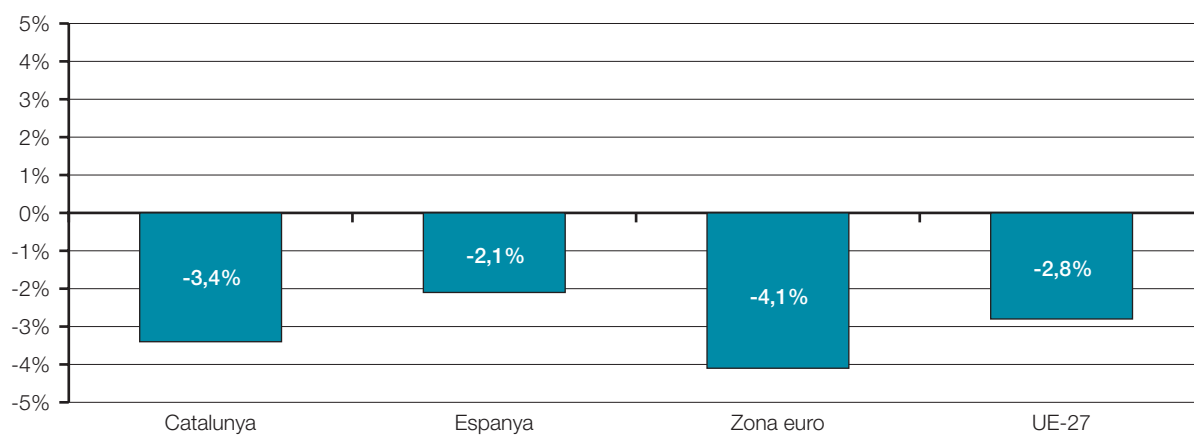

Punt de referència 2010: 12,5%

● **Diferencial percentual respecte a la fita del 2010**

Diferencial respecte a la referència 2010: 12,5%

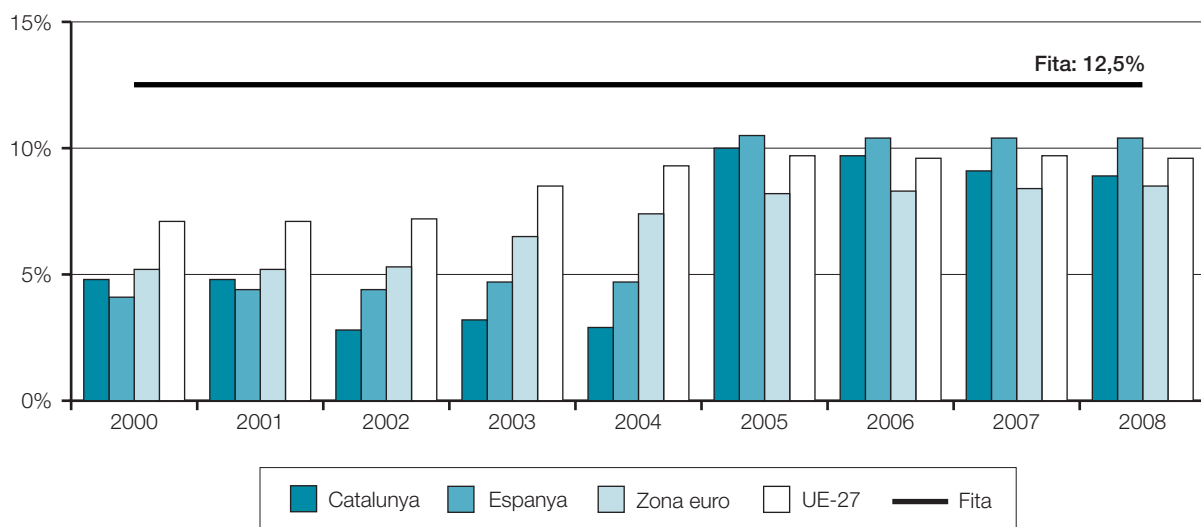
A la taula següent veurem l'evolució d'aquest indicador des de l'inici del seu establiment. L'evolució ens indica el grau d'aproximació cap a la fita marcada pel 2010.

● **Evolució de l'indicador «Percentatge de persones adultes que diuen que han participat en cursos de formació sobre el total de la població de 25 a 64 anys»**

Taula 5.15. Evolució del percentatge de persones adultes que participen en cursos de formació sobre el total de la població de 25 a 64 anys per àmbit territorial

Any	Àmbit territorial			
	Catalunya	Espanya	Zona euro	UE-27
2000	4,8%	4,1%	5,2%	7,1%
2001	4,8%	4,4%	5,2%	7,1%
2002	2,8%	4,4%	5,3%	7,2%
2003	3,2%	4,7%	6,5%	8,5%
2004	2,9%	4,7%	7,4%	9,3%
2005	10,0%	10,5%	8,2%	9,7%
2006	9,7%	10,4%	8,3%	9,6%
2007	9,1%	10,4%	8,4%	9,7%
2008	8,9%	10,4%	8,4%	9,5%

FONTS: Eurostat (any de referència: 2008) i *Education at a Glance* (diversos anys).

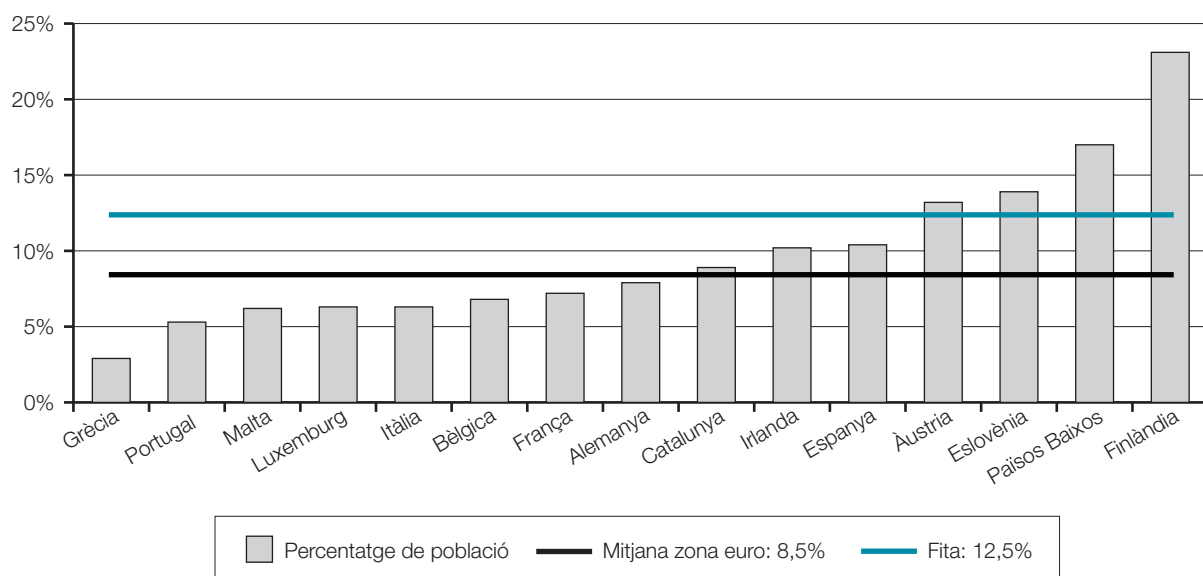

● **Percentatge de persones adultes que diuen que han participat en cursos de formació sobre el total de la població d'edat compresa entre els 25 i els 64 anys, a la zona euro**

Taula 5.16. Percentatge de persones adultes que participen en cursos de formació sobre el total de la població de 25 a 64 anys, a la zona euro

Àmbit territorial	Percentatge de població
Catalunya	8,9%
Alemanya	7,9%
Àustria	13,2%
Bèlgica	6,8%
Eslovènia	13,9%
Espanya	10,4%
Finlàndia	23,1%
França	7,2%
Grècia	2,9%
Irlanda	10,2%
Itàlia	6,3%
Luxemburg	6,3%
Malta	6,2%
Països Baixos	17,0%
Portugal	5,3%
Xipre	–
Mitjana de la zona euro	8,4%

FONTS: Idescat (any de referència: 2008) i Eurostat (any de referència: 2008).

6. CONSIDERACIONS FINALS

6.1. Característiques generals dels sistemes d'indicadors d'educació

Els indicadors són un instrument útil per a l'avaluació i la millora de la qualitat de l'educació.

Un sistema d'indicadors d'educació, del tipus proposat per l'OCDE, ha de ser un instrument d'avaluació útil, necessari, adaptable i perfectible.

Ha de ser útil per descriure el funcionament general del sistema educatiu i per possibilitar la comparació entre sistemes de diferents països. Aquesta possibilitat comporta una altra utilitat afegida: la tendència a unificar criteris respecte al tractament de les dades estadístiques de les administracions competents.

Ha de ser adaptable, com ho demostra el seu desenvolupament al llarg dels darrers anys, i ha de permetre, tot mantenint un nucli d'indicadors comparable internacionalment, la inclusió d'indicadors de comparabilitat més restringida —d'àmbit interregional, per exemple— i, fins i tot, d'indicadors no estrictament comparables.

Ha de ser perfectible, atès que les metodologies de càlcul dels indicadors, el coneixement de la comparabilitat dels sistemes educatius dels diversos països i la importància relativa de cada indicador, entre d'altres, poden possibilitar cada vegada més que la informació que proporcionen les dades sigui més útil.

L'anàlisi dels indicadors més adequats en altres països pot permetre introduir les reformes escaients per adaptar-los a Catalunya.

6.2. Actualitzacions successives

L'adopció d'un sistema determinat d'indicadors implica l'actualització periòdica de les dades i la configuració d'una xarxa. S'ha d'intentar, doncs, arribar a un mètode que, tot respectant la diversitat dels sistemes educatius, possibiliti la comparació dels resultats respectius sense implicar un temps considerable ni un cost addicional. L'experiència acumulada en la matèria fa, en aquest sentit, cada vegada més planeres tant l'anàlisi com la interpretació dels resultats.

Cal afegir que, un nucli sempre minoritari d'informació —que ha de ser obtinguda mitjançant enquestes específiques, bé siguin internacionals o locals—, requereix un estudi previ i una posterior dotació de recursos de personal i pressupostaris.

En el cas de les enquestes internacionals, caldria també arbitrar algun sistema de participació de les regions europees en les xarxes d'estudi del Projecte INES (Indicators of Education Systems) de l'OCDE.

6.3. Sistema d'indicadors d'educació propis de Catalunya

A Catalunya ja s'havien fet dotze informes anuals, amb dades referides a les publicacions de l'OCDE, i ara es presenta el tretzè, amb la majoria de dades referides al curs 2006-2007 i amb l'estudi evolutiu d'alguns indicadors educatius de Catalunya fins a l'any 2008 i, si és possible, de l'any 2009, amb l'objectiu d'actualitzar-los. En cadascun d'aquests informes s'ha mantingut un nucli d'indicadors que s'han anat restablint i uns altres que s'han canviat segons les dades disponibles i les necessitats detectades.

S'observa que:

- A Catalunya, el 47% de la població adulta d'edat compresa entre els 25 i els 64 anys ha assolit, com a màxim, estudis obligatoris i, per tant, el 53% ja ha assolit estudis secundaris postobligatoris o superiors.
- A la majoria de països de l'OCDE, l'any 2007, el 71% de la població adulta d'edat compresa entre els 25 i els 64 anys ja havia acabat l'educació secundària postobligatòria, a Catalunya (tot i la millora produïda els darrers anys) la mitjana era només del 53%.
- En l'àmbit de l'educació terciària, la població adulta de Catalunya d'edat compresa entre 25 i 64 anys té percentatges similars o superiors respecte a la mitjana de la Unió Europea-19.
- Dins de la població adulta de Catalunya, encara hi ha un percentatge del 48% d'homes i del 46% de dones que només han assolit, com a màxim, l'educació secundària obligatòria.
- A Catalunya, el percentatge de la població adulta que, com a màxim, té l'educació secundària obligatòria (CITE 0/1/2), evoluciona any rere any de manera positiva, i presenta una millora de 9 punts percentuals des de l'any 2004 fins a l'any 2008.
- El percentatge de població adulta de Catalunya que ha assolit el nivell de formació superior (30%) és actualment comparable amb el de la mitjana dels països de l'OCDE.
- A Catalunya, el nivell de formació de la població adulta que ha acabat, almenys, l'educació secundària postobligatòria presenta, en general, diferències importants entre els trams de la població jove de 25 a 34 anys (65%) i els de la població de 55 a 64 anys (31%).
- És prou clar el progrés general i la tendència anivelladora entre tots aquests països de la Unió Europea-19. Cal valorar de manera positiva la dada de la primera columna de Catalunya (65%) de la població més jove respecte a la de l'última (31%), que correspon a la població d'edat compresa entre 55 i 64 anys.
- Segons les dades, el 53% d'homes de la població activa tenen estudis iguals o superiors als postobligatoris, mentre que en el cas de les dones aquest percentatge s'eleva fins al 62%.
- A Catalunya, el percentatge de persones joves d'edats compreses entre els 20 i els 24 anys que tenen estudis postobligatoris és del 59,4%, percentatge que és inferior a la fita marcada per a l'any 2010, que és del 85%.
- La majoria de països de la Unió Europea-19 tenen un nivell de despesa educativa que és majoritàriament pública i que es mou entre el 4% i el 6% del seu PIB.
- La despesa educativa en relació amb el PIB de Catalunya, en el curs 2006-2007 va ser del 4,2%, lleugerament superior a la del curs anterior (3,8%).
- La font principal de finançament de la despesa educativa és l'administració autonòmica, que aporta el percentatge més elevat de recursos (96,3%).
- En els nivells d'educació infantil, primària i secundària s'observa que el 91% dels recursos totals que s'hi destinen són despeses de funcionament.
- La despesa per alumne o alumna a Catalunya ha anat augmentant gradualment des del curs 2002-2003 fins al curs 2006-2007 en tots els nivells educatius.
- A Catalunya, les ràtios d'alumnes per professor o professora presenten valors positius i molt semblants a les de les mitjanes de la Unió Europea-19 i dels països de l'OCDE.
- A Catalunya la taxa d'escolarització a l'educació infantil té uns valors molt positius i ha assolit, pràcticament, el valor del 100%.
- A Catalunya es fa palesa l'evolució cap a la potenciació dels estudis professionals i una aproximació als valors de la majoria de països d'Europa.

- Les taxes d'idoneïtat a l'educació primària es mantenen amb lleugeres variacions al llarg dels anys.
- Des de l'any 2000, a Catalunya, el percentatge de població jove d'edat compresa entre els 18 i els 24 anys amb educació secundària obligatòria que no continua estudis posteriors es manté en valors propers al 30%.
- A Catalunya, durant el curs 2008-2009, en l'ensenyament no universitari, un 13,7% del total (151.136) eren de procedència estrangera.
- Cal destacar que, des del curs 2000-2001 fins al curs 2008-2009, el percentatge d'alumnat estranger escolaritzat a Catalunya ha crescut d'una manera important i ha passat des del 2,55% fins al 13,7%.
- S'observa un contrast important a l'escolarització de l'alumnat estranger, el 84,3% està escolaritzat en el sector públic enfront del 15,7% que hi ha en el sector privat.
- A Catalunya, des del curs 2000-2001 fins al curs 2008-2009 s'ha produït un increment molt important en l'escolarització d'alumnat estranger en tots els nivells educatius i aquest augment ha implicat un esforç suplementari considerable.
- El nombre d'hores lectives anuals de l'alumnat a Catalunya, en tots els nivells, és lleugerament superior a la mitjana dels països de la Unió Europea-19 i a la mitjana dels països de l'OCDE.
- A Catalunya, el nombre d'hores de feina del professorat en el centre escolar no presenta grans diferències amb els valors de la mitjana dels països de l'OCDE.
- A Catalunya, el nombre d'hores de classe del professorat de primària i secundària presenta valors lleugerament superiors amb els valors de la mitjana dels països de la Unió Europea-19 i de la mitjana dels països de l'OCDE.
- La participació del sector de mares i pares, a les eleccions als CE és baixa, i va disminuint des de les llars d'infants fins a la secundària.
- Els resultats en competència lingüística són molt similars en llengua catalana i llengua castellana (les diferències no són estadísticament significatives), de manera que evidencien que el sistema educatiu proporciona a l'alumnat un nivell semblant de coneixement de llengua catalana i de llengua castellana.
- De manera general, com més baix és el nivell socioeconòmic de les famílies, més alt és el percentatge d'alumnat situat en el nivell baix d'assoliment de la competència.
- A l'estudi SITES 2006, a la pregunta de si utilitza les TIC en les activitats d'ensenyament i aprenentatge, el 38,4% del professorat de matemàtiques i el 55,8% del professorat de ciències de Catalunya hi respon afirmativament.
- Les dades de SITES indiquen que més del 80% del professorat que fa servir les TIC a classe troba que augmenta la motivació del seu alumnat per aprendre i que desenvolupa les habilitats per tractar la informació.
- Segons l'estudi SITES 2006 el professorat que empra les TIC expressa, en conjunt, uns objectius una mica més proclius a l'aprenentatge permanent i a la connectivitat que el que no les empra.
- Les dades de matrícula mostren que el batxillerat presenta una tendència constant de pèrdua d'alumnat matriculat —similar a la del conjunt de l'Estat espanyol— que és propera al 20% d'ençà del curs 2000-2001 (i fins al curs 2007-2008), principalment com a conseqüència dels canvis sociodemogràfics.
- A diferència del que succeeix en el darrer curs dels ensenyaments obligatoris —en el qual Catalunya obté pitjors resultats educatius que la resta de comunitats autònomes—, les taxes de repetició i graduació en els ensenyaments postobligatoris (batxillerat, CFGM i CFGS) de Catalunya són força equiparables a les del conjunt de l'Estat (dades del curs 2006-2007).
- A l'educació primària s'observa que el pas de l'alumnat al cicle següent és elevat i només en casos excepcionals algunes i alguns dels alumnes avaluats romanen un any més al mateix cicle.

- A l'ESO, les noies presenten un percentatge de persones graduades (82,2%) superior al dels nois (75,8%).
- El percentatge de persones graduades en educació secundària obligatòria respecte del total de persones avaluades del 2007-2008 era proper al 80%.
- El percentatge de persones aprovades de batxillerat és del 74,4%. En aquest percentatge, hi ha importants diferències entre gèneres: les noies tenen un percentatge d'aprovat del 76,6% i els nois, del 71,8%.
- Les dades de l'any 2008 corresponents a Catalunya mostren que més del 33,2% del jovent d'edats compreses entre 18 i 24 anys encara abandonava la formació de manera prematura; aquest és, doncs, un altre dels punts clau que caldrà millorar incrementant la formació del nostre jovent per apropar-nos, com a mínim, a la mitjana europea (14,9%).
- El percentatge de joves d'edats compreses entre els 20 i els 24 anys amb estudis d'ESO que tenen estudis iguals o superiors als estudis secundaris postobligatoris, a Catalunya, és del 59,4% i presenta diferències importants entre gèneres: un 67,8% en les dones i un 51,3% en els homes.
- El nombre de persones graduades en matemàtiques, ciències i tecnologia per cada 1.000 habitants de la població jove d'edats compreses entre els 20 i els 29 anys a Catalunya, l'any 2006, era superior a la majoria de països de la zona euro.
- Al voltant del 9% de la població de Catalunya d'edats compreses entre els 25 i els 64 anys diu que darrerament ha participat en cursos de formació.

GLOSSARI DE SIGLES

AMPA: Associació de mares i pares d'alumnes

CERI: Center for Educational Research and Innovation

CITE: Classificació internacional de tipus d'ensenyament

CNED: Classificació nacional d'estudis

EDU365: Portal educatiu del Departament d'Educació

EPA: Enquesta de població activa

ESO: Educació secundària obligatòria

EURO: Unió monetària europea

EUROSTAT: Servei d'Informació Estadística de la Unió Europea

FP: Formació professional

IDESCAT: Institut d'Estadística de Catalunya

IE: Instituto de Evaluación (Institut d'Avaluació)

IES: Institut d'educació secundària

INCE: Instituto Nacional de Calidad y Evaluación (Institut Nacional de Qualitat i Avaluació)

INES: Indicators of Education Systems (Sistema d'indicadors d'educació)

LOGSE: Llei d'ordenació general del sistema educatiu

OCDE: Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic (Organisation for Economic Cooperation and Development, OECD)

PIB: Producte interior brut

PISA: Programme for International Student Assessment (Programa internacional d'avaluació de l'alumnat)

PPC: Paritat del poder de compra

RDSI: Xarxa digital de serveis integrats

TIC: Tecnologies de la informació i de la comunicació

TIMSS: Trends in Mathematics and Science Study (Estudi internacional sobre matemàtiques i ciències)

XTEC: Xarxa Telemàtica Educativa de Catalunya

Zona euro: Grup de 15 països de la Unió Europea que tenen l'euro com a moneda comuna: Alemanya, Àustria, Bèlgica, Eslovènia, Espanya, Finlàndia, França, Grècia, Irlanda, Itàlia, Luxemburg, Malta, Països Baixos, Portugal i Xipre

UE-19: Grup de 19 països de la Unió Europea que pertanyen a l'OCDE: Alemanya, Àustria, Bèlgica, Dinamarca, Espanya, Finlàndia, França, Grècia, Hongria, Irlanda, Itàlia, Luxemburg, Països Baixos, Polònia, Portugal, Regne Unit, República d'Eslovàquia, República Txeca, Suècia

UE-27: Grup dels vint-i-set països que formen la Unió Europea: Alemanya, Àustria, Bèlgica, Bulgària, Dinamarca, Eslovènia, Espanya, Estònia, Finlàndia, França, Grècia, Hongria, Irlanda, Itàlia, Letònia, Lituània, Luxemburg, Malta, Països Baixos, Polònia, Portugal, Regne Unit, República d'Eslovàquia, República Txeca, Romania, Suècia i Xipre

RELACIÓ DE PUBLICACIONS DE LA MATEIXA COL·LECCIÓ

- 1.** *Indicadors d'Ensenyament de Catalunya*. Maig de 1995 (informe d'ús intern)
- 2.** *Sistema d'Indicadors d'Ensenyament de Catalunya*. Juliol de 1996 (informe d'ús intern)
- 3.** *Sistema d'Indicadors d'Ensenyament de Catalunya*. Juliol de 1997
- 4.** *Sistema d'Indicadors d'Ensenyament de Catalunya*. Juliol de 1998
- 5.** *Sistema d'Indicadors d'Ensenyament de Catalunya*. Juliol de 1999
- 6.** *Sistema d'Indicadors d'Ensenyament de Catalunya*. Desembre de 2000
- 7.** *Sistema d'Indicadors d'Ensenyament de Catalunya*. Novembre de 2002
- 8.** *Sistema d'Indicadors d'Ensenyament de Catalunya*. Gener de 2004
- 9.** *Sistema d'Indicadors d'Ensenyament de Catalunya*. Octubre de 2005
- 10.** *Sistema d'Indicadors d'Educació de Catalunya*. Desembre de 2006
- 11.** *Sistema d'Indicadors d'Educació de Catalunya*. Desembre de 2007
- 12.** *Sistema d'Indicadors d'Educació de Catalunya*. Desembre de 2008

RELACIÓ DE TAULES

1. Indicadors de context, 11

- Taula 1.1. Percentatge de la població, d'edat compresa entre els 25 anys i els 64 anys, d'acord amb el nivell de formació màxim assolit per àmbit territorial, 13
- Taula 1.2. Percentatge de població adulta que té el nivell màxim de formació a la UE-19, 14
- Taula 1.3. Percentatge de població adulta que té el nivell màxim de formació, per sexes, 15
- Taula 1.4. Evolució del percentatge de població adulta amb el nivell màxim de formació assolit, 16
- Taula 1.5. Percentatge de població adulta amb estudis iguals o superiors als secundaris postobligatoris, 18
- Taula 1.6. Percentatge de població adulta amb estudis iguals o superiors als secundaris postobligatoris, per trams d'edat i àmbit territorial, 19
- Taula 1.7. Evolució del percentatge de població adulta amb estudis iguals o superiors als secundaris postobligatoris, a Catalunya, 20
- Taula 1.8. Percentatge de població activa amb el nivell màxim de formació assolit, per gèneres, 21
- Taula 1.9. Evolució del percentatge de població activa amb nivell màxim de formació assolit, 22
- Taula 1.10. Evolució del percentatge de dones de la població activa amb el nivell màxim de formació assolit, 23
- Taula 1.11. Percentatge de població jove, per trams d'edat, respecte al total de la població i per àmbit territorial, 24
- Taula 1.12. Percentatge de població jove, per trams d'edat, respecte del total de la població a la Unió Europea-19, 25
- Taula 1.13. Evolució del percentatge de població jove respecte del total de la població a Catalunya, 27
- Taula 1.14. Percentatge de persones d'edat compresa entre els 20 i els 24 anys, ambdós inclosos, que han completat amb èxit, com a mínim, l'educació secundària postobligatòria, segons el gènere. Any 2008, 28
- Taula 1.15. Evolució del percentatge de persones d'edat compresa entre els 20 i 24 anys, ambdós inclosos, que han completat amb èxit com a mínim, l'educació secundària postobligatòria, segons l'àmbit territorial, 30
- Taula 1.16. PIB per habitant a preus constants, paritats de poder de compra en dòlars per àmbit territorial, 31
- Taula 1.17. Evolució del PIB per habitant a preus constants, paritats de poder de compra en dòlars, a Catalunya, 32

2. Indicadors de recursos, 33

- Taula 2.1. Percentatge de la despesa en educació amb relació al PIB segons l'àmbit territorial, 33
- Taula 2.2. Percentatge de la despesa en educació amb relació al PIB per sectors i àmbit territorial, 35
- Taula 2.3. Percentatge, per sectors, de la despesa en educació amb relació al PIB a la Unió Europea-19, 36
- Taula 2.4. Evolució de la despesa en educació amb relació al PIB per sectors, a Catalunya, 37
- Taula 2.5. Percentatge de la despesa en educació respecte a la despesa pública total segons el nivell d'educació, 39
- Taula 2.6. Evolució del percentatge de la despesa en educació respecte a la despesa pública total segons el nivell d'educació, 40
- Taula 2.7. Evolució del percentatge de despeses d'educació per la font inicial de finançament segons nivell de govern, 41
- Taula 2.8. Evolució del percentatge de despeses d'educació per la font final de finançament segons nivell de govern, 42
- Taula 2.9. Percentatge de la despesa en funcionament i capital respecte a la despesa d'educació per nivell educatiu i per àmbit territorial, 43
- Taula 2.10. Percentatge de la despesa de funcionament per partides i per àmbit territorial i per nivell educatiu, 44
- Taula 2.11. Despesa per alumne o alumna segons nivell d'educació i per àmbit territorial, 45

- Taula 2.12. Despesa per alumne o alumna segons nivell d'educació a la Unió Europea-19, 46
- Taula 2.13. Despesa per alumne o alumna amb relació al PIB per habitant segons nivell d'educació i per àmbit territorial, 47
- Taula 2.14. Despesa per alumne o alumna amb relació al PIB per habitant segons nivell d'educació, a la Unió Europea-19, 48
- Taula 2.15. Evolució de la despesa per alumne o alumna segons nivell d'educació, a Catalunya, 49
- Taula 2.16. Evolució de la despesa per alumne o alumna segons nivell d'educació en centres públics, a Catalunya, 50
- Taula 2.17. Evolució del nombre d'alumnes, la despesa per alumne o alumna i el percentatge d'increment anual, a Catalunya, 51
- Taula 2.18. Evolució de la participació a la despesa educativa segons la titularitat, a Catalunya, 52
- Taula 2.19. Evolució de la participació en la despesa educativa segons la titularitat i per nivell d'educació, a Catalunya, 53
- Taula 2.20. Retribucions del professorat d'educació primària segons el moment de la seva vida professional i per àmbit territorial, 54
- Taula 2.21. Retribució del professorat d'educació primària segons l'etapa de la vida professional, a la Unió Europea-19, 55
- Taula 2.22. Retribució del professorat d'educació secundària obligatòria segons l'etapa de la vida professional i per àmbit territorial, 56
- Taula 2.23. Retribució del professorat d'educació secundària obligatòria segons l'etapa de la vida professional, a la Unió Europea-19, 57
- Taula 2.24. Ràtio d'alumnes per professor o professora per nivell educatiu i per àmbit territorial, 58
- Taula 2.25. Ràtio d'alumnes per professor o professora per nivell educatiu, a la Unió Europea-19, 59
- Taula 2.26. Evolució de la ràtio d'alumnes per professor o professora per nivell educatiu, a Catalunya, 60
- Taula 2.27. Evolució de la ràtio d'alumnes per professor o professora per nivell educatiu en el sector públic, a Catalunya, 61
- Taula 2.28. Evolució del percentatge del personal docent i no docent de primària i secundària, a Catalunya, 62
- Taula 2.29. Evolució de l'alumnat de primària i secundària en relació amb la població activa, a Catalunya, 63
- Taula 2.30. Evolució del nombre d'ordinadors als centres públics, a Catalunya, 65
- Taula 2.31. Evolució de la ràtio d'alumnes per ordinador a centres públics per nivell educació, a Catalunya, 66
- Taula 2.32. Evolució de la ràtio d'alumnes per ordinador per titularitat, a Catalunya, 67
- Taula 2.33. Evolució del percentatge de centres públics amb connexió a Internet per nivell d'educació, a Catalunya, 68
- Taula 2.34. Evolució del percentatge de centres amb connexió a Internet per titularitat, a Catalunya, 69
- Taula 2.35. Evolució del percentatge sobre l'ús dels ordinadors, a Catalunya, 70
- Taula 2.36. Evolució de l'ús del correu electrònic a l'àmbit educatiu, a Catalunya, 71
- Taula 2.37. Evolució del nombre d'usuaris i usuàries de la XTEC, a Catalunya, 72
- Taula 2.38. Evolució del nombre d'alumnes a l'edu365 (acumulat), 73
- Taula 2.39. Despesa en beques i ajuts per a l'estudi i nombre de persones beneficiàries segons la convocatòria, 74
- Taula 2.40. Evolució de la despesa en beques i ajuts per a l'estudi i nombre de beneficiaris i beneficiàries segons la convocatòria, 76
- Taula 2.41. Despesa en beques i ajuts per a l'estudi per nombre de becaris i becàries segons la convocatòria, 78
- Taula 2.42. Nombre d'hores i nombre d'inscripcions per tipus de cursos i seminaris. Curs 2008-2009, 79
- Taula 2.43. Evolució del nombre d'hores per tipus de cursos i seminaris, 80

3. Indicadors de processos i d'escolarització, 81

- Taula 3.1. Percentatge de població escolaritzada d'edat compresa entre els 5 i els 29 anys per titularitat, a Catalunya, 82
- Taula 3.2. Evolució del percentatge de població escolaritzada d'edat compresa entre els 5 i els 29 anys per titularitat, a Catalunya, 83
- Taula 3.3. Evolució del percentatge de població escolaritzada d'edat compresa entre els 5 i els 29 anys, per nivells educatius, a Catalunya, 84
- Taula 3.4. Alumnat escolaritzat a Catalunya per nivell educatiu i per titularitat al curs 2008-2009, 85
- Taula 3.5. Evolució del nombre d'alumnat escolaritzat per nivell educatiu a Catalunya, 86
- Taula 3.6. Taxa neta d'escolarització de 3 a 5 anys per àmbit territorial, 87
- Taula 3.7. Evolució de la taxa neta d'escolarització de 0, 1 i 2 anys, a Catalunya, 88

- Taula 3.8. Evolució de la taxa neta d'escolarització de 14, 15, 16 i 17 anys, a Catalunya, 89
- Taula 3.9. Repartiment de l'alumnat en els estudis postobligatoris per àmbit territorial, 90
- Taula 3.10. Evolució del repartiment de l'alumnat en els estudis postobligatoris, a Catalunya, 91
- Taula 3.11. Evolució de la taxa d'idoneïtat de l'alumnat dels centres públics a l'educació primària per curs, a Catalunya, 92
- Taula 3.12. Evolució de la taxa d'idoneïtat de l'alumnat dels centres privats a l'educació primària per cursos, a Catalunya, 93
- Taula 3.13. Evolució de la taxa d'idoneïtat de l'alumnat dels centres públics a l'educació secundària obligatòria per curs, a Catalunya, 94
- Taula 3.14. Evolució de la taxa d'idoneïtat de l'alumnat dels centres privats a l'educació secundària obligatòria per curs, a Catalunya, 95
- Taula 3.15. Percentatge de població d'edat compresa entre els 18 i els 24 anys, amb educació secundària obligatòria, que no continua els estudis posteriors, per sexe, a Catalunya, 97
- Taula 3.16. Evolució del percentatge de població d'edat compresa entre els 18 i els 24 anys, amb educació secundària obligatòria, que no continua els estudis posteriors, a Catalunya, 98
- Taula 3.17. Nombre d'alumnat nadiu i estranger a l'educació infantil per titularitat, a Catalunya, 100
- Taula 3.18. Nombre d'alumnat nadiu i estranger a l'educació primària per titularitat, a Catalunya, 101
- Taula 3.19. Nombre d'alumnat nadiu i estranger a l'ESO per titularitat, a Catalunya, 102
- Taula 3.20. Nombre d'alumnat nadiu i estranger al batxillerat per titularitat, a Catalunya, 103
- Taula 3.21. Nombre d'alumnat nadiu i estranger des del segon cicle d'educació infantil fins al batxillerat, per titularitat, a Catalunya, 104
- Taula 3.22. Evolució del nombre d'alumnat estranger, a Catalunya, 106
- Taula 3.23. Evolució del percentatge de l'alumnat estranger i de la població estrangera respecte del total d'alumnat i del total de la població, respectivament, a Catalunya, 107
- Taula 3.24. Evolució del repartiment percentual de l'alumnat estranger per titularitat, a Catalunya, 108
- Taula 3.25. Evolució del nombre d'alumnat estranger segons procedència, a Catalunya, 109
- Taula 3.26. Evolució del nombre d'alumnat estranger segons l'etapa d'escolarització, a Catalunya, 110
- Taula 3.27. Nombre d'alumnat estranger a les deu comarques amb més alumnat estranger per titularitat, a Catalunya, 112
- Taula 3.28. Nombre d'hores lectives de l'alumnat per nivell educatiu i per àmbit territorial, 114
- Taula 3.29. Nombre d'hores lectives de l'alumnat per nivell educatiu a la Unió Europea-19, 115
- Taula 3.30. Nombre de dies lectius del professorat per nivell educatiu i per àmbit territorial, 116
- Taula 3.31. Nombre d'hores de permanència del professorat al centre escolar per nivell educatiu i per àmbit territorial, 117
- Taula 3.32. Nombre d'hores de classe que imparteix el professorat per nivell educatiu i per àmbit territorial, 118
- Taula 3.33. Percentatge de participació a les eleccions als consells escolars, a Catalunya, 119
- Taula 3.34. Evolució del percentatge de participació a les eleccions a consells escolars, a Catalunya, 121
- Taula 3.35. Percentatge de participació a les eleccions a consells escolars en els centres públics per serveis territorials, 122
- Taula 3.36. Percentatge de participació a les eleccions a consells escolars en els centres privats concertats per serveis territorials, 123

4. Indicadors de resultats, 125

- Taula 4.1. Resultats de l'avaluació de l'alumnat d'educació primària, a Catalunya, 142
- Taula 4.2. Evolució del resultat de superar curs de l'avaluació de l'alumnat d'educació primària, a Catalunya, 143
- Taula 4.3. Resultats de l'avaluació de l'alumnat d'educació secundària obligatòria per sexe, a Catalunya, 144
- Taula 4.4. Evolució del percentatge de persones graduades d'educació secundària obligatòria, a Catalunya, 145
- Taula 4.5. Resultats de l'avaluació de l'alumnat de primer, segon i tercer d'ESO per sexe, a Catalunya, 146
- Taula 4.6. Resultats de l'avaluació de l'alumnat de batxillerat per sexe, a Catalunya, 147
- Taula 4.7. Resultats de superació de l'alumnat de batxillerat per modalitat i per sexe, a Catalunya, 148
- Taula 4.8. Evolució dels resultats de superació de l'alumnat de batxillerat, a Catalunya, 149
- Taula 4.9. Evolució del percentatge de graduació a secundària des del curs 2003-2004 fins al curs 2007-2008, a Catalunya, 150
- Taula 4.10. Taxa d'activitat de la població adulta segons el nivell d'estudis per àmbit territorial, 151
- Taula 4.11. Evolució de la taxa d'activitat de la població adulta segons el nivell d'estudis per àmbit territorial, 152
- Taula 4.12. Evolució de la taxa d'activitat de la població adulta segons el nivell d'estudis, a Catalunya, 153

5. Indicadors europeus de referència. Europa 2010, 155

- Taula 5.1. Percentatge d'alumnat que té un nivell baix en competència lectora a l'escala PISA per sexe i per àmbit territorial, 157
- Taula 5.2. Evolució del percentatge d'alumnat que té un nivell baix en competència lectora a l'escala PISA per sexe i per àmbit territorial, 159
- Taula 5.3. Percentatge d'alumnat que té un nivell baix en competència lectora a l'escala PISA, a la zona euro, 161
- Taula 5.4. Percentatge de població d'edat compresa entre els 18 i els 24 anys amb estudis d'ESO que no continua estudis posteriors per sexe i per àmbit territorial, 164
- Taula 5.5. Evolució del percentatge de població d'edat compresa entre els 18 i els 24 anys amb estudis d'ESO finalitzats i que no continua estudis posteriors, per àmbit territorial, 166
- Taula 5.6. Percentatge de població d'edat compresa entre els 18 i els 24 anys amb estudis d'ESO finalitzats i que no continua estudis posteriors, a la zona euro, 167
- Taula 5.7. Percentatge de joves d'edat compresa entre els 20 i els 24 anys que han completat amb èxit, com a mínim, l'educació secundària postobligatòria per sexe i àmbit territorial, 169
- Taula 5.8. Evolució del percentatge de joves d'edat compresa entre els 20 i els 24 anys que han completat amb èxit, com a mínim, l'educació secundària postobligatòria per sexe i àmbit territorial, 171
- Taula 5.9. Percentatge de joves d'edat compresa entre els 20 i els 24 anys que han completat amb èxit, com a mínim, l'educació secundària postobligatòria, a la zona euro, 172
- Taula 5.10. Nombre de persones graduades en matemàtiques, ciències i tecnologia per cada 1.000 habitants de la població d'edat compresa entre els 20 i els 29 anys per sexe i per àmbit territorial, 173
- Taula 5.11. Evolució del nombre de persones graduades en matemàtiques, ciències i tecnologia per cada 1.000 habitants de la població d'edat compresa entre els 20 i els 29 anys, per àmbit territorial, 175
- Taula 5.12. Nombre de persones graduades en matemàtiques, ciències i tecnologia per cada 1.000 habitants de la població d'edat compresa entre els 20 i els 29 anys, a la zona euro, 176
- Taula 5.13. Percentatge de dones del total de nombre de persones graduades en matemàtiques, ciències i tecnologia per cada 1.000 habitants de la població d'edat compresa entre els 20 i els 29 anys, a Catalunya, 177
- Taula 5.14. Percentatge de persones adultes que diu que ha participat en cursos de formació sobre el total de la població de 25 a 64 anys, per sexe i àmbit territorial, 178
- Taula 5.15. Evolució del percentatge de persones adultes que participen en cursos de formació sobre el total de la població de 25 a 64 anys per àmbit territorial, 180
- Taula 5.16. Percentatge de persones adultes que participen en cursos de formació sobre el total de la població de 25 a 64 anys, a la zona euro, 181

Presentació, 3

Introducció, 7

- I. Contextualització bàsica, 7
 - I.I. Els indicadors dels sistemes educatius, 7
 - I.II. Els indicadors del sistema educatiu de Catalunya, 8
 - I.III. El Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu, 8
- II. Els objectius europeus per al 2010, 8
- III. Guia de lectura, 8
- IV. Fonts estadístiques. Agraïments, 9

1. Indicadors de context, 11

- 1.1. Nivell general de formació, 11
 - 1.1.1. Distribució de la població d'edat compresa entre els 25 i els 64 anys, d'acord amb el nivell de formació màxim assolit, 13
 - Distribució de la població d'edat compresa entre els 25 i els 64 anys, d'acord amb el nivell de formació màxim assolit per àmbit territorial, 14
 - Distribució de la població d'edat compresa entre els 25 i els 64 anys, d'acord amb el nivell de formació màxim assolit l'any 2008 a Catalunya, i segons el gènere, 15
 - Evolució de l'indicador «Distribució de la població d'edat compresa entre els 25 i els 64 anys, d'acord amb el nivell de formació màxim assolit», des de l'any 2004 fins a l'any 2008, a Catalunya, 16
 - 1.1.2. Distribució de la població d'edat compresa entre els 25 i els 64 anys que ha acabat, almenys, l'ensenyament secundari postobligatori (per trams d'edat), 18
 - Distribució de la població d'edat compresa entre els 25 i els 64 anys que ha acabat, almenys, l'ensenyament secundari postobligatori (per trams d'edat i a la Unió Europea-19), 19
 - Evolució de l'indicador «Distribució de la població d'edat compresa entre els 25 i els 64 anys que ha acabat, almenys, l'ensenyament secundari postobligatori (per trams d'edat)» des de l'any 2004 fins a l'any 2008, a Catalunya, 20
- 1.2. Nivell de formació de la població activa segons el gènere, 21
 - Evolució de l'indicador «Percentatge de la població activa que ha assolit un nivell específic de formació» des de l'any 2004 fins a l'any 2008, a Catalunya, 22
 - Evolució de l'indicador «Proporció de dones, dins de la població activa, segons el nivell específic de formació» des de l'any 2004 fins a l'any 2008, a Catalunya, 23
- 1.3. Percentatge de la població jove amb edat compresa entre els 5 i els 29 anys, que hi ha al conjunt de la població de Catalunya, 24
 - Població jove, d'edat compresa entre els 5 i els 29 anys, com a percentatge de la població total, a la Unió Europea-19, 25
 - Evolució de l'indicador «Percentatge de la població jove d'edat compresa entre els 5 i els 29 anys en el conjunt de la població», des de l'any 2004 fins a l'any 2008, a Catalunya, 27
- 1.4. Percentatge de persones d'edat compresa entre els 20 i els 24 anys, ambdós inclosos, que han completat amb èxit, com a mínim, l'educació secundària postobligatòria, 28
 - Evolució de l'indicador «Percentatge de persones d'edat compresa entre els 20 i els 24 anys que han completat amb èxit, com a mínim, l'educació secundària postobligatòria», 30
- 1.5. PIB per habitant a preus constants, paritats de poder de compra, convertits en dòlars, 31
 - Evolució del PIB per habitant a preus constants, paritats de poder de compra, convertits en dòlars, 32

2. Indicadors de recursos, 33

- 2.1. Despeses d'educació amb relació al PIB, 33
 - Despeses d'educació amb relació al PIB segons l'àmbit territorial, 33
 - 2.1.1. Despeses d'educació en percentatge del PIB per sectors (públic i privat), 35
 - Despeses d'educació en percentatge del PIB per sectors (públic i privat), segons l'àmbit territorial, 35
 - Despeses d'educació en percentatge del PIB per sectors, a la Unió Europea-19, 36
 - Evolució de les despeses d'educació en percentatge del PIB per sectors (públic i privat) a Catalunya, 37
 - 2.1.2. Relació entre el PIB per habitant i el percentatge de despesa total d'educació en percentatge del PIB, a la Unió Europea-19, 38
- 2.2. Participació de l'educació en la despesa pública de Catalunya, 39
 - Evolució de l'indicador «Participació de l'educació en la despesa pública de Catalunya», 40
- 2.3. Despeses d'educació per nivell de govern, 41
 - 2.3.1. Evolució de l'indicador «Despeses d'educació per font inicial de finançament», 41
 - 2.3.2. Evolució de l'indicador «Despeses d'educació per font final de finançament», 42
- 2.4. Despeses de funcionament i despeses de capital, 43
 - 2.4.1. Repartiment, en percentatge, de les despeses de funcionament i de capital per nivell educatiu i per àmbit territorial, 43
 - 2.4.2. Distribució de les despeses de funcionament per partides i per nivell educatiu, 44
- 2.5. Despeses per alumne o alumna i curs escolar per nivell educatiu, 45
 - 2.5.1. Despeses per alumne o alumna i curs escolar, per nivell educatiu, expressades en dòlars EUA convertits en paritat de poder de compra (PPC), 45
 - Despeses per alumne o alumna i curs escolar per nivell educatiu, expressades en dòlars EUA convertits en PPC, a la Unió Europea-19, 46
 - 2.5.2. Despeses per alumne o alumna i curs escolar, per nivell educatiu, expressades amb relació al PIB per habitant, 47
 - Despeses per alumne o alumna i curs escolar per nivell educatiu, expressades amb relació al PIB per habitant, a la Unió Europea-19, 48
 - 2.5.3. Evolució de l'indicador «Despeses per alumne o alumna i curs escolar, per nivell educatiu, expressades en euros, a Catalunya», 49
 - 2.5.4. Evolució de l'indicador «Despeses per alumne o alumna i curs escolar per nivell educatiu, expressades en euros, en centres públics» a Catalunya, 50
 - 2.5.5. Evolució de les despeses per alumne o alumna i curs escolar, expressades en euros, a Catalunya, 51
- 2.6. Evolució de la despesa educativa total a Catalunya, 52
 - 2.6.1. Evolució de la despesa educativa total a Catalunya, segons la titularitat del centre, 52
 - 2.6.2. Evolució de la participació en la despesa educativa total a Catalunya, segons el nivell educatiu i la titularitat del centre, 53
- 2.7. Retribucions del professorat,
 - 2.7.1. Retribucions del professorat d'educació primària, 54
 - Retribucions del professorat d'educació primària, a la Unió Europea-19, 55
 - 2.7.2. Retribucions del professorat d'educació secundària obligatòria, 56
 - Retribucions del professorat d'educació secundària obligatòria, a la UE-19, 57
- 2.8. Ràtio d'alumnes per professor o professora i per nivell educatiu, 58
 - Ràtio d'alumnes per professor o professora per nivell educatiu, a la Unió Europea-19, 59
 - Evolució de l'indicador «Ràtio d'alumnes per professor o professora i per nivell educatiu» des del curs 2003-2004 fins al curs 2007-2008, a Catalunya, 60
 - Evolució de l'indicador «Ràtio d'alumnes per professor o professora i per nivell educatiu» des del curs 2003-2004 fins al curs 2007-2008, en el sector públic, a Catalunya, 61
- 2.9. Percentatge de personal (docent i no docent) en relació amb el total de la població activa, 62
 - Evolució de l'alumnat de primària i secundària en relació amb la població activa, 63
- 2.10. Equipament TIC (tecnologies de la informació i la comunicació) als centres docents d'educació primària i secundària de Catalunya, 64
 - 2.10.1. Dotació d'ordinadors subministrats als centres públics i als serveis educatius de Catalunya, 65
 - 2.10.2. Ràtios d'alumnes per ordinador, 66
 - Ràtios d'alumnes per ordinador als centres públics segons el nivell d'educació, 66
 - Ràtios d'alumnes per ordinador segons la titularitat del centre, 67

- 2.10.3. Centres amb connexió a Internet a Catalunya, 68
 - Percentatge de centres públics amb connexió a Internet segons el nivell d'educació, 68
 - Percentatge de centres amb connexió a Internet segons la titularitat, 69
- 2.10.4. Ús dels ordinadors i del correu electrònic, 70
 - Ús dels ordinadors, 70
 - Evolució de l'ús del correu electrònic per part del professorat i dels centres docents, 71
- 2.10.5. Evolució del nombre d'usuaris i usuàries de la XTEC, 72
- 2.10.6. El portal edu365.cat, 73
 - Evolució del nombre d'alumnes donat d'alta a l'edu365 (acumulat), 73
- 2.11. Despeses de beques i nombre de becaris i becàries, 74
 - 2.11.1. Despesa en beques i ajuts per a l'estudi i nombre de persones beneficiàries segons la convocatòria. Curs 2008-2009, 74
 - Distribució percentual de les despeses de beques segons la convocatòria, 75
 - Distribució percentual del nombre de becaris i becàries segons la convocatòria, 75
 - Evolució de la despesa en beques i ajuts per a l'estudi, 76
 - 2.11.2. Despesa en beques i ajuts per a l'estudi per nombre de persones beneficiàries segons la convocatòria. Curs 2008-2009, 78
- 2.12. Formació del professorat en TAC, 79
 - 2.12.1. Formació del professorat a cursos telemàtics. Curs 2008-2009, 79

3. Indicadors de processos i d'escolarització, 81

- 3.1. Escolarització a l'ensenyament reglat, 82
 - Efectius escolaritzats a Catalunya per cada 100 persones de la població d'edat compresa entre els 5 i els 29 anys, al curs 2007-2008, 82
 - Evolució, segons la titularitat, dels efectius escolaritzats a Catalunya per cada 100 persones de la població d'edat compresa entre els 5 i els 29 anys des del curs 2003-2004 fins al curs 2007-2008, 83
 - Evolució, per nivells educatius, dels efectius escolaritzats a Catalunya per cada 100 persones de la població d'edat compresa entre els 5 i els 29 anys, 84
 - Efectius escolaritzats, per nivells educatius i titularitat a Catalunya. Curs 2008-2009, 85
 - Evolució, per nivells educatius, dels efectius escolaritzats a Catalunya des del curs 2003-2004 fins al curs 2008-2009, 86
- 3.2. Taxa neta d'escolarització a l'educació infantil, 87
- 3.3. Escolarització a l'ensenyament secundari, 89
 - Evolució de la taxa d'escolarització a l'ensenyament secundari a Catalunya, 89
- 3.4. Percentatges d'escolarització de l'alumnat de batxillerat i de formació professional, a Catalunya, 90
 - Percentatge d'alumnat escolaritzat en cada tipus d'estudi, 90
 - Evolució del percentatge d'alumnat de l'ensenyament secundari (batxillerat) i professional des del curs 2003-2004 fins al curs 2007-2008, a Catalunya, 90
- 3.5. Taxa d'idoneïtat de l'alumnat, 92
 - 3.5.1. Taxa d'idoneïtat a l'educació primària, 92
 - Alumnat de centres de titularitat pública, 92
 - Alumnat de centres de titularitat privada, 93
 - 3.5.2. Taxa d'idoneïtat a l'educació secundària obligatòria, 94
 - Alumnat de centres de titularitat pública, 94
 - Alumnat de centres de titularitat privada, 95
- 3.6. Percentatge de població d'edat compresa entre els 18 i els 24 anys, amb educació secundària obligatòria, que no continua els estudis posteriors a Catalunya, 96
 - Població d'edat compresa entre els 18 i els 24 anys amb estudis d'ESO que no prossegueix estudis posteriors, a Catalunya, segons el gènere, 97
 - Evolució de l'indicador «Percentatge de població jove d'edat compresa entre els 18 i els 24 anys amb educació secundària obligatòria que no prossegueix estudis posteriors» a Catalunya, 98
- 3.7. Escolarització de l'alumnat estranger a Catalunya, 99
 - 3.7.1. Alumnat estranger per nivells educatius i titularitat del centre. Curs 2008-2009, 100
 - Alumnat estranger a l'educació infantil. Curs 2008-2009, 100
 - Alumnat estranger a l'educació primària. Curs 2008-2009, 101
 - Alumnat estranger a l'ESO. Curs 2008-2009, 102
 - Alumnat estranger al batxillerat. Curs 2008-2009, 103

- Alumnat estranger, per titularitat, des de segon cicle d'educació infantil fins a batxillerat. Curs 2008-2009, 104
- 3.7.2. Evolució de l'alumnat estranger a Catalunya, 106
 - Evolució percentual de l'alumnat estranger respecte del total d'alumnat i de la població estrangera respecte del total de la població, 107
 - Evolució de la distribució segons la titularitat del centre, 108
 - Evolució segons la procedència, 109
 - Evolució segons l'etapa d'escolarització, 110
- 3.7.3. Distribució d'alumnat estranger a les deu comarques que tenen una escolarització més elevada d'alumnat estranger. Curs 2008-2009, 112
- 3.8. Hores lectives de l'alumnat, 114
 - Hores lectives de l'alumnat a primària i ESO, a la Unió Europea-19, 115
- 3.9. Temps de docència i de permanència del professorat d'educació primària i del d'educació secundària obligatòria, 116
 - Nombre de dies lectius, per curs, del professorat d'educació primària i del d'educació secundària obligatòria, 116
 - Nombre d'hores de permanència, per curs, en el centre escolar del professorat d'educació primària i del d'educació secundària obligatòria, 117
 - Nombre d'hores de classe, per curs, que imparteix el professorat d'educació primària i el d'educació secundària obligatòria, 118
- 3.10. Participació a les eleccions als consells escolars de tots els sectors i en especial de les famílies, 119
 - 3.10.1. Participació a les eleccions als consells escolars de Catalunya. Any 2008, 119
 - Evolució dels resultats de les eleccions als consells escolars, 121
 - 3.10.2. Participació, en percentatge, a les eleccions als consells escolars en els centres públics i per servei territorial, 122
 - 3.10.3. Participació, en percentatge, a les eleccions als consells escolars en els centres privats concertats i per servei territorial, 123

4. Indicadors de resultats, 125

- 4.1. Resultats de la prova feta per l'alumnat de sisè curs d'educació primària de Catalunya el curs 2008-2009, 126
 - 4.1.1. Resultats segons el nivell socioeconòmic del centre, 128
 - 4.1.2. Resultats segons la titularitat dels centres educatius, 130
 - 4.1.3. Resultats segons l'origen de l'alumnat, 132
 - 4.1.4. Resultats segons el sexe de l'alumnat, 134
- 4.2. Resultats de l'estudi SITES 2006 a Catalunya, 136
 - Ús educatiu de les TIC, 137
 - Factors que incideixen en l'ús educatiu de les TIC, 137
 - Orientacions pedagògiques i factors professionals, 137
- 4.3. Resultats de l'educació postobligatòria a Catalunya. Eixos de desigualtat en les trajectòries formatives més enllà de l'ESO, 139
- 4.4. Avaluació del progrés i de la promoció de l'alumnat d'educació primària a Catalunya. Curs 2007-2008, 142
 - Resultats de l'avaluació en els diferents cicles, 142
 - Evolució dels percentatges d'alumnat de primària de Catalunya que supera curs des del curs 2003-2004 fins al curs 2007-2008, 143
- 4.5. Avaluació del progrés i de la promoció de l'alumnat d'educació secundària obligatòria a Catalunya. Curs 2006-2007, 144
 - Percentatge de persones graduades en educació secundària obligatòria respecte al total d'alumnat avaluat de quart d'ESO. Curs 2006-2007, 144
 - Evolució del percentatge de persones graduades en educació secundària obligatòria des del curs 2003-2004 fins al curs 2007-2008, 145
 - Resultats de l'avaluació de l'alumnat de primer, segon i tercer d'ESO del curs 2006-2007, 146
- 4.6. Resultats acadèmics de l'alumnat de batxillerat a Catalunya. Curs 2006-2007, 147
 - Resultats en les diferents modalitats. Percentatges de superació, 148
 - Evolució dels resultats obtinguts des del curs 2003-2004 fins al curs 2007-2008, 149
- 4.7. Persones graduades de secundària postobligatòria. Ensenyaments generals i professionals. Curs 2007-2008, 150

- Evolució del percentatge de persones graduades de batxillerat i estudis professionals (cicles formatius de grau mitjà i de grau superior), 150
- 4.8. Taxa d'activitat de la població d'edat compresa entre els 25 i els 64 anys segons el nivell d'estudis, 151
- Taxa d'activitat de la població d'edat compresa entre els 25 i els 64 anys, segons el seu nivell d'estudis, a la Unió Europea-19, 152
 - Evolució de l'indicador «Taxa d'activitat de la població d'edat compresa entre els 25 i els 64 anys segons el nivell d'estudis acabats» des de l'any 2004 fins a l'any 2008, a Catalunya, 153

5. Indicadors europeus de referència. Europa 2010, 155

- 5.1. Percentatge d'alumnat que té un nivell baix en competència lectora a l'escala PISA, 156
- Percentatge d'alumnat que té un nivell baix en competència lectora a l'escala PISA, 157
 - Diferencial percentual respecte a la fita del 2010, 158
 - Evolució de l'indicador «Percentatge d'alumnat que té un nivell baix en competència lectora a l'escala PISA», 159
 - Percentatge d'alumnat de la zona euro que té un nivell baix en competència lectora a l'escala PISA, 161
- 5.2. Percentatge de població de joves, d'edat compresa entre els 18 i els 24 anys, amb educació secundària obligatòria i que no continua estudis posteriors, 163
- Diferenciació per sexes: població de joves d'edat compresa entre els 18 i els 24 anys amb estudis d'ESO que no continua estudis posteriors, 164
 - Diferencial percentual respecte a la fita del 2010, 165
 - Evolució de l'indicador «Població d'edat compresa entre els 18 anys i 24 anys amb estudis d'ESO finalitzats i que no continua estudis posteriors», 166
 - Percentatge de població d'edat compresa entre els 18 i els 24 anys amb estudis d'ESO finalitzats que no continua estudis posteriors, a la zona euro, 167
- 5.3. Percentatge de joves d'edat compresa entre els 20 i els 24 anys, ambdós inclosos, que han completat amb èxit, com a mínim, l'educació secundària postobligatòria, 169
- Percentatge de joves d'edat compresa entre els 20 i els 24 anys, ambdós inclosos, que han completat amb èxit, com a mínim, l'educació secundària postobligatòria. Any 2008, 169
 - Diferencial percentual respecte a la fita de referència del 2010, 170
 - Evolució de l'indicador «Percentatge de joves d'edat compresa entre els 20 anys i els 24 anys, ambdós inclosos, que han completat amb èxit, com a mínim, l'educació secundària postobligatòria», 171
 - Percentatge de joves d'edat compresa entre els 20 i els 24 anys, ambdós inclosos, que han completat amb èxit, com a mínim, l'educació secundària postobligatòria, a la zona euro, 172
- 5.4. Nombre de persones graduades en matemàtiques, ciències i tecnologia per cada 1.000 habitants de la població d'edat compresa entre els 20 i els 29 anys, 173
- Nombre de persones graduades en matemàtiques, ciències i tecnologia per cada 1.000 habitants de la població jove d'edat compresa entre els 20 i els 29 anys, 173
 - Evolució de l'indicador «Nombre de persones graduades en matemàtiques, ciències i tecnologia per cada 1.000 habitants de la població d'edat compresa entre els 20 i els 29 anys», 175
 - Nombre de persones graduades en matemàtiques, ciències i tecnologia per cada 1.000 habitants de la població d'edat compresa entre els 20 i els 29 anys, a la zona euro, 176
 - Reducció del desequilibri entre homes i dones en aquests estudis, 177
- 5.5. Percentatge de persones adultes que participen en cursos de formació sobre el total de la població d'edat compresa entre els 25 i els 64 anys, 178
- Percentatge de persones adultes que participen en cursos de formació sobre el total de la població d'edat compresa entre els 25 i els 64 anys. Any 2008, 178
 - Diferencial percentual respecte a la fita del 2010, 179
 - Evolució de l'indicador «Percentatge de persones adultes que diuen que han participat en cursos de formació sobre el total de la població de 25 a 64 anys», 180
 - Percentatge de persones adultes que diuen que han participat en cursos de formació sobre el total de la població d'edat compresa entre els 25 i els 64 anys, a la zona euro, 181

6. Consideracions finals, 183

- 6.1. Característiques generals dels sistemes d'indicadors d'educació, 183
- 6.2. Actualitzacions successives, 183
- 6.3. Sistema d'indicadors d'educació propis de Catalunya, 183

Glossari de sigles, 187

Relació de publicacions de la mateixa col·lecció, 189

Relació de taules, 191

Índex analític, 195